

Flygtningenævnets virksomhed

FORMANDSKABETS BERETNING

1. oktober 1983 – 31. marts 1987

Flygtningenævnets virksomhed

FORMANDSKABETS BERETNING

I N D H O L D

	<u>side</u>
<u>Indledning</u>	7
<u>Kapitel 1. Nævnets almindelige forhold.</u>	
1.1. Nævnets sammensætning.....	9
1.2. Sekretariatet.....	12
1.3. Nævnets arbejdsmæssige problemer.....	13
<u>Kapitel 2. Reglerne om behandlingen af asylsager.</u>	
2.1. Indledning.....	17
2.2. Udlændingeloven af 1983.....	19
2.3. Lovændringen i foråret 1985.....	20
2.4. Lovændringen i efteråret 1985.....	20
2.5. Lovændringen i efteråret 1986.....	21
2.6. De gældende regler om Flygtningenævnets virksomhed.....	22
2.7. Nævnets forretningsorden.....	26
<u>Kapitel 3. Sagsbehandlingen.</u>	
3.1. Oversigt over sagsbehandlingen i Flygtninge- nævnet.....	29
3.1.1. Indledning.....	29
3.1.2. Advokatbeskikkelse.....	30
3.1.3. Sagernes berømmelse.....	32
3.1.4. Mundtlig behandling.....	33
3.1.5. Skriftlig behandling.....	35
3.2. Asylansøgerens udeblivelse fra nævnets møde....	36

3.3.	Aktindsigt og offentlighed.....	39
3.3.1.	Regelgrundlaget.....	39
3.3.2.	Kompetence.....	40
3.3.3.	Partsaktindsigt.....	41
3.3.4.	Anden offentlighed end partsaktindsigt.....	44
3.4.	Nævnets beslutning.....	45
3.5.	Forkyndelse og udsendelse.....	47
3.6.	Genoptagelse af afgjorte sager.....	49
3.7.	Nævnets forhold til Folketingets Ombudsmand....	51

Kapitel 4. Grundlaget for nævnets afgørelser.

4.1.	Indledning.....	53
4.2.	Generelle baggrundsoplysninger.....	53
4.3.	Oplysning af den enkelte sag.....	55
4.3.1.	Vidner.....	58
4.3.2.	Troværdighedsvurdering.....	60
4.4.	Koordinationsudvalget.....	62

Kapitel 5. Flygtningenævnets praksis.

5.1.	Indledning.....	65
5.2.	Betingelserne for asyl.....	66
5.2.1.	Generelle bemærkninger.....	66
5.2.2.	Libanon.....	69
5.2.2.1.	Generelt om forholdene i Libanon.....	69
5.2.2.2.	Nævnets praksis.....	72
5.2.3.	Tyrkiet.....	87
5.2.3.1.	Generelt om forholdene i Tyrkiet.....	87
5.2.3.2.	Nævnets Praksis.....	90
5.2.4.	Iran.....	99
5.2.4.1.	Generelt om forholdene i Iran.....	99
5.2.4.2.	Nævnets praksis.....	100
5.2.5.	Polen.....	111
5.2.5.1.	Generelt om forholdene i Polen.....	111
5.2.5.2.	Nævnets praksis.....	112

5.2.6.	Andre nationaliteter.....	117
5.2.7.	Sammenfatning.....	137
5.2.7.1.	Indledning.....	137
5.2.7.2.	Det generelle asylkriterium.....	138
5.2.7.3.	Statusvalget.....	147
5.3.	Første asyllandsreglen.....	149
5.3.1.	Forholdet mellem betingelserne for asyl og første asyllandsreglen.....	150
5.3.2.	Begrebet "beskyttelse".....	151
5.3.3.	Kriteriet "har allerede opnået beskyttelse i et andet land".....	151
5.3.4.	Kriteriet "må antages at kunne opnå beskyttelse".....	152
5.3.4.1.	Generelle bemærkninger.....	153
5.3.4.2.	De underliggende kriterier.....	156
5.4.	Asyl til personer, der ikke befinder sig her i landet.....	161
5.5.	Betydningen af kriminelle forhold forud for nævnets afgørelse.....	166
5.5.1.	Forhold begået i udlandet.....	166
5.5.2.	Forhold begået i Danmark.....	168
5.6.	Bortfald af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 17.....	169
5.7.	Praksis vedrørende udlændingelovens § 31.....	170
5.8.	Udtalelser i henhold til udlændingelovens § 57.....	173

Kapitel 6. Statistik.

6.1.	Indledning.....	175
6.2.	Det statistiske grundlag.....	178
6.3.	Fordelingen efter ansøgerens nationalitet.....	179
6.4.	Fordelingen af sager efter behandlingsform.....	181
6.5.	Sagernes udfald.....	182
6.6.	Dissenser.....	185
6.7.	Antallet af genoptagelsesansøgninger.....	186

B I L A G

- Bilag 1. Artikel 1 i konvention af 28. juli 1951 om flygtnin-
ges retsstilling.
- Bilag 2. Artikel 1 i protokol af 31. januar 1967 vedrørende
flygtninges retsstilling.
- Bilag 3. Justitsministeriets lovbekendtgørelse nr. 462 af 26.
juni 1987 af udlændingeloven.
- Bilag 4. Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 486 af 29. ju-
ni 1987 om forretningsorden for Flygtningenævnet.

1/84

INDLEDNING.

Ved udlændingelov nr. 226 af 8. juni 1983 blev der gennemført væsentlige ændringer i reglerne for opnåelse af asyl i Danmark. Ved lovens § 53, stk. 1, blev der oprettet et flygtninge-nævn, der har til opgave at behandle klager over de afgørelser, der i disse sager i 1. instans træffes af Direktoratet for Udlændinge.

Flygtninge-nævnets formandskab afgiver hermed beretning om nævnets virksomhed for perioden 1. oktober 1983 - 31. marts 1987. Nævnet har i de 3 1/2 år, det nu har fungeret, været gennem en periode, hvor et stærkt stigende antal sager har medført et betydeligt pres på nævnet. Det har derfor ikke hidtil været muligt at afsætte ressourcer til at udarbejde den beretning om nævnets virksomhed, som efter nævnets forretningsorden skal afgives til justitsministeren. Nævnet har ment at måtte prioritere behandlingen af de enkelte asylsager, således at ventetiden for de asylsøgende ikke blev unødigt forlænget. Hertil kommer, at nævnet først nu har arbejdet i en så lang periode, at det på bredere grundlag er muligt at beskrive nævnets praksis og sagsbehandling.

Beretningen indeholder i kapitel 1 en beskrivelse af nævnets almindelige forhold, herunder de arbejdsmæssige problemer, som har præget nævnet. I kapitel 2 redegøres for reglerne om behandlingen af asylsager og i kapitel 3 for sagsbehandlingen. Kapitel 4 indeholder en orientering om, hvorledes nævnets sager oplyses, mens kapitel 5 indeholder en redegørelse om nævnets praksis. Endelig indeholder kapitel 6 en række statistiske oplysninger. Som bilag til beretningen er optaget flygtningekonventionens art. 1 m.v., udlændingeloven og nævnets forretningsorden.

De 42 første måneder af nævnets levetid har ud over det store sagspres været præget af en meget stor offentlig opmærksomhed om nævnets arbejde. Udlændingeloven er i den pågældende periode blevet ændret 3 gange, bl.a. med betydelige ændringer i Flygtningenævnets sammensætning og struktur til følge, og nævnets virksomhed har ofte været genstand for politisk debat, herunder i form af spørgsmål til justitsministeren m.v. Også i dagspressen, radio og TV har nævnet ofte været omtalt, både i forbindelse med det store sagsantal og i tilknytning til afgørelser i konkrete sager. Det er håbet, at beretningen opfylder behovet for en samlet orientering om nævnets arbejde og praksis, og at den vil kunne finde anvendelse som et hjælpemiddel for alle, der arbejder med asylsager. Det er tillige hensigten, at beretningen skal nå ud til en videre personkreds og dermed bidrage til at øge forståelsen for den måde, hvorpå asylsager behandles.

Det skal understreges, at beretningen afgives af formandskabet og ikke repræsenterer enkelte personers eller de indstillingsberettigede ministeriers eller organisationers synspunkter.

Kapitel 1.

Nævnets almindelige forhold.

1.1. Nævnets sammensætning.

Flygtningenævnet bestod efter den oprindelige affatning af § 53, stk. 1, i udlændingeloven fra 1983 af 7 medlemmer og et tilsvarende antal suppleanter, der alle skulle beskikkes af justitsministeren. Formanden og dennes suppleant skulle være dommere, 2 medlemmer skulle beskikkes efter indstilling fra Dansk Flygtningehjælp, mens 3 medlemmer skulle beskikkes efter indstilling fra henholdsvis socialministeren, udenrigsministeren og Advokatrådet. Endelig kunne justitsministeren frit udpege et medlem, og såvel ved den oprindelige sammensætning af nævnet som ved de senere udvidelser er der som dette sidste medlem beskikket repræsentanter for Justitsministeriet. Suppleanterne skulle beskikkes på tilsvarende måde efter indstilling fra de samme organisationer og myndigheder.

Som medlemmer af nævnet udpegede justitsministeren ved skrivelse af 19. september 1983:

Landsdommer Jacques Hermann (formand),
Professor dr. jur. Hans Gammeltoft-Hansen, Dansk Flygtningehjælp,
Lærer Bent Østergaard, Dansk Flygtningehjælp,
Ambassadør Niels Boel, Udenrigsministeriet,
Afdelingschef Brian Nicholls, Socialministeriet,
Advokat Ove Hansen, Advokatrådet og
Afdelingschef Anders Trolborg, Justitsministeriet.

Som suppleanter blev udpeget:

Byretsdommer Ulla Rubinstein,

Rektor Hanne Søndergaard, Dansk Flygtningehjælp,
Cand. jur. Michael Petersen, Dansk Flygtningehjælp,
Kontorchef Michael Bendix, Udenrigsministeriet,
Fuldmægtig Per Hansen, Socialministeriet,
Landsretssagfører Birthe Knudsen, Advokatrådet, og
Kontorchef Claus Tornøe, Justitsministeriet.

Den 1. januar 1984 udtrådte formanden, landsdommer Jacques Hermann af nævnet og afløstes af højesteretsdommer Henning Funch Jensen.

Ved lov nr. 232 af 6. juni 1985 blev reglen i udlændingelovens § 53, stk. 1, ændret som følge af det hastigt voksende antal sager, således at nævnet herefter består af en formand og et antal næstformænd og andre medlemmer. Antallet af næstformænd og andre medlemmer fastsættes af justitsministeren. Der beskikkes således ikke længere suppleanter.

Ved Justitsministeriets skrivelse af 18. juni 1985 blev nævnet udvidet til 22 medlemmer. Som næstformænd beskikkedes landsdommer Peer Lorenzen, byretsdommer Ulla Rubinstein og byretsdommer Ina Steincke.

På grund af det stadig stigende sagsantal blev det på ny nødvendigt at udvide antallet af medlemmer i efteråret 1985, og nævnet har herefter bestået af formanden, 6 næstformænd og 36 andre medlemmer efter samme forholdsmæssige fordeling som det oprindelige navn.

Den 10. oktober 1985 fratrådte højesteretsdommer Henning Funch Jensen som formand for nævnet og afløstes af landsdommer Peer Lorenzen. Den 15. november 1986 afløstes landsdommer Lorenzen af den nuværende formand, landsdommer Per Sørensen.

Pr. 1. april 1987 bestod nævnet af følgende medlemmer:

Formand:

Landsdommer Per Sørensen, Østre Landsret.

Næstformænd:

Landsdommer Jørgen Jochimsen, Vestre Landsret,
Landsdommer Bent Thrane, Vestre Landsret,
Byretsdommer Ina Steincke, Københavns Byret,
Byretsdommer Bent Østerborg, Københavns Byret,
Byretsdommer Stig Kaas, Københavns Byret og
Byretsdommer Jette Krog, Retten i Lyngby.

Medlemmer:

Kontorchef Anders Walsted Hansen, Justitsministeriet,
Fuldmægtig Niels Østergaard, Justitsministeriet,
Fuldmægtig Henrik Bloch Andersen, Justitsministeriet,
Fuldmægtig Søren Axelsen, Justitsministeriet,
Fuldmægtig Michael Sjøberg, Justitsministeriet og
Fuldmægtig Lise-Lotte Stjernholm Korshøj, Justitsministeriet.

Udpeget efter indstilling fra socialministeren:

Afdelingschef Anders Dybdal, Sikringsstyrelsen,
Kontorchef Thomas Børner, Socialministeriet,
Kontorchef Kirsten Thorball, Socialministeriet,
Ekspeditionssekretær Flemming Larsen, Socialstyrelsen.
Fuldmægtig Per Hansen, Socialministeriet og
Fuldmægtig Iwan Nørlov, Socialministeriet.

Udpeget efter indstilling fra udenrigsministeren:

Udenrigsråd Tyge Lehmann, Udenrigsministeriet,
Kontorchef Martin Kofod, Udenrigsministeriet,
Ministerråd Kirsten Madsen, Udenrigsministeriet,
Ministerråd Nanna Dahlerup, Udenrigsministeriet,
Fuldmægtig Gert Overvad, Udenrigsministeriet og
Fuldmægtig Peder Ventegodt, Udenrigsministeriet.

Udpeget efter indstilling fra Advokatrådet:

Landsretssagfører Birthe Knudsen, Hillerød,

Landsretssagfører J.A. Simonsen, København,
Landsretssagfører Conrad Fabritius Tengnagel, København,
Advokat Karoly Németh, København,
Advokat Chr. Krag, Århus, og
Advokat O. Nepper-Christensen, Ålborg.

Udpeget efter indstilling fra Dansk Flygtningehjælp:

Lærer Bent Østergaard, Brøndby,
Rektor Hanne Søndergaard, Virum,
Advokat Lars Langkjær, Sorø,
Seniorstipendiat Preben Wilhjelm, København,
UNHCR's repræsentant i Skandinavien Søren Jessen Petersen,
Stockholm,
Fru Grethe Jørgensen, Lejre,
Lektor, cand.jur. Lis Sejr, Århus,
Mag. art. Kamma Struwe, København,
Advokat Poul Søgaard, Viborg,
Fhv. programchef, cand.polit. Harald Engberg-Petersen, Roskilde,
Fhv. direktør, cand. polit. Holger Harald Jensen, København, og
Lektor Jens Vedsted-Hansen, Århus.

1.2. Sekretariatet.

Ifølge forretningsordenens § 8, som denne var affattet ved bekendtgørelse nr. 98 af 6. marts 1984, udpeger justitsministeren en sekretær for nævnet og stiller den i øvrigt fornødne sekretariatsbistand til rådighed for nævnet.

Sekretariatet bestod ved nævnets oprettelse af en fuldmægtig i Justitsministeriet og en kontorfunktionær, der begge ud over at varetage nævnets sekretariatsfunktioner var beskæftiget med arbejdsopgaver i Justitsministeriets 2. kontor, hvorunder udlændingelovgivningen hører.

Efterhånden som antallet af sager voksede, blev det nødvendigt at udvide sekretariatet. Med det hastigt stigende antal møder i nævnet, navnlig fra efteråret 1985, er sekretariatet løbende

blevet udvidet, således at det pr. 1. april 1987 bestod af i alt 8 juridiske medarbejdere, der alle er ansat i Justitsministeriets departement, og 7 kontorfunktionærer, ligeledes fra Justitsministeriet.

Pr. 1. april 1987 bestod personalet af:

Fuldmægtig Henrik Waaben, leder af sekretariatet,
Fuldmægtig Martin Koch Clausen,
Fuldmægtig Marianne L. Hansen,
Fuldmægtig Hans Olaf Tingleff,
Fuldmægtig Susanne Colmor,
Fuldmægtig Ida Wiingaard,
Fuldmægtig Karoline Prien Kjeldsen,
Fuldmægtig Anne Birgitte Moldrup,
Overassistent Bente Fredslund Kjeldsen,
Assistent Lene Sørensen,
Assistent Anita Wehlast Hansen,
Assistent June Frederiksen,
Assistent Hanne Merete Bentzen,
Assistent Anne Landgren Petersen og
Assistent Ulla Rahbek Nielsen.

Sekretariatet havde oprindeligt til huse i lokaler i tilknytning til Justitsministeriets 2. kontor i Slotsholmsgade 10. Siden august 1986 har sekretariatet haft til huse i den tidligere Skt. Hansgade Skole, Skt. Hansgade 25 A, 2200 København N.

Nævnets møder fandt oprindeligt sted i lokaler i Højesteret, men er siden efteråret 1985 blevet afholdt i nyindrettede lokaler i tinghuset på Blegdamsvej 6 i København.

1.3. Nævnets arbejdsmæssige problemer.

I 1983 indrejste der 332 asylansøgere i Danmark. I 1984 steg dette tal til 4312, i 1985 til 8698 og i 1986 til 9299. Som en

følge heraf er antallet af sager i Flygtningenævnet ligeledes steget kraftigt. Om antallet af sager og disses sammensætning på nationaliteter m.v. henvises til kapitel 6, der indeholder en række statistiske oplysninger om nævnets virksomhed.

Det siger sig selv, at denne voldsomme forøgelse i antallet af sager har givet anledning til store administrative problemer, som ikke umiddelbart har kunnet løses ved en stadig udvidelse af personalet. Det store sagspres og den deraf følgende ophobning af sager har desværre medført, at der ofte er gået lang tid, inden sagerne har kunnet berammes og færdiggøres.

I denne forbindelse kan nævnes, at det store antal medlemmer og den meget grundige behandling, som sagerne undergives, herunder advokatbeskikkelse i så godt som alle sager om afslag på asyl, medfører et omfattende arbejde i form af kopiering og postudsendelse. Omfanget af disse arbejdsopgaver kan bedst illustreres ved oplysning om, at nævnet i 1986 skønmæssigt har taget mere end 1.000.000 fotokopier, og ved at den udgående post i 1986 for en 14 dages periode svarede til al den post, som nævnet afsendte i de første 14 måneder af dets levetid.

Sagsmængden og udvidelsen af nævnet har desuden givet anledning til koordineringsmæssige vanskeligheder. Med 43 medlemmer og en stadig udskiften af disse har det været en meget vanskelig opgave at koordinere nævnets arbejde og praksis. Koordineringen er først og fremmest sket i det i kapitel 4 omtalte koordinationsudvalg og ved løbende udsendelse til medlemmerne af principielle afgørelser, baggrundsmateriale m.v. Desuden afholder formanden og næstformændene møder med henblik på gensidig orientering og koordination, ligesom nævnets øvrige medlemmer afholder indbyrdes møder.

Nævnets medlemmer, der udover nævnsarbejdet skal varetage deres daglige arbejde, har været særdeles hårdt belastet af det store antal møder, der dels kræver en betydelig forberedelsestid, dels ofte har været meget langvarige på grund af den grundige behandling, som sagerne undergives.

Med de indvundne erfaringer gennem nævnets første år og med de stedfundne udvidelser af sekretariatets personale er det efterhånden lykkedes at bringe nævnets arbejde ind i rammer, der ikke længere er præget af den krisestemning, som til en vis grad må siges at have kendetegnet hele flygtningeområdet de seneste par år. Det er samtidig lykkedes at få nedsat den alt for lange periode, der ofte er gået fra en asylansøgers indrejse her i landet, indtil der foreligger en endelig afgørelse af den pågældendes sag. Selv om nedgangen i antallet af asylsøgende efter lovændringen i oktober 1986 på det allersidste har kunnet spores også i nævnet, vil der dog gå endnu nogen tid, før faldet afgørende kan medføre en reduktion i nævnets mødeaktivitet og hermed antallet af medlemmer og sekretariatsansatte. De ansøgere, hvis sager er blevet afgjort i nævnet i vinteren 1986-1987, var således for en stor dels vedkommende indrejst i Danmark før og omkring årsskiftet 1985/86.

Direktoratet for Udlændinge har opbygget et EDB-system til brug for behandlingen af flygtningesager (asylregisteret). Flygtningegenævnet er blevet tilknyttet dette register, og nævnet forventer, at det kan medvirke til at lette arbejdet i sekretariatet, f.eks. med hensyn til oplysning om asylansøgernes opholdssteder og hvilke sagsbehandlingsskridt og afgørelser, der er truffet.

Kapitel 2.

Reglerne om behandlingen af asylsager.

2.1. Indledning.

Det folkeretlige grundlag for behandlingen af asylsager er FN-konventionen af 28. juli 1951 om flygtninges retsstilling. Konventionen og den hertil knyttede protokol af 31. januar 1967 fastlægger det flygtningebegreb, som Danmark internationalt har forpligtet sig til at lægge til grund ved afgørelsen af, hvilke personer der skal anses som flygtninge og dermed opnå den for denne gruppe særlige retsstilling. Konventionen angiver endvidere, hvilke rettigheder der tilkommer flygtninge, men den pålægger ikke staterne nogen folkeretlig forpligtelse til at meddele asyl til personer, der opfylder konventionens betingelser.

Efter konventionens art. 1 er en person flygtning, hvis den pågældende som følge af velbegrundet frygt for forfølgelse på grund af sin race, religion, nationalitet, sit tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller sine politiske anskuelser befinder sig uden for det land, i hvilket han eller hun har statsborgerret eller tidligere havde fast bopæl, og på grund af denne frygt ikke er i stand til eller ikke ønsker at vende tilbage til dette land. Konventionens artikel 1 er optrykt som bilag 1 til beretningen.

I en årrække har Danmark meddelt opholdstilladelse såvel til ansøgere, der opfylder konventionens betingelser (konventionsflygtninge) som til ansøgere, der ikke er omfattet af konventionen, men hvor det af lignende grunde som anført i konventionen eller af andre tungtvejende grunde ikke bør kræves, at de pågældende vender tilbage til deres hjemland (de facto-flygtninge).

Administrationen af udlændingelovgivningen er traditionelt ble-

vet varetaget af politiet (Tilsynet med Udlændinge) og Justitsministeriet. Fra 1966 er Dansk Flygtningehjælp blevet hørt i tilfælde, hvor Tilsynet med Udlændinge ikke har kunnet anbefale, at en ansøgning om opholdstilladelse som flygtning blev imødekommet.

I 1977 nedsatte Justitsministeriet et udvalg, der fik til opgave at foretage en generel gennemgang af spørgsmålet om udlændinges retsstilling i Danmark. Udlændingelovudvalget, der med højesteretspræsidenten som formand var sammensat af repræsentanter for Dansk Flygtningehjælp, Advokatrådet, Udenrigsministeriet, Socialministeriet, Arbejdsministeriet, Justitsministeriet og Tilsynet med Udlændinge, afsluttede sit arbejde i november 1982 ved afgivelse af betækning nr. 968/1982 om udlændingelovgivningen.

Et flertal i udvalget foreslog bl.a., at der, medmindre særlige grunde talte imod, skulle meddeles asyl til ansøgere, der er omfattet af flygtningekonventionen, og som befinder sig her i landet eller på grænsen og har behov for beskyttelse i Danmark. Derimod skulle de facto-flygtninge efter flertallets opfattelse ikke have retskrav på asyl. Et mindretal fandt, at flygtningekonventionens bestemmelse af flygtningebegrebet burde lægges uindskrænket til grund, samt at både konventions- og de facto-flygtninge burde have retskrav på opholdstilladelse, når visse betingelser var opfyldt.

Der var i udvalget enighed om at etablere et to-instanssystem for ansøgere, der påberåber sig at være flygtninge, således at der blev appelmulighed til et sagkyndigt nævn. Flertallet fandt, at nævnet alene skulle træffe afgørelse i sager vedrørende konventionsflygtninge, således at afgørelser vedrørende de facto-flygtninge fortsat skulle træffes af Justitsministeriet, mens mindretallet fandt, at nævnet burde have kompetence til at træffe afgørelse vedrørende begge kategorier af asylsøgere.

2.2. Udlændingeloven af 1983.

Den 20. januar 1983 fremsatte justitsministeren i Folketinget forslag til en ny udlændingelov. Forslaget fulgte for så vidt angår asylspørgsmål udlændingelovudvalgets flertal. Allerede under lovens 1. behandling i Folketinget blev det imidlertid klart, at et flertal i Folketinget fandt, at alle flygtninge burde have et egentligt retskrav på opholdstilladelse her i landet. Under Folketingets videre behandling af lovforslaget tilsluttede regeringen sig flertallets opfattelse, og der blev herefter i vidt omfang gennemført en ensartet retsstilling for begge kategorier af flygtninge. Der blev endvidere opnået enighed om at oprette Direktoratet for Udlændinge, der skulle træffe afgørelse i 1. instans. Det hidtidige Tilsynet med Udlændinge (populært kaldet "fremmedpolitiet") skulle nedlægges.

Også reglerne om Flygtningenævnet blev der opnået enighed om. Det blev besluttet, at nævnet skulle bestå af 7 medlemmer og 7 suppleanter, jfr. ovenfor kapitel 1.1. Endelig blev der opnået enighed om, at klageren skulle have ret til mundtligt at forelægge sin sag for nævnet og ret til advokatbistand.

Udlændingeloven blev herefter med et bredt flertal vedtaget som lov nr. 226 af 8. juni 1983.

Reglerne om, hvem der er berettiget til asyl, findes i lovens §§ 7-8. Endvidere findes der en række regler, som har betydning for eller sammenhæng med behandlingen af asylsager, navnlig §§ 9, stk. 2, nr. 2, 10, 17, stk. 3, jfr. stk. 1, 19, 20, 22 og 31. Om spørgsmålet, hvem der er berettiget til asyl, henvises til gennemgangen af nævnets praksis i kapitel 5. Reglerne om Flygtningenævnets virksomhed blev indsat i lovens §§ 53-58. Disse bestemmelser med senere ændringer er nærmere beskrevet i afsnit 2.6. Udlændingeloven er optrykt nedenfor som bilag 3.

2.3. Lovændringen i foråret 1985.

På grund af den stadigt stigende flygtningestrøm blev der i foråret 1985 fremsat lovforslag med henblik på, at nævnet dels kunne behandle flere sager og dels skulle have mulighed for at behandle visse grupper af sager hurtigere. Under folketingsbehandlingen blev et stort flertal enig om retningslinierne herfor, og ved lov nr. 232 af 6. juni 1985 blev det ved en ændring af § 53, stk. 1, overladt til justitsministeren at fastsætte antallet af næstformænd og andre nævnsmedlemmer. Der blev herved åbnet mulighed for, at nævnet kan arbejde i flere afdelinger.

Ifølge justitsministerens bestemmelse består nævnet herefter af en formand, 6 næstformænd, der ligesom formanden skal være dommere, og 36 andre medlemmer beskikket i overensstemmelse med de hidtidige regler efter indstilling fra de tidligere omtalte myndigheder og organisationer.

Ved behandlingen af den enkelte sag skal nævnet efter § 53, stk. 2, fortsat være sammensat således, at der foruden formanden eller en af næstformændene medvirker 6 medlemmer udpeget af de nævnte myndigheder og organisationer. Der blev dog ved lovens § 56, stk. 4, åbnet mulighed for, at afgørelsen i sager, hvor klagen må anses for åbenbart grundløs, kan træffes af formanden eller en af næstformændene, et af de af Dansk Flygtningehjælp udpegede medlemmer og et af de medlemmer, der er udpeget af ministerierne (det såkaldte "lille nævn").

2.4. Lovændringen i efteråret 1985.

For yderligere at lette sagspresset i Flygtningenævnet blev der ved lov nr. 574 af 19. december 1985 indsat en bestemmelse i § 53 a, stk. 3, hvorefter Direktoratet for Udlændinge, efter at sagen har været forelagt Dansk Flygtningehjælp, kan bestemme, at afgørelsen i en sag, hvor ansøgningen må anses for åbenbart

grundløs, ikke kan indbringes for nævnet. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det forudsættes, at direktoratet ikke træffer sådan bestemmelse, hvis Dansk Flygtningehjælp finder det uforsvarligt. Det blev i den forbindelse ved § 53 b pålagt Direktoratet for Udlændinge at underrette nævnet om afgørelser, som ikke har kunnet indbringes for nævnet, fordi direktoratet har truffet bestemmelse herom efter § 53 a, stk. 3.

Det blev endvidere ved en ny udformning af § 53, stk. 3, vedtaget, at sager, der ikke er af principiell karakter, kan behandles i det lille nævn, såfremt:

- 1) klagen må anses for at være åbenbart grundløs,
- 2) der er meddelt opholdstilladelse efter § 7, stk. 1, nr. 2, men udlændingen påberåber sig at være omfattet af § 7, stk. 1, nr. 1, (de såkaldte statusændringer),
- 3) sagen vedrører udstedelse eller inddragelse af et rejsedokument, eller
- 4) forholdene i øvrigt taler for at behandle sagen i det lille nævn.

Ifølge § 53, stk. 4, kan sager, der behandles i det lille nævn, dog henvises til behandling i det store nævn.

Hovedreglen om mundtlighed blev opretholdt, men der blev samtidig efter § 56, stk. 1, åbnet mulighed for skriftlig behandling af sager, der er henvist til afgørelse i det lille nævn. Ifølge bemærkningerne til lovforslaget træffes valget mellem de forskellige sagsbehandlingsformer af nævnets formandskab. Desuden siges det, at der ved afgørelsen af, om en sag skal behandles i det store eller lille nævn, og om behandlingen i det lille nævn skal være skriftlig eller mundtlig, kan indgå overvejelser med henblik på at undgå urimelige ventetider for asylansøgerne.

2.5. Lovændringen i efteråret 1986.

Ved lov nr. 686 af 17. oktober 1986, der havde til formål at søge flygtningestrømmen til Danmark begrænset, blev asylansøgere

ubetingede ret til at opholde sig i Danmark, mens deres sag behandles, ophævet ved en ændring af § 48, stk. 2. Direktoratet for Udlændinge kan herefter afvise udlændinge ved grænsen, såfremt de indrejser fra et land, hvor de ikke må antages at risikere forfølgelse som nævnt i flygtningekonventionen. Påklages en sådan afgørelse, er Justitsministeriet klageinstans.

Ved lovændringen blev også § 53 a, stk. 1, ændret, således at det nu er Justitsministeriet og ikke Flygtningenævnet, der har kompetencen til at behandle klager, hvor udlændingen mener, at en udsendelse er i strid med udlændingelovens § 31.

Ved lovændringen blev § 7 endvidere ændret, således at stk. 1 nu kun omhandler konventionsflygtninge (tidligere stk. 1, nr. 1), mens asyl til de facto-flygtninge skal gives i medfør af stk. 2 (tidligere stk. 1, nr. 2). Lovændringen trådte i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende, det vil sige den 19. oktober 1986. De nye regler i § 7, § 48, stk. 2, og § 53 a finder dog ikke anvendelse for udlændinge, der forinden er indrejst i landet og har ansøgt om opholdstilladelse efter de hidtidige regler. Med henblik på kompetencespørgsmålet i § 53 a vil det således i længere tid fremover være nødvendigt at se på, hvornår den pågældende udlænding er indrejst i Danmark.

2.6. De gældende regler om Flygtningenævnets virksomhed.

De gældende bestemmelser om Flygtningenævnet findes i udlændingelovens §§ 53-58, jfr. lovbekendtgørelse nr. 462 af 26. juni 1987, der er optrykt nedenfor som bilag 3.

Som også ovenfor omtalt består nævnet efter § 53, stk. 1, af en formand og et af justitsministeren fastsat antal næstformænd og andre medlemmer, der alle beskikkes af justitsministeren, jfr. § 53, stk. 5. Formanden og næstformændene skal være dommere. Af de øvrige medlemmer beskikkes et antal efter indstilling fra henholdsvis socialministeren, udenrigsministeren, Dansk Flygtningehjælp og Advokatrådet.

Ved nævnets behandling af de enkelte sager medvirker der efter § 53, stk. 1, 2. pkt., foruden formanden eller en af næstformændene 6 medlemmer, heraf 3 medlemmer beskikket efter indstilling fra henholdsvis socialministeren, udenrigsministeren og Advokatrådet og 2 medlemmer beskikket efter indstilling fra Dansk Flygtningehjælp. Behandlingen af sager i det store nævn er altid mundtlig.

Ved drøftelse af spørgsmål om almindelige retningslinier for nævnets arbejde m.v. medvirker der ligeledes udover formanden 6 medlemmer, jfr. § 53, stk. 2. Om dette såkaldte koordinationsudvalg henvises til nedenfor afsnit 4.4.

Visse sager af ikke-principiel karakter kan efter § 53, stk. 3, behandles i det lille nævn under medvirken af tre nævnsmedlemmer. Nævnet er i disse tilfælde sammensat af formanden eller en af næstformændene, et medlem udpeget efter indstilling fra Dansk Flygtningehjælp og et medlem udpeget af et af ministerierne. De grupper af sager, der kan behandles i det lille nævn, er beskrevet i § 53, stk. 3, nr. 1-4. Der henvises herom til afsnit 2.4.

Behandlingen i det lille nævn er normalt mundtlig, men efter § 56, stk. 1, 3. pkt., kan sådanne sager behandles på skriftligt grundlag, såfremt der er enighed herom mellem de deltagende nævnsmedlemmer. Asylansøgeren og den beskikkede advokat behøver derimod ikke at være enige i, at sagen afgøres på skriftligt grundlag.

En sag, der er henvist til afgørelse på skriftligt grundlag, vil således altid kunne henvises til mundtlig behandling, såfremt blot et af de deltagende nævnsmedlemmer ønsker det. Dette sker da også ofte i praksis, navnlig i tilfælde, hvor asylansøgerens forklaringer til politiet ikke er entydige og detaljerede. Den almindelige regel i § 56, stk. 2, 1. pkt., hvorefter nævnets afgørelser træffes ved stemmeflerhed, gælder således ikke ved afgørelsen af, om sagen skal behandles mundtligt eller skriftligt. Der er derimod intet til hinder for, at de deltagende

de nævnsmedlemmer vedtager at afgøre sagen på skriftligt grundlag, selv om de ikke alle er enige med hensyn til sagens realitet. Navnlig i statusændringssager kan det komme på tale at afgøre en sag på skriftligt grundlag ved stemmeflerhed.

Sager, der behandles i det lille nævn, kan i øvrigt henvises til afgørelse i det store nævn, jfr. § 53, stk. 4.

De afgørelser, der kan indbringes for Flygtningenævnet til afgørelse, fremgår af § 53 a, stk. 1. Langt den overvejende del af klagesagerne er klager over afslag på opholdstilladelse, men også ansøgninger om statusændringer udgør et betydeligt antal sager. Derimod er antallet af sager efter § 53 a, stk. 1, nr. 2, (om bortfald eller inddragelse af opholdstilladelse givet efter §§ 7 og 8) og nr. 3, (om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af rejsedokument) beskedent. Det samme gælder sager efter den særlige regel i § 57 om anklagemyndighedens høring af Flygtningenævnet, inden der under en straffesag nedlægges påstand om udvisning af en udlænding, der har fået asyl.

Hvis en sag indbringes for nævnet til afgørelse, har klagen ifølge § 53 a, stk. 2, opsættende virkning. Asylansøgeren har således ret til at opholde sig her i landet, indtil nævnet har truffet endelig afgørelse i sagen. I § 53 a, stk. 3, findes en regel om, at Direktoratet for Udlændinge efter forelæggelse for Dansk Flygtningehjælp kan bestemme, at afgørelsen i en sag, der må anses for åbenbart grundløs, ikke kan indbringes for nævnet. Direktoratet vil i praksis kun træffe en sådan afgørelse, såfremt Dansk Flygtningehjælp har erklæret sig enig i, at sagen ikke kan indbringes for nævnet. Om den særlige "åbenbart-grundløs procedure" kan i øvrigt henvises til en artikel af afdelingsleder i Dansk Flygtningehjælp Morten Kjærum i Juristen 1986, side 353 ff.

Efter § 53 b skal Direktoratet for Udlændinge underrette nævnet om afgørelser, som ikke har kunnet indbringes for nævnet, fordi direktoratet har anset klagen for åbenbart grundløs. Nævnets koordinationsudvalg har bestemt, at sådanne indberetninger skal

afgives kvartalsvis. Nævnet kan efter § 53 b, 2. pkt., beslutte, at bestemte grupper af sager skal kunne indbringes for nævnet, men nævnet har endnu ikke benyttet denne adgang.

Efter den nye regel i udlændingelovens § 48, stk. 2, kan en asylansøger afvises ved grænsen, såfremt den pågældende indrejser fra et land, hvor han eller hun befinder sig i en faktisk tryghedssituation. Disse asylansøgere henvises således til at indgive deres ansøgning om asyl til en dansk repræsentation i udlandet. Afgørelsen af, om asyl kan meddeles, træffes i disse tilfælde efter reglen i udlændingelovens § 7, stk. 4, (jfr. afsnit 5.4.). Såfremt der meddeles afslag på ansøgningen, vil afgørelsen kunne indbringes for Flygtningenævnet. Det er Direktoratet for Udlændinges opfattelse, at motiverne til § 53 a, stk. 3, (hvorefter direktoratet efter forelæggelse for Dansk Flygtningehjælp kan bestemme, at afgørelsen i en sag, hvor ansøgningen må anses for åbenbart grundløs, ikke kan indbringes for nævnet), udelukker, at bestemmelsen finder anvendelse ved sager efter § 7, stk. 4. Det har imidlertid allerede nu vist sig, at en ikke uvæsentlig del af de ansøgninger om asyl i Danmark, der indgives fra udlandet, og som efter afslag påklages til nævnet, må anses for åbenbart grundløse.

I §§ 54-55 findes nogle regler om nævnets sagsbehandling. Efter § 54 drager nævnet selv omsorg for, at sagerne bliver tilstrækkeligt oplyst, inden nævnet træffer afgørelse. Grundlaget for bedømmelsen af asylansøgninger er dels de pågældendes forklaringer til de danske myndigheder, dels et ganske omfattende generelt baggrundsmateriale udarbejdet af diverse myndigheder og organisationer. Ganske ofte giver konkrete asylsager anledning til, at f.eks. Udenrigsministeriet eller Dansk Flygtningehjælp anmodes om at fremskaffe oplysninger om asylsøgerens hjemland. Om oplysningen af sagerne for nævnet henvises i øvrigt til beretningens kapitel 4.

Efter § 55, stk. 1, afgør nævnet, om man i den enkelte sag finder advokatbeskikkelse nødvendig. Som altovervejende hovedregel har nævnet hidtil beskikket en advokat for alle asylansø-

gere, som har påklaget en afgørelse truffet af Direktoratet for Udlændinge, hvorved de pågældende er blevet nægtet asyl. Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.2.

§ 55, stk. 2 og 3, indeholder bestemmelser om asylansøgerens og den beskikkede advokats ret til aktindsigt. Der henvises herom til afsnit 3.3.

2.7. Nævnets forretningsorden.

Ifølge udlændingelovens § 56, stk. 4, fastsætter justitsministeren Flygtningenævnets forretningsorden efter forhandling med nævnet. Ved bekendtgørelse nr. 98 af 6. marts 1984 fastsatte justitsministeren forretningsordenen på grundlag af drøftelser i nævnet. Forretningsordenen indeholdt navnlig bestemmelser om formandens kompetence, nævnets beslutningsdygtighed, inhabilitetsspørgsmål og afstemninger.

Efter lovændringerne i 1985 og 1986 og efter nævnets første levetid var der behov for en revision af forretningsordenen, og ved bekendtgørelse nr. 486 af 29. juni 1987 er ændringerne foretaget efter forhandling med nævnet. Den nye forretningsorden, der er optrykt som bilag 4 til beretningen, adskiller sig bl.a. fra den tidligere ved i mindre omfang at gentage bestemmelser, der allerede fremgår af selve loven. Desuden er der gennemført enkelte ændringer af mere reel karakter. Således er den tidligere § 4 i forretningsordenen gledet ud. Ifølge denne bestemmelse var nævnet beslutningsdygtigt, når formanden eller næstformanden og mindst fire af nævnets andre medlemmer, herunder mindst et medlem, som var indstillet af Dansk Flygtningehjælp, var til stede. Ifølge bestemmelsens andet stykke kunne afgørelsen i sager af særligt hastende karakter træffes af formanden og et af de af Dansk Flygtningehjælp udpegede medlemmer, medmindre de var uenige, idet sagen i så fald skulle forelægges for det samlede nævn.

Denne ændring af forretningsordenen var nødvendig efter æn-

dringen af reglerne om nævnets sammensætning i lovens § 53 (indførelsen af lille nævn), men har næppe været en tilsigtet følge, da man ændrede loven. Som § 53, stk. 1 og 3, nu er formuleret, kan nævnet - hvad enten det er et stort eller lille nævn - imidlertid kun træffe afgørelse, når det er fuldtalligt.

Endvidere er der gennemført visse ændringer af afstemningsreglerne, der nu fremgår af § 9. Ifølge stk. 2 skal et mindretal, der ellers har voteret for udsættelse, således deltage i afgørelsen af selve asylspørgsmålet.

Kapitel 3.

Sagsbehandlingen.

3.1. Oversigt over sagsbehandlingen i Flygtningenævnet.

3.1.1. Indledning.

Behandlingen af en sag i nævnet kan inddeles i tre stadier. For det første foregår der en sagsforberedelse i sekretariatet, hvor sagerne gøres klar til nævnsbehandling, og hvor tilrettelæggelsen af nævnets møder finder sted. Stillingtagen til og besvarelse af henvendelser til nævnet, typisk fra asylansøgeren selv eller den beskikkede advokat, foretages på dette stadium af en juridisk sagsbehandler i sekretariatet. I det daglige arbejde forelægges en række af de spørgsmål, der opstår på dette stadium af sagen, navnlig mere principielle problemer af forvaltningsmæssig karakter, f.eks. vedrørende aktindsigt, advokatbeskikkelse eller bevisførelse, for nævnets formand eller den næstformand, som skal lede det pågældende møde.

Selve afgørelsen af sagerne finder derimod sted i et nævnsmøde på skriftligt eller mundtligt grundlag efter sagens karakter. I forbindelse hermed tager nævnet stilling til spørgsmål af proceduremæssig og forvaltningsretlig karakter, som opstår under mødet, f.eks. spørgsmål om vidneafhøring og udsættelse. Spørgsmål af denne art forud for nævnsmødet er sekretariatet derimod bemyndiget til at afgøre i samarbejde med formanden eller den næstformand, som skal lede mødet.

Den tredje del af nævnets sagsbehandling er den del, der finder sted efter nævnsmødet i form af skriftlig udfærdigelse af nævnets afgørelse, fastsættelse af advokatens salær m.v. Hertil må

også henregnes sagsbehandling i forbindelse med det meget betydelige antal sager, der begæres genoptaget eller indbringes for Folketingets Ombudsmand. Denne del af sagsbehandlingen varetages af sekretariatet i samarbejde med formanden eller den næstformand, som har ledet det nævnsmøde, hvor sagen har været behandlet.

I øvrigt er arbejdet tilrettelagt således, at nævnets sekretariat modtager al indgående post til nævnet og sørger for skrivning af afgørelser, udsendelse af disse og for skrivning og udsendelse af alle andre skrivelser fra nævnet.

I nævnets sekretariat føres sædvanlig journal over alle ind- og udgående skrivelser. De enkelte sager fordeles efter nummer til en juridisk sagsbehandler, og denne forestår forberedelsen af sagen frem til berammelsen i nævnet. Fra dette tidspunkt overgår sagen til den sagsbehandler, som skal være sekretær ved det pågældende møde i nævnet.

3.1.2. Advokatbeskikkelse.

Efter udlændingelovens § 55, stk. 1, kan nævnet om fornødent beskikke en advokat for udlændingen, medmindre denne selv har antaget en sådan, og ifølge § 58 gælder om salær og godtgørelse for udlæg til den beskikkede advokat samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jfr. retsplejelovens kapitel 31.

Efter nævnets praksis beskikkes der advokat i stort set alle sager, hvor en asylansøger klager over, at Direktoratet for Udlændinge har meddelt den pågældende afslag på en anmodning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7. Derimod beskikkes der almindeligvis ikke advokat i statusændringssager, d.v.s. sager, hvor en asylansøger klager over at have fået opholdstilladelse som de facto-flygtning, men mener sig berettiget til konventionsstatus. Disse sager behandles normalt på skriftligt grundlag, men behandles sagen undtagelsesvis mundtligt, vil der

blive beskikket advokat.

I en lang række tilfælde retter asylansøgere, der har fået afslag i Direktoratet for Udlændinge, selv henvendelse til en advokat, der derpå påklager afgørelsen til nævnet og anmoder om beskikkelse. En sådan anmodning vil almindeligvis blive imødekommet af nævnet. Hvis en klager ikke selv har henvendt sig til en advokat, beskikker nævnet en advokat for den pågældende senest samtidig med sagens berømmelse. Nævnet har i samarbejde med Advokatrådet udarbejdet en liste over advokater, der er interesserede i at blive beskikket i forbindelse med nævnsbehandlingen. Den beskikkede advokat vil blive udpeget fra denne liste, medmindre asylansøgeren ønsker en anden advokat beskikket.

Den praktiske gennemførelse af ordningen med advokatbeskikkelse er aftalt med Landsforeningen af Beskikkede Advokater. Den indebærer, at klager over direktoratets afgørelser i sager, der ikke allerede foreligger for nævnet, sendes til høring i direktoratet, hvorpå den pågældende advokat får meddelelse herom ved en skrivelse, i hvilken advokaten samtidig beskikkes for asylansøgeren. Hvis der allerede er oprettet en sag, og nævnet har sagens akter, sendes kopi af akterne til advokaten, der samtidig beskikkes. Hvis akterne allerede er sendt til advokaten af direktoratet, beskikkes advokaten ved en særskilt skrivelse.

Beskikkelsen omfatter kun det arbejde, som advokaten udfører i forbindelse med sagens behandling i nævnet. Dette indebærer, at nævnet ikke har mulighed for at honorere advokatens indsats i forbindelse med sagens behandling i Direktoratet for Udlændinge. Gennemføres sagen til nævnsbehandling, vil den beskikkede advokat derimod kunne påregne at få honoreret relevant arbejde udført før beskikkelsen, jfr. den almindelige regel herom i retsplejelovens § 332, stk. 3, 2. pkt. Hvis sagen aldrig når frem til behandling i nævnet, f.eks. fordi direktoratet omgør sit tidligere afslag, vil relevant arbejde udført af advokaten efter afslaget, men før beskikkelsen, kunne honoreres.

Som udgangspunkt har nævnet ikke mulighed for at honorere arbejde, der er udført efter nævnets afgørelse, f.eks. i form af en anmodning til justitsministeren om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2. Nævnet kan dog i begrænset omfang og efter en helt konkret vurdering af arbejdets relevans og omfang honorere sådant arbejde. Forudsætningen er, at arbejdet - også tidsmæssigt - har nær tilknytning til asylsagen og ikke overstiger nogle ganske få timer. Derimod finder nævnet ikke at have hjemmel til at honorere advokatens arbejde i forbindelse med klager til Folketingets Ombudsmand eller i forbindelse med bistand ved indgåelse af ægteskab her i landet. Nævnet honorerer ikke arbejde i forbindelse med genoptagelsesbegæringer, der ikke tages til følge.

Nævnet honorerer arbejde, der efter nævnets bedømmelse har været udført med rimelighed, og nævnet skønner i hver enkelt sag, om tidsforbruget har været konkret rimeligt.

Om advokaternes medvirken i nævnsbehandlingen kan i øvrigt henvises til Ove Hansen i Advokaten 1984, side 313, og Henrik Steen Andersen og Gunnar Homann i Advokaten 1986, side 286. Endvidere kan henvises til det referat af et møde mellem nævnet og Landsforeningen af Beskikkede Advokater, der er optrykt i landsforeningens blad Meddelelser, nr. 15/1986.

3.1.3. Sagernes berømmelse.

Når en sag er klar til berømmelse, gennemgås den af formanden eller lederen af sekretariatet efter formandens bemyndigelse og henvises til en af de forskellige behandlingsformer.

Fordelingen af sager til behandling i henholdsvis det store og det lille nævn finder sted efter de kriterier, der er angivet i udlændingelovens § 53, stk. 3, og på grundlag af retningslinier, der er vedtaget i nævnets koordinationsudvalg.

Fordelingen finder sted efter de oplysninger, som en sag in-

deholder på tidspunktet for dens berømmelse. Ofte vil der - f.eks. ved advokatens indsats - fremkomme supplerende eller nye oplysninger inden nævnsmødet. Efter lovens § 53, stk. 4, kan en sag altid senere henvises til behandling i det store nævn. Nævnets koordinationsudvalg har dog besluttet, at en sag, der er henvist til det lille nævn, normalt bør færdiggøres i dette forum, uanset om der kommer supplerende eller nye oplysninger. Det sker dog undertiden, at en sag efterfølgende henvises fra det lille til det store nævn.

3.1.4. Mundtlig behandling.

Når en sag berammes til mundtlig behandling sker dette efter telefonisk aftale med den beskikkede advokat. Hvis akterne ikke tidligere er fremsendt til advokaten, sker det på dette tidspunkt. Samtidig gives der meddelelse om sagens berømmelse til Direktoratet for Udlændinge og Dansk Flygtningehjælp. Også asylansøgeren underrettes naturligvis om mødet ved en skrivelse affattet på den pågældendes eget sprog. Kopi af skrивelsen til asylansøgeren sendes til det asylcenter, hvor den pågældende opholder sig.

Behandlingen af sagen i et mundtligt møde minder på mange punkter om den procedure, der anvendes under en civil retssag ved domstolene. Dog sker der kun i sjældnere tilfælde afhøring af andre end asylansøgeren. I sager, hvor den asylsøgende befinder sig i udlandet og søger asyl i medfør af udlændingelovens § 7, stk. 4, og derfor ikke kan være til stede under nævnets behandling af sagen, vil en eventuel, herboende slægtning ofte blive afhørt. Til stede ved mødet er de 7 eller 3 nævnsmedlemmer, der deltager i sagens behandling, en juridisk sagsbehandler som sekretær, asylansøgeren og dennes advokat, en tolk samt en repræsentant for Direktoratet for Udlændinge. Offentligheden har derimod ikke adgang til nævnets møder, jfr. nu forretningsordenens § 8, stk. 1.

Mødet ledes af den pågældende formand, som sikrer sig asylansø-

gerens identitet, og at asylansøgeren og tolken forstår hinanden. Herefter redegør formanden kort for, hvorledes mødet vil foregå, herunder at alle de medvirkende i nævnsprocessen forud for mødet har modtaget det skriftlige sagsmateriale i kopi og således har haft lejlighed til at sætte sig ind i dette. Materialet forudsættes derfor bekendt, og dokumentation er overflødig, medmindre der er særlige passager i dokumenterne, der ønskes fremhævet eller foreholdt den asylsøgende. Endelig fremhæves, at alle oplysninger i sagen betragtes som fortrolige.

Efter denne indledning formuleres parternes påstande, og såfremt der er behov for det, forelægger advokaten sagen. Sådanne forelæggelse finder dog kun sted i særlige tilfælde, f.eks. hvor der er tale om et meget omfattende bilagsmateriale. En part kan senere under mødet ændre eller udvide sin påstand, herunder fremsætte anmodning om udsættelse.

Næste skridt i den mundtlige behandling er, at asylansøgeren får lejlighed til at forklare sin sag. Dette foregår på den måde, at ansøgeren først stilles spørgsmål af advokaten, hvorefter repræsentanten for Direktoratet for Udlændinge og dernæst nævnets medlemmer har lejlighed til at stille supplerende spørgsmål til uddybning eller opklaring af sagen.

Såfremt der skal foregå yderligere bevisførelse, f.eks. vidneførsel, vil dette normalt finde sted, efter at asylansøgeren har afgivet forklaring.

Efter at de faktiske oplysninger er gennemgået, får først advokaten og dernæst repræsentanten for direktoratet lejlighed til at procedere sagen. Såfremt der er anledning hertil, vil der endvidere kunne blive tale om replik og duplik. Til sidst får asylansøgeren lejlighed til at udtale sig.

Votering finder sted straks efter mødet, og asylansøgeren får normalt umiddelbart efter voteringens afslutning meddelt resultatet samt - i koncentreret form - de grunde, dette støttes på. Det tilkendes gives, hvorvidt nævnets medlemmer har været eni-

ge om afgørelsens resultat og begrundelse. Snarest muligt derefter udfærdiges en skriftlig afgørelse, jfr. afsnit 3.4., men nævnets beslutning anses for truffet på selve mødet.

3.1.5. Skriftlig behandling.

Efter udlændingelovens § 56, stk. 1, 3. pkt., kan sager, der henvises til behandling i et lille nævn, behandles skriftligt. Det er ikke nærmere angivet i loven, hvilke sager der kan behandles på skriftligt grundlag, men det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 574 af 19. december 1985, at den skriftlige nævnsbehandling navnlig vil finde anvendelse som et alternativ til direktoratets endelige afgørelse af åbenbart grundløse sager. I overensstemmelse hermed har de fleste af de sager, der har været udtaget til skriftlig behandling, vedrørt asylsøgende, om hvem der ikke har foreligget oplysninger om konkret forfølgelse eller risiko herfor eller i hvert fald alene oplysninger om forfølgelse af meget ringe intensitet, f.eks. i form af chikane. En særlig gruppe af sager, der i langt de fleste tilfælde behandles på skriftligt grundlag, er statusændringssagerne.

Afgørelse af en sag på skriftligt grundlag kan kun finde sted, såfremt de deltagende nævnsmedlemmer er enige herom. Som også nævnt ovenfor i afsnit 2.6. er det derimod ikke en forudsætning, at asylansøgeren og den beskikkede advokat er enige i, at sagen afgøres på skriftligt grundlag, ligesom det ikke er en betingelse, at nævnsmedlemmerne er enige med hensyn til sagens realitet.

Også i skriftligt behandlede sager beskikkes der advokat (bortset fra statusændringer), og advokaten får frist til at afgive sine bemærkninger til sagen. Når disse bemærkninger og alle andre relevante oplysninger er modtaget, berammes sagen til et møde i nævnet, hvor de tre deltagende nævnsmedlemmer gennemdrøfter sagerne. På sådanne møder kan nævnet normalt nå at træffe afgørelse i et betydeligt antal sager. Den skriftlige nævnsbehandling rummer således et mundtligt islæt, for så vidt som

nævnets medlemmer mødes, inden afgørelsen træffes, men asylansøgeren og den beskikkede advokat er ikke til stede ved mødet.

Såfremt der er enighed om at afgøre sagerne på skriftligt grundlag, sker dette straks. Hvis et af medlemmerne derimod finder, at sagen ikke bør afgøres på skriftligt grundlag, henvises sagen til mundtlig behandling. Nævnet har ikke nogen statistik over, hvor mange af de sager, der har været berammet til skriftlig behandling, der er henvist til mundtlig behandling. Der er dog tale om et ikke helt ubetydeligt antal. Størstedelen af disse henvisninger skyldes, at asylansøgeren i de skriftlige indlæg til nævnet fremkommer med en ændret eller helt ny forklaring i forhold til de oplysninger, der forelå for direktoratet. I et sådant tilfælde vil nævnet som led i vurderingen af den pågældendes troværdighed som oftest foretrække, at han eller hun møder personligt fremfor at afgøre sagen på skriftligt grundlag. Desuden kan det forekomme, at nævnet på grund af uklarheder i ansøgerens forklaring til ansøgningsskema eller politirapport finder det rigtigst at henvise til mundtlig behandling. Der er i øvrigt en klar tendens til, at antallet af sager, der egner sig til behandling på skriftligt grundlag, er faldende, dog bortset fra statusændringssagerne.

I forbindelse med behandlingen af sager på skriftligt grundlag har asylansøgeren en samtale med Dansk Flygtningehjælp. Af samtalen udarbejdes et samtaleresumé. Kopi af dette resumé sendes til den beskikkede advokat, der således kan lade det indgå i sine overvejelser i forbindelse med udarbejdelsen af bemærkninger til sagen. Resumeet sendes nu også til de tre deltagende nævnsmedlemmer og indgår således som en del af sagens faktiske oplysningsgrundlag.

3.2. Asylansøgerens udeblivelse fra nævnets møde.

Et særligt spørgsmål, som nævnet har måttet tage stilling til, er de situationer, hvor det i mundtligt behandlede sager enten på forhånd må forventes, at asylansøgeren ikke vil give møde i

nævnet, eller hvor det på mødet viser sig, at asylansøgeren ikke møder op.

Det må understreges, at der efter udlændingelovens § 56, stk. 1, 1. pkt., er tale om en ret, ikke en pligt for asylansøgere til mundtligt at forelægge sagen. Asylansøgeren kan således på forhånd tilkendegive, at han eller hun i forbindelse med sagens behandling i nævnet ikke ønsker at give personligt møde. Hvad angår den beskikkede advokats procesfuldmagt, har nævnet antaget, at denne ikke i sig selv indeholder en bemyndigelse til at frafalde klagen. Dette må forudsætte en udtrykkelig tilkendegivelse over for advokaten fra den pågældende asylansøger. Disse synspunkter er tiltrådt af Landsforeningen af Beskikkede Advokater.

Det er nævnets praksis at indkalde asylansøgeren ved et på dansk affattet brev, som sendes til det asylcenter eller den adresse, som fremgår af sagen. Med brevet sendes en vejledning om sagens behandling i nævnet. Denne vejledning er oversat til en række sprog og vil således normalt være affattet på asylansøgerens modersmål. Den beskikkede advokat, asylcenteret og Direktoratet for Udlændinge underrettes ved genpart af skrivelserne. Der sker således ikke forkyndelse efter reglerne i retsplejeloven.

I en række tilfælde vil det allerede inden det berammede møde stå klart, at den pågældende asylansøger ikke kan antages at ville give møde. I sådanne tilfælde vil det i første omgang være nævnets sekretariat, eventuelt efter forelæggelse for den dommer, der skal fungere som formand ved det pågældende møde, der tager stilling til problemet.

Hvis det må lægges til grund, at den pågældende er udrejst af landet uden at efterlade nogen udtrykkelig tilkendegivelse af, om klagen ønskes opretholdt, anses den pågældende for at have frafaldet sin klage, og sagen henlægges.

Nævnet har i et enkelt tilfælde været ude for, at den pågælden-

de udrejste af Danmark med tilkendegivelse om, at asylansøgningen i Danmark opretholdtes. Nævnet behandlede sagen som en begæring om opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, nu § 7, stk. 4. Klagen må dog betragtes som bortfaldet, hvis den pågældende udrejser til hjemlandet, ligesom man vil være opmærksom på, om den pågældende har taget ophold i et andet land, hvor vedkommende har opnået beskyttelse.

Hvis indkaldelsen til asylansøgeren returneres, f.eks. med påtegning om, at vedkommende er ukendt på adressen eller er bortgået fra centeret, foretager sekretariatet en kontrolopringning til centeret og undersøger, om adressen er korrekt. Hvis dette er tilfældet, fastholdes det berammede møde, og sagen gennemføres med den beskikkede advokats medvirken på det foreliggende grundlag. Tilsvarende gælder i tilfælde, hvor indkaldelsen ikke er returneret, men asylansøgeren uberettiget er bortgået fra centeret og derfor ikke har modtaget indkaldelsen.

I tilfælde hvor asylansøgeren uden varsel i øvrigt udebliver fra mødet, foretager nævnssekretæren straks en kontrolopringning til centeret. Hvis det herefter må lægges til grund, at asylansøgeren uden egen skyld, f.eks. på grund af forkert adresse, ikke har modtaget indkaldelsen og ikke på anden måde, f.eks. gennem den beskikkede advokat, er blevet bekendt med mødets afholdelse, udsættes sagen.

Hvis indkaldelsen er sendt til det rigtige center, og intet tyder på lovligt forfald, foretages sagen på det foreliggende grundlag. Hvis der oplyses omstændigheder, som indicerer, at den pågældende rent faktisk ikke har modtaget indkaldelsen, udsættes sagen.

Hvis det under nævnssekretærens samtale med centeret oplyses, at den pågældende har lovligt forfald, f.eks. på grund af sygdom, udsættes sagen, medmindre der er klare holdepunkter for at antage, at den pågældende søger at sinke sagens behandling.

Hvis det viser sig, at en asylansøger, der efter udeblivelse i

nævnet har fået afslag på asyl, har haft lovligt forfald, genoptages sagen. Såfremt der ikke foreligger lovligt forfald, afgøres spørgsmålet om genoptagelse efter de almindelige retningslinier, jfr. afsnit 3.6.

3.3. Aktindsigt og offentlighed.

3.3.1. Regelgrundlaget.

Spørgsmålet om aktindsigt i Flygtningenævnets sager reguleres dels af de særlige bestemmelser i udlændingelovens § 55, stk. 2 og 3, dels af de almindelige regler om aktindsigt i forvaltningsloven og offentlighedsloven.

Ifølge udlændingelovens § 55, stk. 2, skal udlændingen og dennes advokat have adgang til at gøre sig bekendt med det materiale, der indgår i sagen, ligesom den pågældende og den beskikkede advokat skal have mulighed for at udtale sig om materialet. I henhold til stk. 3 modificeres adgangen til aktindsigt og dermed kontradiktion efter en konkret vurdering af sagens omstændigheder under hensyn til statens sikkerhed, forholdet til fremmede magter eller hensynet til tredjemand. Ved udformningen af stk. 3 må det antages, at retsplejelovens § 745 har dannet model for bestemmelsen, selv om det ikke udtrykkeligt fremgår af forarbejderne til bestemmelsen.

Den 1. januar 1987 er den nye forvaltningslov og en ændret lov om offentlighed i forvaltningen trådt i kraft, og Flygtningenævnet er som ankeinstans i forhold til Direktoratet for Udlændinge omfattet af begge love.

Reglerne om partens aktindsigt findes i forvaltningslovens kapitel 4, mens bestemmelserne om andre end parters adgang til aktindsigt indeholdes i offentlighedsloven.

Forholdet mellem de tre regelsæt, der regulerer aktindsigten i

nævnets sager, må antages at være, at udlændingelovens § 55, stk. 2 og 3, er specialregler, der regulerer ansøgerens og advokatens ret til aktindsigt i forbindelse med behandlingen i nævnet. Hvis begæringen derimod fremsættes efterfølgende eller i øvrigt på andet grundlag, gælder bestemmelserne om partsaktindsigt i forvaltningslovens kapitel 4.

Det har hidtil været almindeligt anerkendt, at den, der er part i en sag, på ethvert tidspunkt af sagens behandling kan lade sig repræsentere eller bistå af andre. Denne regel er nu udtrykkeligt fastslået i forvaltningslovens § 8, stk. 1. Reglerne om partsaktindsigt gælder således også for partens repræsentant, f.eks. en advokat, der er beskikket efter udlændingelovens § 55, stk. 1.

Offentlighedslovens regler om aktindsigt for andre end parter finder anvendelse på f.eks. journalister og udenforstående privatpersoner. Der vil kun sjældent være grundlag for aktindsigt til sådanne personer, idet offentlighedslovens undtagelsesregler (navnlig § 12) ofte vil være opfyldt.

3.3.2. Kompetence.

Udlændingeloven tager ikke stilling til kompetencespørgsmålet. Udgangspunktet må dog være, at det er nævnet, der tager stilling til aktindsigtsspørgsmålet, når sagen er påklaget til nævnet, jfr. herved forvaltningslovens § 16 og offentlighedslovens § 15. Hvis sagen endnu ikke er påklaget, træffes afgørelsen af Direktoratet for Udlændinge.

Såfremt begæringen fremsættes efter nævnets afgørelse, må kompetencespørgsmålet afhænge af, om begæringen er rettet mod selve asylsagen, eller om den fremsættes i forbindelse med en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2. I sidstnævnte tilfælde træffes afgørelsen af Justitsministeriet.

Opstår der spørgsmål om aktindsigt under et nævnsmøde, træffes afgørelsen af nævnet, hvorimod spørgsmålet om aktindsigt inden et nævnsmøde afgøres af den pågældende formand (næstformand) eller af sekretariatet efter formandens bemyndigelse.

3.3.3. Partsaktindsigt.

Som udgangspunkt har asylansøgeren og dennes beskikkede advokat ret til aktindsigt i alt materiale, som tilgår nævnet i en sag. Undtagelse kan alene gøres, hvis betingelserne i § 55, stk. 3, er opfyldt.

Nævnet har ved anvendelsen af § 55, stk. 3, fortolket bestemmelsen således, at det kun helt undtagelsesvis kan komme på tale at nægte den beskikkede advokat aktindsigt. Det er uheldigt, hvis advokaten ikke er i besiddelse af det samme materiale som Direktoratet for Udlændinge og nævnets medlemmer, og aktindsigt bør derfor kun nægtes, såfremt de hensyn, der er nævnt i § 55, stk. 3, afgørende tilsiger dette. Herved bringes forståelsen af bestemmelsen i overensstemmelse med den almindelige forståelse af retsplejelovens § 745.

I øvrigt må der skelnes mellem aktindsigt i de konkrete oplysninger i en sag og aktindsigt i det generelle baggrundsmateriale, som nævnet er i besiddelse af. De konkrete oplysninger vil der sjældent være grundlag for at undtage fra aktindsigt, selv om det naturligtvis ikke kan udelukkes, at en sag kan indeholde sådanne konkrete oplysninger, at f.eks. hensynet til statens sikkerhed kan begrunde, at der ikke meddeles aktindsigt.

Vedrørende generelt baggrundsmateriale foreligger der to problemstillinger: 1) Hvornår hører sådant materiale til en konkret sags akter og 2) I det omfang, dette spørgsmål besvares bekræftende, hvad kræves der da for at undtage materialet efter § 55, stk. 3.

I denne forbindelse må det bemærkes, at nævnet løbende modtager

baggrundsoplysninger om forholdene i de lande, hvor asylansøgere kommer fra. Disse oplysninger kommer fra Udenrigsministeriet, Dansk Flygtningehjælp, Direktoratet for Udlændinge, FN's flygtningehøjkommissariat, Amnesty International m.fl., og oplysningerne udsendes løbende til medlemmerne. Der henvises nærmere til kapitel 4.

Det må formentlig antages, at materiale af generel karakter er omfattet af udlændingelovens § 55, stk. 2, hvis det under direktoratets eller nævnets behandling af en bestemt sag er indhentet til brug for denne sag eller ligefrem er gjort til et bilag i sagen. Det samme gælder, hvis materialet "fremlægges" under et møde, f.eks. af Udenrigsministeriets eller Flygtningehjælpens repræsentanter. Det forhold, at generelt materiale, der er udsendt til nævnets medlemmer, rent faktisk indgår i et nævnsmedlems overvejelse af sagen og eventuelt omtales under voteringen, kan derimod næppe i sig selv medføre, at materialet er omfattet af § 55, stk. 2.

Ved fortolkningen af undtagelsesbestemmelsen i § 55, stk. 3, vil reglen i retsplejelovens § 745 kunne anvendes som model. Anvendelsen af bestemmelsen vil f.eks. kunne ske i relation til særlige dele af en indberetning fra en ambassade, som hensynet til danske interesser gør det påkrævet at undtage fra aktindsigt. F.eks. kan hensynet til at beskytte de kilder, som f.eks. ambassader kan trække på i urohærgede områder, gøre det påkrævet at sløre kilden.

Såfremt der træffes beslutning efter § 55, stk. 3, bør parterne have underretning herom, men der kan tænkes tilfælde, hvor også dette må undlades.

Det forekommer ofte, at en advokat til brug for en asylsag anmoder om aktindsigt i andre konkrete sager. Til støtte for en sådan anmodning henvises der som oftest til, at advokaten gennem sin klient er blevet bekendt med, hvordan en sag med et lignende faktum er blevet afgjort. Undertiden henvises der til, at den anden sag, hvori der ønskes aktindsigt, indeholder konkrete

oplysninger, som kan belyse eller underbygge ansøgerens egen sag.

Flygtningenævnet vil i sådanne situationer om nødvendigt indhente akterne i den sag, som der ønskes aktindsigt i. Hvis denne sag indeholder oplysninger, som kan være af betydning for oplysningen af den verserende sag, vil nævnet i medfør af udlændingelovens § 54, 2. pkt., medinddrage den anden sag i den verserende. Dette er imidlertid ikke ensbetydende med, at begæringen om aktindsigt uden videre efterkommes, idet dette spørgsmål så må behandles efter de almindelige regler i § 55, stk. 2 og 3. Da en asylsag stort set altid indeholder meget personlige oplysninger om den pågældende person, vil aktindsigt i et sådant tilfælde i almindelighed blive afslået under henvisning til § 55, stk. 3. I stedet vil sagens akter være til stede ved behandlingen af den verserende sag, og asylansøgeren og dennes advokat vil i fornødent omfang kunne gøres bekendt med indholdet af sagen, i det omfang dette kan ske uden at tilsidesætte hensynet til den person, som sagen vedrører. I praksis løses problemet dog undertiden ved, at der indhentes samtykke til aktindsigt fra den person, som sagen vedrører.

Såfremt den sag, som der anmodes om aktindsigt i, derimod ikke har nogen relevans for den sag, som foreligger til afgørelse, skal anmodningen om aktindsigt behandles efter reglerne i offentlighedsloven. Dette vil i almindelighed medføre, at aktindsigt afslås under henvisning til offentlighedslovens § 12, stk. 1, idet sagerne som før nævnt indeholder oplysninger om enkeltpersoners private forhold. Såfremt det kan ske uden at tilsidesætte hensynet til den person, som sagen vedrører, vil nævnet dog i disse tilfælde kunne udlevere et eksemplar af nævnets beslutning i sagen i anonymiseret form.

I øvrigt vil Flygtningenævnet i alle tilfælde, hvor der anmodes om aktindsigt i en konkret sag af andre end den, der er part i sagen, kunne forsøge at besvare forespørgslen ved at omforme denne til et generelt spørgsmål, som kan besvares uden at give oplysninger om den enkelte sag. F.eks. vil nævnet i et tilfæl-

de, hvor der ønskes aktindsigt til belysning af praksis over for en bestemt gruppe af asylsøgende, kunne besvare henvendelsen ved en generel orientering om praksis på området.

Ifølge § 10 i Flygtningenævnets forretningsorden føres der en forhandlingsprotokol under mødet. Heri indføres bl.a. ansøgerens forklaring under nævnsmødet. Det kan i denne forbindelse bemærkes, at det, der føres til protokollen, ikke kan tages som udtryk for, hvilke oplysninger nævnet ved voteringen har lagt til grund. I protokollen kan der blive noteret helt nye oplysninger, som kan blive gjort til genstand for aktindsigt, men behovet herfor vil næppe være stort, da både asylansøgeren og advokaten, der begge er til stede, under nævnsmødet bliver bekendt med de oplysninger, der fremkommer under dette. Desuden træffes afgørelsen normalt i umiddelbar forlængelse af ansøgerens forklaring. Oplysningerne til protokollen vil således kun have interesse for ansøgeren og hans advokat i forbindelse med en eventuel begæring om genoptagelse eller om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2.

Hvis begæringen om aktindsigt fremsættes efterfølgende, d.v.s. efter nævnets afgørelse, reguleres spørgsmålet om en parts adgang til aktindsigt af forvaltningslovens kapitel 4. I praksis vil der næppe være den store forskel på, i hvilket omfang en part meddeles aktindsigt efter udlændingelovens § 55 og efter forvaltningsloven, idet undtagelsesreglen i forvaltningslovens § 15 normalt vil medføre, at der nægtes aktindsigt i mindst samme omfang som efter udlændingelovens § 55, stk. 3.

3.3.4. Anden offentlighed end partsaktindsigt.

Andre end parters krav på aktindsigt er reguleret i offentlighedsloven. Som udgangspunkt har enhver krav på aktindsigt, jfr. lovens § 4, stk. 1, forudsat at der er tale om dokumenter, der undergives eller har været undergivet en administrativ sagsbehandling. Det antydes herved, at der alene er tale om dokumentoffentlighed, og anden form for offentlighed (mødeoffent-

lighed o. lign.) reguleres ikke efter denne bestemmelse. Lovens § 4, stk. 2, omhandler borgerens adgang til egenaccess, men dette spørgsmål vil kun sjældent komme på tale i nævnets behandling og vil derfor ikke blive gjort til genstand for nærmere omtale.

Omfanget af aktindsigten reguleres i lovens § 5, der i relation til Flygtningenævnet i det væsentligste kun har betydning for så vidt angår bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, om dokumenter.

Uanset om et dokument kan gøres til genstand for offentlighed, vil undtagelsesbestemmelserne i § 12, stk. 1, nr. 1, (enkeltpersoners private forhold), § 13, stk. 1, nr. 1, (statens sikkerhed) og § 13, stk. 1, nr. 6, (hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet) som oftest føre til, at aktindsigt må nægtes. Dette skyldes, at asylsagerne indeholder meget "følsomme" oplysninger, der ved misbrug vil kunne gøre stor skade, ikke blot over for den enkelte ansøger, men også over for familie, venner o.s.v. i hjemlandet.

3.4. Nævnets beslutning.

I mundtligt behandlede sager meddeles nævnets beslutning almindeligvis asylansøgeren straks efter voteringens afslutning, og nævnets beslutning anses for truffet denne dag. Meddelelsen er ledsaget af en kort mundtlig redegørelse fra formanden om baggrunden for nævnets afgørelse.

I øvrigt udfærdiges beslutningen skriftligt, således som det er foreskrevet i forretningsordenens § 10, stk. 2. Hvis det er muligt, færdiggøres konceptet til den skriftlige beslutning i forbindelse med nævnsmødet. Hvis dette af tidsmæssige eller andre grunde ikke er muligt, udarbejder nævnssekretæren snarest et udkast til beslutning, som derefter gennemgås af formanden eller den næstformand, der har ledet nævnsmødet.

I sager, der er behandlet på skriftligt grundlag, udfærdiges af-

gørelsen ligeledes snarest efter mødet i nævnet. I disse tilfælde dateres beslutningen den dag, den færdige beslutning i underskrevet stand udsendes fra nævnet til direktoratet og den beskikkede advokat og/eller asylansøgeren. Beslutningen anses således først som truffet på dette tidspunkt.

Såfremt den eller de, der meddeles asyl, har medfølgende mindreårige børn, fremgår det af beslutningen, at også børnene er omfattet af opholdstilladelsen.

Efter udlændingelovens § 56, stk. 2, 3. pkt., skal nævnets afgørelser begrundes. Denne begrundelsespligt følger nu også af forvaltningslovens § 22.

Det er vanskeligt generelt at give en præcis beskrivelse af, hvorledes nævnet begrunder sine afgørelser. Almindeligvis vil en afgørelse dog indeholde en ret nøje beskrivelse af de faktiske oplysninger, som asylansøgeren er fremkommet med både før og under nævnsmødet, eller som er tilvejebragt på andet grundlag.

Desuden vil begrundelsen normalt bestå i en stillingtagen til, hvilke dele af en asylansøgers forklaring, der har kunnet lægges til grund for afgørelsen. Denne troværdighedsvurdering bygger på en vurdering af helhedsindtrykket af sagen og asylansøgeren, herunder baggrunden for de eventuelt skiftende forklaringer og sammenhængen mellem forklaringerne. Det kan være vanskeligt at beskrive i afgørelsen, hvorfor nævnet har fundet - helt eller delvis - at måtte tilsidesætte en forklaring, og nævnets begrundelse har derfor - ligesom domstolenes troværdighedsvurderinger - ikke sjældent alene bestået i en angivelse af, om asylansøgerens forklaring har kunnet lægges til grund for afgørelsen.

I øvrigt vil begrundelsen bestå i en angivelse af, om asylansøgeren opfylder lovens betingelser for asyl, og efter sagens karakter tillige ofte en angivelse af, hvilke omstændigheder og momenter nævnet har lagt vægt på.

Navnlig fra advokatside har der været udtrykt ønske om, at nævnets afgørelser begrundes mere udførligt, end det ofte har været tilfældet. Nævnet er opmærksom på spørgsmålet og bestræber sig på at give en så udførlig begrundelse som muligt i den enkelte sag.

Efter nævnets opfattelse er et afslag på genoptagelse af en sag ikke omfattet af begrundelsespligten i udlændingelovens § 56, stk. 2, 3. pkt., og denne opfattelse er tiltrådt af Folketingets Ombudsmand (Folketingets Ombudsmands skrivelse af 19. november 1986 i nævnets sag 1986-2-2142).

I praksis ledsages nævnets afslag på genoptagelsesbegøring dog som oftest af en kort begrundelse.

3.5. Forkyndelse og udsendelse.

Når Flygtningenævnets beslutning foreligger i skriftlig form og er underskrevet, sendes den til den beskikkede advokat og til Direktoratet for Udlændinge med anmodning om, at en kopi af beslutningen udleveres til asylansøgeren. Også Dansk Flygtningehjælp modtager et eksemplar af alle nævnets afgørelser. Oprindeligt blev alle afgørelser også udsendt til nævnsmedlemmerne, men efter beslutning i nævnets koordinationsudvalg udsendes nu kun de beslutninger, der skønnes at være af interesse for nævnets medlemmer.

I de første år af Flygtningenævnets virksomhed fulgte Direktoratet for Udlændinge den praksis, at det i sager, hvor nævnet havde stadfæstet direktoratets afslag på asyl, umiddelbart efter at nævnets beslutning var meddelt ansøgeren mundtligt på nævnsmødet, fastsatte en udrejsefrist for ansøgeren. Fristen, der fastsattes efter en konkret vurdering og normalt var på 4-5 dage, forkyndtes straks for ansøgeren, og samme dag blev sagen overgivet til rigspoliceafdelingens afd. E, den centrale politiafdeling, der i medfør af udlændingelovens § 30 drager omsorg for udrejsen.

Ved denne fremgangsmåde blev ansøgeren normalt udsendt af landet, før nævnets beslutning forelå i skriftlig form, idet nævnets beslutning på grund af sagspresset i sekretariatet i de fleste tilfælde først forelå efter nogen tid.

Efter at Folketingets Ombudsmand var blevet opmærksom på direktoratets praksis og efter at have brevvekslet med Justitsministeriet og Flygtningenævnet om spørgsmålet, udtalte ombudsmanden i en skrivelse af 30. oktober 1986 (nævnets j.nr 1986-1-82) kritik af denne udsendelsespraksis. Ombudsmanden udtalte bl.a., at bestemmelsen i forretningsordenens § 15, stk. 1 (nu § 10, stk. 2), hvorefter nævnets afgørelser udfærdiges skriftligt, må antages at indebære ikke blot, at Flygtningenævnets afgørelser skal foreligge skriftligt, men tillige at afgørelsen skal meddeles asylansøgeren (eller dennes repræsentant) i skriftlig form. Ombudsmanden udtalte endvidere, at det ikke kunne give ham anledning til bemærkninger, at Flygtningenævnet i de tilfælde, hvor sagen har været gjort til genstand for mundtlig forhandling, i praksis i almindelighed følger den fremgangsmåde, at formanden eller den næstformand, som har ledet mødet - umiddelbart efter afslutningen af nævnets votering - mundtligt orienterer asylansøgeren om udfaldet. Ombudsmanden anså det imidlertid for overordentlig kritisabelt, at direktoratet hidtil i praksis normalt har gennemført udsendelse af asylansøgere, før Flygtningenævnets afgørelse har foreligget i skriftlig form.

På baggrund af ombudsmandens udtalelse foranledigede Justitsministeriet, at direktoratets praksis blev ændret, således at udsendelse af landet af en asylansøger, der har fået afslag på asyl, nu først sker efter, at nævnets afgørelse er udleveret til den pågældende. Som nævnt ovenfor i afsnit 3.4. anser nævnet dog fortsat beslutningen i mundtligt behandlede sager for truffet den dag, voteringen har fundet sted, forudsat at beslutningen er tilført forhandlingsprotokollen, jfr. nu forretningsordenens § 10, stk. 1.

3.6. Genoptagelse af afgjorte sager.

Når en sag er afgjort i Flygtningenævnet, og afgørelsen er meddelt asylansøgeren, er sagen afsluttet for nævnet. Hvis klageren har fået medhold, vil den pågældende ved Direktoratet for Udlændinges foranstaltning blive overgivet til Dansk Flygtningehjælp med henblik på at gennemgå et særligt integrationsprogram. Hvis nævnet har stadfæstet afslaget fra Direktoratet for Udlændinge, påhviler det direktoratet og politiet at sørge for, at den pågældende udrejser af Danmark, jfr. udlændingelovens § 30.

Asylansøgere, der har fået afslag i nævnet, har dog mulighed for at få opholdstilladelse på andet grundlag, f.eks. i medfør af bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2, om opholdstilladelse af humanitære grunde, eller som følge af indgåelse af ægteskab med en dansk statsborger, jfr. § 9, stk. 1, nr. 2. I tilfælde, hvor en asylansøger har opnået opholdstilladelse på grundlag af et ægteskab inden asylsagens afgørelse i nævnet, er der intet til hinder for, at den pågældende samtidig opretholder sin anmodning om opholdstilladelse i medfør af § 7.

I et stigende antal tilfælde anmodes der om genoptagelse af asylsagen. Nævnets koordinationsudvalg har drøftet fremgangsmåden ved afgørelsen af sådanne anmodninger og har besluttet, at det i første omgang er den dommer, der har været formand ved det pågældende møde, der skal tage stilling til anmodningen. Fremgangsmåden er normalt, at sekretariatet skriftligt forelægger sagen for dommeren. Hvis der ikke er nye oplysninger af væsentlig betydning for sagens afgørelse, kan dommeren straks beslutte, at sagen ikke skal genoptages.

Finder dommeren derimod, at nye oplysninger i sagen kræver en nærmere vurdering, f.eks. af ansøgerens troværdighed, kan dommeren beslutte, at sagen skal forelægges de øvrige medlemmer af nævnet, der har deltaget i sagens behandling. På grundlag af disse medlemmers indstilling træffes der herefter afgørelse om spørgsmålet.

Dommeren kan også uden at forelægge sagen for de øvrige nævnsmedlemmer selv beslutte, at sagen skal genoptages. Dette vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis der fremkommer nye dokumenter, f.eks. en arrestordre, om hvis ægthed der ikke kan være tvivl, eller hvis der er sket afgørende ændringer i en bestemt gruppe asylansøgers muligheder for at vende tilbage til deres hjemland. I sådanne situationer forekommer det også, at nævnet tilbagesender sagerne til Direktoratet for Udlændinge til ny afgørelse i 1. instans.

Fremgangsmåden ved afgørelsen af, om en sag kan genoptages, var ikke oprindeligt beskrevet i nævnets forretningsorden. Spørgsmålet blev imidlertid drøftet i forbindelse med gennemførelsen af lov nr. 574 af 19. december 1985 om ændring af udlændingeloven. I bemærkningerne til lovforslaget, blev det fremhævet, at spørgsmålet om genoptagelse efter delegation ville kunne træffes af formanden eller en næstformand. Hensigten var senere i nævnets forretningsorden at fastsætte udtrykkelige bestemmelser om delegation.

Ved skrivelse af 19. november 1986 tog Folketingets Ombudsmand spørgsmålet om delegation op i forbindelse med en konkret sag. Ombudsmanden fandt ikke grundlag for at kritisere nævnets praksis, men forespurgte samtidig Justitsministeriet, om ministeriet ville være indstillet på at overveje at fastsætte udtrykkelige regler om delegation i Flygtningenævnets forretningsorden.

Justitsministeriet svarede, at sådanne bestemmelser ville blive fastsat i nævnets forretningsorden, og dette er nu sket ved § 12 i bekendtgørelse nr. 486 af 29. juni 1987.

Som tidligere nævnt (afsnit 3.4.) er det nævnets opfattelse, at et afslag på genoptagelse af en sag ikke er omfattet af begrundelsespligten i udlændingelovens § 56, stk. 2, 3. pkt.

3.7. Nævnets forhold til Folketingets Ombudsmand.

Der blev ikke i forbindelse med nævnets oprettelse taget stilling til, om nævnet var omfattet af Folketingets Ombudsmands kompetence.

Spørgsmålet blev imidlertid hurtigt aktuelt og blev rejst af ombudsmanden i februar 1984 i forbindelse med en konkret sag. Under sagen udtalte nævnet som sin opfattelse, at Flygtningenævnet ifølge motiverne til udlændingeloven af 1983 næppe var undergivet Folketingets Ombudsmands kompetence.

Ombudsmanden var imidlertid ikke enig heri og udtalte ved skrivelse af 7. marts 1984 bl.a., at der efter hans opfattelse ikke er tilstrækkelige holdepunkter for at antage, at det ved gennemførelsen af udlændingeloven har været tilsigtet at afskære ombudsmandens kompetence i forhold til Flygtningenævnet. Ombudsmanden anså sig således for kompetent over for nævnet og besluttede at optage den indgivne klage til realitetsbehandling.

Nævnets afgørelser træffes efter et konkret skøn i hver enkelt sag, og der foretages herunder en vurdering af intensiteten af den forfølgelse, som asylansøgeren har været udsat for i hjemlandet, og en vurdering af asylansøgerens troværdighed. Ombudsmanden har da heller ikke hidtil fundet grundlag for at kritisere nævnets skøn i nogen sag. Typisk har ombudsmanden i sit svar på klagerne bl.a. udtalt:

"Afgørelsen af spørgsmålet om, hvorvidt en person kan betragtes som flygtning efter flygtningekonventionen, såvel som afgørelsen af spørgsmålet om, hvorvidt det af lignende grunde, som anført i konventionen, eller af andre tungtvejende grunde ikke bør kræves, at udlændingen vender tilbage til sit hjemland, beror på en skønsmæssigt præget vurdering, som jeg efter de regler og den praksis, der gælder for min virksomhed, ikke kan kritisere, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Efter min gennemgang af sagen har jeg ikke fundet, at der foreligger sådanne særlige omstændigheder, at jeg har grundlag for at kritisere den trufne afgørelse."

Derimod har ombudsmanden i et enkelt tilfælde fundet anledning til at kritisere det grundlag, nævnet traf sin afgørelse på i den pågældende sag (nævnets j.nr. 1984-2-127 og 1984-2-181). Herom henvises til Folketingets Ombudsmands årsberetning 1985, s. 105 ff.

Kapitel 4.

Grundlaget for nævnets afgørelser.

4.1. Indledning.

I udlændingelovens § 54, 2. pkt., er det fastsat, at det er nævnet selv, der drager omsorg for sagens oplysning og træffer bestemmelse om afhøring af udlændingen og vidner og om tilvejebringelse af andre bevismidler.

Bestemmelsen indebærer, at det i sidste ende er nævnet, der har ansvaret for, at ikke alene den enkelte asylsags konkrete omstændigheder er tilstrækkeligt belyst, men også, at der er tilvejebragt de baggrundsoplysninger om f.eks. forholdene i asylansøgerens hjemland, som er nødvendige ved afgørelsen af den enkelte sag. Tilvejebringelsen af disse generelle baggrundsoplysninger er behandlet nedenfor under afsnit 4.2., mens spørgsmålet om oplysningen af den enkelte sags konkrete omstændigheder er behandlet under afsnit 4.3.

Et spørgsmål, der har fået stadigt større betydning som følge af de stedfundne udvidelser af nævnet med deraf følgende muligheder for forskellig sammensætning af nævnet, er den interne koordination i nævnet. Dette spørgsmål er behandlet under afsnit 4.4. om nævnets koordinationsudvalg.

4.2. Generelle baggrundsoplysninger.

Bedømmelsen af, om en person kan anses for berettiget til opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, hvad enten det er som flygtning med status i henhold til flygtningekonventionen eller som de facto-flygtning, forudsætter et indgående kendskab til det land, som asylansøgeren kommer fra, og kendskab til net-

op de forhold i hjemlandet, som er af betydning for bedømmelsen af den pågældendes situation. Det indgår derfor som et vigtigt element ved behandlingen af enhver asylsag, at der skal tages stilling til, om nævnet er i besiddelse af tilstrækkelige generelle baggrundsoplysninger til at kunne træffe afgørelse i sagen.

Flygtningenævnet er derfor i besiddelse af et meget omfattende generelt baggrundsmateriale om forholdene i de lande, hvorfra Danmark modtager spontane asylsøgende, og dette materiale bliver løbende ajourført og suppleret. Baggrundsmaterialet udarbejdes af en række forskellige myndigheder og organisationer, hvoraf særligt skal nævnes Udenrigsministeriet, Dansk Flygtningehjælp, Direktoratet for Udlændinge, Amnesty International og FN's Højkommissariat for Flygtninge (UNHCR).

Materialet består af notater, skrivelser m.v. fra de pågældende myndigheder og organisationer, ambassadeindberetninger, artikler fra forskellige danske og udenlandske aviser og tidsskrifter samt uddrag af en række aktuelle publikationer, f.eks. Amnesty Internationals årbøger og den årlige rapport fra det amerikanske udenrigsministerium til Kongressen om menneskerettigheds-situationen i forskellige lande ("Country Reports on Human Rights Practices").

Undertiden har Direktoratet for Udlændinge ved fremsendelsen af den enkelte asylsag medsendt baggrundsoplysninger til brug for sagen, men uanset om dette er tilfældet eller ej, vurderer nævnet selvstændigt i alle sager, om der er behov for (yderligere) baggrundsoplysninger. Såfremt dette findes at være tilfældet, vil nævnets sekretariat enten anmode Direktoratet for Udlændinge om at søge de relevante oplysninger tilvejebragt eller direkte anmode Udenrigsministeriet og/eller Dansk Flygtningehjælp om oplysningerne. Det forekommer også, at behovet for yderligere baggrundsmateriale først viser sig ved behandlingen af sagen under selve nævnsmødet. I sådanne tilfælde vil den endelige afgørelse af sagen blive udsat, indtil de nødvendige oplysninger er skaffet til veje, og parterne - asylansøgeren ved

den beskikkede advokat og Direktoratet for Udlændinge - har haft lejlighed til at udtale sig derover.

Flygtningenævnet tilstræber at tilvejebringe et så bredt oplysningsgrundlag som muligt og vil derfor i mange tilfælde søge at indhente oplysninger fra flere forskellige sider, typisk fra Udenrigsministeriet og Dansk Flygtningehjælp. Endvidere vil nævnet ofte, hvis man f.eks. fra Dansk Flygtningehjælp har modtaget et generelt baggrundsnotat om forholdene i et land, give Udenrigsministeriet lejlighed til at fremkomme med sin vurdering. Denne fremgangsmåde blev f.eks. fulgt, da nævnet i begyndelsen af februar 1987 modtog oplysninger fra Dansk Flygtningehjælp om den ændrede situation i Libanon, jfr. nedenfor afsnit 5.2.2.

Det har i den offentlige debat undertiden været fremført, at der ofte skulle bestå betydelige forskelle med hensyn til vurderingen af forholdene i et land mellem Udenrigsministeriet på den ene side og Dansk Flygtningehjælp på den anden. Dette er imidlertid ikke tilfældet. Det forholder sig tværtimod således, at det i praksis kun meget sjældent er forekommet, at der har været større uenighed mellem Udenrigsministeriet og Dansk Flygtningehjælp i sådanne spørgsmål.

4.3. Oplysning af den enkelte sag.

Når en ansøger har påklaget en afgørelse fra Direktoratet for Udlændinge om afslag på asyl, fremsender direktoratet til Flygtningenævnets sekretariat det materiale, som er indgået ved direktoratets behandling af asylspørgsmålet sammen med et resumé af de relevante forhold i den konkrete sag.

I sagen vil der typisk indgå følgende sagsakter:

- a. En registreringsrapport.
- b. Et af ansøgeren udfyldt ansøgningseskema.

- c. Afhøringsrapport, eventuelt genafhøringsrapporter.
- d. Kopi af ansøgerens pas.
- e. Eventuelle indhentede oplysninger fra Udenrigsministeriet eller andre.
- f. Eventuelle fremlagte dokumenter, erklæringer, herunder eksempelvis rapporter fra Amnesty Internationals lægegruppe, hvis en ansøger har været undersøgt på baggrund af oplysninger om tortur.

Ud over de konkrete oplysninger kan direktoratets materiale som nævnt under afsnit 4.2. være suppleret med generelle baggrundsoplysninger om den pågældende ansøgers hjemland.

Den under a nævnte registreringsrapport udfærdiges af politiet i forbindelse med den afhøring, der finder sted af ansøgeren straks efter indrejsen. Afhøringen er ganske kortvarig og foretages hovedsageligt med henblik på at få fastslået ansøgerens identitet og for at få et indtryk af motiverne for asyl.

Kort efter ankomsten til asylcenteret udfylder ansøgeren et ansøgningsskema (b) på sit eget sprog. Både det af ansøgeren udfyldte og det oversatte skema indgår i sagsakterne, således at der under nævnsmødet er mulighed for at få afklaret eventuelle fejloversættelser eller misforståelser. Ansøgningsskemaet indeholder bl.a. ansøgerens oplysninger om begrundelsen for at søge opholdstilladelse som flygtning, om eventuelle politiske aktiviteter, og om den pågældende har været udsat for straffeprocessuelle indgreb som følge af aktiviteterne.

Spørgeskemaet danner herefter grundlag for en mere uddybende afhøring hos politiet.

Afhøringen hos politiet giver undertiden anledning til yderligere undersøgelser eller afhøringer. Supplerende undersøgelser kan f.eks. foretages, hvis det skønnes påkrævet at få vurderet

ægtheden af fremlagte dokumenter, eller hvis der findes at være behov for at søge rigtigheden af ansøgerens oplysninger verificeret.

Har ansøgeren ved indrejsen været legitimeret med pas, vil dette indgå som en del af sagens akter. Passet kan indeholde oplysninger om en ansøgers rejserute og om tidligere foretagne ind- og udrejser af hjemlandet.

Ud over sagsmaterialet fra Direktoratet for Udlændinge og de generelle baggrundsoplysninger, som nævnet i forvejen er i besiddelse af eller eventuelt søger indhentet, vil ansøgerens forklaring for nævnet indgå som en væsentlig del af oplysningsgrundlaget.

I nævnet bliver ansøgeren normalt udspurgt af sin advokat og repræsentanten fra direktoratet, ligesom nævnets medlemmer har adgang til at stille spørgsmål. Ansøgeren får naturligvis også selv lejlighed til at uddybe og supplere sin tidligere afgivne forklaring og til i øvrigt at fremkomme med det, han eller hun ønsker. Ansøgerens forklaring for nævnet kan give anledning til, at sagen må udsættes, f.eks. med henblik på indhentelse af yderligere oplysninger fra Udenrigsministeriet, Dansk Flygtningehjælp eller andre eller på foretagelse af ægthedsvurdering af dokumenter fremlagt for nævnet. Det hænder ikke sjældent, at en ansøger først på dette tidspunkt fremlægger dokumenter. Dokumenterne angiver typisk at være eftersøgnings- eller anholdelsesordrer eller anklageskrifter. Spørgsmålet om vurdering af troværdigheden af en ansøgers forklaring er behandlet nedenfor under afsnit 4.3.2.

I de skriftligt behandlede sager - bortset fra statusændrings-sager, hvor der som nævnt under afsnit 3.1.2. almindeligvis ikke beskikkes advokat - har ansøgeren forud for afgørelsen i nævnet haft en samtale med den beskikkede advokat og Dansk Flygtningehjælp. Der vil i disse sager så godt som altid foreligge et skriftligt indlæg fra den beskikkede advokat, ligesom flygtningehjælpen udarbejder et samtaleresumé, der også vil indgå

som en del af sagens akter.

I statusændringssager sendes kopi af sagens akter til ansøgeren, der samtidig opfordres til at fremkomme med sine eventuelle skriftlige bemærkninger til sagen.

En person, der befinder sig i udlandet, og som i medfør af udlændingelovens § 7, stk. 4, søger opholdstilladelse her i landet som flygtning, udfylder et ansøgnings-skema gennem en dansk repræsentation i udlandet. Oplysningerne i ansøgnings-skemaet eventuelt suppleret med et advokatindlæg og/eller oplysninger afgivet af en slægtning her i landet danner sammen med de generelle baggrundsoplysninger grundlaget for nævnets afgørelse i disse sager.

Da asylansøgere, der befinder sig i udlandet, ikke kan forvente Justitsministeriets tilladelse til indrejse og ophold her i landet under asylsagens behandling, vil asylansøgeren i disse sager ikke mundtligt kunne forelægge sin sag for nævnet. Såfremt ansøgerens tilknytning til Danmark skyldes en herboende nær slægtning, får denne normalt lejlighed til at afgive forklaring for nævnet, en forklaring der navnlig vil kunne belyse asylansøgerens tilknytningsforhold til den pågældende.

4.3.1. Vidner.

Udlændingelovens § 54 forudsætter, at vidneførsel kan finde sted for nævnet. Retsplejelovens regler om vidner gælder ikke for vidneførsel i nævnet, hvilket bl.a. vil sige, at en vidneforklaring i nævnet ikke afgives under strafansvar.

Flygtningenævnet er i stigende omfang blevet præsenteret for begæringer om tilladelse til vidneførsel. Formålet med en vidneførsel vil enten være at belyse de konkrete forhold i en sag eller at belyse de generelle forhold af betydning for den pågældende sag.

Om en begæring om førelse af et vidne kan imødekommes, beror på en konkret vurdering af, om den pågældende vidneførelse kan antages at være relevant for asylsagen. Den manglende mulighed for at foretage afhøring under sædvanligt vidneansvar kan indgå i denne relevansvurdering.

Når der fremsættes en begæring om vidneførelse, som nævnet skønner vil være relevant for sagen, vil nævnet i almindelighed tilbagesende sagens akter til Direktoratet for Udlændinge med anmodning om, at det pågældende vidne bliver afhørt til politirapport. Politirapporten vil derefter indgå som en del af sagens akter og erstatter således i langt de fleste tilfælde en afhøring af vidnet direkte for nævnet. Baggrunden for denne praksis er navnlig hensynet til den praktiske tilrettelæggelse af nævnets møder.

Det forekommer imidlertid, at et vidne bliver afhørt direkte for nævnet under behandlingen af den pågældende asylsag. Det er ikke muligt præcist at angive, hvornår denne fremgangsmåde bliver fulgt, men det vil under alle omstændigheder forudsætte en forudgående aftale med sekretariatet, som forelægger spørgsmålet for den dommer, der skal lede det pågældende møde. Afhøring af et vidne direkte for nævnet vil ske i de tilfælde, hvor nævnet finder det af betydning selv at forestå afhøringen, f.eks. for derved bedre at kunne danne sig indtryk af vidnets troværdighed. I øvrigt vil praktiske forhold kunne være afgørende for, hvilken fremgangsmåde der vælges, f.eks. hvis der (undtagelsesvist) er tale om et vidne fra udlandet, som det af tidsmæssige årsager vil være praktisk vanskeligt at lade afhøre ved politiets foranstaltning.

I de tilfælde, hvor nævnet skønner, at en begæret vidneførelse vil være mindre relevant for sagens oplysning eller måske direkte overflødig, f.eks. fordi vidnet skal oplyse om forhold, som nævnet enten er bekendt med eller vil være indstillet på at lægge til grund alene ud fra asylansøgerens forklaring, vil nævnet henvise advokaten til eventuelt at fremlægge en skriftlig redegørelse fra den pågældende, som så vil indgå i sagens akter.

4.3.2. Troværdighedsvurdering.

De fleste af de sager, der er gennemgået under kapitel 5, er karakteriseret ved, at nævnet - hvad enten sagen er endt med asyl eller afslag - har lagt ansøgerens forklaring om de asylbegrundende omstændigheder til grund. Imidlertid forekommer det i et ret stort antal sager, at nævnet helt eller delvist må tilsidesætte ansøgerens forklaring som utroværdig og - på baggrund af de tilbageværende oplysninger - stadfæste Direktoratet for Udlændinges afslag på asyl.

I langt højere grad end når der er tale om domstolsbehandlede sager, indgår det som et meget væsentligt moment i sagen at tage stilling til troværdigheden i ansøgerens forklaring. En af grundene hertil er, at nævnet i vidt omfang må undvære den sædvanlige form for bevisførelse, der kendes fra domstolene (vidneførsel under strafansvar, dokumentbevis etc.), og derved er overladt til at træffe afgørelsen alene på grundlag af ansøgerens egen forklaring. Den væsentligste grund er dog, at den forklaring, asylansøgeren afgiver i nævnet, i et meget stort antal tilfælde afviger fra den forklaring, ansøgeren oprindeligt afgav til politiet, og som dannede grundlag for direktoratets afgørelse. Ikke sjældent er den nye forklaring imidlertid usammenhængende og dårligt harmonerende med andre generelle og konkrete oplysninger i sagen. Dette sammenholdt med, at ansøgeren ikke kan give en rimelig begrundelse for, at den nye forklaring ikke er fremkommet tidligere, påvirker i en række tilfælde på afgørende måde udfaldet af sagen i negativ retning.

Undertiden fremlægger asylansøgeren et dokument for nævnet til bestyrkelse af forklaringen om, at ansøgeren har været eller er forfulgt eller eftersøgt i sit hjemland. Sådanne dokumenter vil i visse tilfælde uden videre blive lagt til grund som ægte, men det forekommer, at nævnet enten må nære sådan tvivl om dokumentets ægthed, at det ikke kan indgå i nævnets vurdering af asylgrundlaget, eller at nævnet ligefrem må tilsidesætte dokumentet som uægte. Selv om den omstændighed, at asylansøgeren fremlægger et falsk dokument, ikke i sig selv behøver at få afgørende

betydning for sagens udfald i form af et afslag, vil det dog kunne indvirke på nævnets samlede vurdering af troværdigheden af asylansøgerens forklaring i øvrigt. Hvis ansøgerens forklaring også på et eller flere andre punkter må anses for utroværdig, vil det falske dokument således kunne bevirke, at nævnet i det hele må tilsidesætte ansøgerens forklaring og meddele afslag. Asyl vil naturligvis også blive afslået, hvis det falske dokument reelt må anses for det eneste "bevis" for asylgrundlaget, f.eks. i tilfælde, hvor ansøgeren ikke før har afgivet forklaring for nævnet.

Nævnet vil i almindelighed være tilbageholdende med direkte at anse et dokument for at være falsk, medmindre der er klare holdpunkter derfor, f.eks. i form af en udtalelse fra Udenrigsministeriet kombineret med sagens oplysninger i øvrigt. Som eksempel kan nævnes, at Flygtningenævnet i flere sager har været ude for, at libanesiske statsborgere har fremlagt dokumenter, der har fremtrådt som arrestordrer udstedt af Amal, men som nævnet på grundlag af udtalelser fra Udenrigsministeriet har måttet tilsidesætte som falske.

I beslutning af 8. oktober 1986 (1986-2-1745) havde ansøgeren fremlagt et dokument fra en tyrkisk "myndighed", hvoraf fremgik, at han var blevet tiltalt for besiddelse og uddeling af illegale tryksager samt deltagelse i illegale møder, og at der var afsagt anholdelsesbeslutning. Udenrigsministeriet havde udtalt, at det fandtes i høj grad usandsynligt, at dokumentet skulle være ægte, men at man ikke helt turde udelukke muligheden. Efter det foreliggende - hvori også indgik ansøgerens forklaring om de nærmere omstændigheder ved erhvervelsen af dokumentet - fandt nævnet ikke at kunne lægge til grund, at "arrestordren" var ægte, og der blev meddelt afslag.

I beslutning af 9. januar 1987 (1986-2-2109) havde en tyrkisk statsborger fremlagt 2 indkaldelser til at møde for en fredsdømstol. På grundlag af en udtalelse fra Udenrigsministeriet om indholdet af indkaldelserne sammenholdt med, at i hvert fald den ene af indkaldelserne var tydeligt forfalsket, fandt nævnet

ikke at kunne tillægge indkaldelserne asylretlig relevans. Afslag.

4.4. Koordinationsudvalget.

Efter at nævnet i 1985 blev udvidet fra 7 medlemmer og et tilsvarende antal suppleanter til en formand, 6 næstformænd og 36 andre medlemmer, opstod der et betydeligt behov for koordinati- on, dels med henblik på størst mulig ensartethed i afgørelser- ne, dels i forbindelse med den praktiske tilrettelæggelse af ar- bejdet.

Ved lov nr. 574 af 19. december 1985 blev der samtidig med an- dre ændringer i udlændingeloven, jfr. herom ovenfor afsnit 2.4., indføjet en bestemmelse i § 53, stk. 2, om, at der for- uden formanden eller en af næstformændene medvirker 6 medlemmer ved drøftelse af spørgsmål om almindelige retningslinier for nævnets arbejde m.v., herunder retningslinier for hvilke grup- per af sager, der behandles i det lille nævn.

Disse drøftelser af almindelige retningslinier er herefter fo- regået i det såkaldte koordinationsudvalg, der som nævnt består af formanden og herudover af et af medlemmerne fra Justitsmini- steriet, Socialministeriet, Udenrigsministeriet og Advokatrådet samt to af medlemmerne fra Dansk Flygtningehjælp.

I koordinationsudvalget drøftes og fastlægges, hvilke sager der kan behandles i det lille nævn, og hvorledes valget mellem skriftlig og mundtlig behandling i det lille nævn bør foreta- ges. Desuden drøftes spørgsmål om tilrettelæggelse af advokater- nes medvirken under sagerne og generelle spørgsmål om genopta- gelse.

Fastlæggelse af almindelige retningslinier for behandlingen af en bestemt afgrænset gruppe af asylansøgere kan ligeledes være genstand for drøftelse i udvalget, ligesom i øvrigt alle spørgs- mål af generel interesse og betydning for nævnets virksomhed

drøftes. Det kan i denne forbindelse nævnes, at de praksisoversigter, notater m.v., som Flygtningenævnet har udarbejdet, er blevet til på grundlag af drøftelser i udvalget.

Det må fremhæves, at koordinationsudvalget ikke fungerer som et overnavn i enkeltsager. Derimod varetager udvalget behovet for koordinering og informering af nævnets øvrige medlemmer.

Udvalget har siden oprettelsen afholdt møder ca. en gang om måneden. Der udsendes referat af møderne til alle nævnets medlemmer, som derved løbende holdes orienteret om koordinationsudvalgets drøftelser og beslutninger.

Kapitel 5.

Flygtningenævnets praksis.

5.1. Indledning.

Dette kapitel indeholder en gennemgang af Flygtningenævnets praksis i de forskellige kategorier af sager, som er omfattet af nævnets kompetence. I det følgende henvises til bestemmelserne i udlændingeloven, som denne var affattet før lovændringen i oktober 1986.

Som det fremgår af kapitel 6, har langt den overvejende del af sagerne drejet sig om behandling af klager over afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1 (nu stk. 1 og 2). Denne bestemmelse indeholder betingelserne for at meddele asyl til personer, der opholder sig her i landet. Denne praksis er beskrevet under afsnit 5.2., hvor de nationaliteter, som har udgjort de største grupper, er behandlet særskilt. Første asylsøgerspørgsmålet efter § 7, stk. 2 (nu stk. 3), behandles under afsnit 5.3., og sager vedrørende spørgsmålet om opholdstilladelse til personer, der ikke opholder sig her i landet, jfr. udlændingelovens § 7, stk. 3 (nu stk. 4), under afsnit 5.4.

Under afsnit 5.5. behandles spørgsmålet om betydningen af, at asylansøgeren har begået kriminelle forhold forud for nævnets behandling af vedkommendes asylsag.

Under afsnit 5.6. behandles nævnets praksis vedrørende bortfald af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 17.

Afgørelser vedrørende udlændingelovens § 31 er behandlet under afsnit 5.7.

Afsnit 5.8. indeholder en gennemgang af de udtalelser, som

Flygtningenævnet har afgivet i henhold til udlændingelovens § 57.

5.2. Betingelserne for asyl.

5.2.1. Generelle bemærkninger.

Opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1 (nu stk. 1 og 2), meddeles efter ansøgning til udlændinge, som befinder sig her i landet eller på grænsen, såfremt 1) udlændingen er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951 (§ 7, stk. 1, nr. 1, - konventionsflygtninge), eller 2) det af lignende grunde som anført i konventionen eller af andre tungtvejende grunde ikke bør kræves, at udlændingen vender tilbage til sit hjemland (§ 7, stk. 1, nr. 2, - de facto-flygtninge).

Som anført i afsnit 2.1. er en person konventionsflygtning, hvis den pågældende som følge af en velbegrundet frygt for forfølgelse på grund af sin race, religion, nationalitet, sit tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller sine politiske anskuelser befinder sig uden for det land, i hvilket han eller hun har statsborgerret eller tidligere havde fast bopæl, og på grund af denne frygt ikke kan eller ikke ønsker at søge at opnå beskyttelse i hjemlandet. Når bortses fra bevistvivl med hensyn til sagens faktiske omstændigheder, vil asylgrundlaget i disse tilfælde ofte foreligge ret klart, og i langt den overvejende del af sagerne vedrørende konventionsflygtninge meddeles der opholdstilladelse (K-status) af Direktoratet for Udlændinge som 1. instans.

Hovedparten af de sager, der behandles af Flygtningenævnet, vedrører derfor de facto-flygtninge. Ordvalget i § 7, stk. 1, nr. 2, giver kun en beskeden vejledning om, hvilke persongrupper der nærmere er tænkt på, og heller ikke forarbejderne til loven bringer klarhed over spørgsmålet. Det er derfor i vidt omfang overladt til Direktoratet for Udlændinge og Flygtningenævnet at

fastlægge retningslinierne for, hvornår der skal meddeles de facto-status (F-status). På baggrund af de forudsætninger, som lå til grund for Folketingets vedtagelse af udlændingeloven af 8. juni 1983, har nævnet alene ment at kunne meddele asyl i de tilfælde, hvor en person på grund af sine forhold må befrygtes ved en eventuel tilbagevenden til hjemlandet at blive udsat for forfølgelse af en vis, ikke ubetydelig styrke eller en risiko herfor.

Flygtningenævnet har derimod ikke ment at kunne meddele asyl alene af almene, humanitære eller sociale grunde. At der i et land hersker generelt dårlige forhold, måske borgerkrigsagtige tilstande, eller at den pågældende asylansøger af sociale, uddannelses- eller helbredsmæssige eller lignende grunde er særligt dårligt stillet i sit hjemland, kan således ikke uden videre begrunde asyl. At § 7, stk. 1, ikke giver mulighed for at meddele opholdstilladelse af almene, humanitære grunde, er i øvrigt bekræftet ved den ændring af udlændingeloven, som blev gennemført ved lov nr. 232 af 6. juni 1985. Ved denne lov indsattes den nugældende bestemmelse i § 9, stk. 2, nr. 2, hvorefter justitsministeren kan meddele opholdstilladelse til udlændinge, som har fået endeligt afslag på asyl, såfremt væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler derfor.

Det generelle kriterium for, hvornår Flygtningenævnet anser betingelserne for opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1, for opfyldt, kan udtrykkes således: Der skal være tale om en person, som ved en eventuel tilbagevenden til sit hjemland må frygtes at blive udsat for en konkret, individuel forfølgelse af en vis styrke eller en risiko herfor. Ved bedømmelsen af, om dette kriterium er opfyldt, tager nævnet naturligvis sit udgangspunkt i de oplysninger, som måtte foreligge med hensyn til forfølgelse forud for den pågældendes udrejse af hjemlandet, men afgørende vil være, hvordan den pågældendes situation må antages at være ved en eventuel tilbagevenden til hjemlandet. Ved nævnets beslutning tages der således stilling til, om der er risiko for forfølgelse af ansøgeren ved en tilbagevenden til hjemlandet, også selv om der ikke forelå noget asylgrundlag

ved ansøgerens udrejse derfra. Udsendelsesspørgsmålet efter udlændingelovens § 31 anses derfor for afgjort med en beslutning om afslag på opholdstilladelse ("absorptionsprincippet").

Såfremt der er tale om et ægtepar, sondres der i nævnets praksis ikke mellem dem, såfremt de er af samme nationalitet, eller såfremt den ene ægtefælle er libaneser, mens den anden er statsløs palæstinenser. Opfylder en af ægtefællerne betingelserne for opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, meddeles der i sådanne tilfælde tillige den anden ægtefælle opholdstilladelse efter samme bestemmelse. Er ægtefællerne ikke af samme nationalitet, foretages der derimod en konkret vurdering af, om hver af ægtefællerne opfylder betingelserne for at få asyl. Opfylder kun den ene ægtefælle betingelserne for asyl, må den anden henvises til at søge opholdstilladelse på grundlag af ægteskabet.

Hvis to ansøgere udgør et samlevende par, foretages der - uanset om de er af samme nationalitet - ligeledes en konkret vurdering af, om hver af ansøgerne opfylder asylbetingelserne.

Flygtningenævnets anvendelse af det generelle asylkriterium skal i det følgende illustreres ved en gennemgang af en række konkrete sager, som har foreligget for nævnet til afgørelse. Afsnittene 5.2.2., 5.2.3., 5.2.4., og 5.2.5. drejer sig om sager vedrørende ansøgere fra henholdsvis Libanon, Tyrkiet, Iran og Polen. Disse 4 grupper har udgjort langt størstedelen af nævnets sager, hvorfor forholdene i disse lande er gjort til genstand for en mere generel omtale. I afsnit 5.2.6. omtales sager vedrørende ansøgere af andre nationaliteter.

Som det fremgår af gennemgangen, træffes afgørelsen efter en konkret og individuel vurdering i hver enkelt sag. De hovedretningslinier, der kan udledes af praksis, trækkes op i afsnit 5.2.7.

5.2.2. Libanon.

5.2.2.1. Generelt om forholdene i Libanon.

Situationen i Libanon har gennem flere år været præget af væbnede konflikter og borgerkrigsagtige tilstande, som for en stor del skyldes stridigheder mellem forskellige religiøse og etniske grupper. Hertil kommer politiske uoverensstemmelser, som ikke sjældent går på tværs af de religiøse og etniske skel. Ud over konflikterne mellem de forskellige befolkningsgrupper er Libanon under påvirkning fra andre lande, ikke mindst fra Syrien og Israel, som begge udøver en betydelig politisk og militær indflydelse i landet, bl.a. gennem direkte militær tilstedeværelse. Også tilstedeværelsen af de mange palæstinensiske flygtninge i Libanon spiller en væsentlig rolle for situationen i landet.

Den libanesiske regeringshær har ofte været magtesløs over for de stærke militser, og de væbnede konflikter, som foregår i Libanon, har netop i det væsentlige været sammenstød mellem de forskellige militser.

De vigtigste af de libanesiske militser er:

Lebanese Forces, en kristen milits, som oprindeligt blev dannet af bl.a. det kristne Falangistparti. Lebanese Forces har, i hvert fald indtil for nylig, støttet den libanesiske regering.

Amal-militsen, domineret af shia-muslimer, som udgør den største religiøse befolkningsgruppe i Libanon. Amal, der ledes af justitsminister Nabih Berri, har i dag karakter af en parti-lignende gruppering med stor indflydelse såvel politisk som militært.

Det Progressive Socialist Parti (PSP), som er et drusisk domineret parti med egen milits. PSP ledes af Walid Jumblatt, der er minister for offentlige arbejder.

En særlig politisk og militær faktor udgør PLO, den Palæstinensiske Befrielses Organisation. PLO's militære aktiviteter omfatter bl.a. beskyttelse af de palæstinensiske flygtningelejre i Libanon.

Herudover bør nævnes en række mindre, nuværende og tidligere militser:

Den sunni-muslimske Al Murabitun-milits, hvis aktiviteter var centreret omkring Vest-Beirut. Al Murabitun, som var tilknyttet det Uafhængige Nasserristiske Parti, blev i april 1985 nedkæmpet af Amal og PSP i forening.

Den ligeledes sunni-muslimske Al Tawheed-bevægelse, som var centreret omkring havnebyen Tripoli nord for Beirut. Efter at syrerne i efteråret (september-oktober) 1985 overtog kontrollen med Tripoliområdet, blev Al Tawheeds aktiviteter bragt til ophør eller i hvert fald væsentligt indskrænket. Situationen for (tidligere) medlemmer af Al Tawheed blev yderligere forværret i december 1986, hvor der fandt kamphandlinger sted i Tripoliområdet mellem syriske styrker og personer med tilknytning til Al Tawheed.

Hizballah, som er en fundamentalistisk, shia-muslimsk organisation, der har som formål at omdanne Libanon til en ren islamisk stat efter iransk forbillede. Hizballah er centreret omkring Vest-Beirut.

South Lebanese Army (SLA), som er en kristen/muslimsk milits i det sydlige Libanon, som støttes af israelerne. SLA, som er under ledelse af Antoine Lahad, består af 60 - 80 % kristne og 20 - 40 % muslimer, overvejende shia-muslimer.

Ved bedømmelsen af forholdene i Libanon må man i øvrigt tage i betragtning, at der er tale om et relativt lille land, hvis areal kun udgør ca. 1/3 af Jyllands. Det er ikke sådan, at de forskellige befolkningsgrupper - kristne, shia-muslimer, sunni-muslimer og drusere - bebor hver deres nøje afgrænsede områder af

landet, om end visse grupperinger i bestemte områder naturligvis har fundet sted. Det bør f.eks. nævnes, at de kristne kontrollerer Øst-Beirut, mens den shia-muslimske Amal-milits og den drusiske PSP-milits behersker Vest-Beirut, hvor bl.a. Beiruts internationale lufthavn er beliggende.

På baggrund af forholdene i Libanon kan det ikke overraske, at det er helt karakteristisk for de sager vedrørende libanesiske statsborgere, som har været forelagt Flygtningenævnet til afgørelse, at det påberåbte asylgrundlag har varieret meget fra sag til sag.

Den 2. februar 1987 udsendte Dansk Flygtningehjælp et notat af 26. januar 1987 om den forværrede situation i Libanon. I notatets konklusion hedder det bl.a., at situationen i Libanon generelt synes stadig at forværres med økonomisk deroute, indre flygtningeproblemer, voksende social uro og stigende lovløshed til følge. Syriens greb om udviklingen synes løsnet. Den politiske verden og den kriminelle underverden synes i stadig stigende grad at vokse sammen. Endvidere anføres i notatet, at forfølgelsen ofte synes at antage en ret vilkårlig karakter, som ikke længere giver grundlag for at antage, at der skelnes mellem profilerede og ikke-profilerede milits-medlemmer. Det synes rimeligt at antage, at personer med tilknytning til eller som blot mistænkes for at have (eller have haft) tilknytning til grupper eller bevægelser, der sympatiserer med palæstinenserne, er udsat for en stor forfølgelsesrisiko. De kamphandlinger og forfølgelser, der forekommer, er ofte vanskelige at begribe, da de har baggrund såvel i den øjeblikkelige situation som begivenheder langt tilbage. Det fremgår også af notatet, at i Vest-Beirut synes ordenshåndhævelsen at være brudt sammen, og man nærmer sig tidligere kaotiske forhold, mens den syriske undertrykkelse i Tripoliområdet af den muslimske fundamentalisme forekommer særdeles beslutsom.

Foranlediget af Dansk Flygtningehjælps notat besluttede nævnet midlertidigt at standse behandlingen af sager om asylansøgninger fra libanesiske statsborgere, indtil Udenrigsministeriet

havde afgivet en udtalelse i anledning af notatet. I svaret, der blev afgivet den 11. februar 1987, kunne Udenrigsministeriet tilslutte sig notatet fra Dansk Flygtningehjælp.

Efter drøftelse i nævnets koordinationsudvalg den 12. februar 1987 genoptog nævnet behandlingen af libanesersagerne. Der var i koordinationsudvalget enighed om, at Flygtningehjælpens notat og Udenrigsministeriets overensstemmende svar ikke gav grundlag for generelt at meddele alle libanesiske asylansøgere asyl, men at sagerne fortsat burde afgøres individuelt på grundlag af en konkret vurdering i lyset af de nu foreliggende baggrundsoplysninger. Desuden blev det besluttet foreløbigt at lade alle libanesersagerne behandle i et stort nævn.

Siden den 11. marts 1987, hvor de første sager kom til behandling, har nævnet truffet afgørelse i en række sager, og af den praksis, der herefter er udviklet, fremgår, at der nu meddeles asyl til libanesiske asylansøgere i betydeligt flere tilfælde end tidligere. For at fremme behandlingen af libanesersagerne har nævnet afholdt flere ekstraordinære møder, hvor også et betydeligt antal sager, der efter begæring er blevet genoptaget, har været behandlet.

Nævnets praksis efter februar 1987 er gennemgået nedenfor side 83 ff.

5.2.2.2. Nævnets praksis.

Praksis i perioden før februar 1987.

A. Flugt på grund af de generelle forhold i Libanon.

I en række sager har der været tale om personer, som har forladt Libanon på grund af de generelle forhold i landet. I de sager, som kan henføres til denne gruppe, har det som oftest været borgerkrigen og de væbnede konflikter i øvrigt, der er blevet påberåbt som grundlag for asyl. Undertiden har forholdet væ-

ret det, at familiens bolig er blevet ødelagt som følge af urolighederne. Ofte er der også henvist til manglende uddannelses- eller beskæftigelsesmuligheder.

I disse sager har det været Flygtningenævnets faste praksis ikke at meddele opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7. Til illustration heraf kan nævnes:

Beslutning af 26. november 1985 (1985-2-1368). Sagen drejede sig om en ung mand, som ikke havde været politisk aktiv og ikke havde været udsat for nogen form for forfølgelse. Han var udrejst på grund af borgerkrigen, hvorunder familiens hus var blevet ødelagt. Han henviste endvidere til, at han intet arbejde kunne få i Libanon. - Der meddeltes afslag på asyl.

Beslutning af 7. november 1986 (1986-2-3237). En ung mand, som ikke havde været politisk aktiv i Libanon, og som ikke havde været forfulgt. Han var udrejst på grund af de almindelige forhold i Libanon, og fordi hans hustru, som var statsløs palæstenser, og med hvem han ikke samlevede, var rejst til Danmark. - Han meddeltes afslag på asyl, da han ikke efter det "oplyste har været udsat for nogen konkret forfølgelse, og da der heller ikke skønnes at være risiko herfor ved tilbagevenden til hjemlandet...."

Beslutning af 19. november 1986 (1986-2-2210). Ung mand, sunni-muslim fra Tripoli. Havde ikke været tilknyttet politiske eller religiøse organisationer og havde ikke været udsat for forfølgelse. Ca. 1/2 år før udrejsen af Libanon havde man forsøgt at hverve ham til Al Tawheed, hvilket han havde afslået. Han udrejste af Libanon på grund af borgerkrigen, og udrejsen foregik legalt. - Flygtningenævnet meddelte afslag på asyl, da han ikke havde været udsat for nogen konkret forfølgelse, og da der ikke skønnedes at være risiko herfor ved tilbagevenden til Libanon.

Private forhold.

Beslutning af 16. januar 1987 (1986-2-1971). Ung mand, sunnimuslim. Han havde arbejdet som automekaniker i Tripoli. Et medlem af "Foreningen af Islamiske Partier" skulle afhente en bil hos ansøgeren, men da den pågældende ikke ville betale, havde ansøgeren ikke villet udlevere nøglerne. Episoden havde udviklet sig til et slagsmål, hvor ansøgeren havde slået den pågældende i hovedet med et jernrør, og vedkommende måtte indlægges. Den pågældende havde for at hævne sig flere gange forgæves forsøgt at få fat i ansøgeren. Ansøgeren havde ikke været efterstræbt af partiet som sådant og havde i øvrigt ikke været udsat for frihedsindgreb eller chikane. - Ansøgerens forhold fandtes at være af privat karakter, og han meddeltes afslag på asyl.

B. De asylbegrundende situationer.

Flygtningenævnet har i et meget stort antal sager lagt til grund, at den pågældende asylansøger har været udsat for en eller anden form for forfølgelse, men problemet har været, om der var tale om en konkret, individuel forfølgelse af en sådan styrke, at asyl kunne komme på tale.

Det er næppe muligt udtømmende at angive de situationer i forhold til libanesiske statsborgere, hvor asyl har kunnet meddeles, men visse typesituationer kan udskilles.

1. Flugt efter torturering, hvor der skønnedes at bestå en risiko for fortsat forfølgelse ved tilbagevenden til Libanon.

Beslutning af 24. juni 1985 (1985-2-518). Ung mand, sunni-muslim, medlem af den Arabiske-Socialistiske Union. Han havde i 1983 i forbindelse med den syriske invasion været tilbageholdt af syrerne i én måned, hvorunder han blev mishandlet. Efter løsladelsen gik han under jorden. Hans veninde og parrets søn var blevet skudt af Amal, som også havde ødelagt familiens bolig. Selv blev han udsat for tortur af personer fra Amal. - Flygtning-

genævnet meddelte de facto-status "på baggrund af samtlige foreliggende oplysninger".

Beslutning af 10. oktober 1985 (1985-2-840). Ung mand, sunni-muslim, Al Murabitun-sympatisør gennem 4-5 år. Han var ca. en måned før sin udrejse af Libanon blevet tilbageholdt i 10 dage af Amal, hvorunder han var blevet slået, sparket og tortureret, bl.a. med glødende cigaretter. - Han meddeltes de facto-status.

2. Personer med tilhørsforhold til en politisk, religiøs eller etnisk gruppering, som er alvorligt efterstræbt af andre grupper på grund af væbnet aktivitet eller lignende handlinger eller på grund af mistanke herom.

De fleste af de sager, hvori Flygtningenævnet har meddelt asyl til libanesiske statsborgere, vil kunne henregnes til denne gruppe.

I det følgende er sagerne inddelt efter den pågældendes politiske, religiøse eller etniske tilhørsforhold. Der refereres såvel sager, hvori Flygtningenævnet har meddelt asyl, som sager hvori nævnet har stadfæstet Direktoratet for Udlændinges afgørelse om, at betingelserne for opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 ikke var opfyldt.

Amal.

Beslutning af 13. december 1984 (1984-2-152). Ung mand, shiamuslim, bosat i Syd-Libanon. Han var tilknyttet Amal uden at deltage aktivt i militsen, men havde dog uddelt løbesedler. Han var flere gange blevet tilbageholdt og afhørt af israelerne. - Han meddeltes afslag på asyl.

Al Murabitun.

Beslutning af 18. november 1985 (1985-2-748). Ung mand, medlem

af Al Murabitun, indrejst i Danmark i slutningen af april 1985. Havde som menig deltaget i kampe mod Amal. Havde fra august 1984 til marts 1985 opholdt sig uden for Libanon og var ved tilbagekomsten til Libanon blevet tilbageholdt af Al Murabitun, som havde bebrejdet ham hans fravær. Udrejste på grund af frygt for Amal, og han frygtede nu også repressalier fra Al Murabitun på grund af desertering. - Han meddeltes afslag på asyl, da der ikke var godtgjort en velbegrundet frygt for forfølgelse i Libanon.

Beslutning af 18. november 1985 (1985-2-745). Ung mand, medlem af Al Murabitun, hvor han var leder af en større gruppe. Han havde bl.a. deltaget i kampe mod den libanesiske hær. Endvidere havde han i 1984 været tilbageholdt af druserne, som havde udsat ham for tortur. Han var blevet løsladt som led i en fangeudveksling. - Han meddeltes de facto-status på grund af sine aktiviteter for og position i Al Murabitun.

Hizballah.

Personer med tilknytning til denne bevægelse søger sjældent asyl under henvisning til, at de har været forfulgt eller frygter forfølgelse af andre grupper, hvorimod der i nogle tilfælde er meddelt asyl til personer, der har været medlem af bevægelsen, men er deserteret fra denne, f.eks. efter at have nægtet at deltage i en selvmordsaktion. Således beslutning af 24. marts 1986 (1985-2-1572), se nedenfor under 4 (side 81).

Al Tawheed.

Navnlig efter syrernes nedkæmpelse af den sunni-muslimske Al Tawheed bevægelse i Tripoli-området i september 1985 er der i flere tilfælde blevet meddelt asyl til personer med tilknytning til bevægelsen. Forudsætningen har dog - i disse som i andre tilfælde, hvor der meddeles asyl - været, at ansøgeren har udøvet virksomhed af en vis betydning, som har eller måtte befrygtes at have været erkendt af bevægelsens modstandere (typisk syrerne).

Beslutning af 26. juni 1986 (1986-2-1753). Sagen angik et sunni-muslimsk ægtepar fra Tripoli. Manden havde efter at have været medlem af PLO, der efter syrisk pres forlod Tripoli i 1983, tilsluttet sig Al Tawheed. Han havde deltaget i flere kamphandlinger mod syrerne og Alawi-muslimer. Under nedkæmpelsen af Al Tawheed-bevægelsen i september 1985 flygtede han fra Tripoli. - Nævnet meddelte ægtefællerne de facto-status (flertalsafgørelse).

Beslutning af 27. oktober 1986 (1986-2-1976). Sunni-muslimsk ægtepar fra Tripoli-området, udrejst af Libanon sammen med deres 3 børn nogle uger efter det endelige angreb mod Tripoli. Manden havde været medlem af Al Tawheed, og havde herunder deltaget aktivt i kamphandlinger mod syrerne. Manden frygtede forfølgelse fra syrerne, idet der nogle få dage før udrejsen havde været foretaget husundersøgelse hos svigerfaderen, hvorunder der var blevet spurgt efter ansøgeren og ledt efter våben. - Afslag, da nævnet ikke fandt, at ansøgerne kunne anses for konkret forfulgte eller for at være udsat for risiko herfor ved tilbagevenden til Libanon.

Kristne.

Beslutning af 9. maj 1985 (1985-2-382). Ung mand, bosat i Vest-Beirut. Udrejst på grund af trusler og forfølgelse fra Amal. Han henviste endvidere til, at han var indkaldt til aftjening af værnepligt, hvilket han ikke ønskede. På grund af falangisternes hvervning ønskede han ikke at bosætte sig i Øst-Beirut. - Han meddeltes afslag på asyl (flertalsafgørelse), da han ikke kunne anses for "konkret forfulgt i en sådan grad", at det kunne begrunde asyl.

Beslutning af 8. december 1986 (1986-2-2025). Ung mand. Var konverteret fra den muslimske tro til kristendommen efter indrejsen i Danmark. - Nævnet lagde til grund, at konverteringen var sket uafhængigt af behandlingen af asylansøgningen og meddelte asyl, idet der ikke kunne bortses fra, at det på grund af konverteringen ville været forbundet med betydelig risiko for ansø-

geren at vende tilbage til Libanon.

Falangistpartiet.

Beslutning af 18. november 1985 (1985-2-825). Sagen angik et katolsk ægtepar, der var indrejst sammen med deres 2 børn. Manden havde gennem nogle år gjort tjeneste som menig soldat i falangistbevægelsen, herunder deltaget i kamphandlinger. I februar 1985 var falangistorganisationen blevet opdelt i to fraktioner, Al-Kataeb, som ansøgeren havde tilsluttet sig, og den libanesiske milits. Den libanesiske milits havde i forbindelse med en ransagning brændt ansøgerens bolig af. - Afslag, idet det ikke fandtes godtgjort, at ansøgerne ved tilbagesendelse ville være udsat for en sådan konkret forfølgelse, at der var grundlag for asyl.

Beslutning af 18. november 1985 (1985-2-826). Et katolsk ægtepar indrejst sammen med deres 2 børn. Manden havde gennem nogle år været medlem af falangist-bevægelsen og deltaget aktivt for organisationen i borgerkrigen. Efter splittelsen af falangistbevægelsen frygtede han forfølgelse fra den libanesiske milits, der havde foretaget et væbnet angreb mod Al-Kataeb, som ansøgeren havde tilsluttet sig. Frygtede endvidere forfølgelse fra muslimerne og druserne af religiøse grunde. - Afslag, med samme begrundelse som ovenfor i 1985-2-825.

Palæstinensisk herkomst.

At ansøgeren er af palæstinensisk herkomst (men libanesiske statsborger) kan ikke i sig selv bevirke, at der skal meddeles ansøgeren opholdstilladelse (f.eks. beslutning af 10. november 1986 (1985-2-1129)).

I flere tilfælde er dette forhold dog indgået som et moment i afgørelser, hvor der er meddelt asyl, f.eks. beslutning af 2. juli 1986 (1986-2-2321): Ung sunni-muslim, hvis far havde fået libanesiske statsborgerskab i midten af 1960'erne, havde med sin familie boet i flygtningelejr i Beirut og havde deltaget i lejr-

kampe. Familien var desuden kendt som aktive medlemmer af Al Fatah.

Det Irakiske Socialistiske Bath-parti.

Beslutning af 14. marts 1985 (1985-2-312). Ung mand, medlem af det Irakiske Socialistiske Bath-parti. Havde deltaget i kampe mod Amal og israelerne og var eftersøgt af den libanesiske hær. Efter en række sabotage-handlinger mod Amal blev han opsøgt på sin bopæl af en gruppe Amal-medlemmer. Han dræbte en af dem og flygtede. - Han meddeltes de facto-status ved en flertalsafgørelse. Flertallet lagde til grund, at drabet var begået som led i politiske stridigheder mellem Amal og Bath-partiet, og at den pågældende ikke af den libanesiske regering ville kunne opnå tilstrækkelig beskyttelse mod Amal.

3. Personer som er kommet i klemme mellem forskellige politiske fraktioner og er uden beskyttelse.

Beslutning af 26. april 1985 (1985-2-445). Ung mand, shia-muslim, som tidligere havde været medlem af falangist-bevægelsen. For at undgå at skulle deltage i kampe mod shia-muslimer i Beirut flygtede han til Syd-Libanon, hvor han imidlertid blev pågrebet af falangister og truet med at blive sendt tilbage til Beirut. Han søgte derefter tilflugt i Vest-Beirut, hvor han blev pågrebet af folk fra Hizballah, formentlig på grund af sine tidligere aktiviteter for falangisterne. - Han meddeltes de facto-status ved en flertalsafgørelse, da han ikke kunne antages at opnå beskyttelse fra myndighederne eller andre organisationer i Libanon.

Beslutning af 24. oktober 1985 (1985-2-303). Sagen drejede sig om et ægtepar med et mindreårigt barn. Familien var bosat i Syd-Libanon. Manden var medlem af en humanitær organisation, som var i opposition til israelerne. Efter at nogle medlemmer af det kommunistiske parti var blevet anholdt på hans bopæl, blev han af kommunisterne mistænkt for at være stikker, mens is-

raelerne mistænkte ham for at have skjult personer, som var fjendtlige mod Israel. Manden gik derfor under jorden og udrejste, hvorefter familien ligeledes udrejste og sluttede sig til. - Nævnet fandt, at familien nærede en velbegrundet frygt for at blive forfulgt i Libanon og meddelte de facto-status.

Derimod fandtes betingelserne for opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 ikke at være opfyldt i følgende sag, hvor den pågældende påberåbte sig at være udsat for forfølgelse fra Amal:

Beslutning af 26. november 1985 (1985-2-1372). Ung mand, shia-muslim, bosat i Vest-Beirut. Han havde ikke været politisk aktiv. Amal havde forsøgt at hverve ham, og folk fra Amal havde ved flere lejligheder opsøgt ham på bopælen og truet ham. - Han meddeltes afslag på asyl ud fra en samlet vurdering af sagen.

4. Personer som er kommet i alvorligt modsætningsforhold til egen gruppe og eftersøges af denne.

Flygtningenævnet har behandlet en lang række sager, hvori de pågældende til støtte for anmodningen om asyl har henvist til, at de er deserteret fra en milits, og at de ved eventuel tilbagemødet vil være udsat for en risiko for forfølgelse fra denne milits.

Beslutning af 26. april 1985 (1985-2-412). Ung mand, shia-muslim, som havde været aktiv i Amal. Han havde ønsket at forlade Amal, men af frygt for konsekvenserne ved en udmeldelse udrejste han i stedet af Libanon. - Han meddeltes afslag på asyl. (Den pågældende fik senere sagen genoptaget på grundlag af en delvis ændret forklaring, hvorefter han var medlem af en fraktion af Amal, som kom i opposition til den øvrige del af Amal. Nævnet fastholdt afslaget på asyl).

Beslutning af 9. maj 1985 (1985-2-447). Ung mand, som i 1984 havde deltaget i krigshandlinger mod regeringsstyrkerne. I ef-

teråret 1984 skulle han til Syd-Libanon og kæmpe mod israelerne. Han gik imidlertid under jorden og udrejste. Under nævnets behandling af sagen forklarede han yderligere, at han havde været gruppefører med tilknytning til Amals militærkommando, og at han havde haft kendskab til nogle hemmelige militærplaner. - Han meddeltes de facto-status med henvisning til hans militære placering i Amal.

Beslutning af 24. marts 1986 (1985-2-1572). Sagen angik et shia-muslimsk ægtepar med 3 børn. Manden blev af Hizballah betragtet som spion for Israel, idet han havde foretaget en rejse til Israel. Hizballah havde meddelt ham, at hvis han ikke deltog i et attentat i Syd-Libanon ville han blive dræbt. Han havde indvilget heri, men efterkom aldrig aftalen. Hizballah havde herefter gennem et par måneder ugentligt opsøgt manden, der ved den seneste henvendelse ca. 1 1/2 måned før udrejsen flygtede fra hjemmet. - Familien meddeltes de facto-status.

5. Øvrige situationer, hvor forfølgelse under en eller anden form har foreligget.

I følgende sager må afslaget på asyl antages at være begrundet i, at der ikke har været tale om en forfølgelse af en sådan art, at den er omfattet af udlændingelovens § 7:

Beslutning af 28. oktober 1985 (1985-2-665). Sagen drejede sig om et ægtepar, der var indrejst med 2 børn. Manden havde været vagtmand i Amal og havde under tjenesten ved et vådeskud dræbt en kollega. Manden var herefter gået under jorden af frygt for hævn fra den dræbtes familie. Manden var ikke eftersøgt af de libanesiske myndigheder, og familien kunne frit rejse tilbage til Libanon, hvilket de dog ikke turde på grund af frygten for hævn. - Familien meddeltes afslag på asyl, da der ikke var tale om en forfølgelse, der er omfattet af udlændingelovens § 7.

Beslutning af 26. november 1985 (1985-2-1366). Ung mand, som under nævnets behandling af sagen forklarede, at han var efter-

søgt af Amal, fordi han havde begået et ikke-politisk drab på en kvinde, som var i familie med en Amal-leder. Han forklarede, at han var blevet fængslet og dødsdømt af Amal og Hizballah, men var flygtet. - Han meddeltes afslag på asyl ud fra en samlet vurdering af sagen.

Beslutninger af 15. august 1986 (1985-2-1311) og 7. januar 1987 (1986-2-1906). Det forhold, at ansøgeren er erkendt homoseksuel i Libanon er ikke antaget generelt at indebære en sådan forfølgelsesrisiko, at det er asylgrundlag. I 1985-sagen havde ansøgeren forklaret, at han havde været udsat for forfølgelse og chikane fra både myndighedernes og privates side på grund af homoseksualiteten.

C. Beskyttelse mulig i andre egne af Libanon.

I en række sager har situationen været den, at nævnet på den ene side har kunnet lægge til grund, at den pågældende har været udsat for en asylbegrundende forfølgelse, men på den anden side har fundet, at den pågældende måtte antages at kunne opnå beskyttelse i andre egne af Libanon end der, hvorfra vedkommende stammede.

I disse sager er der i de første år af nævnets funktionstid som udgangspunkt meddelt afslag på asyl, f.eks.:

Beslutning af 28. oktober 1985 (1985-2-384). Sagen angik et ægtepar med 3 børn. Manden havde tidligere været ansvarlig for en fraktion af Amal (formentlig i Syd-Libanon). Efter israelernes invasion blev han tilbageholdt af falangisterne, som førte ham til Øst-Beirut og forhørte ham om hans aktiviteter. Under tilbageholdelsen blev han mishandlet. Han blev løsladt som led i en udveksling med kristne, som var taget til fange af Amal. Familien tog ophold i Vest-Beirut, og manden nedtrappede sine aktiviteter for Amal, som han dog fortsat var medlem af, og manden frygtede ikke forfølgelse fra Amal. Efter 2 år udrejste familien. - Nævnet meddelte afslag på asyl med henvisning til de 2 års ophold i Vest-Beirut.

Praksis efter februar 1987.

Efter koordinationsudvalgets drøftelse den 12. februar 1987 af situationen i Libanon er der som nævnt ovenfor meddelt libanesiske statsborgere asyl i betydeligt flere tilfælde end tidligere. Nævnet foretager fortsat en individuel, konkret vurdering af sagerne, herunder en troværdighedsvurdering, og det er fortsat asylansøgeren selv, der skal godtgøre de omstændigheder, der kan begrunde asyl, men i den nyeste praksis har de forværrede generelle politiske forhold i Libanon givet sig udslag i en lempelse af beviskravene, både med hensyn til omfanget af de aktiviteter, asylansøgerne har udøvet i hjemlandet, og med hensyn til, i hvilket omfang disse aktiviteter har været erkendt af hjemlandets myndigheder.

Særligt har den nye praksis fået betydning for ansøgere, der er sunni-muslimer, idet denne gruppe efter udviklingen i Libanon siden midten af 1986 udgør den mest truede del af den libanesiske befolkning. Dette gælder ikke mindst asylansøgere, der har haft tilknytning til Al Murabitun-bevægelsen i Beirut eller Al Tawheed-bevægelsen i Tripoliområdet.

Asyl.

Beslutning af 18. februar 1987 (1986-2-1963). 34-årig mand. Nævnet lagde ansøgerens forklaring om Amals eftersøgning af ham efter hans udrejse af Libanon til grund. På baggrund heraf og under hensyn til, at ansøgeren - trods sit libanesiske statsborgerskab - som kristen og af palæstinensisk herkomst måtte antages at være særligt udsat for forfølgelse fra flere sider ved tilbagevenden til Libanon, fandt et flertal, at han opfyldte betingelserne for asyl som konventionsflygtning. Ved valget af status fandt flertallet tillige, at ansøgerens registrering hos UNRWA i overensstemmelse med UNHCR's rekommandationer bestyrkede antagelsen af, at ansøgeren havde behov for beskyttelse.

Beslutning af 18. februar 1987 (1986-2-2127). Ægtepar med 2 min-

dreårige børn. Nævnet lagde mandens forklaring om falangisternes hvervningsforsøg og trusler til grund. På baggrund heraf og under hensyn til, at ansøgerne - trods libanesisk statsborgerskab - måtte anses at være i en særlig truet situation på grund af deres kristne tro og deres palæstinensiske herkomst, fandt et flertal, at ansøgerne opfyldte betingelserne for konventionsstatus. Ved statusvalget havde flertallet tillige lagt vægt på ansøgernes registrering hos UNRWÅ, jfr. den ovenfor refererede afgørelse (1986-2-1963).

Beslutning af 23. februar 1987 (1985-2-1398). Sagen angik et ægtepar, hvor manden - der var shia-muslim - gennem nogle år havde været medlem af det libanesiske kommunistiske parti (LKP). I 1976 likviderede han en tilfangetagen falangist. Han blev herefter ekskluderet af LKP. I 1985 indvilgede han i at medvirke til indsmugling af våben i en palæstinensisk flygtningelejr, der var kontrolleret af Amal, idet palæstinenserne ellers ville afsløre ham over for familien til den falangist, han havde skudt. - Et flertal lagde mandens forklaring til grund, herunder om våbenindsmuglingen. Nævnet lagde endvidere til grund, at drabet i 1976 var sket som led i en militær situation, og fandt således ikke ansøgeren for omfattet af flygtningekonventionens art. 1.F.b. Ansøgerne meddeltes de facto-status. (Om konventionens art. 1.F.b. henvises i øvrigt til afsnit 5.5.1.).

Beslutning af 23. februar 1987 (1986-2-3073). Ung mand, shia-muslim, indrejst sammen med en ældre bror, der for at hævne et drab begået af Hizballah på en tredje bror havde beskudt 3 medlemmer af Hizballah (uvist om de døde). - Henset til, at en bror var blevet dræbt af Hizballah og til, at broderen, ansøgeren var flygtet sammen med, var eftersøgt af Hizballah, fandt et flertal, at ansøgeren ved tilbagevenden til Libanon ville blive udsat for en ikke ubetydelig risiko for forfølgelse fra Hizballah og meddelte de facto-status.

Beslutning af 24. marts 1987 (1986-2-2637). Ung mand, shia-muslim. Havde ikke været politisk aktiv, men havde ydet palæstinensere hjælp, bl.a. under kampene i juni 1985 i Sabra- og Chati-

la-flygtningelejrene, hvor han hjalp og skjulte sårede palæstinensere. Amal var bekendt med hans bistand til palæstinenserne. - Nævnet fandt, at ansøgeren havde udøvet en sådan virksomhed, at det ikke under de aktuelle forhold i Libanon kunne udelukkes, at han ville blive forfulgt af Amal ved en tilbagevenden, og han meddeltes de facto-status.

Beslutning af 24. marts 1987 (1986-2-3507). Ung mand, sunni-muslim. Medlem af Al Murabitun. Havde deltaget i kamphandlinger mod bl.a. Amal. - Nævnet fandt under de nuværende forhold i Libanon ikke at kunne udelukke, at ansøgeren på grund af sine aktiviteter for Al Murabitun risikerede at blive forfulgt ved tilbagevenden til Libanon, og han meddeltes de facto-status.

Beslutning af 24. marts 1987 (1986-2-3589). Ung mand, sunni-muslim af kurdisk herkomst. - Nævnet fandt ikke at kunne forkaste ansøgerens forklaring om, at han havde udøvet aktiviteter for Al Murabitun, og at han efter nedkæmpelsen af Al Murabitun indtil sin udrejse ca. 5 måneder senere kun vanskeligt kunne opnå beskyttelse mod Amal hos andre bevægelser. Under de nuværende forhold i Libanon fandt nævnet ikke, at det burde kræves, at ansøgeren vendte tilbage, og et flertal meddelte de facto-status.

Beslutning af 24. marts 1987 (1986-2-3629). Ung mand, sunni-muslim. Aktivt medlem af Al Murabitun. Efter at Al Murabitun var blevet nedkæmpet, var han gået under jorden. Amal var bekendt med hans aktiviteter for Al Murabitun. - Et flertal af Flygtningesnævnet lagde ansøgerens forklaring til grund og fandt herefter ikke at kunne udelukke, at der under de nuværende forhold i Libanon var en risiko for, at han ville blive forfulgt ved tilbagevenden, og han meddeltes de facto-status.

Beslutning af 26. marts 1987 (1986-2-2352). Mandlig ansøger, udrejst legalt den 7. november 1985. Et flertal forkastede ansøgerens senest afgivne forklaring om, at han havde været medlem af og aktiv for Al Tawheed. Nævnet fandt imidlertid under henvisning til, at ansøgeren som ung sunni-muslim havde forladt Tripoli ganske kort tid efter den endelige nedkæmpelse af Al Taw-

heed-bevægelsen i Tripoliområdet, ikke at kunne udelukke, at ansøgeren ved tilbagevenden til Libanon ville være mistænkt for at have haft tilknytning til Al Tawheed-bevægelsen og derved komme i navnlig syrerernes søgelys på en sådan måde, at det ikke burde kræves, at han vendte tilbage til Libanon. De facto-status.

Afslag.

Beslutning af 11. marts 1987 (1986-2-2229). Ung mand, sunni-muslim fra Tripoli, udrejst legalt i december 1985. Flygtningenævnet forkastede hans forklaring om aktiviteter for Al Tawheed og om forfølgelse og lagde til grund, at han ikke havde været politisk aktiv eller udsat for forfølgelse, og at han ikke inden udrejsen af Libanon havde været konkret forfulgt. Endvidere fandtes der heller ikke at være en sådan risiko for forfølgelse ved tilbagevenden til Libanon, at der var grundlag for asyl, og ansøgeren meddeltes afslag.

Beslutning af 11. marts 1987 (1986-2-2333). Ung mand, shia-muslim. Havde ikke været politisk aktiv, eller udsat for frihedsindgreb, men var i efteråret 1985 blevet opfordret til at melde sig ind i Amal-bevægelsen. Et flertal lagde til grund, at ansøgeren som shia-muslim med bopæl i en mindre by i Syd-Libanon, der kontrolleredes af den shia-muslimske Amal-milits, havde haft så gode forbindelser til Amal, at han havde kunnet undgå at blive medlem af militsen. Det lagdes endvidere til grund, at ansøgeren ikke inden udrejsen af Libanon havde været konkret forfulgt, og at han ikke havde været eller var eftersøgt af Amal. Flertallet havde forkastet ansøgerens forklaring om Amals eftersøgning, bl.a. henset til den tid, der var gået fra Amals overtagelse af kontrollen med området til ansøgerens udrejse. Endelig lagdes det til grund, at ansøgeren ikke var under mistanke for at have samarbejdet med andre militser eller bevægelser. Flertallet fandt herefter ikke, at ansøgerens vægring ved at lade sig hverve til Amal-militsen eller det i øvrigt oplyste gav grundlag for at antage, at der var en sådan risiko for for-

følgelse ved tilbagevenden til Libanon, at betingelserne for asyl var opfyldt. Afslag.

Beslutning af 11. marts 1987 (1986-2-2661). Sagen angik et sunni-muslimsk ægtepar fra Tripoli. Havde ikke været politisk aktive eller været udsat for frihedsindgreb. Manden, der var i halvtredserne, havde i 1 1/2 år bidraget økonomisk til Al Tawheed-bevægelsen. Ansøgerens hus var ca. 1 1/2 måned før udrejsen til Danmark blevet beslaglagt af syrerne. Manden havde fra naboer i kvarteret hørt, at forskellige personer var blevet afhørt af syrerne, og at han skulle passe på, da turen også kunne komme til ham. Han var blevet bange, og familien udrejste straks herefter. - Flertallet fandt ikke, at ansøgerne havde været forfulgt i Libanon eller konkret havde været eller var i syrernes søgelys. Nævnet bemærkede herved, at manden ikke - eller i hvert fald kun i ringe grad - kunne siges at have haft tilknytning til Al Tawheed. Der fandtes ikke at være risiko for nogen form for forfølgelse ved tilbagevenden til Libanon, og idet den omstændighed, at manden selv havde ment at være i risiko for at blive indkaldt til afhøring, ikke i sig selv gav grundlag for asyl, meddeltes afslag.

Beslutning af 16. marts 1987 (1986-2-3012). Ung mand, sunni-muslim. Menigt medlem af Al Murabitun. Nævnet tilsidesatte på afgørende punkter ansøgerens forklaring om sine aktiviteter for Al Murabitun som utroværdig. Nævnet lagde til grund, at hans aktiviteter for Al Murabitun inden udrejsen af Libanon havde været af beskedent omfang, og at han ikke havde været forfulgt. Der fandtes endvidere ikke at være risiko herfor ved tilbagevenden til Libanon, og han meddeltes derfor afslag på asyl.

5.2.3. Tyrkiet.

5.2.3.1. Generelt om forholdene i Tyrkiet.

Langvarige indbyrdes opgør mellem højre- og venstregrupper før-

te til, at militæret den 12. september 1980 overtog magten i Tyrkiet. Forinden var der i 1978-1979 indført militær undtagelsestilstand i en række provinser, herunder i de kurdiske. Ved militærets magtovertagelse udvidedes undtagelsestilstanden til at omfatte hele Tyrkiet, og al politisk aktivitet blev forbudt. Som led i en begyndende demokratiseringsproces tillod militæret afholdelse af parlamentsvalg i 1983 og lokalvalg i 1984, og landet ledes nu af en civil regering. Der hersker dog stadig undtagelsestilstand i de kurdiske provinser i det østlige Tyrkiet, der udgør den tyrkiske del af det egentlige "Kurdistan", hvilket har sammenhæng med, at der i dette område fortsat er uroligheder mellem kurdiske separatistorganisationer og det tyrkiske militær. Ethvert forsøg på at stifte kurdiske organisationer (partier eller kulturelle sammenslutninger) er forbudt ifølge tyrkisk lovgivning. Myndighederne har imidlertid i perioder udvist nogen tolerance i forhold til kulturelle organisationer, og det er derfor ret almindeligt, at kurdisk-nationale partier har anvendt kulturelle sammenslutninger som dækorganisationer for deres politiske aktiviteter.

Langt den overvejende del af de tyrkiske statsborgere, der søger asyl her i landet, er af kurdisk herkomst. De fleste af disse kommer dog ikke fra de kurdiske provinser i det østlige Tyrkiet, men fra Konya-provinsen, der ligger ca. 200 km. syd for Ankara. Her blev undtagelsestilstanden ophævet i 1984.

Oversigt over forskellige politiske organisationer m.v. i Tyrkiet:

A. Kurdiske organisationer.

DDKD. (Devrimci Demokratik Kültür Dernegi = Demokratisk Revolutionær kultursammenslutning). DDKD er en landsdækkende, kurdisk inspireret forening, stiftet i 1975. Foreningen samarbejder med andre tyrkiske venstrefløjspartier. DDKD har som hovedmål at danne en kurdisk enhedsbevægelse.

Øzgürlük Yolu. (Frihedens Vej). Venstreorienteret, kurdisk forening/bevægelse, dannet i midten af 1970'erne af udbrydere fra DDKD. Øzgürlük Yolu var tillige navnet på foreningens tidskrift. Foreningen eksisterer ikke længere.

TKSP. (Socialist Parti of Turkish Kurdistan). Oprettet i midten af 1970'erne af tidligere medlemmer af Øzgürlük Yolu.

DHKD. (Devrimci Halk Kültür Dernegi = Folkets Kulturrevolutionære Forening). Oprindeligt grundlagt som ungdomsorganisation for TKSP, men en gren af DHKD har senere tiltaget sig en selvstændig politisk og social rolle i Kurdistan for arbejdere og bønder. DHKD stiftedes af Øzgürlük Yolu-bevægelsen.

Halkin Kurtulusu. (Folkets befrielse). Venstreorienteret militant, kurdisk organisation. Organisationen er maoistisk.

PPKK. (Det Kurdiske Avantgarde Arbejderparti). PPKK samarbejder med DDKD for arbejdere og bønders sociale og økonomiske rettigheder.

APD. (Apocular). Militant, revolutionær kurdisk organisation, dannet i 1972.

PKK. (Partiye Karkaren Kurdistan = Det Kurdiske Arbejderparti). Yderliggående, kurdisk organisation, udsprunget af APD, arbejder for et selvstændigt Kurdistan. Er i opposition til de øvrige kurdiske partier og organisationer.

B. Øvrige partier og organisationer.

CHP. (Halk-partiet). CHP er det oprindelige tyrkiske socialdemokrati. CHP er i dag opløst som parti.

SHP. (Det Socialdemokratiske Folke Parti). Er en sammenlægning af det moderate socialdemokratiske parti HP, som blev opstillingsberettiget ved parlamentsvalget i 1983, og et andet social-

demokratisk parti SODEP, der opnåede godkendelse til lokalvalgene i 1984. SHP er et venstreorienteret ikke-revolutionært parti.

TIKP. (Det Tyrkiske Arbejder- og Bondeparti). Partiet er venstreorienteret/marxistisk, men ikke pro-sovjetisk.

MHP. (Milliyetçi Hareket Partisi). MHP er det tyrkiske fascistparti.

De Grå Ulve. Ungdomsorganisation for MHP, menes at stå bag terroraktioner såvel i som uden for Tyrkiet.

Töbder. De Tyrkiske Læreres Sammenslutning. Venstreorienteret organisation.

5.2.3.2. Nævnets praksis.

A. Kurdere.

Under denne gruppe refereres sager, hvor den pågældende som asylgrundlag har henvist til sin kurdiske herkomst, herunder en eventuel tilknytning til en kurdisk organisation. Det bemærkes i den forbindelse, at langt den overvejende del af sagerne vedrørende tyrkiske statsborgere er behandlet i tiden efter 1. september 1985.

1. Asyl afslået.

Beslutning af 8. januar 1986 (1986-2-1603). Ung mand, kurder. Sympatiserede med tanken om et frit Kurdistan, men havde ikke været medlem af noget parti eller lignende. I tiden 1981-1985 havde der i forbindelse med generelle razziaer været foretaget husundersøgelser på hans bopæl. Han var udrejst på grund af den generelle chikane og forfølgelse af kurdere. - Der meddeltes afslag på asyl.

Beslutning af 3. december 1986 (1986-2-3381). Mand i fyrrerne, kurder. Havde ikke udøvet politisk virksomhed. Hans bolig var blevet brændt ned, formentlig af en godsejer, han havde arbejdet for, og han var blevet overfaldet af tyrkere fra nabolandsbyerne på grund af sin kurdiske afstamning. Han søgte om asyl for at opnå en mere menneskeværdig tilværelse. - Nævnet meddelte afslag.

Beslutning af 5. december 1986 (1986-2-2647). Ung kvinde, kurder. Hun havde ikke været politisk aktiv. Hun havde som motiv for udrejsen henvist til den generelle undertrykkelse af kurdere i Tyrkiet, herunder at der ikke tilbydes samme lægebehandling. Det fremgik af en lægeerklæring udfærdiget her i landet, at det var af helt afgørende betydning, at ansøgeren underkastedes behandling og langtidskontrol på hospitalet. Ubehandlet måtte man befrygte, at ansøgeren i løbet af et kortere åremål ville blive krøbling. Det var tvivlsomt, om et behandlingsprogram kunne gennemføres i ansøgerens hjemland. - Nævnet fandt ikke, at ansøgerens behov for særlig lægebehandling kunne begrunde opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, og hun meddeltes afslag.

Beslutning af 27. november 1985 (1985-2-1375). Ung mand, kurder, som var indrejst i Danmark legitimeret med gyldigt pas. Havde siden marts 1984 været aktiv i TKSP uden dog at være medlem. Han havde uddelt løbesedler for partiet. I foråret 1985 havde gendarmerne forgæves spurgt efter ham på bopælen. Gendarmerne havde meddelt familien, at han var eftersøgt for at have uddelt illegalt materiale, indsamlet penge og sat plakater op. Oplyste endelig, at passet var falsk. - Nævnet fandt ud fra en samlet bedømmelse af sagen ikke, at hans frygt for forfølgelse var så velbegrundet, at der var grundlag for asyl og meddelte afslag.

Beslutning af 2. april 1986 (1985-2-1312). Ung mand, kurder, der var udrejst legalt og indrejst i Danmark i 1985 med gyldigt pas, der nu var udløbet. Han sympatiserede aktivt med TKSP. Havde uddelt blade og bånd samt opsat plakater, hvilket

var erkendt af myndighederne. Han var flere gange udsat for husransagninger. - Han meddeltes afslag på asyl (flertalsafgørelse), idet nævnet navnlig i betragtning af hans legale udrejse ikke fandt det tilstrækkeligt sandsynliggjort, at han var eftersøgt i Tyrkiet. Det blev ikke tillagt betydning, at passet var udløbet.

Beslutning af 16. januar 1986 (1985-2-1025). Ung mand, kurder. Siden 1984 aktiv for Özgürlük Yolu. Havde flere gange om ugen uddelt brochurer og opsat plakater. Han havde været udsat for flere forgæves ransagninger og havde adskillige gange været tilbageholdt af myndighederne i op til 3 dage og herunder været udsat for tortur. - Afslag efter de foreliggende oplysninger om hans politiske aktivitet og forhold i øvrigt.

Beslutning af 16. juni 1986 (1986-2-2155). Ung mand, kurder. Fra 1983 aktiv sympatisør for TKSP. Havde uddelt kurdiske bøger og blade i landsbyen og på skolen. Han var efterlyst på grund af sine aktiviteter. Han havde ingen problemer ved udrejsen. Under opholdet i Danmark havde han erfaret, at hans billede var opslået i Ankaras lufthavn. - Afslag, da han ikke havde været udsat for konkret forfølgelse, og da der ikke skønnedes at være risiko herfor ved tilbagevenden til Tyrkiet.

Beslutning af 1. december 1986 (1986-2-2864). Mand i tredverne, kurder, udrejst af Tyrkiet i efteråret 1984 til Sverige, hvor han fik afslag på asyl, og herfra indrejste han i Danmark i sommeren 1985. Havde i perioden 1977-1980 ophængt plakater og uddelt blade for Özgürlük Yolu. Han havde ved en lejlighed udskiftet landsbyskolens tyrkiske flag med et kurdisk flag. Efter episoden med flagene følte han sig under konstant pres fra myndighederne. Det var dette sammenholdt med tyrkernes bombing af kurdere i Irak, der gjorde, at han udrejste. I Sverige havde han deltaget i en sultestrejke. I den forbindelse var han blevet afbildet i en svensk avis. - Afslag, idet han ikke var konkret forfulgt, og idet der ikke skønnedes at være risiko herfor ved hjemvenden til Tyrkiet. (Det længerevarende fravær fra Tyrkiet - 2 år og nogle måneder - blev ikke tillagt betydning).

Beslutning af 21. januar 1987 (1986-2-2967). Ung mand, kurder, indrejst i Sverige i september 1984, hvor han fik afslag på en asylansøgning. I februar 1986 indrejste han i Danmark, hvor han søgte om asyl. Havde været aktiv for DDKD i begyndelsen af 1980'erne med uddeling af blade og havde været fængslet i 9 måneder uden retssag. Han var blevet løsladt mod kaution, men huskede ikke hvornår. Efter løsladelsen fortsatte han sine aktiviteter, men ikke så frit som før. - Selv om ansøgerens forklaring om sine politiske aktiviteter i begyndelsen af 1980'erne og om fængselsopholdet lagdes til grund, fandt et flertal ikke, at ansøgeren efter løsladelsen havde foretaget politiske aktiviteter af et sådant omfang, at han i perioden indtil udrejsen havde været udsat for konkret forfølgelse, og idet der heller ikke skønnedes at være risiko herfor ved tilbagevenden til Tyrkiet, meddeltes afslag. (Fraværets varighed fra Tyrkiet - 2 år og nogle måneder - blev ikke tillagt betydning).

Beslutning af 25. november 1986 (1986-2-2945). Ung mand, kurder, udrejst legalt med eget nationalitetspas. Ingen politiske aktiviteter. Udrejst på grund af den generelle undertrykkelse af kurdere. Han gjorde gældende, at han måtte forvente at blive anholdt og udsat for tortur, da hans pas var udløbet under opholdet i Danmark, og da de tyrkiske myndigheder ville vide, at han havde været her i landet for at søge asyl. - Nævnet meddelte afslag, da man ikke anså ham for konkret forfulgt eller udsat for risiko herfor.

2. Asyl meddelt.

Beslutning af 16. december 1985 (1985-2-696). Mand i tredverne, kurder, indrejst i Danmark i efteråret 1984. I nævnet oplyste han, at han gennem ca. 10 år havde uddelt blade for PKK samt deltaget i politiske møder. Myndighederne havde mistanke om, at han støttede PKK, og han havde derfor været tilbageholdt af politiet 3 gange, hvorunder han var blevet afhørt om PKK og udsat for tortur. I Danmark havde han deltaget i en besættelse af en udenlandsk ambassade i København og var i den forbindelse ble-

vet fotograferet og senere afbildet i avisen. - Et flertal fandt ikke at kunne forkaste forklaringen om tilbageholdelserne, og at disse var sket på grund af mistanke om politiske aktiviteter. Under hensyn hertil og til hans forhold i Danmark, herunder længden af hans ophold, fandt flertallet, at betingelserne for de facto-status var opfyldt.

Beslutning af 15. september 1986 (1986-2-2044). Ung mand, kurder. Han havde arbejdet for PKK i de østlige provinser med udde-
ling af plakater og løbesedler. Faderen havde været medlem af
PKK og var blevet tortureret ihjel i et tyrkisk fængsel på
grund af sine politiske aktiviteter. Ansøgeren var eftersøgt i
Tyrkiet, idet nogle tyrkere, der havde set ansøgeren ophænge
plakater, havde anmeldt ham. Ved samme lejlighed havde nogen fo-
tograferet ham. - Et flertal af nævnet lagde ansøgerens forkla-
ring til grund og fandt efter en samlet bedømmelse, herunder om-
stændighederne ved faderens død samt at ansøgerens politiske ak-
tivetet var foregået i en provins i Øst-Tyrkiet, at han opfyldte
betingelserne for asyl. Inden for dette flertal var der fler-
tal for at anse ansøgeren for konventionsflygtning.

Beslutning af 6. marts 1986 (1985-2-842). Ung mand, kurder. Var
indrejst i Danmark i efteråret 1984 legitimeret med en andens
pas. Havde regelmæssigt deltaget i kurdiske sammenkomster og
var under en sådan sammenkomst i begyndelsen af 1984 blevet ar-
resteret og fængslet frem til sommeren 1984. Under fængslingen
var han blevet tortureret. I nævnet oplyste han, at han var ble-
vet sigtet for at have sunget illegale sange, og under opholdet
i Danmark havde han deltaget i en række kulturelle, kurdiske ak-
tiviteter, bl.a. i radioen. - Et flertal fandt under hensyn til
hans fængselsophold, hans aktiviteter i Danmark under det lange
ophold samt det manglende pas, at det ikke burde kræves, at han
skulle vende hjem til Tyrkiet, og han meddeltes de facto-status.

Beslutning af 30. september 1986 (1986-2-1013). Ung mand, kur-
der fra en af de østlige provinser. Var udeblevet fra militær-
tjeneste. Sympatiserede med TKSP og havde uddelt illegale bla-
de, som broderen havde hentet i Irak. Broderen var flygtet til

Danmark, efter at der ved en husransagning var fundet illegale blade. Denne bror fik opholdstilladelse i Danmark. Under en senere ransagning hos forældrene i sommeren 1985 blev der fundet et antal eksemplarer af et illegalt tidsskrift, og ansøgeren flygtede herefter ved hjælp af medlemmer fra TKSP. Efter flugten havde en søster været udsat for husransagning, ligesom en anden bror var blevet anholdt og tortureret med henblik på at røbe ansøgerens opholdssted. Efter at den første bror var flygtet til Danmark, overtog ansøgeren transporterne, men nåede kun at foretage 2 transporter fra Irak. - Efter en samlet vurdering fandt et flertal, at det, uanset at den af ansøgeren udøvede politiske aktivitet måtte betegnes som beskeden, ikke kunne udelukkes, at ansøgeren ville komme i myndighedernes søgelys, såfremt han vendte tilbage til Tyrkiet, og asyl meddeltes (de facto-status).

B. Asylansøgere uden kurdisk tilknytning.

Under denne gruppe behandles sager, hvor den pågældende asylsøger ikke angiver sig forfulgt på grund af sin kurdiske herkomst m.v., men henviser til en forfølgelse fra de tyrkiske myndigheder på grund af tilknytning til et politisk parti eller en organisation.

1. Asyl afslået.

Beslutning af 12. april 1984 (1984-2-68). Mand i tredverne, som i slutningen af 1960'erne blev medlem af MHP. Han havde deltaget i volds- og afpresningsaktioner for partiet, men i midten af 1970'erne forsøgte han at frigøre sig fra partiet. Skønt han flyttede mellem forskellige byer, blev han opsøgt og truet med vold og repressalier. Hans nyåbnede café blev raseret, og det kom senere til en skudepisode. - Afslag, idet betingelserne for opholdstilladelse ikke fandtes opfyldt.

Beslutning af 5. september 1985 (1985-2-558). Ung mand, ind-

rejst i efteråret 1984, tilsluttet foreningen Töbder. Han var trykkeriarbejder, og på arbejdspladsen trykkede han illegalt materiale for Töbder, uden at arbejdsgiveren vidste det. Han havde for nogle år siden været anholdt og sigtet for illegal trykkerivirksomhed. Han var i den forbindelse fængslet i et par måneder. - Afslag, idet betingelserne for opholdstilladelse ikke fandtes opfyldt.

Beslutning af 30. april 1986 (1986-2-1968). Mand i tredverne, kurder. Fra 1974 til militærkuppet i 1980 medlem af CHP. Han var med til at arrangere større møder for CHP. Efter 1980 havde der været tale om 3 møder. I 1981 blev hans bolig ransaget, og han var anholdt i 24 timer og herunder udsat for tortur. Efter anholdelsen havde han været indkaldt til to afhøringer. - Nævnet fandt ikke, at den aktivitet, ansøgeren havde udvist siden 1980, havde været af en sådan karakter og af et sådant omfang, at betingelserne for asyl var til stede og meddelte afslag.

Beslutning af 2. april 1986 (1986-2-1713). Mand i tredverne, kurder. Fra 1978 til 1980 aktiv inden for fagforeningen DISK som tillidsmand på sin arbejdsplads. I efteråret 1980 blev han anholdt og var herefter fængslet i 3 måneder, uden at være blevet afhørt eller sigtet og mistede samtidig sit job. På grund af aktiviteterne i DISK havde han ikke kunnet få noget arbejde, hvilket var årsagen til, at han udrejste. - Afslag, idet den pågældende ikke fandtes at opfylde betingelserne for asyl.

2. Asyl meddelt.

Beslutning af 15. marts 1984 (1983-2-27). Ung mand, indrejst i Danmark i begyndelsen af 1982 legitimeret med falsk græsk pas. Han var i midten af 1970'erne blevet idømt en længere fængselsstraf for manddrab, men var flygtet. Under afsoningen havde han indmeldt sig i TIKP, og i fængslet fungerede han som leder for de øvrige TIKP-medlemmer. Han gav politisk undervisning til de medindsatte, og han blev som følge heraf flere gange udsat for vold fra politiets side. Under sagen blev fremlagt et anklage-

skrift fra straffesagen mod TIKP, hvori ansøgeren var nævnt. - De facto-status på grund af aktiviteterne inden for TIKP.

Beslutning af 7. oktober 1986 (1986-2-1522). Mand i halvtredserne, kurder, blev i midten af 1960'erne medlem af TIKP. Efter militærkuppet i 1971 blev han medlem af CHP. I slutningen af 1970'erne var han Mukhtar (sognefoged/borgmester) i landsbyen repræsenterende CHP. Han trådte tilbage som Mukhtar, fordi hans embedsførelse blev modarbejdet af myndighederne. Han frygtede attentat fra højreekstremister eller gendarmeriet. Både ved kuppet i 1971 og i 1980 blev han anholdt og afhørt. Ved parlamentsvalget i 1983 støttede han det socialistiske parti HP. Han holdt taler på offentlige steder. I sommeren 1985 blev han igen anholdt og blev som tidligere sigtet for ulovlig våbenbesiddelse og venstreorienteret propaganda. Efter løsladelsen gik han under jorden. - Nævnet lagde ansøgerens forklaring til grund, og et flertal af nævnet fandt efter en samlet vurdering af omstændighederne i sagen, at det ikke kunne udelukkes, at han ville være udsat for risiko for forfølgelse i et sådant omfang, at der burde meddeles asyl. De facto-status.

C. Sammenfatning vedrørende Tyrkiet.

Nævnet har i et betydeligt antal sager meddelt afslag på asyl til personer, som er udrejst af Tyrkiet på grund af utilfredshed med de generelle forhold, f.eks. fordi de som kurdere føler sig udsat for almindelig chikane og undertrykkelse fra myndighedernes side. Det er således efter nævnets praksis ikke i sig selv tilstrækkeligt for at opnå asyl, at tyrkiske kurdere henviser til kurdernes generelle forhold.

Det vil i almindelighed heller ikke være tilstrækkeligt for at opnå asyl, at man i Tyrkiet har deltaget i mere underordnede aktiviteter i form af plakatoptagning, uddeling af forskelligt skriftligt materiale, politiske møder etc., uanset om aktiviteten er erkendt af de tyrkiske myndigheder eller ej, og uanset om den pågældende har været udsat for kortvarige tilbageholdel-

ser, politiafhøringer m.v. i anledning af aktiviteterne.

I de fleste af de sager, hvor asyl er meddelt, har der været tale om en meget intens forfølgelse eller risiko herfor, idet de pågældende har været udsat for fængsling og tortur og ved en eventuel tilbagevenden måtte antages på ny at blive udsat herfor.

Flygtningenævnet har imidlertid også i nogle sager, hvor der har været tale om en mindre intens forfølgelse, lagt til grund, at den pågældende ved eventuel tilbagevenden til Tyrkiet ville kunne blive udsat for forfølgelse af en sådan karakter, at tilbagevenden ikke burde kræves. De asylbegrundende forhold har her enten været en af de tyrkiske myndigheder erkendt politisk aktivitet i Danmark eller et andet land uden for Tyrkiet, eller der har været tale om, at den pågældende på grund af langvarigt ophold uden for Tyrkiet og/eller manglende (gyldigt) pas eller en i øvrigt illegal udrejse har været særligt udsat for at komme i myndighedernes søgelys ved en tilbagevenden til Tyrkiet.

I de tilfælde, hvor der har været tale om et meget langvarigt ophold uden for Tyrkiet, manglende pas eller illegal udrejse, har det naturligvis samtidig været en forudsætning for meddelelse af opholdstilladelse efter § 7, at den pågældende i Tyrkiet, eller eventuelt udenfor, har udøvet politisk aktivitet, som ville kunne udsætte den pågældende for forfølgelse ved en eventuel indrejse i Tyrkiet. Et langvarigt fravær fra Tyrkiet er således ikke i sig selv tilstrækkeligt asylgrundlag, og navnlig i nævnets nyere praksis er dette forhold tillagt mindre vægt. At den pågældende under opholdet i Danmark er trådt offentligt frem og f.eks. har ladet sig fotografere til en avis, vil efter nævnets praksis ikke uden videre kunne accepteres som grundlag for at opnå asyl, jfr. nærmere nedenfor afsnit 5.2.7.2.

5.2.4. Iran.

5.2.4.1. Generelt om forholdene i Iran.

Det iranske samfund er siden ayatollah Khomeinis islamiske revolution i 1979 undergået markante forandringer. I 1960'erne og 1970'erne under Shah Mohammed Reza Palavis regeringstid arbejdede myndighederne på at omskabe Iran til en moderne teknologi- og vækstorienteret kapitalistisk industristat, og Irans voksende middelklasse var begyndt at erstatte dele af de traditionelle islamiske værdier med importeret vestlig kultur. De nye magthavere i det konservative islamiske republikanske parti satser derimod på øget selvforsyning og forbedring af håndværkernes, de småhandlendes og bøndernes vilkår. Der er iværksat en voldsom og til tider fanatisk bekæmpelse af mange vestlige skikke, og landet er ført tilbage til en samfundsstruktur, der på alle områder, inklusiv retsvæsenet, er stærkt præget af islam. Kursen over for de oppositionelle bliver ofte udstukket af de omkring 100.000 shia-muslimske mullaher. Mullaherne sikrer bl.a. deres magt gennem lokale revolutionskomiteer, der i tilknytning til moskeerne overvåger befolkningen. Forfølgelse, herunder arrestation af oppositionelle, varetages i vidt omfang af revolutionsgardister, kaldet Pasdaran-korpset, og Hizballaher ("Medlemmer af Guds Parti"). Siden revolutionen er formentlig mange tusinde modstandere af regimet blevet henrettet, ofte efter summariske retssager ved islamiske domstole.

Blandt de grupper, der i særlig grad forfølges, kan nævnes tidligere medlemmer af shahens hemmelige politi, Savak, medlemmer af den militante venstremuslimske partisanbevægelse Mojahedin, kommunistpartiet Tudeh, den uafhængige venstreorienterede guerrillabevægelse Fadaian Khalgh, de kurdiske partisanbevægelser Komelah (kommunistisk) og det Kurdiske Demokratiske parti. Endvidere diskrimineres, og i visse tilfælde forfølges, flere af landets minoriteter, f.eks. tilhængere af Bahai-religionen.

De ændrede samfundsforhold i Iran samt krigen mod Irak, der be-

gyndte i 1981, har medført, at flere hundrede tusinde mennesker har forladt Iran siden 1979. Ikke mindst unge mænd har i stort tal forladt landet for at undgå militærtjeneste.

5.2.4.2. Nævnets praksis.

I flere sager har ansøgerne som begrundelse for deres asylansøgning alene henvist til, at de generelt er utilfredse med forholdene i Iran. Nævnet har efter fast praksis ikke fundet, at asylbetingelserne var opfyldt i disse sager.

Andre ansøgere har henvist til, at de på grund af deres kultur, forstået bredt, har været konkret chikaneret af revolutionskomiteer og gardister, men ikke egentlig forfulgt af myndighederne. Nævnet har ved bedømmelsen af disse ansøgninger blandt andet lagt vægt på chikanens omfang og karakter. Asyl er kun blevet meddelt, hvis chikanen har været af betydeligt omfang og må forventes at fortsætte ved en tilbagevenden til Iran.

Til illustration heraf kan nævnes:

Beslutning af 13. december 1985 (1985-2-1491). Ansøgeren oplyste, at han flere gange var blevet bragt til en islamisk komite, hvor han på grund af sin uislamiske opførsel og påklædning var blevet slået og hans hår klippet. Han søgte blandt andet asyl under henvisning til, at han var afskåret fra at få uddannelse eller arbejde i Iran på grund af sin uislamiske levevis, samt at han frygtede at blive genindkaldt til militæret. Ansøgeren blev i 1980 tilbageholdt i nogle dage i et fængsel på grund af uddeling af illegale flyveblade. Han blev slået under tilbageholdelsen. Han havde ikke siden hørt til sagen. - Nævnet fandt ikke, at ansøgeren opfyldte betingelserne for at få opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 og meddelte afslag.

Ofte har asylsøgende fra Iran anført, at de er blevet chikaneret i deres udøvelse af ikke-islamiske erhverv:

Beslutning af 17. september 1985 (1985-2-945). Sagen vedrørte en radioforhandler, der to gange var blevet indbragt for en komite og afhørt om salget af video- og kassettebånd. Ansøgeren fik flere gange konfiskeret sine kassettebånd af komite-medlemmer og måtte underskrive erklæringer om, at han ikke længere ville forhandle de nævnte bånd. Ansøgeren mente sig endvidere i myndighedernes søgelys på grund af sin families politiske aktivitet. Hans fætre var tilknyttet Mojahedin-bevægelsen, mens en kusine og andre familiemedlemmer var kommunister. Fætrene og kusinen var nu fængslet, og flere familiemedlemmer var flygtet. - Nævnet fandt ikke, at ansøgeren opfyldte betingelserne for at få asyl og meddelte afslag.

Se også følgende afgørelser refereret nedenfor: 1986-2-3342 (side 102), 1986-2-1833 (side 103) og 1985-2-852 (side 108). Vedrørende diskrimination af kvinder henvises blandt andet til 1985-2-1415 (side 104).

Militærtjeneste.

Som tidligere nævnt har mange unge forladt Iran på grund af krigen mod Irak. Direktoratet for Udlændinge meddeler efter fast praksis alle, der står foran indkaldelse til militærtjeneste, opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7. Mere tvivlsomt er det, om en ansøger, der kun påberåber sig genindkaldelse, opfylder betingelserne for at få asyl. Flygtningenævnet har behandlet en række sager, hvori ansøgere, der har aftjent værnepligt eller har fritagelsesbevis, har anført, at de var (gen)indkaldt, eller at der var risiko for, at de snart ville blive det. I disse tilfælde er det ofte gjort gældende, at vedkommende har været udsat for et stærkt pres fra islamiske komiteer eller arbejdsgivere, der har opfordret dem til at melde sig frivilligt.

Flygtningenævnet, der løbende har modtaget underretning om Irans indkaldelsespraksis, har hidtil ikke fundet, at den blot-

te risiko for genindkaldelse uden videre er tilstrækkelig til at få asyl. Om praksis se bl.a:

Beslutning af 12. november 1986 (1986-2-3342). Ung mand, havde af lederen af den islamiske forening på sin arbejdsplads fået udleveret et skema vedrørende genindkaldelse til fronten, hvori der skulle svares på, hvor han helst ville hen, hvis han blev sendt til fronten. På trods af, at foreningen meddelte ham, at han ville blive fyret, hvis ikke han lod sig genindkalde, skrev ansøgeren i skemaet, at han ikke ville til fronten. Under en efterfølgende afhøring i juni 1986 lod man ham antydningssvis forstå, at han risikerede henrettelse, hvis ikke han lod sig hverve. Under afhøringen forklarede ansøgeren, at han ikke havde noget imod at komme til fronten, men at han ønskede at vente, indtil noget sygdom i familien var overstået. Ansøgeren var tidligere blevet straffet med 20 piskeslag, fordi han havde spist is under ramadanen, og han havde to gange været tilbageholdt af komitefolk i 1985 og 1986, fordi han havde spillet musik på gaden og gået i cowboybukser. - Flygtningenævnet lagde til grund, at ansøgeren ikke havde modtaget en genindkaldelse, men et spørgeskema, og nævnet fandt herefter ikke, at han opfyldte asylbetingelserne og meddelte afslag.

Beslutning af 4. november 1986 (1986-2-3296). Sagen angik et ægtepar. Manden havde oprindeligt forklaret, at han ikke havde været politisk aktiv, og at han aldrig havde været i konflikt med myndighederne. Motivet for asylansøgningen var, at han gentagne gange var blevet opfordret til at melde sig frivilligt til fronttjeneste, og i denne forbindelse var han blevet truet med afskedigelse, såfremt han nægtede. Han havde aftjent sin værnepligt i midten af 1970'erne. I nævnet forklarede manden, at han havde været Mujahedin-tilhænger, og at han havde været anholdt 3 gange og herunder været tilbageholdt i 36, 16 og 23 dage. De sidste måneder før udrejsen havde han med 14 dages mellemrum modtaget genindkaldelser. Han havde ikke efterkommet ordrerne. - Flertallet fandt ikke at kunne lægge mandens seneste forklaring fuldt ud til grund. Ansøgerne kunne herefter ikke anses

for konkret forfulgt i en sådan grad eller anses for at være udsat for en sådan risiko herfor ved tilbagevenden til Iran, at der var grundlag for asyl, og ansøgerne meddeltes afslag.

Beslutning af 4. november 1986 (1986-2-3295). Kurdisk ægtepar tilhørende den sunni-muslimske Ahle-Haqq-sekt. Manden havde fra den islamiske gruppe på sin arbejdsplads modtaget en skriftlig indkaldelsesordre til fronttjeneste i 6 måneder. Kopi af indkaldelsesordren blev fremlagt under nævnsmødet. - Flygtningenævnet lagde til grund, at manden var genindkaldt, således som han havde forklaret, og fandt herefter, at ansøgerne opfyldte betingelserne for at få de facto-status.

Beslutning af 5. februar 1986 (1986-2-1833). Vedrørte et ægtepar, hvor manden blandt andet oplyste, at han havde et fritagelsesbevis gældende i fredstid, men at en islamisk komite havde udpeget ham til militærtjeneste. Han nægtede og blev derfor fængslet 3 gange i sommeren 1985 i tilsammen 15 dage, hvorunder han blev udsat for tortur. Efter tredje løsladelse flyttede ægteparret rundt mellem forskellige byer, indtil de udrejste senere på året. Ægteparret havde fremlagt en skrivelse fra mandens arbejdsplads, der omtalte en skriftlig meddelelse vedrørende udsendelse til fronten. Kvinden havde måttet lukke sin forretning på grund af islamiske gruppers chikane. Ægteparret erhvervede deres pas mod bestikkelse. Gardister, der havde ransaget deres bopæl efter udrejsen, vidste nu, at de var i Danmark. - Nævnet fandt efter en vurdering af samtlige sagens omstændigheder, at det ikke kunne kræves, at de skulle rejse tilbage til Iran, og meddelte dem de facto-status.

Beslutning af 17. december 1986 (1986-2-3535). En kvinde, der indrejste sammen med sine 2 mindreårige børn, havde efterladt sin ældste (også mindreårige) søn og ægtefælle i Iran. Havde ikke været politisk aktiv, men havde været tilbageholdt i 4 dage på grund af uislamisk påklædning. Nævnet lagde til grund, at myndighederne havde lagt et betydeligt pres på ansøgerens ældste søn for at få denne til at melde sig til krigstjeneste, og at ansøgeren sammen med sin mand havde sørget for at skjule den-

ne søn. Nævnet lagde endvidere til grund, at myndighederne herefter havde lagt pres på ansøgerens yngre søn for at få denne til at melde sig til krigstjeneste, og at ansøgeren for at undgå dette udrejste af Iran med denne søn og sin datter. På baggrund heraf og under hensyn til, at ansøgeren gennem sin handlemåde havde tilkendegivet sin modstand mod styret, fandt nævnet ikke at kunne bortse fra, at ansøgerne ved tilbagevenden til Iran ville været udsat for en ikke ubetydelig risiko for forfølgelse, og ansøgerne meddeltes de facto-status.

Religion.

Ca. 98 % af Irans indbyggere bekender sig til Islam. Ca. 85 % er shiiter, mens ca. 5 % tilhører islams hovedretning Sunna. Selv om den iranske forfatning garanterer alle ikke-muslimske minoriteters rettigheder, undertrykkes flere religiøse mindretal i forskelligt omfang. Ofte forfordeles ikke-muslimer på arbejdsmarkedet og uddannelsesområdet. Særligt tilhængere af Bahai-troen bliver udsat for egentlig forfølgelse af betydeligt omfang. Der kendes således beretninger om tortur og henrettelse af Bahai'er, der har nægtet at lade sig tvangskonvertere. Irans kristne synes derimod ikke i de senere år at være blevet udsat for en egentlig forfølgelse.

Beslutning af 9. december 1985 (1985-2-1415). Et ægtepar, der tilhørte den katolske menighed, var flygtet på grund af de daglige chikanerier og trusler, som de blev udsat for på grund af deres tro. Kvinden blev således tvunget til at bære slør og anden islamisk påklædning og truet med fængsel, hvis ikke hun overholdt den muslimske lov. Gardister generede og truede hende f.eks. ved deres bryllup, hvor hun ikke bar Chador. Manden var blevet degraderet på sin arbejdsplads, hvor man blandt andet chikanerede ham psykisk og trak i hans månedsløn. Efter de generelle oplysninger om de kristnes situation i Iran, som forelå for Flygtningenævnet, fandt nævnets flertal ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at den omstændighed, at ansøgerne var kristne, i sig selv kunne begrunde status som flygtninge. Næv-

nets flertal fandt ej heller, at det efter de oplysninger, der i øvrigt forelå om ansøgernes situation, kunne antages, at de var udsat for en sådan konkret forfølgelse, at der var grundlag for asyl, og de meddeltes afslag.

Etniske forhold.

Iran består af i alt ca. 17 folkeslag, hvoraf perserne udgør 38-45 % af befolkningen, mens 16-27 % er azebaidajanere, og 6-16 % er kurdere.

Det største indenrigspolitiske problem for de iranske myndigheder synes at være de kurdiske militsgrupper, der kæmper for et uafhængigt Kurdistan i Irans nordvestlige bjerge, og som i flere år har bundet store iranske troppstyrker. Reaktionen over for tilfangetagne partisaner er ifølge Amnesty International ikke sjældent tortur og henrettelse. Flere af de øvrige minoriteter synes ikke at have et modsætningsforhold til den islamiske republik, mens andre befolkningsgrupper ofte er udsat for diskrimination og chikane, uden at der er tale om egentlig forfølgelse.

Beslutning af 4. juli 1985 (1985-2-725). En mandlig ansøger, der tilhørte nomadegruppen Bakhtiri, var en enkelt gang blevet indkaldt til forhør på grund af planer om at afbrænde en plakat med Khomeinis portræt. - Nævnet fandt efter samtlige foreliggende oplysninger, herunder om Bakhtiri-gruppen, at ansøgeren ikke opfyldte betingelserne for at få asyl og meddelte afslag.

Beslutning af 25. juli 1985 (1985-2-830). Ung iraner af tyrkisk afstamning, var bl.a. blevet chikaneret på forskellig vis på grund af sin religiøse indstilling og havde i øvrigt vanskeligheder på grund af sin tyrkiske herkomst. - Han meddeltes afslag.

Politisk aktivitet.

Det har været et centralt punkt i mange sager, at de pågældende er blevet forfulgt på grund af deres politiske aktivitet eller overbevisning. Flygtningenævnet har i disse sager på den ene side ikke fundet, at enhver erkendt regimefjendtlig politisk handling kan begrunde asyl, men har på den anden side meddelt en række politisk aktive ansøgere asyl, selv om de pågældendes aktivitet ikke nødvendigvis har været betydelig. I nævnets samlede vurdering indgår ud over omfanget af aktiviteterne bl.a., hvilken gruppe ansøgeren har tilhørt, om ansøgeren har været medlem eller har været leder, om ansøgeren fortsat er aktiv, myndigheders eller komiteers eventuelle hidtidige reaktion på aktiviteterne, herunder anvendelse af tortur, om ansøgeren har måttet leve under jorden for at undgå repressalier fra myndighederne og sandsynligheden for og karakteren af forventede fremtidige overgreb.

Asyl meddelt:

Beslutning af 19. februar 1986 (1986-2-1749). Ung kvinde, politisk aktiv for Mojahedin-bevægelsen fra 1978 til 1984, medlem af en celle under Mojahedin fra september 1981 til foråret 1982. Hendes aktivitet bestod bl.a. i distribution af illegale blade samt afholdelse af møder, hvor hun fungerede som sikkerhedsvagt. I efteråret 1981 blev en af hendes kammerater, der ligeledes havde uddelt løbesedler, henrettet. Ansøgeren havde endvidere været medlem af to organisationer, der havde en anden opfattelse af Islam end Irans officielle. I den ene organisation havde hun på et tidspunkt været gruppeleder. Aktiviteterne for disse organisationer bestod bl.a. i undervisning af nye medlemmer, propaganda, arrangering af udstillinger samt deltagelse i strejker og demonstrationer. Hun blev i forbindelse med en af demonstrationerne tilbageholdt af revolutionsgardister i et døgn. I efteråret 1985 fandt gardister diverse illegalt materiale på hendes bopæl, hvorefter de begyndte at søge efter hende.

- De facto-status.

Beslutning af 15. januar 1986 (1985-2-1725). Ung mand, havde været leder af en tremandsgruppe i en nu forbudt og opløst socialistisk organisation. Ansøgeren havde levet skjult for myndighederne siden 1981, og han var derfor ikke hjemme, da man under en ransagning på hans bopæl i 1982 bl.a. fandt tidsskrifter, plakater og trykkeklischeer. Efter 1981 havde han bl.a. skrevet slagord på mure og lignende, deltaget i demonstrationer samt hjulpet politiske fangers familier. Ansøgeren havde været eftersøgt, siden de to øvrige medlemmer af hans gruppe var blevet arresteret, idet de havde angivet ham under tortur. Han udrejste uden vanskeligheder. - Han meddeltes konventionsstatus.

Beslutninger af 19. februar 1986 (1986-2-1817 og 1986-2-1743). Ung mand og hans yngre søster oplyste, at de havde været aktive i Mojahedin-bevægelsen fra 1979, til de udrejste af Iran. Broderen ledede en gruppe, som også søsteren var medlem af. Broderens aktiviteter foregik på et universitet og omfattede navnlig uddelingen af en illegal avis og indsamlinger af oplysninger om Guds Parti. Han havde været tilbageholdt og afhørt flere gange, bl.a. om en anden broders tilknytning til Mojahedin-bevægelsen. Denne havde fået asyl i Danmark. Gennem den islamiske forening på universitetet havde myndighederne fået underretning om hans tilknytning til Mojahedin samt hans deltagelse i demonstrationer, hvilket resulterede i, at han blev nægtet tilladelse til at fortsætte sin uddannelse. Søsterens aktiviteter bestod bl.a. i uddeling af en illegal avis, opklæbning af plakater m.v. samt indsamling af penge. Hun havde to gange været arresteret af myndighederne i forbindelse med politiske aktiviteter. I 1982 blev hun anholdt, da hun var ved at arrangere en demonstration. Under tilbageholdelsen, der varede en uge, blev hun slået så hårdt, at hun måtte hospitalsbehandles. I 1983 blev hun tilbageholdt i 2 uger, fordi hun havde været tilhører ved en politisk tale. I efteråret 1985 blev to medlemmer fra deres gruppe arresteret, hvorfor de igen kom i myndighedernes søgelys. - Et flertal i nævnet lagde ansøgernes forklaringer til grund og meddelte dem herefter de facto-status.

Beslutning af 10. december 1985 (1985-2-1459). En shah-tilhæn-

ger var i 1981 og 1982 blevet tilbageholdt 2 gange af henholdsvis en uge og en måneds varighed, hvorunder han blev brændt med cigaretter, sparket og stukket med en kniv. Efter sin brors flugt fra Iran blev ansøgeren afhørt om broderens forsvinden, og han blev igen mishandlet. Han gik under jorden, da han fik besked om, at han ville blive genindkaldt til militærtjeneste. Under en ransagning på bopælen fandt myndighederne ansøgerens medlemskort til den monarkistiske bevægelse. Myndighederne havde tidligere 3 gange tilbageholdt ham et par timer på grund af uislamisk opførsel og påklædning. Ansøgeren udrejste illegalt på falsk pas. - Han meddeltes de facto-status under hensyn til, at han havde været i myndighedernes søgelys efter sin hjemsendelse fra militæret i 1984 på grund af broderens udrejse, at ansøgeren havde holdt sig skjult for myndighederne for at undgå genindkaldelse til militærtjeneste, samt fordi de iranske myndigheder var bekendt med hans monarkistiske tilhørsforhold.

Se også 1985-2-1514, der er refereret nedenfor side 110.

Asyl afslået:

Beslutning af 12. juli 1985 (1985-2-795). Shah-tilhænger, der ikke var aktivt troende muslim. Han havde været tilbageholdt 1 gang i 1985 i et par timer, og han havde ofte diskuteret politik med Hizballah-tilhængere. Han mente, at han ville være i fare ved en tilbagevenden til Iran, idet hans familie var shah-tro. Ansøgningen var i øvrigt begrundet med, at hans muligheder for at studere i Iran var ringe, idet han ikke opfyldte de krav, der stilledes til deltagelse i religiøse ceremonier. - Nævnet meddelte afslag.

Beslutning af 13. august 1985 (1985-2-852). Ansøgeren oplyste, at han var blevet chikaneret og slået på gaden af gardister, bl.a. fordi han havde gået med oprullede ærmer. Ansøgeren havde endvidere fra 1981 til 1983 arbejdet mod regimet ved bl.a. at uddele diverse agitationsmateriale. Myndighederne fik mistanke

til ham og inddrog hans vognmandstilladelse, hvorefter han skjulte sig indtil udrejsen i 1985, fordi han følte, at hans liv var i fare. - Nævnet fandt ikke asylbetingelserne opfyldt og meddelte afslag.

Familie.

Forfølgelse af en ansøgers familie eller venner medfører ikke i sig selv, at ansøgeren meddeles asyl, selv om der skønnes at være en vis risiko for, at myndighedernes opmærksomhed i nogen grad er rettet mod ansøgeren på grund af familieforholdet m.v. Afgørelsen beror på en konkret vurdering.

Beslutning af 26. juni 1985 (1985-2-728). Ung mands forlovede var blevet henrettet på grund af sine relationer til en venstreorienteret organisation. Ansøgeren sympatiserede selv med organisationen, men var ikke aktiv. Alligevel havde han været fængslet i anledning af en konflikt med myndighederne. Ansøgerens bror havde været anholdt 2 gange. - Nævnet fandt ikke, at asylbetingelserne var opfyldt, og meddelte afslag (flertalsafgørelse).

Se også 1985-2-945 (side 101) og 1986-2-1817/1986-2-1743 (side 107).

Udrejsen.

I en lang række sager har ansøgerne anført, at myndighederne er bekendt med, at de er udrejst, og at dette i sig selv vil medføre en sanktion fra de iranske myndigheders side og i øvrigt forværre det modsætningsforhold, de eventuelt allerede havde til myndighederne. Som en skærpene omstændighed påberåbes ofte, at udrejsen er sket illegalt på falske pas og mod bestikkelse af embedsmænd eller mod betaling af betydelige summer til menneskesmuglere, der fører flygtninge over bjergene til f.eks. Tyrki-

et. Efter alt foreliggende baggrundsmateriale om forholdene i Iran har Flygtningenævnet ikke generelt fundet, at asylbetingelserne uden videre er opfyldt, såfremt myndighederne er bekendt med udrejsen og med eventuelle illegale forhold i forbindelse hermed, eller der må antages at være en risiko for, at de vil blive bekendt hermed ved ansøgernes tilbagevenden til Iran. På grund af vilkårligheden i det iranske islamiske retssystem har omtrent ethvert forhold, der kan bevirke, at myndighedernes opmærksomhed i særlig grad bliver henledt på en ansøger, dog betydning, og dette vil derfor indgå som et moment i nævnets samlede overvejelser af, om en ansøger skal meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7. Flygtningenævnet har i den forbindelse bl.a. lagt vægt på, hvor længe ansøgeren har været væk fra Iran, når sagen afgøres i Flygtningenævnet. Såvel direktoratet som nævnet bestræber sig i øvrigt på i særlig grad at behandle asylansøgninger fra iranske statsborgere hurtigst muligt.

Beslutning af 12. november 1985 (1985-2-1299). Kvinde, indrejst i Danmark i sommeren 1985 sammen med sin ægtefælle og en mindreårig søn for at søge asyl for sønnen, således at han kunne undgå militærtjeneste. Hendes ældste søn havde tidligere opnået asyl i Danmark. Manden rejste ca. 1 måned senere tilbage til Iran, og knap 2 måneder efter ansøgernes indrejse i Danmark afsløgte nævnet at meddele sønnen asyl, hvorefter hun selv ansøgte om asyl under henvisning til, at hun og hendes mand var blevet opsøgt i anledning af, at deres ældste søn havde unddraget sig sin militærtjeneste. Ansøgeren oplyste, at hendes mand var blevet anholdt efter hjemkomsten til Iran, og at gardister nu vidste, at hun var i Danmark. - Hun meddeltes afslag.

Beslutning af 18. december 1985 (1985-2-1514). Ung mand, havde bl.a. oplyst, at han var aktivt medlem af den venstreorienterede guerillabevægelse Fadayeen-E-Khalq, og at han i foråret 1985 var blevet opsøgt af revolutionsgardister på et tidspunkt, hvor han ikke var hjemme. Gardisterne havde sagt, at de vidste, at han havde været aktiv. Ansøgeren gik herefter under jorden, indtil han udrejste den 11. september 1985. - Ansøgeren blev med-

delt de facto-status under hensyn til den tid, der var forløbet siden udrejsen, sammenholdt med de i øvrigt af ham anførte oplysninger, som nævnet ikke fandt fuldt ud at kunne forkaste.

5.2.5. Polen.

5.2.5.1. Generelt om forholdene i Polen.

I sager vedrørende polske statsborgere angår de omstændigheder, der påberåbes til støtte for anmodningen om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, i overvejende grad aktivitet i den uafhængige fagforening Solidaritet. Solidaritet blev dannet den 31. august 1980 ved underskrivelsen af Gdansk-aftalen og officielt opløst ved indførelsen af krigsretstilstanden den 13. december 1981.

I en række tilfælde er det til støtte for anmodningen om asyl blevet gjort gældende, at ansøgeren har været tilsagt til møde hos de polske myndigheder på grund af sigtelser for bl.a. bagvaskelse af den polske nation og udspredning af urigtige oplysninger til skade for Den Polske Folkerepublik.

I nogle sager er det blevet oplyst, at asylansøgeren har været tilsagt til forhør på grund af manglende beskæftigelse. Ved den polske lov om arbejdspligt er polske statsborgere i alderen 18 til 45 år, der har været uden beskæftigelse i mindst 3 måneder og ikke er registreret som arbejdssøgende, under strafansvar pålagt at rette henvendelse til de lokale myndigheder for at redegøre for årsagen til, at de ikke enten arbejder, studerer eller søger arbejde. Fraværstid i udlandet medregnes ikke ved beregningen af de 3 måneder. Der bliver foretaget en særskilt registrering af de pågældende, som herefter under strafansvar har pligt til i indtil 60 dage årligt at udføre offentlig samfundstjeneste.

Der er endvidere forekommet tilfælde, hvor asylansøgeren er ble-

vet meddelt betinget amnesti for sin politiske aktivitet. Ifølge den polske amnestilov, der trådte i kraft den 22. juli 1984, er alle ledende personer inden for KOR og Solidaritet blevet meddelt amnesti på visse betingelser. Det fremgår af loven, at indtil udgangen af 1986 vil enhver, der begår tilsvarende kriminelle handlinger eller handlinger med samme motivation, som dannede baggrund for den oprindelige internering, blive retsfulgt og ikke fortsat være omfattet af amnestien. Amnestiloven omfatter også fagforeningspolitiske aktivister med tilknytning til den eksisterende undergrundsbevægelse i Polen og Solidaritets udenlandske aktivister. Der skal over for de polske myndigheder aflægges "fuldstændig tilståelse" vedrørende aktiviteterne, og enhver form for produceret skriftligt materiale og tekniske hjælpemidler, der har været anvendt hertil, skal afleveres. Endelig skal der afgives en skriftlig forsikring om, at den politiske aktivitet ikke vil blive genoptaget efter opnåelsen af amnesti. Såfremt den tilståede aktivitet må betegnes som landsskadelig virksomhed, vil vedkommende ikke være omfattet af amnestien, men falde ind under den polske lovgivning om højforræderi. Amnestien vedrører heller ikke de tilfælde, hvor udrejse af Polen skyldes andre årsager end politisk aktivitet, idet disse tilfælde vil falde ind under anden polsk lovgivning.

5.2.5.2. Nævnets praksis.

Flugt på grund af de generelle forhold i Polen.

I en række sager er der til støtte for asylansøgningen henvist til de generelle forhold i Polen, herunder almene, humanitære og sociale grunde. Der er f.eks. henvist til generel chikane på grund af manglende indmeldelse i kommunistpartiet og den statslige fagforening. Chikanen kan bestå i anvisning af dårligt arbejde, degradering eller afskedigelse, manglende del i bonusordninger m.m.

I disse sager er det Flygtningenævnets praksis, at der ikke er

mulighed for at opnå opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7. Til illustration heraf kan nævnes:

Beslutning af 19. september 1986 (1986-2-3003). Ung kvinde, indrejst oktober 1985 legitimeret med nationalitetspas gyldigt til 1988, var udrejst på grund af de generelle forhold i Polen, herunder chikane på grund af klasseskel og diskrimination i skolen som følge af afvigende meningstilkendegivelser. Efter udrejsen var hendes forældre flere gange blevet opsøgt og afhørt af politiet. - Der meddeltes afslag, da ansøgeren ikke efter det oplyste havde været udsat for nogen konkret forfølgelse, og da der heller ikke skønnedes at være risiko herfor ved tilbagevenden til hjemlandet.

Flugt på grund af aktivitet for Solidaritet.

De fleste polske asylansøgere har været menige medlemmer af Solidaritet. Nogle har været kasserere, næstformænd eller formænd for de lokale afdelinger af Solidaritet på arbejdspladsen, og nogle har tillige fungeret som koordinatore mellem forskellige virksomheder. Aktiviteten har typisk bestået i mangfoldiggørelse, opbevaring og distribution af illegalt materiale samt deltagelse i indsamling af penge, ofte med henblik på støtte til de interneredes familier. Almindeligt forekommende har endvidere været deltagelse i demonstrationer og illegale møder. Enkelte har udøvet egentlig sabotagevirksomhed i kraft af deres ansættelse, f.eks. i telefonadministrationen.

I disse sager beror det på en konkret og individuel vurdering, hvorvidt der skal meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7. Der er ikke grundlag for at anvende en fast tidsgrænse i polaksager, men jo længere fraværet fra Polen har været, jo mindre skal der til, før betingelserne for at få asyl er opfyldt. Til illustration heraf kan nævnes:

Beslutning af 29. august 1986 (1986-2-2935). Midaldrende kvin-

de, indrejst i september 1985 legitimeret med nationalitetspas gyldigt til 1987. Hun havde været medlem af Solidaritet fra sommeren 1980 til efteråret 1981 og havde herefter og indtil slutningen af 1982 været lokal afdelingsformand i Solidaritet for 300 medarbejdere på sin arbejdsplads. Hun havde endvidere arrangeret protestaktioner og udgivet flyveblade. Ansøgeren var i 1982 blevet indkaldt adskillige gange til forhør om sine aktiviteter for Solidaritet og havde i slutningen af 1982 været udsat for husransagning, uden at der var blevet fundet noget belastende mod hende. I februar 1985 var hun blevet afskediget, angiveligt som følge af tidligere aktivitet for Solidaritet. Hun var efter udrejsen blevet eftersøgt på bopælen. - Der meddeltes afslag, da nævnet ikke fandt, at ansøgeren kunne anses for konkret forfulgt eller ved tilbagevenden til hjemlandet udsat for risiko herfor på en sådan måde, at der var tilstrækkeligt grundlag for at meddele opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7.

Beslutning af 1. december 1986 (1986-2-2334). Midaldrende kvinde og hendes søn, indrejst i oktober 1985 legitimeret med nationalitetspas gyldige til 1988. Kvinden havde været medlem af Solidaritet fra organisationens stiftelse indtil ca. 1 år efter, at organisationen var blevet forbudt. I den legale periode havde hun udført sekretariatsbistand for den lokale formand for 600 ansatte, og indtil december 1982 havde hun distribueret illegale skrifter og deltaget i illegale møder som sekretær. Hun var blevet afhørt én gang i forbindelse med en pasansøgning i 1983. Senere oplyste ansøgeren, at hun havde været aktiv i Solidaritet indtil 1984, og at hun som følge heraf havde været udsat for jævnlige husundersøgelser samt chikane på arbejdspladsen. - Der meddeltes afslag, da et flertal i nævnet fandt at måtte tilsidesætte hendes seneste forklaring om sine aktiviteter for Solidaritet efter 1982, og da nævnet herefter ikke fandt, at hun kunne anses for konkret forfulgt i en sådan grad eller uanset det lange ophold her i landet anses for at være udsat for en sådan risiko herfor, at der var tilstrækkeligt grundlag for at meddele hende opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7.

Beslutning af 26. november 1986 (1986-2-2924). Midaldrende mand, indrejst i september 1985 legitimeret med nationalitetspas gyldigt til juni 1986. Han havde været medlem af Solidaritet fra 1980 til december 1981 og havde herefter distribueret flyveblade og indsamlet penge til fordel for Solidaritet. Under en afhøring i slutningen af 1984 havde han erkendt at have foretaget pengeindsamling, men benægtet distribution af flyveblade. Ultimo 1984 var han blevet benådet i forbindelse med en generel amnesti på vilkår om straffri vandel. Herefter havde ansøgeren fortsat sine aktiviteter, men mere forsigtigt på grund af viden om at være under opsyn på arbejdspladsen. Under nævnets behandling af sagen oplyste ansøgeren, at han var Solidaritets kontaktperson på virksomheden med over 2000 ansatte, samt at han koordinerede arbejdet med Solidaritetsafdelinger i andre byer. - Nævnet fandt at kunne lægge ansøgerens forklaring til grund, herunder at han havde fået en betinget amnesti for sine aktiviteter for Solidaritet. Når hertil kom, at ansøgeren havde opholdt sig her i landet i ca. 14 måneder, og at hans pas var udløbet, fandt nævnet ikke, at det burde kræves, at han vendte tilbage til Polen. Herefter meddeltes de facto-status.

Beslutning af 22. september 1986 (1986-2-2443 og 1986-2-2489). Mand og kvinde, begge i tredverne, indrejst henholdsvis i oktober 1985 og i december 1985 legitimeret med gyldige nationalitetspas. Ansøgerne, der havde levet i fast samlivsforhold i ca. 7 år, havde været medlemmer af Solidaritet fra 1980 indtil krigsretstilstandens indførelse. Manden havde tillige været aktiv i en religiøs gruppe med tilknytning til en kirke i Warszawa. Fra efteråret 1983 og indtil efteråret 1985 havde manden været tilbageholdt og afhørt ca. 15 gange i anledning af sigtelsener for besiddelse af illegalt propagandamateriale. I efteråret 1983 var manden blevet udsat for husundersøgelse, uden at der var blevet fundet noget belastende mod ham. Under en ransagning i foråret 1984 var der blevet beslaglagt billeder med religiøse motiver og illegale blade, og manden var efterfølgende blevet truet med retssag. Under nævnsbehandlingen havde manden oplyst, at han i en katolsk gruppe havde udført illegal politisk aktivitet, herunder fremstilling og distribution af tidsskrifter og

taler, affattet af præsten Popieluczko. Manden havde yderligere opbevaret blade, der var trykt i udlandet, i pakker med 150 eksemplarer. - Der meddeltes de facto-status til begge ansøgerne, da nævnet under hensyn til mandens politiske aktiviteter og antallet af tilbageholdelser i de senere år, samt til, at begge ansøgernes pas nu var udløbet, efter en samlet vurdering af sagen ikke fandt, at det burde kræves, at ansøgerne, der havde levet i fast samlivsforhold i 7 år, skulle vende tilbage til Polen.

Beslutning af 29. oktober 1986 (1986-2-2382). Midaldrende kvinde og hendes mindreårige barn, indrejst i december 1985 legitimeret med nationalitetspas gyldigt til 1988. I 1981 var ansøgeren blevet kasseret for Solidaritet i telefonadministrationen. Fra 1983 havde hun udført sabotageaktioner på arbejdspladsen. I sommeren 1983 var hun under en anholdelse blevet gjort bekendt med, at en kollega havde konstateret, at hun havde foretaget ulovlige ting på arbejdspladsen, og efter løsladelsen var hendes telefon blevet aflyttet. Fra sommeren 1984 havde hun videregivet informationer til en Solidaritetsleder. Under en tilbageholdelse blev ansøgeren truet med afskedigelse samt fratagelse af forældremyndigheden over sin datter, såfremt hun nægtede at videregive oplysninger om sine arbejdskolleger til myndighederne. Ansøgeren havde til brug for sin illegale virksomhed mod kvittering lånt tegningsmateriale i det hemmelige arkiv i telefonvæsenets militære afdeling og afleveret det til Solidaritetslederen. - Nævnet fandt at kunne lægge til grund, at ansøgeren havde været udsat for en sådan konkret forfølgelse, at hun opfyldte betingelserne for at få opholdstilladelse efter § 7, og hun meddeltes de facto-status, mens et mindretal gik ind for K-status.

Beslutning af 11. september 1986 (1986-2-2817). Mand i begyndelsen af 30'erne, der havde været medlem af Solidaritet. Svigermoderen, hos hvem han boede, var formand for en Solidaritetsafdeling på sin arbejdsplads. Han havde deltaget i Solidaritetsmøder hos svigermoderen samt uddelt illegale skrifter. I 1985 hav-

de politiet opdaget deres trykkested og bl.a. mistænkt ansøgeren for at stå bag, ligesom han var mistænkt for at opbevare illegalt Solidaritetsmateriale. Han havde i 1985 været udsat for husundersøgelser og for tilbageholdelser. Svigermoderen havde ofte været tilbageholdt. - Nævnet lagde ansøgerens forklaringer til grund. Et flertal fandt herefter, at ansøgeren efter en samlet vurdering, herunder at han gennem en årrække havde været aktivt medlem af Solidaritet, at han havde haft en nær relation til svigermoderens aktiviteter, og at han i 1985 flere gange havde været udsat for tilbageholdelser, måtte anses at opfylde betingelserne for asyl, og han meddeltes de facto-status.

Beslutning af 7. maj 1986 (1986-2-2410). Mand i slutningen af 30'erne, der siden 1980 havde været medlem af Solidaritet. Han havde uddelt løbesedler og været udsat for ransagning. Han havde været anholdt 2 gange, hvor han var blevet fundet i besiddelse af løbesedler. Kort tid efter udrejsen havde myndighederne foretaget endnu en husundersøgelse, hvorunder man havde fundet løbesedler. - Nævnet fandt efter en samlet vurdering ikke at kunne udelukke, at ansøgeren ved tilbagevenden ville være udsat for forfølgelse af et sådant omfang, at betingelserne for asyl var opfyldt, og han meddeltes de facto-status.

5.2.6. Andre nationaliteter.

Som det fremgår af kapitel 6, har nævnets praksis været domineret af asylansøgere fra Libanon, Tyrkiet, Iran og Polen, idet sager vedrørende disse nationaliteter har udgjort i alt 83% af samtlige almindelige sager. I det følgende refereres en række sager vedrørende de øvrige nationaliteter, som nævnet har beskæftiget sig med. Det er vigtigt at understrege, at Flygtningesnævnet for flere nationaliteters vedkommende kun har fået ganske få sager forelagt til afgørelse, jfr. kapitel 6, tabel 2, hvorfor det ikke er muligt at drage mere vidtgående slutninger med hensyn til, i hvilket omfang asylansøgere fra disse lande kan forventes meddelt asyl.

Afrika.1. Algeriet.

Beslutning af 8. april 1986 (1985-2-1536). Mand i tredverne, indrejst legalt i februar 1985. Medlem af det forbudte Ben Bella-parti. Ansøgerens fader og broder, der ligeledes havde været tilknyttet Ben Bella-partiet, var begge tidligere blevet dræbt på grund af deres tilhørsforhold til Ben Bella. Ansøgeren havde været udsat for to anholdelser, den seneste få år før indrejsen i Danmark, og han havde da siddet fængslet i ca. 1/2 år. - Nævnet meddelte den pågældende de facto-status.

Beslutning af 15. januar 1987 (1986-2-2573). Ung mand, indrejst legalt i september 1985. Havde ikke været politisk aktiv, men følte sig chikaneret af myndighederne, fordi han havde gjort krav på sine rettigheder. Han havde været anholdt i kort tid 3-4 gange, fordi han havde deltaget i nogle religiøse møder hos Det muslimske Broderskab. - Nævnet fandt, at han ikke havde været forfulgt, og da der heller ikke skønnedes at være risiko herfor ved tilbagevenden til Algeriet, meddeltes han afslag.

2. Congo.

Beslutning af 13. oktober 1986 (1986-2-3113). Ung mand, havde ikke været politisk aktiv. I 1983 var han blevet ansat på en vestlig ambassade i Congo. I forbindelse med, at han havde søgt om optagelse på et vestligt universitet, var han blevet kontak- tet af sikkerhedspolitiet, der i stedet havde opfordret ham til at tage 3 måneders uddannelsesophold i et østland for at blive socialistisk skolet. Han var af sikkerhedspolitiet blevet sig- tet for at være en trussel mod statens sikkerhed. Hans hjem var 2 gange i 1984 blevet ransaget. I slutningen af december 1984 var han rejst illegalt til Zaire, hvor han havde sluttet sig til sine forældre, der allerede i 1983 var rejst til Zaire. I perioden 1977-1983 havde han gået i gymnasiet i Zaire. Den 5.

august 1985 var ansøgeren rejst illegalt tilbage til Congo og derfra med fly til Frankrig og herfra til Danmark ca. 9 måneder senere. - Et flertal fandt ikke at kunne udelukke, at ansøgeren var flygtning, men fandt efter en samlet vurdering, at Zaire burde anses for 1. asylland. Afslaget blev meddelt under forudsætning af, at ansøgeren ville blive modtaget i Zaire.

3. Egypten.

Beslutning af 15. januar 1987 (1986-2-2161). Mand i tredverne, der aktivt var tilknyttet en islamisk gruppe. Havde været tilbageholdt 5-6 gange i op til 7-8 måneder samt udsat for ransagninger. Han oplyste, at han i forbindelse med anholdelserne havde været udsat for tortur. Den seneste fængsling fandt sted i 1984 og varede i godt 5 måneder. Han blev endvidere overvåget af myndighederne og var blevet pålagt ugentligt at give møde hos politiet. - Den pågældende meddeltes de facto-status ved en flertalsafgørelse.

4. Etiopien.

Beslutning af 23. januar 1987 (1986-2-3148). Ung mand, der havde været på session, men var flygtet, fordi han ikke ønskede at aftjene værnepligt. Han ville ikke bære våben mod sine landsmænd. Myndighederne havde 2 gange opsøgt moderen med henblik på eftersøgning af ansøgeren. Hans onkel havde mod bestikkelse skaffet udrejsepapirer. - Flygtingenævnet lagde til grund, at ansøgeren stammede fra Eritrea. Uanset at det forekom uklart, hvordan ansøgeren kunne erhverve pas og udrejsetilladelse, hvis han havde unddraget sig militærtjeneste, fandt nævnet ikke ganske at kunne udelukke, at ansøgeren faktisk havde unddraget sig værnepligt, og nævnet fandt under disse omstændigheder, at ansøgeren burde meddeles de facto-status.

Beslutning af 15. december 1986 (1986-2-3170). Ung mand, udrejst legalt af Etiopien og indrejst i Danmark i september

1985. Han var medlem af EPRP's ungdomsorganisation EPRYL, for hvem han bl.a. varetog sekretariatsfunktioner og deltog i demonstrationer. Han var frihedsberøvet i 3 måneder i 1977, i 10 måneder i 1977-1978 og var i den forbindelse 3 gange blevet udsat for husundersøgelse. - Afslag, da han ikke havde været udsat for nogen konkret forfølgelse i en årrække og heller ikke skønnes at være udsat for forfølgelsesrisiko ved tilbagevenden til Etiopien.

5. Gambia.

Beslutning af 17. december 1986 (1986-2-3362). Mand i tredverne, udrejst legalt. Han var medlem af Moja-bevægelsen og støttede i juli/august 1981 et kupforsøg og deltog i oktober/november 1981 i kampe, i hvilken forbindelse han truede et familiemedlem til præsidenten med at slå den pågældende ihjel. - Afslag efter de foreliggende baggrundsoplysninger om de politiske forhold i Gambia.

Beslutning af 23. januar 1987 (1986-2-2921). Mand i tredverne, havde ikke været politisk aktiv. Et familiemedlem, der havde været medlem af NCP, var i 1981 blevet anholdt, mistænkt for at have deltaget i et oprør. Det pågældende familiemedlem var blevet udsat for tortur og var død som følge heraf. På grund af interesse for sagen, som ansøgeren havde udvist over for politimyndigheden, var ansøgeren blevet anholdt i sommeren 1982. Forinden havde ansøgeren mistet sit job inden for det offentlige. Tilbageholdelsen varede nogle dage, og han var herunder blevet udsat for tortur. Ved løsladelsen var han blevet pålagt dagligt at møde hos politiet. Han havde overholdt mødepligten, indtil han i foråret 1983 illegalt forlod landet. Han havde modtaget flere disciplinærstraffe. I slutningen af 1985 havde han fået afslag på en asylansøgning i et andet vesteuropæisk land. - Efter de foreliggende generelle oplysninger om forholdene i Gambia sammenholdt med karakteren af ansøgerens konflikt med det gambianske politi fandt nævnet ikke grundlag for at antage, at ansøgeren ved tilbagevenden ville være udsat for en risiko for

forfølgelse af asylretlig relevans, og han meddeltes afslag.

Beslutning af 23. marts 1987 (1987-2-3756). Ung mand, havde været medlem af MOJA fra 1981 til 1984. Under kupforsøget i juni 1981 mod den daværende præsident havde ansøgeren til opgave ved magt at skaffe adgang til et våbendepot, således at civilister kunne blive bevæbnet, samt at foretage bevogtning af præsidentens hustru og børn samt nogle ministre, der var tilbageholdt i nogle barakker. Efter kupforsøget var han flygtet til en landsby, hvor han havde holdt sig skjult i 1 år. I sommeren 1982 var han blevet arresteret af myndighederne. I slutningen af 1983 var det lykkedes ham at flygte. Under fængselsopholdet havde han i de første 3 måneder været udsat for tortur, hvilket havde medført, at han var næsten blind på det ene øje. - Efter en samlet bedømmelse af ansøgerens forhold, herunder aktiviteterne for MOJA, meddeltes ansøgeren de facto-status (flertalsafgørelse).

6. Ghana.

Beslutning af 1. oktober 1986 (1986-2-2362). Mand i fyrrerne, indrejst i Danmark i maj 1985, legitimeret med bl.a. UNHCR-dokument udstedt i februar 1985 i Togo, hvoraf fremgik, at UNHCR havde anerkendt ham som politisk flygtning. Han havde været viceminister i en region indtil militærets magtovertagelse den 31. december 1981. Han flygtede i efteråret 1983 til Nigeria og rejste i januar 1984 til Togo. Han blev i december 1984 mistænkt for at være ghanesisk spion i Togo og blev i februar 1985 overfaldet af 2 eksilghanesere. - Konventions-status, da det ikke under hensyn til de foreliggende usikre oplysninger om forholdene i Togo kunne afvises, at han ikke ville kunne opnå tilstrækkelig beskyttelse i Togo.

Beslutning af 22. december 1986 (1986-2-3383). Mand i tredverne, udrejst legalt. Han blev i 1979 medlem af fagforeningen "Workers Union" og var med til at organisere en ulovlig strejke

på arbejdspladsen i maj 1985, hvori deltog ca. 2.000 medarbejdere. Familiemedlemmer fortalte ham, at han var eftersøgt af politiet og hæren. - Afslag efter de foreliggende oplysninger om hans politiske aktivitet.

Beslutning af 22. december 1986 (1986-2-3208). Mand i tredverne, der havde arbejdet som betjent, men senere var blevet suspenderet fra jobbet. En militærperson, der stod bag tidligere kupforsøg, havde kontaktet ansøgeren med henblik på at få oplysninger om nogle sikkerhedsforhold, hvilket ansøgeren havde givet ham. - Nævnet lagde til grund, at den pågældende militærperson var blevet anholdt og tilbageholdt i Ghana efter ansøgerens udrejse, og nævnet, der lagde ansøgerens forklaring om sit nære samarbejde med den pågældende person lige inden udrejsen til grund, meddelte ansøgeren de facto-status.

Beslutning af 30. marts 1987 (1987-2-3697). Mand i tredverne, der i en kortere periode havde arbejdet frivilligt i Peoples Militia for at finde ud af, hvad der foregik i bevægelsen. Selv om det lagdes til grund, at ansøgeren havde indsendt et regeringsfjendtligt indlæg til en regeringsejet avis, og at han havde været med til at arrangere en spontan arbejdsnedlæggelse på arbejdspladsen, fandt nævnet, bl.a. under henvisning til at udrejsen var sket med ægte pas og til de foreliggende baggrundsoplysninger, at betingelserne for asyl ikke var opfyldt, og han meddeltes afslag.

7. Marokko.

Beslutning af 8. april 1986 (1986-2-2058). Ung mand, indrejst legalt. Han studerede i et vesteuropæisk land fra 1982 til 1985. Havde i det pågældende land været medlem af en studenterorganisation, som var forbudt i Marokko. I begyndelsen af 1985 vendte han tilbage til Marokko, men blev kort efter anholdt, mistænkt for at have deltaget i en demonstration i udlandet rettet imod den marokkanske regering. Han oplyste, at han blev løsladt mod at forlade landet og ikke vende tilbage, idet han så

ville blive fængslet. - Afslag efter de foreliggende oplysninger.

Beslutning af 24. juni 1986 (1985-2-637). Mand i tredverne, indrejst i efteråret 1984. Havde siden 1972 været medlem af og aktiv for partiet U.N.F.P., idet han støttede partiet økonomisk. Partiet blev forbudt i 1973. Han var fængslet tre gange, den ene gang i flere måneder. Han blev løsladt, idet han var syg bl.a. som følge af tortur, som han oplyste at have været udsat for. - Nævnet meddelte de facto-status på grund af aktiviteterne for U.N.F.P. og på grund af det lange fravær fra hjemlandet (flertalsafgørelse).

8. Nigeria.

Beslutning af 5. februar 1987 (1986-2-2490). Ung mand, indrejst i oktober 1985 legitimeret med gyldigt pas, som var udløbet i 1984. Han havde været medlem af NPN siden 1978. Fra 1978 til 1983 var han formand for en af partiets ungdomsafdelinger. Han havde ikke været politisk aktiv siden militærkuppet i oktober 1983, men han havde efter kuppet været tilbageholdt flere gange i perioder på op til næsten 4 måneder. Under tilbageholdelserne var han udsat for fysisk overlast og blev afhørt om sin NPN-tilknytning samt om beskyldninger vedrørende misbrug af statens penge. - Afslag, idet forholdene i Nigeria efter det for nævnet oplyste er af en sådan karakter, at der ikke er nogen risiko for bl.a. personer med tilknytning til NPN eller andre politiske grupperinger ved at vende tilbage til Nigeria.

9. Somalia.

Beslutning af 14. november 1986 (1986-2-2480). Ung mand, indrejst januar 1986. Havde ikke selv været politisk aktiv, men et familiemedlem, som han boede hos, var politisk fremtrædende. Det pågældende familiemedlem blev i 1983 fængslet som følge af uoverensstemmelser mellem præsident Barris' stamme og Isaq-stam-

men, som ansøgerens familie tilhører. Ansøgeren forlod herefter bopælen, og da han hørte, at myndighederne havde været dér 4-5 gange, valgte han at udrejse, hvilket lykkedes ved hjælp af bestikkelse. - Afslag, idet han ikke ansås for konkret forfulgt.

Beslutning af 6. marts 1987 (1986-2-2439). Mand i tredverne, havde været medlem af SNM og havde distribueret illegalt propagandamateriale, som SNM modtog fra Etiopien. Sikkerhedsmyndighederne havde anholdt ham i begyndelsen af 1985 og tilbageholdt ham i 5 dage. - Nævnet lagde til grund, at ansøgeren, der tilhørte Isaq-stammen, havde været tilknyttet SNM og udført propagandaarbejde for SNM, og at han havde været i myndighedernes søgelys. På baggrund af de generelle oplysninger om Somalia fandt nævnet herefter ikke at kunne bortse fra, at ansøgeren ved tilbagevenden til Somalia ville være udsat for risiko for forfølgelse. Han meddeltes herefter de facto-status.

10. Sydafrika.

Beslutning af 25. september 1986 (1986-2-3181). Ansøgeren havde angivet at være en 23-årig sydafrikansk statsborger. Han var indrejst på et falsk pas, der angiveligt var udstedt i Guinea Ecuatorial. Han kom oprindeligt fra Namibia, hvor han tilhørte en stamme, der flere gange var blevet overfaldet af zuluerne, hvorfor han udrejste. Ansøgeren havde med sin familie opholdt sig i Sydafrika, men vendte senere tilbage til Namibia. - Afslag, idet der efter det foreliggende ikke var tilstrækkeligt grundlag for meddelelse af asyl.

Beslutning af 19. marts 1987 (1985-2-672). Ung mand, indrejst i Danmark i december 1984, legitimeret med gyldigt østeuropæisk rejседokument. Havde været aktiv i opstanden i Soweto i 1976 og var derefter flygtet til et andet afrikansk land. Her kom han i kontakt med ANC, som hjalp ham til et studieophold i et østeuropæisk land. Under opholdet her kom han i modsætningsforhold til ANC, og studierne måtte afbrydes. Imidlertid opnåede han opholdstilladelse på grundlag af et ægteskab, men da han i 1984

skulle skilles, rejste han videre til Danmark. - Blandt andet henset til, at han var udrejst illegalt uden pas efter optøjerne i Soweto i 1976, og henset til hans lange ophold i et øst-europæisk land og over 2 år i Danmark fandt nævnet ikke, at det burde kræves, at han skulle vende tilbage til sit hjemland og meddelte de facto-status.

11. Zaire.

Beslutning af 9. oktober 1986. (1986-2-2932). Ung mand, var i 1980 rejst til et vesteuropæisk land, hvor han var blevet medlem af det illegale parti PDSC. Han fungerede som politisk pædagog for partiet, ligesom han udførte undervisningsarbejde. I det pågældende land havde han ikke problemer på grund af tilknytningen til PDSC, heller ikke med Zaires repræsentationer i landet. I begyndelsen af 1985 vendte han tilbage til Zaire, hvor han fortsatte sit politiske virke. Han blev angivet af en Mobutu-tilhænger og blev som følge heraf fængslet i foråret 1985. Efter at have været tilbageholdt i ca. 6 måneder blev han løsladt ved hjælp af indflydelsesrige venner i PDSC. Han flygtede 14 dage senere. - Nævnet lagde til grund, at ansøgeren havde været medlem af PDSC, men fandt bl.a. ikke at kunne lægge hans forklaring om fængselsopholdet til grund, og han ansås derfor ikke omfattet af udlændingelovens § 7 og meddeltes afslag.

Asien.

1. Indien.

Beslutning af 7. november 1985. (1985-2-435). Mand i tredverne, sikh, indrejst i sommeren 1984. Havde siden 1980 været medlem af Khalistan Party. For partiet havde han ophængt plakater, malet slagord på husmure samt deltaget i demonstrationer mod styret i New Delhi. I sommeren 1984 var han blevet anholdt og sigtet for udspredelse af politisk propaganda. Han blev mod bestik-

kelse løsladt efter få dage. Partiet organiserede og betalte hans flugt til Danmark. - Nævnet meddelte de facto-status efter en samlet bedømmelse af de foreliggende oplysninger om hans politiske aktiviteter og forhold i øvrigt (flertalsafgørelse).

Beslutning af 20. januar 1986 (1985-2-989). Ung mand, sikh, indrejst i sommeren 1984. Måtte ophøre med sit studium i foråret 1984, da han blev eftersøgt af de indiske myndigheder, fordi organisationen All India Sikh Student Federation, som han var medlem af, blev forbudt. Som protest mod ulovliggørelsen deltog han i en ildspåsættelse ved en jernbanestation. I maj/juni 1984 foretog myndighederne masseanholdelse af organisationens medlemmer, hvorfor han gik under jorden og tog skiftende ophold i en række byer, indtil udrejsen til Danmark. Oplyste endvidere, at politiet flere gange havde søgt ham på hans bopæl, uden at han dog var hjemme. - Afslag efter en samlet bedømmelse af sagen.

Beslutning af 17. februar 1986 (1985-2-983). Mand i tredverne, sikh, indrejst maj 1985. Han havde været medlem af den forbudte bevægelse All India Sikh Student Federation (AISSF), hvor han havde planlagt møder, demonstrationer m.v. Han havde ikke været udsat for frihedsindgreb eller været udsat for chikane. Han havde opholdt sig i Det Gyldne Tempel i Amritsar, da det blev stormet i juni 1984. Han havde ikke deltaget i det væbnede forsvar af templet. Det lykkedes ham at flygte ud af templet i politiuniform. Han oplyste, at han efter ankomsten til Danmark havde henvendt sig på den indiske ambassade for at få udstedt et nyt pas, idet det gamle var blevet frastjålet ham, man havde ikke oplyst sit navn på ambassaden. - Nævnet fandt ikke, at ansøgeren opfyldte betingelserne for asyl og meddelte afslag.

Beslutning af 22. december 1986 (1985-2-1335). Mand i tredverne, sikh, indrejst august 1984. Havde ikke været politisk aktiv, men havde siden slutningen af 1983 arbejdet ved Det Gyldne Tempel i Amritsar. Han havde i den forbindelse været medlem af Tora Sing Kali Party, der er en religiøs forening, som tager sig af Det Gyldne Tempel og de, der arbejder der. Hans opgave bestod i at informere om og deltage i demonstrationer. Han flyg-

tede under stormen mod templet og gik under jorden indtil udrej-
sen. Han havde været anholdt i 3 dage i forbindelse med en poli-
tisk demonstration. - Afslag efter hans aktiviteter og forhold
i øvrigt.

2. Pakistan.

Beslutning af 10. oktober 1986 (1986-2-2426). Ægtepar, tilhøren-
de Ahmadiyya-sekten, indrejste i september 1985. Ægteparret hav-
de været chikaneret på grund af deres tro, men de havde aldrig
lidt fysisk overlast, og de havde aldrig været i personlig kon-
flikt med myndighederne. Manden afløste indtil 1984 sin far,
der var livvagt for en af sektens lokale overhoveder. Manden
var blevet advaret om, at man i deres landsby med de lokale myn-
digheders accept planlagde at likvidere ham og faderen. - Næv-
net fandt ikke, at tilhørsforhold til Ahmadiyya-sekten i sig
selv kunne begrunde asyl, og fandt endvidere ikke, at ægtepar-
ret konkret opfyldte asylbetingelserne og meddelte afslag.

Beslutning af 6. februar 1986 (1985-2-523). Ung mand, indrejst
legalt i september 1984. Tilhørte Ahmadiyya-sekten, og havde
haft ledende stillinger inden for bevægelsens ungdomsorganisati-
on. I 1983-1984 var han vagt for den daværende kalif. Hans far
var meget højt placeret inden for sekten på verdensplan. Ansøge-
ren havde siden 1974 været udsat for forskellige former for chi-
kane, herunder fysisk vold. I 1982 blev han fængslet i 3 dage
og sigtet for at have drevet ulovlig religiøs propaganda. Han
havde siden måttet møde i retten 1 gang om måneden vedrørende
sagen, der stadig verserer. Ansøgeren blev efter vedtagelse af
en ny lov i maj 1984 om diskriminering af Ahmadiyya-tilhængere
groft chikaneret på sin arbejdsplads. I juni 1984 blev han fy-
ret - formentlig på grund af den nye lov. - De facto-status på
grund af den betydelige chikane.

Beslutning af 6. februar 1987 (1985-2-532). Ægtepar, tilhørende
Ahmadiyya-sekten, indrejst august 1984. Ansøgerne, der havde væ-
ret chikaneret på grund af deres tro, havde i februar 1986 af

Flygtningenævnet fået afslag på asyl. Sagen var blevet genoptaget, idet der var fremkommet nye oplysninger. Under sagens fornyede behandling havde manden yderligere oplyst, at han i 1980 havde støttet en ven, der tilhørte "Peoples Party", under en valgkamp. Valget blev vundet af en fanatisk præst. Præsten hævdede sig på ansøgeren på grund af dennes støtte til modkandidaten ved at foretage en falsk anmeldelse for et mordforsøg. Som følge af anmeldelsen var ansøgeren blevet fængslet. Efter knap to måneders fængsling blev han løsladt mod kaution. Under fængselsopholdet havde han været udsat for tortur. I forbindelse med løsladelsen var han blevet pålagt at møde to gange månedligt i retten. I juni 1984 støttede han på ny vennen under en ny valgkamp. Sagen i anledning af anmeldelsen verserede fortsat, da ansøgeren flygtede. - Flygtningenævnet lagde til grund, at manden omkring årsskiftet 1979-1980 havde været sigtet og tilbageholdt i anledning af en skudepisode. Flertallet fandt ikke at kunne lægge mandens forklaring, hvorefter han var blevet sigtet, fordi han havde støttet en lokalpolitiker, der sympatiserede med "Peoples Party", til grund. Da ansøgeren ikke siden løsladelsen og indtil udrejsen havde været forfulgt, og da flertallet ikke skønnede, at der var risiko herfor ved tilbagevenden til Pakistan, meddeltes ansøgerne afslag på asyl (flertalsafgørelse).

3. Sri Lanka.

Beslutning af 6. december 1984 (1984-2-164). Ung mand, tilhørte det tamilske mindretal. Havde aldrig været politisk aktiv. Under uroligheder i juli 1983 blev hans onkels forretning nedbrændt og familiens hus beskadiget af singhalesiske menneskemasser, hvorefter familien opholdt sig 2 måneder i en flygtningelejr i Colombo. - De facto-status under hensyn til de foreliggende oplysninger om situationen for tamiler på Sri Lanka og til usikkerheden for risiko for anholdelse eller andre overgreb over for tamiler, der vender tilbage (flertalsafgørelse).

Beslutning af 19. januar 1987 (1986-2-3255). Ung mand, indrejst

i foråret 1986. Ansøgerens fader var singhaleser, moderen tamil. Han havde ikke været medlem af tamilske modstandsgrupper, men havde sympatiseret med den tamilske sag og støttet organisationen EROS med oplysninger om politibevogetninger. Ansøgeren havde oplyst, at han talte og forstod tamilsk, og at der var kommet tamiler i hjemmet. Han var i 1986 tilbageholdt af politiet i 3 timer angående en eftersøgt ven, og ved en ransagning af ansøgerens hjem i forbindelse hermed fandt politiet den pågældende ven. Ifølge en kopi af et avisudklip skulle ansøgeren være eftersøgt. - Afslag, da et flertal ikke fandt at kunne lægge hans forklaring om at være eftersøgt til grund, og flertallet fandt herefter, at ansøgeren, der måtte betragtes som singhaleser, ikke opfyldte asylbetingelserne.

Mellemøsten.

1. Bahrain.

Beslutning af 22. januar 1987 (1986-2-3020). Mand i tredverne, journalist fra Bahrain. Havde været medlem af og arbejdet for en bahrainsk eksilstuderterorganisation, som samarbejder med Amal og i et vist omfang Hizballah. Ved en indrejse i Bahrain i 1985 var ansøgeren blevet anholdt, og der var i hans bagage fundet regeringsfjendtligt materiale. Han havde været tilbageholdt i 3 uger, og han oplyste, at han herunder havde været udsat for tortur. Myndighederne havde stillet ham over for valget at samarbejde med den bahrainske efterretningstjeneste i Libanon, blive fængslet eller deporteret. Han havde valgt at samarbejde. Ved ankomsten til Libanon, hvor han opholdt sig fra 1981-1984, meddelte han straks studenterorganisationen, at han var blevet udsendt for at spionere. I Libanon havde han skrevet i Amals avis efter pres fra Amal. - Flertallet fandt i det væsentlige at kunne lægge ansøgerens forklaring til grund og fandt herefter ikke at kunne udelukke, at ansøgeren ved tilbagevenden til Bahrain ville være udsat for en sådan risiko for forfølgelse, at hjemsendelse ikke burde ske, og han meddeltes de facto-status.

2. Irak.

Beslutning af 22. januar 1987 (1986-2-3416). Midaldrende mand, indrejst i juli 1986. Ansøgeren, der ikke havde været politisk aktiv, havde i midten af 1960'erne været fængslet i 9 måneder i forbindelse med et statskup. Myndighederne havde siden 1970 udsat ham for pression og trusler med henblik på, at han skulle indmelde sig i Baath-partiet. Han var ved flere lejligheder blevet beskydt - formentlig af personer fra Baath. I 1980 var han tilbageholdt i 3 måneder, hvor han blev udsat for tortur. Hans bror blev ligeledes anholdt i 1980 og formentlig henrettet. En ven skaffede ansøgeren et pas, hvorefter han i 1982 udrejste af Irak. Han opholdt sig siden i bl.a. Syrien, hvor han i 1986 var tilbageholdt i 2 måneder. - Afslag - uanset om ansøgerens forklaring lagdes til grund (flertalsafgørelse).

3. Jordan.

Beslutning af 28. januar 1987 (1986-2-3503). Mand i tredverne, jordansk statsborger af palæstinensisk oprindelse, indrejst i efteråret 1985. Han havde som medlem af PLO siden 1968 udført humanitært arbejde og siden modtaget våbentræning og deltaget i andre politiske aktiviteter. I 1976 og 1982 blev han efter ophold i Forbundsrepublikken Tyskland og Libanon tilbageholdt og afhørt af myndighederne i henholdsvis 6 og 7 måneder. Han blev afhørt om aktiviteterne for PLO. I 1983 truede Fatah ham med drab, såfremt de jordanske myndigheder fik kendskab til gruppens aktiviteter. - Afslag, idet han efter det oplyste ikke ansås for aktuelt, konkret forfulgt.

4. Syrien.

Beslutning af 16. februar 1987 (1985-2-1206). Ung mand, indrejst i foråret 1985. Havde siden marts 1981 været medlem af den kurdiske organisation Bardi, først i Syrien, hvor han bl.a. uddelte et kurdisk månedsblad, og senere i Tyrkiet, hvortil han

rejste, efter at den syriske efterretningstjeneste havde opdaget bladet og anholdt nogle medlemmer. I Tyrkiet opholdt han sig ulovligt i 1 1/2 år efter forgæves at have søgt asyl og arbejde i hemmelighed for Bardi-partiet, men blev anholdt og måtte forlade landet. Han turde ikke vende tilbage til Syrien, fordi han var eftersøgt af den syriske efterretningstjeneste på grund af sine aktiviteter. Han kunne endvidere risikere en kortere fængselsstraf for udeblivelse fra værnepligt. - Afslag, idet der efter de foreliggende oplysninger ikke var tilstrækkeligt grundlag for at meddele asyl.

Beslutning af 17. november 1986 (1986-2-2782). Midaldrende ægtepar, indrejst i efteråret 1985. Ægteanden havde boet i Libanon det meste af sit liv. Han havde været i Syrien 10 gange uden vanskeligheder. Hustruen var født libanesisk statsborger, men var som følge af ægteskabet blevet syrisk statsborger. Ægtefællerne var udrejst på grund af borgerkrigen og de økonomiske vanskeligheder i Libanon. Syriske tropper havde flere gange søgt efter deres søn på ægtefællernes bopæl, og en enkelt gang fandt man våben, uden at der dog skete noget i forbindelse hermed. - Afslag, da ansøgerne ikke havde været udsat for nogen konkret forfølgelse, hverken i Syrien eller Libanon og heller ikke skønnes at være i risiko herfor ved en tilbagevenden til Syrien.

Sydamerika.

1. Chile.

Beslutning af 6. januar 1986 (1985-2-903). Ung mand, indrejst i foråret 1985. Havde ikke været politisk aktiv, men havde været arresteret af myndighederne 2 gange og var herunder blevet udsat for tortur. - Nævnet fandt ud fra en samlet vurdering, at det ikke burde kræves, at ansøgeren vendte tilbage til Chile, og han meddeltes de facto-status.

Beslutning af 9. oktober 1986 (1986-2-2657). Kvinde i tredver-

ne, indrejst sammen med sine to mindreårige børn. I begyndelsen af 1970'erne var hun blevet medlem af en ungdomsafdeling af det kommunistiske parti. Ikke aktiv, før hun i 1983 begyndte at uddele løbesedler. Hun var samtidig kommet i kontakt med Izquierda-bevægelsen, og hun var blevet tilknyttet en gruppe på 15 personer. Gruppen deltog i demonstrationer. Tre af gruppens medlemmer var blevet anholdt og var siden forsvundet. Hendes familie var kommet her til landet for ca. 7 år siden som flygtninge. - Flertallet fandt alene at kunne lægge til grund, at ansøgeren i begrænset omfang havde udøvet politiske aktiviteter, og fandt herefter ikke, at hun ville blive udsat for forfølgelse ved tilbagevenden til Chile. Afslag.

Beslutning af 13. januar 1987 (1985-2-1534). Ung mand, indrejst i 1985. Havde ikke været politisk aktiv, men havde i slutningen af 1984 deltaget i gadeoptøjer arrangeret af en organisation kaldet M.A.D. og var i forbindelse hermed 3 gange blevet udsat for anholdelser af 1 times varighed. I nævnet forklarede ansøgeren supplerende, at han som medlem af et studenterråd havde været med til at danne bevægelsen M.A.D., der i løbet af 1983 blev landsomfattende. I efteråret 1984 var to af gruppens initiativtagere blevet anholdt og var herefter forsvundet. En anerkendt menneskerettighedsorganisation i Chile, der altid underrettes, når personer forsvinder, havde over for Udenrigsministeriet oplyst intet at kende til ansøgeren eller de forsvundne kammerater, ligesom man ikke kendte organisationen M.A.D. Dansk Flygtningehjælp havde oplyst, at det ikke havde været muligt at få bekræftet eksistensen af bevægelsen M.A.D., ligesom chilenske menneskerettighedsorganisationer over for flygtningehjælpen havde oplyst, at der dem bekendt ikke var forsvundet nogen studenter i Chile i 1984. - Nævnet tilsidesatte ansøgerens seneste forklaring, og han meddeltes afslag på asyl.

Beslutning af 26. marts 1987 (1986-2-3568). Ægtepar, var indrejst i Danmark oktober 1986 sammen med deres barn. Manden havde været en af lederne af studenterafdelingen af de kristne demokrater. Han havde bl.a. været medarrangør af demonstrationer og møder på læreanstalter, ligesom han havde talt offentligt

ved demonstrationerne. Han havde adskillige gange været anholdt og tilbageholdt af politiet - senest i juni 1986 - hovedsageligt i forbindelse med demonstrationerne. Tilbageholdelserne varede fra 2-3 timer op til 12-13 timer. Han var herunder blevet slået og udsat for trusler. Under den seneste tilbageholdelse var han blevet truet med, at han selv, hustruen og deres barn ville blive dræbt, ligesom man truede med, at hustruen ville blive voldtaget. Endvidere var han blevet hængt op i en stang og slået med knytnæver og stænger, ligesom man havde afklædt ham og truet ham med voldtægt. - Nævnet lagde til grund, at manden havde været udsat for et større antal kortvarige tilbageholdelser, at der herunder havde været tale om hårdhændet behandling og i det sidste tilfælde torturlignende forhold, samt at der var blevet fremsat trusler mod ham og hans familie af alvorlig karakter. Under disse omstændigheder fandt flertallet ikke, at det burde kræves, at ansøgerne vendte tilbage til Chile, og de meddeltes de facto-status.

Østeuropa.

1. Jugoslavien.

Beslutning af 12. januar 1987 (1986-2-3300). Ung mand, indrejst illegalt i Danmark i juni 1986 på vej mod Sverige, hvor han blev nægtet indrejse. Havde været passivt medlem af kommunistpartiets ungdomsorganisation, men havde ikke herudover været politisk aktiv. Han blev imidlertid ultimo 1985 idømt en betinget dom for at have skrevet politiske slagord på den skole, hvor han gik. Efter et slagsmål, hvor han slog en serber, blev han bortvist fra skolen og ekskluderet af partiet, idet han mistænkedes for at have haft politiske motiver til slagsmålet. Da han mente sig efterlyst, forlod han Jugoslavien illegalt på et pas, skaffet gennem en bekendt på en politistation. - Afslag, idet han ikke ansås for konkret forfulgt.

2. Rumænien.

Beslutning af 23. marts 1987 (1986-2-2228). Mand i tredverne, havde ikke været politisk aktiv, men hans job havde medført mange rejser til udlandet. I 1984 havde han arbejdet nogle måneder i Mellemosten og var ved hjemkomsten i 1985 blevet anholdt og afhørt af det hemmelige politi om sine kolleger. Da han havde nægtet at udtale sig, var han blevet slået og tilbageholdt i 7 dage. Efter løsladelsen skulle han dagligt i 6 måneder melde sig hos politiet til afhøring. Efter hver afhøring var hans bopæl blevet ransaget for illegale tidsskrifter og udenlandsk valuta, men forgæves. Han havde endvidere fået at vide, at han ikke var produktiv for landet, og man ville sørge for, at han blev genindkaldt til hæren med henblik på 6 måneders arbejdslejr. Ansøgeren udrejste legalt i april 1985. - Nævnet lagde til grund, at ansøgeren i forbindelse med sine rejser til udlandet for at arbejde i særlig grad havde været i myndighedernes søgelys. Under hensyn hertil og til varigheden af opholdet uden for Rumænien og til nævnets baggrundsoplysninger om sanktioner ved en hjemvenden til Rumænien, fandtes der at foreligge sådanne tungtvejende grunde, at det ikke burde kræves, at ansøgeren skulle vende tilbage, og han meddeltes de facto-status.

3. Ungarn.

Beslutning af 4. marts 1987 (1986-2-2288). Ung mand, indrejst i Sverige i sommeren 1985 og i Danmark januar 1986. Havde aldrig været medlem af politiske organisationer, men havde hjulpet redaktøren for et illegalt blad, der distribueredes på en fagskole. Ved ransagning hos en tegner tilknyttet bladet fandtes en pakke blade adresseret til ansøgeren. Hele ansøgerens familie var blevet chikaneret på arbejdspladsen og i skolen på grund af faderens tilknytning til nazisterne under 2. verdenskrig. Faderen havde afsonet fængselsstraf på grund af denne tilknytning, som havde været omtalt i medierne. Ansøgerens søster blev på baggrund af chikanen i oktober 1985 meddelt asyl i Danmark. An-

søgeren blev på session i 1984 udtaget til militærtjeneste og valgte på denne baggrund at udrejse til Sverige for at søge asyl, men fik afslag. Han havde ikke forinden udrejsen ansøgt om udrejsetilladelse. Efter udrejsen havde familien modtaget en indkaldelse til ansøgeren om aftjening af værnepligt. Ansøgeren var nu eftersøgt for udeblivelse fra militærtjenesten. - De facto-status efter en samlet vurdering af oplysningerne i sagen, herunder at søsteren var blevet meddelt opholdstilladelse i det væsentlige på baggrund af chikanerierne på grund af faderens nazistiske virksomhed.

Beslutning af 25. marts 1987 (1986-2-2811). Ung mand, indrejst i Sverige sammen med ansøgeren i ovennævnte sag (1986-2-2288) i sommeren 1985 og i Danmark i 1986. Han havde været medlem af en illegal gruppe på 10-15 personer og havde skrevet og redigeret artikler for et illegalt blad. Ansøgeren havde ikke været nævnt i bladet, men hans tilknytning til bladet var kendt. Han havde ikke været udsat for straffeprocessuelle indgreb eller været eftersøgt ved udrejsen af Ungarn, ligesom han heller ikke havde aftjent værnepligt efter at have været på session. - Flygtninge-nævnet fandt ikke, at ansøgeren havde været udsat for nogen form for forfølgelse på grund af sin beskedne politiske aktivitet inden udrejsen af Ungarn. Idet varigheden af fraværet fra Ungarn og ansøgerens ønske om at unddrage sig militærtjeneste efter flertallets opfattelse ikke kunne begrunde asyl, og idet det ikke kunne antages, at ansøgeren ved tilbagevenden til Ungarn ville være udsat for risiko for forfølgelse af en sådan karakter, at der var grundlag for asyl, meddeltes han afslag.

Beslutning af 26. februar 1987 (1986-2-3158). Ung mand, indrejst i 1985. Havde aldrig været politisk aktiv eller været i konflikt med myndighederne ud over en anholdelse i 1984 i forbindelse med et gadeslagsmål. Han havde været på session, men havde ikke aftjent værnepligt. Efter hans udrejse havde forældrene modtaget en skriftlig indkaldelse. I 1984 fik han udstedt pas og udrejsetilladelse til et vesteuropæisk land, hvor han derpå opholdt sig i knap en måned. Efter sin hjemvenden fik han problemer på sin arbejdsplads, fordi han kritiserede det ungar-

ske styre. Han udrejste derfor på ny i 1985, hvilket foregik med bus legalt og uden problemer via Østrig til Forbundsrepublikken Tyskland, hvor han ikke søgte asyl, men fik midlertidig opholdstilladelse. Ca. et 1/2 år efter indrejste han i Danmark. Det ungariske politi skulle efter hans udrejse have beslaglagt alle hans personlige papirer samt papirerne vedrørende militærtjenesten. - Afslag, idet han efter det oplyste ikke havde været udsat for nogen konkret forfølgelse.

Beslutning af 6. marts 1987 (1987-2-3673). Ung mand. Udrejste i 1985 sammen med sin bror til Norge, hvor de søgte asyl. Efter at have fået afslag på sin asylansøgning i Norge, indrejste han i Danmark i begyndelsen af 1986. Han havde lejlighedsvis givet udtryk for kritik af systemet i skolen og på arbejdspladsen. Han havde ikke været straffet, anholdt, afhørt eller sigtet. Han formodede, at lederne på en af arbejdspladserne havde anmeldt ham til politiet for politisk agitation. Han havde ikke aftjent værnepligt. - Flygtningenævnet fandt ikke, at ansøgeren var konkret forfulgt, og der skønnedes heller ikke at være risiko herfor ved tilbagevenden til Ungarn, og han meddeltes afslag.

Beslutning af 25. marts 1987 (1986-2-2863). Ung mand. Han var på grund af sine politisk aktive bekendte kommet i myndighedernes søgelys, bl.a. havde han været anholdt 4 gange, sidste gang i 1985. Under forhørene var han blevet slået meget hårdt med gummistave, hvilket havde medført, at han havde fået betændte nyrer og fået fjernet den ene testikel. Han havde deltaget i en mindre arbejdsgruppe, der havde arbejdet på at danne et politisk parti og få en af hans bekendte, der var søn af en tidligere minister, valgt til parlamentsmedlem ved valget i 1985. En af hans andre bekendte, der også deltog i gruppen, var på mystisk vis omkommet i sin bil i januar 1985. Ansøgerens rolle i gruppen havde primært været at yde økonomisk støtte, og han havde ikke været direkte involveret i det politiske arbejde. Myndighederne havde anholdt, chikaneret og tortureret ham, fordi han havde været medlem af arbejdsgruppen. Ansøgeren led indimellem af hukommelsestab og tidsforstyrelser på grund af de slag, han havde været udsat for. - Flygtningenævnet lagde ansøgerens

forklaring om den forfølgelse, han af politiske grunde havde været udsat for, og følgerne heraf, til grund. Herefter, og idet ansøgerens frygt for på ny at blive alvorligt forfulgt ved tilbagevenden til Ungarn ikke kunne afvises, meddeltes han de facto-status.

5.2.7. Sammenfatning.

5.2.7.1. Indledning.

Når man på grundlag af en gennemgang af nævnets praksis skal udlede nogle retningslinier for, hvornår Flygtningenævnet anser betingelserne for opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1 og 2 (tidligere stk. 1, nr. 1 og 2) for opfyldt, er der nogle grundlæggende forhold, som man er nødt til at tage i betragtning.

Man må gøre sig klart, at Flygtningenævnet er en klageinstans i forhold til Direktoratet for Udlændinge. Nævnet får derfor - bortset fra statusændringssager - alene forelagt de sager, hvor direktoratet efter sin gennemgang af sagen har fundet, at betingelserne for asyl ikke er opfyldt. Dette indebærer, at nævnets praksis ikke omfatter de sager, hvor asylansøgerne klart opfylder betingelserne for at få asyl på grund af en forfølgelse, som er omfattet af flygtningekonventionen. På den anden side får nævnet heller ikke forelagt de sager, hvor ansøgningen om asyl må anses for åbenbart grundløs, idet Direktoratet for Udlændinge efter forelæggelse for Dansk Flygtningehjælp i disse tilfælde kan bestemme, at afgørelsen ikke kan indbringes for Flygtningenævnet. - Disse forhold medfører, at nævnets praksis ikke er præget af visse større grupper af sager (f.eks. vedrørende bestemte etniske grupper), hvor betingelserne for asyl klart er opfyldt eller klart ikke er opfyldt.

I den tiloversblevne gruppe sager, der indbringes for nævnet, må nævnet ved sine afgørelser i hvert enkelt tilfælde foretage

en meget indgående, konkret og individuel prøvelse.

De enkelte sager er indbyrdes meget forskellige med hensyn til det faktum, som er relevant ved vurderingen af asylgrundlaget. Hertil kommer, at nævnet i mange sager i større eller mindre omfang finder at måtte tilsidesætte ansøgerens forklaring om sagens faktiske omstændigheder som utroværdig, jfr. ovenfor under afsnit 4.3.2. Disse forhold er en medvirkende årsag til, at præjudikatværdien af mange afgørelser må betragtes som værende beskedent.

Ved vurderingen af nævnets praksis må man derudover være opmærksom på, at de forhold omkring den enkelte asylansøger, som skulle kunne berettigede til asyl, skal sammenholdes med de foreliggende baggrundsoplysninger om den pågældendes hjemland, jfr. afsnit 4.2. En tidligere afgørelse vedrørende en asylansøger af en bestemt nationalitet vil således kun sjældent kunne være vejledende ved bedømmelsen af en sag med et (stort set) sammenfaldende hændelsesforløb, hvis asylansøgeren er af en anden nationalitet.

Endelig må det tages i betragtning, at der i de tilfælde, hvor nævnet meddeler asyl, ofte indgår flere samspillende momenter, der taler for asyl.

5.2.7.2. Det generelle asylkriterium.

Som nævnt ovenfor under afsnit 5.2.1. meddeles asyl til personer, som nærer en velbegrundet frygt for forfølgelse i deres hjemland på grund af deres race, religion, nationalitet, tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller deres politiske anskuelser (K-status) samt til andre personer, såfremt det af lignende eller andre tungtvejende grunde ikke bør kræves, at de vender tilbage til hjemlandet (F-status).

Ved afgørelsen af om disse betingelser er opfyldt, søger Flygtningenævnet at foretage en vurdering af, om den pågældende på

grund af forhold, som er asylretligt relevante, ved en eventuel tilbagevenden til hjemlandet må antages at blive udsat for en konkret, individuel forfølgelse af en vis styrke eller risiko herfor. Afgørelsen træffes ud fra en konkret vurdering af samtlige sagens omstændigheder, og det er ikke muligt udtømmende at angive de asylbegrundende situationer.

I den overvejende del af de sager, hvori Flygtningenævnet har meddelt asyl, har der været tale om, at den pågældende på grund af politiske aktiviteter eller sit etniske tilhørsforhold har været udsat for forfølgelse fra myndighedernes side eller - hvad der særligt har været tilfældet for asylsøgende fra Libanon - fra forskellige politiske organisationer. Forfølgelsen eller risikoen skal have haft en vis intensitet, typisk tilbageholdelse, fængsling, tortur, gentagne ransagninger eller andre straffeprocessuelle indgreb, eller der skal i hvert fald have været tale om meget grov chikane fra myndighedernes side, f.eks. fratagelse af de fundamentale rettigheder, som der i øvrigt tilkommer borgerne i det pågældende land. Såvel kravene til de politiske aktiviteter som til den forfølgelse eller forfølgelsesrisiko, som skal være til stede i sagen, før asyl kan komme på tale, varierer fra land til land, som det fremgår af gennemgangen af nævnets praksis.

I det følgende behandles en række omstændigheder, som ofte indgår i de konkrete asylsager, og hvis betydning for asylspørgsmålet Flygtningenævnet derfor jævnlige må tage stilling til.

Utilfredshed med de generelle tilstande i hjemlandet.

Personer, som har forladt hjemlandet på grund af utilfredshed med de generelle politiske og sociale tilstande, men som ikke har været udsat for en individuel forfølgelse fra myndighedernes side, meddeles som udgangspunkt afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7.

Således er der bl.a. meddelt afslag på asyl i en række sager

vedrørende polske statsborgere, som har forladt landet på grund af utilfredshed med de politiske forhold i landet, se f.eks. den på side 113 anførte beslutning af 19. september 1986 (1986-2-3003).

Afslag til personer, der søger asyl på grund af de generelle forhold i hjemlandet, meddeles også, selv om den pågældende utvivlsomt vil være vanskeligt stillet i social henseende ved tilbagevenden til hjemlandet. Til illustration heraf kan f.eks. henvises til den på side 73 nævnte beslutning af 26. november 1985 (1985-2-1368) vedrørende en libanesisk statsborger, som var udrejst på grund af borgerkrigen, efter at hans hjem var blevet ødelagt, og som intet arbejde kunne få i Libanon.

Asyl vil dog kunne komme på tale, såfremt det blotte forhold, at den pågældende har søgt asyl i udlandet, må antages at udsætte vedkommende for forfølgelse ved tilbagevenden til hjemlandet ("republik-flugt"). Dette forudsætter, at myndighederne i hjemlandet må antages at være bekendt med ansøgningen om asyl, f.eks. på grund af varigheden af fraværet fra hjemlandet.

Asyl er i enkelte tilfælde blevet meddelt, selv om den pågældende ved en eventuel tilbagevenden ikke har kunnet antages at ville blive udsat for forfølgelse i form af tilbageholdelse, fængsling eller lignende, fordi det måtte forventes, at hjemlandets myndigheder ville sætte den pågældende i en sådan forringet social situation, at det fik karakter af forfølgelse. Dette sidste synspunkt har bl.a. været afgørende i nogle sager vedrørende polske statsborgere, der havde været meget længe væk fra hjemlandet, jfr. i øvrigt nedenfor om betydningen af varigheden af fraværet fra hjemlandet.

Asylansøgerens helbredstilstand.

Det har i nogle sager været gjort gældende til støtte for asylansøgningen, at den pågældende har lidt af en behandlingskrævende sygdom, som ikke eller kun med dårlig prognose har kun-

net behandles i hjemlandet.

Et sådant behov for lægebehandling giver efter Flygtningenævnets opfattelse ikke i sig selv grundlag for meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7. Til illustration heraf kan f.eks. henvises til afgørelsen af 5. december 1986 (1986-2-2647), refereret på side 91. Det er nævnets opfattelse, at hvis der i en sådan situation skal meddeles opholdstilladelse i Danmark, må den meddeles af justitsministeren i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2.

Private stridigheder i hjemlandet.

Af en række sager er det fremgået, at asylansøgeren i hjemlandet har haft mere eller mindre alvorlige problemer i forholdet til andre private borgere. Karakteren af og årsagen til sådanne private problemer varierer naturligvis meget fra sag til sag, lige fra banale nabostridigheder til beskyldninger for drab. Sådanne private uoverensstemmelser udgør som oftest kun en del af det grundlag, der påberåbes til støtte for asylansøgningen.

Det er Flygtningenævnets praksis, at sådanne private stridigheder er uden asylretlig relevans. F.eks. kan henvises til beslutning af 3. december 1986 (1986-2-3381) vedrørende en tyrkisk statsborger, refereret på side 91, samt beslutning af 16. januar 1987 (1986-2-1971) vedrørende en libanesisk statsborger, refereret på side 74. Navnlige i sager vedrørende libanesiske statsborgere kan det dog være vanskeligt at udskille tilfælde med rent private stridigheder fra de tilfælde, hvor stridighederne samtidig har politisk karakter.

Borgerlig kriminalitet i hjemlandet.

Såfremt det må lægges til grund, at ansøgerens motiv for at søge asyl er at undgå retsforfølgning i hjemlandet på grund af en borgerlig forbrydelse begået i hjemlandet, er der ikke grundlag

for asyl, jfr. Flygtningekonventionen art. 1. F.b. Der henvises i øvrigt til afsnit 5.5.1.

Forfølgelse af asylansøgerens familie.

Det gælder som noget helt centralt ved vurderingen af, om betingelserne for asyl er opfyldt, at det skal være asylansøgeren selv, der må forventes udsat for forfølgelse, hvis asyl skal meddeles. I de tilfælde, hvor asylansøgeren påberåber sig, at familiemedlemmer, herunder også den nære familie, er udsat for forfølgelse, må nævnet vurdere risikoen for, om også asylansøgeren vil blive forfulgt ved en eventuel tilbagevenden til hjemlandet. I nogle tilfælde vil forfølgelse af familiemedlemmer være et indicium for, at også asylansøgeren risikerer forfølgelse, hvilket bl.a. har sammenhæng med den nære tilknytning, der er mellem familiemedlemmer i mange af de lande, de asylansøgende kommer fra. Men antages der ikke at foreligge en sådan risiko for forfølgelse af asylansøgeren selv, meddeles der som udgangspunkt afslag på asyl, uanset at måske meget nære slægtninge har været udsat for forfølgelse. Der kan f.eks. henvises til beslutning af 26. juni 1985 (1985-2-728), refereret på side 109, og beslutning af 17. september 1985 (1985-2-945), refereret på side 101, begge vedrørende iranske statsborgere.

Der kan dog tænkes tilfælde, hvor et nærtstående familiemedlem har været udsat for en så grov forfølgelse, at nævnet vil finde, at det ikke bør kræves, at ansøgeren vender tilbage til hjemlandet, og derfor meddeler asyl (F-status).

Forestående militærtjeneste i hjemlandet.

Det er hyppigt forekommende, at asylansøgere er udrejst af hjemlandet for at undgå militærtjeneste. Ved bedømmelsen af, om dette forhold er asylretligt relevant, må der sondres mellem, om indkaldelsen til militærtjeneste er med henblik på deltagelse i krigstjeneste eller blot som led i en almindelig værnepligtsord-

ning i et ikke-krigsførende land.

I førstnævnte tilfælde vil der kunne forventes meddelt opholdstilladelse af Direktoratet for Udlændinge i 1. instans, hvilket f.eks. efter fast praksis er meddelt unge iranske mænd, som har stået foran indkaldelse. Også Flygtningenævnet følger naturligvis denne praksis, for så vidt sådanne sager når frem til behandling i nævnet, hvilket bl.a. er forekommet, hvis direktoratet ud fra en bevisvurdering har afvist, at der var risiko for indkaldelse.

Er forholdet imidlertid det, at den pågældende er udrejst af hjemlandet for at undgå aftjening af værnepligt, uden at hjemlandet er involveret i militære konflikter, meddeles der efter fast praksis afslag på asyl. Der kan i den forbindelse henvises til beslutning af 25. marts 1987 (1986-2-2811) vedrørende en ungarsk statsborger, refereret på side 135.

Situationen kan også være den, at asylansøgerens hjemland ikke befinder sig i en egentlig krigstilstand, men at militæret er sat ind i anledning af uroligheder omkring en bestemt befolkningsgruppe, som asylansøgeren tilhører. Nævnet vil i et sådant tilfælde søge klarlagt, eventuelt gennem Udenrigsministeriet, om der kan antages at bestå en risiko for, at ansøgeren ved en eventuel indkaldelse til militærtjeneste vil blive direkte inddraget i konflikten. Dette spørgsmål er f.eks. undersøgt for så vidt angår kurderes militærtjeneste i Tyrkiet. Såfremt en sådan risiko vurderes at være til stede, vil dette tale for meddelelse af asyl.

Varigheden af fraværet fra hjemlandet.

Det indgår ofte i vurderingen af den enkelte asylsag, hvilken betydning varigheden af fraværet fra hjemlandet skal tillægges. Dette spørgsmål er ikke mindst blevet aktualiseret ved den voldsomme vækst i antallet af spontane asylsøgende, som Danmark oplevede gennem 1985 og 1986, med deraf følgende længere ekspedi-

tionstid.

Ved vurderingen af, om længere tids ophold uden for hjemlandet - et ophold som ofte ikke (kun) har været i Danmark - skal tillægges asylretlig relevans, må der dels sondres mellem de forskellige nationaliteter, dels foretages en afvejning af fraværets længde sammenholdt med de øvrige oplysninger om asylansøgerens forhold.

Som det fremgår af gennemgangen af praksis, er det i særlig grad i sager vedrørende iranske og - i en vis udstrækning - polske statsborgere, at dette forhold er blevet tillagt betydning.

I en række afgørelser vedrørende andre nationaliteter, hvor nævnet har meddelt asyl, har varigheden af fraværet været anført som et moment i afgørelsen, men i formentlig alle disse tilfælde har der tillige været andre momenter, som har talt for meddelelse af asyl. Forholdet kan f.eks. være det, at den pågældende har udøvet et vis (ulovlig) politisk aktivitet i hjemlandet, som imidlertid ikke var erkendt af myndighederne ved udrejsen. I et sådant tilfælde vil et langt fravær fra hjemlandet kunne bringe vedkommende i myndighedernes søgelys ved en tilbagevendelse, og asyl kan derfor komme på tale. Generelt er det imidlertid således, at længere tids fravær fra hjemlandet ikke tillægges afgørende betydning ved bedømmelsen af asylgrundlaget, og sagen skal under alle omstændigheder indeholde andre momenter af asylretlig relevans, før asyl meddeles.

Forhold omkring udrejsen, herunder pasforhold.

Flygtningenævnet må ved behandlingen af de enkelte sager ofte tage stilling til betydningen af forskellige forhold omkring udrejsen, som gøres gældende til støtte for anmodningen om asyl. I praksis er der som oftest tale om, at den pågældende er udrejst illegalt eller er uden (gyldigt) pas.

Sådanne forhold kan i første omgang have betydning ved bedømmel-

sen af, om det kan lægges til grund, at ansøgeren er eftersøgt i hjemlandet. I almindelighed vil den omstændighed, at ansøgeren f.eks. kort før udrejsen på normal vis har fået udstedt et pas og er udrejst legalt, tale imod, at vedkommende skulle være efterlyst i hjemlandet. Dette spørgsmål må dog vurderes i lyset af de foreliggende baggrundsoplysninger om pasudstedelse og udrejsekontrol i netop det land, hvorfra asylansøgeren kommer. - Omvendt vil et beskyttelsesbehov være indiceret i de tilfælde, hvor udrejsen er sket illegalt, herunder ved bestikkelse, fra et land, hvorfra det ellers skulle være muligt at opnå udrejsetilladelse.

Forholdene omkring udrejsen har imidlertid ikke kun betydning ved bedømmelsen af, hvordan asylansøgerens situation må antages at have været inden udrejsen af hjemlandet. Forholdet kan således være det, at asylansøgeren på grund af den illegale udrejse sammenholdt med oplysningerne om vedkommendes politiske aktiviteter i hjemlandet vil være særligt udsat for at komme i myndighedernes søgelys ved en eventuel tilbagevenden til hjemlandet. Der er således fra nævnets praksis flere eksempler på, at oplysninger om illegal udrejse og/eller manglende (gyldigt) pas har været medvirkende til, at der er meddelt asyl.

Det bør dog understreges, at betydningen af disse illegale forhold omkring udrejsen ikke må overvurderes. For at meddele asyl må det således under alle omstændigheder kræves, at den pågældende i hjemlandet har været eller ved tilbagevenden risikerer at blive forfulgt af årsager, som er asylretligt relevante, f.eks. ulovlige politiske aktiviteter, se f.eks. den på side 93 refererede beslutning af 25. november 1986 (1986-2-2945) vedrørende en tyrkisk statsborger. Navnlig må betydningen af manglende (gyldigt) pas ikke overvurderes, idet formålet med et pas først og fremmest er at kunne bruge det som rejselegitimation over for andre landes myndigheder. Derimod er manglende pas ikke til hinder for, at vedkommende tilbagesendes til hjemlandet.

Flygtningenævnet er i øvrigt bekendt med adskillige eksempler på, at udenlandske statsborgere efter afslag på asyl har fået

udstedt eller forlænget deres pas på de herværende udenlandske repræsentationer.

Ægteskab med en asylansøger.

Der henvises herom til de generelle bemærkninger ovenfor under 5.2.1.

Skabelse af eget asylgrundlag.

Flygtningenævnet har i et mindre antal sager været stillet over for det problem, at de forhold, som i givet fald skulle kunne begrunde asyl, har haft sin årsag i, at asylansøgeren tilsyneladende mere eller mindre bevidst har søgt selv at skabe et asylgrundlag, som ellers ikke har været til stede.

Det er således forekommet, at asylsøgende før eller efter nævnets behandling af deres sag er trådt offentligt frem i aviser eller fjernsyn med angivelse af eget navn og f.eks. har udtalt sig kritisk om de politiske forhold i hjemlandet. Nævnet har også i nogle sager, navnlig i tilfælde, hvor der er søgt genoptagelse, haft indtryk af, at asylansøgeren bevidst har søgt at trække sagens endelige afgørelse ud.

I de tilfælde, hvor en sådan frivillig offentlig fremtræden eller længere tids fravær fra landet som følge af en forhaling af sagen påberåbes som støtte for asylbegæringen, eventuelt i form af en begæring om genoptagelse, er det nævnets praksis, at der ikke kan tillægges sådanne omstændigheder asylretlig relevans. Nævnet må dog i hvert enkelt tilfælde søge at vurdere, om der er tale om et bevidst forsøg på skabelse af eget asylgrundlag, som der skal ses bort fra ved vurderingen af asylgrundlaget, eller om forholdet f.eks. er det, at den pågældende tilfældigt er blevet filmet ved sin ankomst til landet eller er blevet presset af andre til at stå offentligt frem uden at gøre sig konsekvenserne derved klart. I sådanne tilfælde vil disse forhold

indgå i den samlede vurdering af asylgrundlaget.

Den subjektive frygt for forfølgelse.

At ansøgeren selv tror sig forfulgt er ikke i sig selv tilstrækkeligt til at begrunde asyl, jfr. den ovenfor side 87 refererede beslutning af 11. marts 1987 (1986-2-2661), hvor nævnets flertal bl.a. antog, at der ikke ville være nogen form for risiko for forfølgelse ved familiens tilbagevenden til Libanon, og fandt, at den omstændighed, at ægtemanden selv mente at være i risiko for at blive indkaldt til afhøring, ikke i sig selv gav grundlag for asyl (afslag).

En udtalt subjektiv frygt for konsekvenserne ved tilbagesendelse til hjemlandet vil imidlertid kunne indgå som et blandt flere momenter, der udløser asyl, og nævnet har da også i enkelte sager lagt vægt på dette. - Der kan i øvrigt vedrørende dette spørgsmål henvises til, at UNHCR anbefaler, at den subjektive frygt tages i betragtning ved vurderingen af asylgrundlaget, jfr. "Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status", punkt 41.

5.2.7.3. Statusvalget.

Som det fremgår af kapitel 6, tabel 5, har Flygtningenævnet kun i en mindre del af de almindelige klagesager, hvori der er meddelt asyl, fundet, at betingelserne for anerkendelse som flygtning i henhold til konventionen har været opfyldt. I statusændringssagerne er der i noget større omfang meddelt K-status, jfr. kapitel 6, tabel 6 (86,8% stadfæstet mod 13,2% K-status). Der er intet overraskende i disse tal, idet det som tidligere nævnt forholder sig sådan, at asylgrundlaget i tilfælde af en forfølgelse, der er omfattet af flygtningekonventionen, i almindelighed vil foreligge ret klart, hvorfor asyl med K-status i disse tilfælde kan forventes meddelt af Direktoratet for Udlændinge. Ved vurderingen af nævnets praksis på dette område må

man derfor være opmærksom på, at kerneområdet med hensyn til meddelelse af opholdstilladelse som flygtning med status i henhold til konventionen savnes blandt de sager, som forelægges Flygtningenævnet til afgørelse.

Det er som oftest oplysninger om asylansøgerens politiske aktiviteter, som bevirker, at nævnet anser betingelserne for anerkendelse som flygtning i henhold til konventionen for opfyldt. Såfremt det kan lægges til grund, at asylansøgeren har været udsat for en egentlig forfølgelse i form af fængsling, fysiske overgreb, fratagelse af sine fundamentale rettigheder etc. eller risikerer en sådan forfølgelse, og dette skyldes udøvelse af ulovlige politiske aktiviteter som medlem af en illegal organisation, kan der forventes meddelt opholdstilladelse med konventionsstatus.

Som eksempler herpå kan der henvises til den på side 94 refererede beslutning af 15. september 1986 (1986-2-2044) vedrørende en tyrkisk statsborger (kurder), som havde udøvet politiske aktiviteter for PKK i det østlige Tyrkiet, hvis far, som ligeledes havde været medlem af PKK, var omkommet i fængsel, og som var eftersøgt af politiet. Se endvidere beslutning af 15. januar 1986 (1985-2-1725), refereret på side 107, vedrørende en iransk statsborger, som havde været leder af en gruppe i en forbudt socialistisk organisation, i hvilken han havde udøvet forskellige politiske aktiviteter, og som nu var eftersøgt. - Som et eksempel på en sag, hvori nævnet meddelte F-status, men hvor K-status var på tale, hvilket et mindretal voterede for, kan henvises til afgørelsen af 29. oktober 1986 (1986-2-2382), refereret på side 116, vedrørende en polsk statsborger, som havde været fagforeningskasserer i Solidaritet, og som efter opløsningen af Solidaritet havde udøvet forskellige illegale aktiviteter.

Et moment, som Flygtningenævnet i flere sager har tillagt betydning ved meddelelse af opholdstilladelse som flygtning i henhold til konventionen, har været, at den pågældende er blevet registreret som flygtning af UNHCR eller UNWRA, jfr. herved UNHCR's rekommandationer nr. 142 og 143 i "Handbook on Procedu-

res and Criteria for Determining Refugee Status". Der kan i denne forbindelse henvises til nævnets beslutninger af 18. februar 1987 (1986-2-1963 og 1986-2-2127) vedrørende libanesiske statsborgere af palæstinensisk herkomst (side 83) samt beslutning af 1. oktober 1986 (1986-2-2362) vedrørende en ghaneser, som inden militærets magtovertagelse havde været viceminister for en region (side 121).

Bortset fra statsløse palæstinensere fra flygtningelejre i Libanon, som, i det omfang sagerne forelægges for Flygtningenævnet, efter fast praksis anerkendes som flygtninge med status i henhold til konventionen, er det ikke muligt at pege på større grupper af sager, hvori nævnet har meddelt K-status.

Derimod kan der peges på en række forhold, hvor der, i det omfang der er grundlag for asyl, vil blive meddelt de facto-status og ikke konventionsstatus. Som det første kan nævnes problemer på grund af deltagelse i militser og lignende. Også unddragelse fra krigstjeneste vil alene kunne medføre de facto-status. Det samme gælder, såfremt der er tale om en så grov chikane fra myndighedernes side, at den får karakter af egentlig forfølgelse.

5.3. Første asyllandsreglen.

Efter udlændingelovens § 7, stk. 2 (nu stk. 3), kan asyl nægtes, såfremt udlændingen allerede har opnået beskyttelse i et andet land eller på grund af længerevarende ophold, dérboende nære slægtninge eller andre tilsvarende forhold har nærmere tilknytning til et andet land, hvor udlændingen må antages at kunne opnå beskyttelse.

Bestemmelsen regulerer spørgsmålet om, hvornår en asylansøger kan nægtes opholdstilladelse, fordi et andet land må anses for første asylland. Som en konsekvens af, at Danmark i de i § 7, stk. 2, nævnte situationer anser et andet land for at være nærmere til at yde den pågældende beskyttelse, har Danmark gennem bestemmelsen i § 7, stk. 3 (nu stk. 4), påtaget sig en lignende

forpligtelse i de tilfælde, hvor vedkommende ikke opholder sig her i landet eller på grænsen, jfr. nedenfor under 5.4. I det følgende refererer de citerede lovbestemmelser sig til udlændingeloven, således som den var affattet ved lovebekendtgørelse nr. 90 af 26. februar 1986.

5.3.1. Forholdet mellem betingelserne for asyl og første asyl-landsreglen.

Der kan rejses spørgsmål om, hvorvidt afslag på asyl med henvisning til, at et andet land må anses for første asylland, forudsætter en stillingtagen til, om ansøgeren overhovedet opfylder betingelserne for at få opholdstilladelse efter stk. 1.

Flygtningenævnet har vedrørende dette spørgsmål i almindelighed fulgt den praksis, at man kun vurderer spørgsmålet om første asylland, såfremt asylansøgeren antages at opfylde betingelserne for opholdstilladelse efter stk. 1, eller der dog foreligger en vis bestyrket sandsynlighed herfor. Foreligger der ikke noget asylgrundlag, meddeles der afslag på opholdstilladelse allerede af denne årsag, uanset et måske langvarigt ophold i et andet land end hjemlandet. - Er omvendt asylgrundlaget i medfør af § 7, stk. 1, til stede, men meddeles der afslag i medfør af § 7, stk. 2, tilkendegiver nævnet såvidt muligt dette i sin afgørelse. Fordelen ved denne fremgangsmåde er, at nævnet derved har gjort op med asylgrundlaget (om end måske ikke med statusspørgsmålet), såfremt det viser sig, at det land, der er henvist til som første asylland, af en eller anden grund alligevel ikke kan/vil yde den fornødne beskyttelse.

I en række tilfælde, hvor et andet land har været første asylland, har nævnet dog ikke ment at burde fremkomme med en definitiv vurdering af, om asylgrundlaget var til stede eller ej. Dette tilkendegives normalt i beslutningen ved formuleringen "...at det ikke kan udelukkes, at ansøgeren er omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 1,..." hvorefter der meddeles afslag under henvisning til, at et andet land er første asylland.

5.3.2. Begrebet "beskyttelse".

I forbindelse med revisionen af udlændingeloven i foråret 1985 afgav Flygtningenævnet en udtalelse om rækkevidden af § 7, stk. 2, til brug for besvarelsen af et spørgsmål fra retsudvalget.

I udtalelsen gav Flygtningenævnet bl.a. udtryk for, at man i overensstemmelse med bemærkningerne i betænkningen ikke anser det for tilstrækkelig "beskyttelse" i § 7, stk. 2,'s forstand, såfremt asylansøgeren vil risikere at blive henvist til en illegale tilværelse eller at blive sendt i kredsløb mellem forskellige lande. Er dette tilfældet, anser Flygtningenævnet ikke det pågældende land for at være første asylland. Flygtningenævnet gav endvidere udtryk for, at man samtidig har lagt til grund, at en så høj grad af beskyttelse m.v. (bl.a. i henseende til arbejdstilladelse, familiesammenføring og udvisning), som den pågældende i henhold til udlændingelovens bestemmelser ville have opnået ved anerkendelse som flygtning i Danmark, ikke kan indlægges i begrebet "beskyttelse" i § 7, stk. 2.

I praksis anvender Flygtningenævnet i reglen udtryk som "den beskyttelse, som N.N. måtte have behov for", "tilstrækkelig beskyttelse" eller lignende. Ved vurderingen af den grad af beskyttelse, som den pågældende har behov for, vil det blive taget i betragtning, med hvilken intensitet der foreligger forfølgelse.

Om den pågældende har opnået eller kan forventes at opnå beskyttelse i § 7, stk. 2,'s forstand, afgøres i øvrigt ud fra en vurdering af forholdene i det mulige første asylland, sammenholdt med oplysningerne om den pågældende asylansøgers personlige forhold, jfr. nærmere nedenfor i afsnit 5.3.3. og 5.3.4.

5.3.3. Kriteriet "har allerede opnået beskyttelse i et andet land".

Det første led i § 7, stk. 2, vedrører den situation, at den på-

gældende udlænding allerede forud for indrejsen i Danmark har opnået beskyttelse i et andet land.

Som et eksempel herpå kan nævnes en beslutning af 6. juni 1985 (1985-2-395) vedrørende en etiopisk statsborger, som forud for sin indrejse i Danmark havde opnået flygtningestatus i Forbundsrepublikken Tyskland, hvor han også var meddelt tidsubegrænset opholds- og arbejdstilladelse. Han søgte asyl i Danmark, hvor han mente at have bedre uddannelses- og arbejdsmuligheder. Han meddeltes afslag under henvisning til, at han "har opnået beskyttelse i Forbundsrepublikken Tyskland, jfr. udlændingelovens § 7, stk. 2".

Desuden kan nævnes beslutning af 5. september 1986 (1986-2-1958) vedrørende en tyrkisk statsborger, som forud for sin indrejse i Danmark havde opnået asyl i Grækenland som konventionsflygtning (havde fået udstedt konventionspas). Han søgte asyl i Danmark, idet han var utilfreds med de sociale tilstande i Grækenland for tyrkiske flygtninge. Han havde forladt Grækenland, da han var utilfreds med de sociale forhold i landet. - Nævnet anså ansøgeren for de facto-flygtning, men fandt tillige, at Grækenland måtte anses for 1. asylland, da ansøgeren havde opnået beskyttelse i dette land, og ansøgeren meddeltes afslag.

Betingelserne for at meddele afslag på asyl efter dette led i § 7, stk. 2, er også antaget at være opfyldt i tilfælde, hvor den pågældende har opnået en almindelig opholdstilladelse i et andet land. Der er altså ikke tale om, at opholdstilladelsen i det andet land skal være en opholdstilladelse som flygtning.

5.3.4. Kriteriet "må antages at kunne opnå beskyttelse".

Her er situationen den, at den pågældende asylansøger forud for indrejsen i Danmark har opnået en sådan tilknytning til et andet land - længerevarende ophold, derboende nære slægtninge eller andre tilsvarende forhold - at vedkommende af den grund har

fået nærmere tilknytning til det pågældende land end til Danmark og må antages at kunne opnå beskyttelse dér.

5.3.4.1. Generelle bemærkninger.

Flygtningenævnet har i overensstemmelse med forarbejderne til udlændingeloven (betænkning nr. 968/1982 side 139-40) i praksis ikke krævet en udtrykkelig tilkendegivelse fra vedkommende første asylland om, at ansøgeren ville få beskyttelse dér, før afslag efter § 7, stk. 2, kan komme på tale. Kun i enkelte sager har der foreligget en positiv tilkendegivelse om, at de pågældende ville blive modtaget. Dette var f.eks. tilfældet i en sag, hvori nævnet traf beslutning den 15. december 1983 (1983-2-28). Det drejede sig om en syrisk statsborger, der forud for indrejsen i Danmark havde opholdt sig 2 år i Forbundsrepublikken Tyskland, og for hvem der forelå erklæring om, at man ville tage ham tilbage. Nævnet afslog asyl.

Foreligger der omvendt en erklæring fra det mulige første asylland om, at ansøgeren ikke vil blive modtaget, meddeles der ikke afslag efter § 7, stk. 2. Således meddelte nævnet ved beslutning af 24. november 1983 (1983-2-1) asyl til en iraner, som af UNHCR var anerkendt som flygtning, og som havde opholdt sig i Italien i knap 3 år forud for indrejsen i Danmark, men som de italienske myndigheder tilkendegav ikke at ville modtage.

Det forhold, at en ansøger i et andet land er meddelt afslag på asyl, udelukker ikke uden videre anvendelsen af § 7, stk. 2. Til illustration heraf kan nævnes en afgørelse af 3. september 1985 (1985-2-930) vedrørende en irakisk statsborger, som i perioderne 11. maj 1981 - 7. marts 1983 og 17. november 1983 - 16. juli 1985 havde opholdt sig i Italien, men som i april 1984 var meddelt afslag på asyl i Italien. Flygtningenævnets flertal fandt, at den beskyttelse, som ansøgeren efter det oplyste måtte have behov for, efter de foreliggende oplysninger om forholdene i Italien måtte antages at kunne opnås dér. I nævnets afgørelse

af 28. august 1986 (1986-2-2515) havde en iransk statsborger fået afslag på asyl i Frankrig (begrundet med hans tjeneste i Sawak), men den pågældende havde fået udstedt et fransk "Titre de intité et de voyage". Afslag på asyl meddeltes, da Frankrig måtte anses for første asylland.

Såfremt det ligger fast, at afgørelsen i det pågældende mulige første asylland ikke vil kunne ændres, anvendes § 7, stk. 2, dog ikke. Således har nævnet i enkelte sager søgt oplyst, om der var mulighed for genoptagelse af afgørelsen i det pågældende land, f.eks. i en beslutning af 19. september 1985 (1985-2-375) vedrørende en ghanesisk statsborger, som havde fået afslag på asyl i Frankrig. Under nævnets behandling af sagen indhentes en erklæring fra de franske myndigheder, hvoraf fremgik, at afslaget på asyl var definitivt. Flygtningenævnet meddelte derefter asyl.

I almindelighed foreligger der imidlertid ikke sådanne konkrete oplysninger om, hvorvidt det mulige første asylland vil modtage den pågældende, og Flygtningenævnet vil kun i særlige tilfælde søge dette oplyst, inden der træffes afgørelse. I helt overvejende grad har der været tale om tilbagesendelse til andre vest-europæiske lande (Belgien, Frankrig, Italien, Forbundsrepublikken Tyskland og i et par tilfælde Spanien), og i disse tilfælde har der kun været foretaget en undersøgelse af vedkommende lands myndigheders stilling til en tilbagesendelse, hvis konkrete omstændigheder har indiceret, at modtagelse muligt ville blive nægtet. Ved en vurdering af et lands stilling til en tilbagesendelse kan der blive tale om at vurdere dets holdning til asylansøgerne fra netop det land, som er aktuelt. I den nedenfor omtalte beslutning af 29. december 1984 (1984-2-190) var der således ingen konkrete oplysninger om, hvorvidt det pågældende land ville modtage asylansøgeren. Såfremt der er tvivl om dette spørgsmål, tilkendegiver nævnet undertiden i beslutningen, at afslaget efter § 7, stk. 2, er betinget af, at det pågældende første asylland vil modtage ansøgeren og yde vedkommende den fornødne beskyttelse. F.eks. har nævnet i en afgørelse af 3. oktober 1985 (1985-2-841) vedrørende en iransk statsbor-

ger, der havde opholdt sig i Frankrig, dog uden at søge asyl dér, anført, at Frankrig var den pågældendes første asylland, "såfremt han ville kunne opnå beskyttelse i dette land". I en række sager vedrørende srilankanske statsborgere, som forud for indrejsen i Danmark havde opholdt sig længere tid i Indien, har nævnet tiltrådt, at betingelserne for at afslå ansøgningen efter § 7, stk. 2, var opfyldt, men udtrykkeligt tilføjet, at afslaget var betinget af, at "ansøgerne vil blive modtaget i Indien ved tilbagesendelse dertil", f.eks. beslutning af 29. juli 1986 (1986-2-2911).

Særligt hvad angår sager vedrørende iranske statsborgere med forudgående ophold i Tyrkiet, er der på grundlag af en undersøgelse af forholdene i Tyrkiet, som blev foretaget i foråret 1985 gennem Flygtningehjælpen, aftalt en bestemt procedure, med UNHCR involveret, som er blevet fulgt ved tilbagesendelsen til Tyrkiet. Herved er det sikret, at de pågældende ikke videregendes til Iran.

Under alle omstændigheder foretages der i hver enkelt sag en konkret bedømmelse af, om ansøgeren kan få den fornødne beskyttelse i det mulige første asylland, og såfremt forholdene i dette ikke skønnes at være betryggende for ansøgeren, meddeles der ikke afslag efter § 7, stk. 2. Dette er i nævnets hidtidige praksis f.eks. fast antaget i forhold til statsløse palæstinensere, der har boet i Libanon, ligesom nævnet i et par tilfælde ikke har fundet, at der var tilstrækkelig sikkerhed for, at statsløse palæstinensere med tidligere årrækkelangt ophold i De Forenede Arabiske Emirater var beskyttet mod refoulement til Libanon f.eks. beslutning af 9. januar 1987 (1986-2-3450) og 16. januar 1987 (1986-2-3377). Desuden er det i en række beslutninger fra maj 1984 vedrørende statsborgere fra El Salvador, der havde haft forudgående ophold i Mexico, antaget, at Mexico efter det oplyste ikke kunne yde tilstrækkelig beskyttelse. Derimod har nævnet ved beslutning af 1. december 1986 (1986-2-2483) afslået en ansøgning om asyl fra en statsløs palæstinenser under henvisning til, at Ægypten måtte anses for 1. asylland, idet der henvistes til ansøgerens tidligere ophold i Ægypten.

ten og til, at ansøgeren måtte antages at kunne opnå beskyttelse i Ægypten. Ansøgeren havde studeret i Ægypten fra 1968-1977. Efter at have opholdt sig i Libyen fra 1972-1979 var han rejst til Libanon, hvor hans forældre boede. I 1979 rejste han tilbage til Libyen, hvorfra han og hans hustru, der var ægyptisk statsborger, blev udvist i 1983, idet ansøgeren ikke ville indmelde sig i "Den Revolutionære Folkekomité". Fra Libyen rejste han og hustruen til Ægypten, hvor hustruen fortsat opholdt sig.

I en række tilfælde har asylansøgere fra Sri Lanka fået afslag i medfør af § 7, stk. 2, under henvisning til, at Indien måtte betragtes som første asylland. I enkelte tilfælde har nævnet dog på baggrund af de generelle oplysninger om forholdene for tamilske ansøgere i Indien sammenholdt med de konkrete oplysninger om de pågældende ansøgers forhold fundet det betænkeligt at lægge til grund, at ansøgerne kunne opnå den fornødne beskyttelse i Indien, f.eks. beslutninger af 6. august 1986 (1986-2-2905) og 29. juli 1986 (1986-2-2919). (De indiske myndigheder har i øvrigt nu tilkendegivet, at man ikke ønsker at tage tamiler tilbage under henvisning til første asyllandsreglen).

5.3.4.2. De underliggende kriterier.

a. "længerevarende ophold".

De momenter, som i første række indicerer, at afslag på asyl efter § 7, stk. 2, bør meddeles, er

- 1) at opholdet i det mulige første asylland har været af ikke ubetydelig varighed, d.v.s. fra omkring 2-3 måneder og op efter,
- 2) at varigheden af opholdet i det mulige første asylland overstiger varigheden af opholdet i Danmark, og
- 3) at opholdet i det mulige første asylland ligger enten umiddelbart forud for indrejsen i Danmark eller i hvert fald inden for de senere år og kun er afbrudt ved kortvarige ophold i andre lande.

Ikke sjældent må vurderingen af "længerevarende ophold" ske i sammenhæng med en vurdering af kriteriet "derboende nære slægtninge", jfr. nedenfor under afsnit b.

Fra praksis kan nævnes følgende sager, hvori der meddeltes afslag på asyl under henvisning til § 7, stk. 2:

1°. Iranere med ophold i Tyrkiet.

Afg. dato.	J.nr.	Oph. Tyrkiet	Oph. Danmark.
23/5 85	1985-2-327	ca. 1 år	ca. 8 mdr.
23/5 85	1985-2-386	knap 5 år	ca. 7 mdr.
30/5 85	1985-2-277	ca. 11 mdr.	godt 7 mdr.
6/6 85	1985-2-393	ca. 9 mdr.	ca. 7 mdr.
12/7 85	1985-2-792	I alt ca. 3 1/2 md. (afbrudt af 20 dages ophold i Iran).	godt 1 1/2 md.
27/8 85	1985-2-906	godt 6 1/2 md.	2 mdr.
1/10 85	1985-2-969	ca. 9 1/2 md.	ca. 2 1/2 md.
22/10 85	1985-2-1084	ca. 6 mdr.	knap 2 1/2 md.
22/10 85	1985-2-1094	17 mdr.	godt 2 mdr.

I samtlige sager havde opholdet i Tyrkiet ligget umiddelbart forud for indrejsen i Danmark.

2°. Andre sager.

Beslutning af 29. december 1984 (1984-2-190). Syrisk statsborger med 7 1/2 års ophold i Italien. Opholdet her i landet ca. 9 1/2 måned.

Beslutning af 3. september 1985 (1985-2-930). Irakisk statsborger med godt 4 års ophold i Italien, dog med 8 måneders ophold bl.a. i hjemlandet midt i perioden. Ophold i Danmark ca. 1 1/2 måned.

Beslutning af 3. oktober 1985 (1985-2-841). Iransk statsborger med knap 15 måneders ophold i Frankrig (og forud herfor ca. 6 måneder i Tyrkiet). Ophold i Danmark knap 4 måneder.

Beslutning af 1. oktober 1986 (1986-2-3115). Srilankansk statsborger med (ifølge sin oprindelige forklaring) ca. 9 måneders ophold i Indien. Ophold i Danmark fra maj 1986.

Som eksempler på tilfælde, hvor de under 1) - 3) nævnte omstændigheder ikke alle har været opfyldt, og hvor der er meddelt asyl efter § 7, stk. 1, kan nævnes:

Beslutning af 13. september 1984 (1983-2-30). Somalisk statsborger havde, efter hvad der blev lagt til grund af flertallet, opholdt sig ca. 10 måneder i Tanzania, og opholdt sig derefter i Danmark i knap 3 1/2 år indtil afgørelsestidspunktet. ("Da N.N. ikke har nærmere tilknytning til et andet land, hvor han må antages at kunne opnå beskyttelse,").

Beslutning af 20. juni 1985 (1985-2-273). Libanesisk statsborger med ophold i Forbundsrepublikken Tyskland 50 dage og derefter ca. 6 1/2 måned i Danmark.

Beslutning af 30. oktober 1985 (1985-2-1191). Iransk statsborger, der forud for indrejsen i Danmark havde opholdt sig ca. 1 måned (i 2 tempi) i Tyrkiet og ca. 1 måned i Forbundsrepublikken Tyskland. Opholdet i Danmark havde på afgørelsestidspunktet været ca. 50 dage.

Beslutning af 25. februar 1987 (1986-2-3622). Srilankansk ægtepar, som fra november 1985 til februar 1986 opholdt sig i Forbundsrepublikken Tyskland, hvor manden opnåede opholdstilladelse til den 30. juli 1986 (de tyske myndigheder kendte intet til

kvinden). Ægteparret søgte at komme videre til Canada og udrejste af BRD på falske pas. De nåede kun til Spanien, hvorfra de blev sendt til Indien, idet de ifølge de falske pas kom fra Indien. Herefter så de sig nødsaget til at rejse hjem til Sri Lanka. I april 1986 udrejste de på ny af Sri Lanka, denne gang for at søge asyl i Danmark. - Nævnets flertal fandt, at der ved det forhold, at de efter at have opnået opholdstilladelse i BRD (manden) var vendt tilbage til Sri Lanka, var en nærliggende risiko for, at de tyske myndigheder ikke længere ville anse dem for berettiget til opholdstilladelse, når de ved den efterfølgende udrejse af Sri Lanka havde søgt asyl i Danmark. Derfor samt henset til længden af opholdet i Danmark i forhold til længden af opholdet i BRD fandt nævnet, at BRD ikke kunne anses for første asylland (flertalsafgørelse).

Selv om varigheden af opholdet i et andet asylland væsentligt overstiger varigheden af opholdet her i landet, vil en afvejning over for tilknytningsforholdet til Danmark efter omstændighederne kunne føre til, at der meddeles asyl, således beslutning af 7. januar 1987 (1986-2-3293): Iransk kvinde (ansøgeren) var i 1983 i Iran blevet skilt fra sin mand, der havde fået forældremyndigheden over parrets nu 6-årige søn. Efter skilsmissen tog ansøgeren ophold hos sine forældre sammen med sønnen, og i marts 1984 udrejste hun og sønnen til Frankrig, hvor ansøgerens bror og søster boede, og hvor de fik opholdstilladelse. Den fraskilte mand fik i november 1984 asyl i Danmark, og i april 1986 indrejste ansøgeren og sønnen i Danmark og søgte asyl. I juli 1986 tog sønnen ophold hos sin far. Nævnet (der lagde til grund, at ansøgeren opfyldte betingelserne efter udlændingelovens § 7, stk. 1, nr. 1,) fandt, at Danmark - trods ansøgerens 2 år lange, lovlige ophold i Frankrig med derboende søster og bror - var nærmest til at yde ansøgeren og sønnen beskyttelse. Asyl derfor meddelt.

Som eksempler på anvendelse af § 7, stk. 2, også i tilfælde, hvor de under 1) - 3) nævnte omstændigheder ikke alle har foreligget, kan omvendt nævnes:

Beslutning af 15. december 1983 (1983-2-17 m.fl.). Zaire-statsborgere med flere års ophold i Belgien, men derefter vendt hjem til Zaire og med tilsyneladende længere ophold dér (fra ca. 8 måneder til godt 1 1/2 år). Derefter via Belgien rejst til Danmark, hvor de på afgørelsestidspunktet havde opholdt sig omkring 3 måneder. Der henvises i afgørelsen til "oplysningerne om tidligere længerevarende ophold i Belgien, og idet det må antages, at tilstrækkelig beskyttelse kan opnås i Belgien".

Beslutning af 9. maj 1985 (1985-2-318). Libanesisk statsborger, der indrejste i Danmark den 30. november 1984 fra Libanon, havde haft studieophold i Forbundsrepublikken Tyskland i 1980/81. Afgørelsen er dog yderligere begrundet med, at ansøgerens søster havde boet i Forbundsrepublikken Tyskland i 4 år og var gift med vesttysk statsborger. I begrundelsen hedder det: "...finder, at Forbundsrepublikken Tyskland under hensyn til ansøgerens længerevarende ophold dér og hans dérboende nære slægtninge må anses som første asylland...".

b. "Derboende nære slægtninge".

Dette kriterium vil som ovenfor nævnt ofte foreligge til vurdering i forbindelse med kriteriet "længerevarende ophold", jfr. således de netop omtalte beslutninger af 9. maj 1985 (1985-2-318) og 7. januar 1987 (1986-2-3293). I beslutning af 1. oktober 1986 (1986-2-3059) var en srilankansk statsborger indrejst i Danmark den 27. april 1986 efter at have opholdt sig i Indien siden den 28. december 1985 (opholdstilladelse dér til 27. juni 1986). Ansøgerens hustru var indrejst i Danmark den 21. juni 1986 og havde fået asyl den 25. juli 1986. Under hensyn til, at hustruen opholdt sig i Danmark med flygtningestatus, og at ansøgeren ikke havde nære slægtninge i Indien, sammenholdt med længden af ansøgerens ophold i Indien og Danmark fandtes ansøgeren at have større tilknytning til Danmark end Indien, der derfor ikke kunne anses for første asylland. Asyl meddelt.

c. "Andre tilsvarende forhold".

Der ses ikke at foreligge afgørelser, der kan henføres hertil.

5.4. Asyl til personer, der ikke befinder sig her i landet.

Efter udlændingelovens § 7, stk. 3 (nu stk. 4), har en udlænding, der kan anses for omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 1, nr. 1, eller § 7, stk. 1, nr. 2, men som ikke befinder sig her i landet, krav på opholdstilladelse i Danmark, såfremt Danmark på grund af udlændingens tidligere længerevarende ophold her i landet, herboende nære slægtninge eller anden tilsvarende tilknytning må anses for nærmest til at yde den pågældende beskyttelse.

Bestemmelsen i § 7, stk. 3, regulerer de tilfælde, hvor en udlænding har Danmark som 1. asylland, men hvor udlændingen befinder sig uden for landets grænser, jfr. i øvrigt foran under afsnit 5.3.

Ved afgrænsningen af begrebet "nære slægtninge" har nævnet anlagt en skønsmæssig fortolkning, hvorefter man i den enkelte sag søger at vurdere den faktiske tilknytning, som den asylsøgende har til herboende slægtninge (efter bestemmelsens ordlyd forudsættes det, at der under alle omstændigheder er tale om slægtninge, herunder indgiftede).

I vurderingen indgår naturligvis også slægtsgraden med betydelig vægt.

Blandt de momenter, som i øvrigt tillægges vægt ved udøvelsen af det konkrete skøn, kan nævnes:

1. Et eventuelt forsørgelseslignende forhold mellem de pågældende, navnlig når den herboende slægtning må betragtes som "forsørgeren".
2. Et oprindeligt familiefællesskab i hjemlandet.

3. Nært beslægtede familiemedlemmer uden for hjemlandet findes kun i Danmark.
4. Den asylsøgende og de(n) herboende er de eneste tilbageværende familiemedlemmer uden for hjemlandet.
5. En tæt aldersmæssig tilknytning mellem den asylsøgende og de(n) herboende slægtninge.
6. Den asylsøgende har ikke opnået nogen nærmere tilknytning til det nuværende opholdsland (= 1. modtagerland), opholder sig f.eks. i flygtningelejr.
7. Et under selve flugten opstået afhængighedsforhold.

Afgørelsen af, om en asylansøger er omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 3, på grund af herboende nære slægtninge, afhænger af, hvilken grad af slægtskab der foreligger, og af, hvor mange af de mere skønsmæssige tilknytningsmomenter, der er til stede i sagen, og med hvilken styrke disse optræder.

Dette vil i praksis indebære, at vurderingen i almindelighed vil falde ud til, at slægtninge, som er omfattet af udlændingelovens § 9, stk. 1, vil kunne opnå opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, mens omvendt fjernere slægtninge kun bør meddeles opholdstilladelse, hvor der foreligger en særlig stærk tilknytning mellem de pågældende. Hvor der er tale om slægtninge i "mellemsgruppen", det vil i første række sige søskende samt voksne børn og forældre under 60 år, træffes afgørelsen ud fra en konkret vurdering af den reelle tilknytning, uden at der stilles så strenge krav som ved de fjernere slægtninge.

Såfremt en asylansøger efter det anførte må antages at have "herboende nære slægtninge" i § 7, stk. 3's forstand, kan der dog være tale om at andre lande end Danmark skønnes at være nærmere til at yde beskyttelse, jfr. § 7, stk. 3, in fine ("...må anses for nærmest til at yde..."). Afgørelsen herom må træffes

ud fra en vurdering af, om asylansøgeren på grund af en af de i § 7, stk. 2, nævnte omstændigheder må anses for at have en nærmere tilknytning til et andet land. Det må i den forbindelse tillige vurderes, om det pågældende land må antages at ville yde en sådan beskyttelse, jfr. § 7, stk. 2, in fine.

Bestemmelsen i § 7, stk. 3, har i beretningsperioden kun været bragt i anvendelse i få tilfælde, men efter lovændringen i oktober 1986 må bestemmelsen forventes at få langt større betydning end tidligere.

Beslutning af 3. juli 1986 (1984-2-54). Mand i tredverne, afghansk statsborger. Ansøgeren, der tidligere havde opholdt sig i Danmark, indrejste på ny i 1973, hvor han indgik ægteskab med en dansk statsborger, med hvem han havde en datter, født i 1972. I 1975 var ægteparret blevet separeret, og hustruen havde fået forældremyndigheden. Ansøgeren var herefter efter pålæg udrejst i januar 1976. I november 1983 havde ansøgeren fra Indien, hvor han havde en bror, søgt om opholdstilladelse i Danmark. Ansøgeren var af UNHCR blevet anset som flygtning under UNHCR's mandat. Hustruen havde ikke haft kontakt med ansøgeren siden januar 1976, og i 1984 var parterne blevet skilt. Ansøgeren havde oplyst, at han i Afghanistan havde siddet fængslet i knap 4 år fra december 1979. Direktoratet anså ansøgeren for flygtning, men afviste, at Danmark måtte anses for nærmest til at yde ham beskyttelse. - Nævnet lagde til grund, at ansøgeren efter afslutningen af sit lovlige ophold i Danmark og sin udrejse i januar 1976, hverken havde gjort forsøg på at opnå tilladelse til indrejse i Danmark før november 1983 eller havde haft kontakt med sin datter i den mellemliggende periode. Under disse omstændigheder fandt nævnet ikke, at der bestod en sådan særlig tilknytning til Danmark, at betingelserne i § 7, stk. 3, var opfyldt, og ansøgeren meddeltes afslag.

Beslutning af 12. november 1986 (1985-2-369). Vietnamesisk kvinde ansøgte om asyl fra Frankrig, hvor hun opholdt sig sammen med sin moster. Hun havde 2 brødre i USA og en bror i Japan.

Hendes forældre og 5 søskende havde opnået status som konventionsflygtninge her i landet. - Nævnet fandt, at Danmark måtte anses for nærmest til at yde beskyttelse, og hun meddeltes asyl i henhold til § 7, stk. 1, nr. 1, jfr. stk. 3.

Beslutning af 18. marts 1986 (1984-2-138). Ung vietnamesisk mand, var ankommet fra Vietnam til Indonesien i oktober 1983, hvor han siden havde opholdt sig i en flygtningelejr. Hans forældre og 2 søstre opholdt sig fortsat i Vietnam, mens to andre søstre og en bror siden 1981 havde haft opholdstilladelse i Danmark som konventionsflygtninge. - Nævnet lagde til grund, at ansøgeren ikke kunne antages at have opnået en nærmere tilknytning til Indonesien, blandt andet fordi han dér havde opholdt sig i en flygtningelejr. Nævnet fandt ud fra en samlet vurdering, herunder at ansøgeren ikke havde nære slægtinge uden for Vietnam bortset fra sine søskende i Danmark, at han opfyldte betingelserne for asyl i medfør af § 7, stk. 1, nr. 1, jfr. stk. 3.

Beslutning af 18. marts 1986 (1984-2-132 og 1985-2-255). Sagen angik en vietnamesisk kvinde (31 år) og dennes bror (20 år). Søsteren havde siden oktober 1983 opholdt sig i en flygtningelejr i Indonesien, mens broderen siden maj 1983 havde opholdt sig i en flygtningelejr i Malaysia. Forældrene og 5 andre søskende opholdt sig fortsat i Vietnam, mens en 26-årig søster siden september 1982 havde haft opholdstilladelse i Danmark med konventionsstatus. - Ansøgerne kunne ikke antages at have opnået en nærmere tilknytning til henholdsvis Indonesien og Malaysia, og nævnet fandt efter en samlet vurdering, herunder at ansøgerne ikke havde andre nære slægtinge uden for Vietnam end søsteren i Danmark, at ansøgerne opfyldte betingelserne for asyl i medfør af § 7, stk. 1, nr. 1, jfr. stk. 3.

Flygtningenævnet har i en situation, hvor en ansøger fastholdt sin klage over afslag på asyl efter at være udrejst af Danmark, behandlet klagen i henhold til § 7, stk. 3:

Beslutning af 17. oktober 1986 (1985-2-1363). Ung polak, som i

november 1985 af Direktoratet for Udlændinge var meddelt afslag på asyl. Inden Flygtningenævnets behandling af sagen udrejste han af Danmark til Frankrig, hvor han i december 1985 havde fået udstedt opholdstilladelse gældende indtil april 1986 og siden forlænget til juli 1986. Ansøgeren havde efter det oplyste tillige søgt om asyl i Frankrig, men havde samtidig tilkendegivet, at han ønskede at fastholde sin asylansøgning i Danmark. - Nævnet fandt ikke at kunne udelukke, at ansøgeren ville kunne anses for omfattet af § 7, stk. 1, såfremt han havde opholdt sig her i landet. Da han imidlertid siden december 1985 havde haft ophold i Frankrig, hvor han havde indgivet ansøgning om asyl, fandtes betingelserne i § 7, stk. 3, ikke at være opfyldt, idet nævnet måtte gå ud fra, at han ville kunne opnå den fornødne beskyttelse i Frankrig, og han meddeltes afslag.

Ved ændringen af udlændingeloven i efteråret 1986 (lov nr. 686 af 17. oktober 1986) blev asylansøgers ubetingede ret til at opholde sig i Danmark, mens deres sag bliver behandlet, ophævet ved en ændring af § 48, stk. 2, jfr. ovenfor i afsnit 2.5. Efter den nye regel i udlændingelovens § 48, stk. 2, kan en asylansøger afvises ved grænsen, såfremt den pågældende indrejser fra et land, hvor ansøgeren befinder sig i en faktisk trygheds-situation. Disse asylansøgere må indgive deres asylansøgninger til en dansk repræsentation i udlandet, og afgørelsen af, om asyl kan meddeles, træffes efter bestemmelsen i udlændingelovens § 7, stk. 4 (tidligere stk. 3).

Nævnet har efter ændringslovens ikrafttræden modtaget en række sager, hvori der er søgt om asyl fra udlandet, men har ved betretningsperiodens afslutning endnu ikke truffet afgørelse i nogen af disse sager.

Nævnets koordinationsudvalg har i januar 1987 drøftet retningslinierne for opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 4, og har besluttet, at de foran opstillede retningslinier for afgrænsningen af begrebet "nære slægtninge" fortsat bør danne udgangspunkt for behandlingen af sagerne, dvs. at der skal anlægges en konkret, samlet vurdering af forholdene.

Om oplysningen af sager, der skal afgøres efter § 7, stk. 4, henvises til afsnit 4.3., side 58.

5.5. Betydningen af kriminelle forhold forud for nævnets afgørelse.

5.5.1. Forhold begået i udlandet.

Såfremt asylansøgeren forud for Flygtningenævnets afgørelse har begået kriminelt forhold af grovere eller alvorligere karakter, kan ansøgerens tilstedeværelse i Danmark være uønskelig, selv om ansøgeren i øvrigt opfylder betingelserne for at få opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7. Dette spørgsmål reguleres til dels af udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1, hvorefter der uanset bestemmelsen i § 7, kun når særlige grunde taler derfor, kan meddeles asyl til en udlænding, der er dømt for et forhold, som kunne medføre udvisning efter udlændingelovens § 22, nr. 2 eller 3, såfremt pådømmelsen var sket her i landet.

Som det fremgår af bestemmelsen, er det en forudsætning for dens (direkte) anvendelse, at asylansøgeren forud for indrejsen i Danmark er blevet dømt for det strafbare forhold ved en udenlandsk domstol, hvilket i praksis vil blive (søgt) klarlagt, inden ansøgningen om opholdstilladelse færdigbehandles. For at asyl kan nægtes, skal der desuden være tale enten om vedholdende, grov kriminalitet (§ 22, nr. 2), eller om, at det kriminelle forhold ved en pådømmelse i Danmark må antages at ville have medført en ubetinget straf af mindst 6 års fængsel (§ 22, nr. 3).

Der har ikke i nævnets funktionstid været sager, hvor nævnet har afslået at meddele asyl under henvisning til bestemmelsen i § 10, stk. 1, nr. 1. Spørgsmålet om at meddele afslag på asyl med henvisning til, at ansøgeren har begået borgerlig forbrydelse forud for indrejsen i Danmark har foreligget i flere tilfælde, hvor kriminaliteten dog ikke har været pådømt ved en udenlandsk domstol. I sådanne tilfælde har Direktoratet for Udlæn-

dinge begrundet sit afslag med en henvisning til Flygtningekonventionens art 1.F.b., hvorefter konventionen ikke finder anvendelse på den, om hvem der er alvorlig grund til at antage, at han har begået en alvorlig ikke-politisk forbrydelse uden for tilflugtslandet, inden han som flygtning fik adgang til dette.

I intet af tilfældene har nævnet dog meddelt afslag på asyl med den af direktoratet anførte begrundelse. Anvendelsen af konventionens artikel 1.F.b. forudsætter efter nævnets opfattelse, at det pågældende kriminelle forhold (som normalt vil være kommet frem gennem ansøgerens egen forklaring) utvivlsomt må betegnes som en borgerlig og ikke en politisk forbrydelse. Denne sondring vil i almindelighed være vanskelig at foretage, når det drejer sig om asylansøgere fra lande, hvor blodsudgydelser - både fra myndighedernes og private personers side - er almindeligt forekommende.

Som eksempler herpå kan nævnes:

Beslutning af 3. november 1986 (1986-2-2309). Ung mand, statsløs palæstinenser. Havde været medlem af PLO siden 1974. I 1981 havde han fået en militær ordre om at udføre et hævndrab på en tilfældig falangist-familie. Under aktionen var han sammen med de 2 PLO-medlemmer, der havde planlagt aktionen. Ansøgerens opgave i forbindelse med aktionen havde været at sørge for, at de kom sikkert gennem vejspærringer. Ansøgeren havde forgæves forsøgt at overtale de 2 andre til ikke at gennemføre aktionen. Det var de 2 andre, der skød og dræbte 4 falangister. - Nævnet lagde i det væsentlige ansøgerens forklaring om drabene til grund og meddelte herefter ansøgeren asyl som konventionsflygtning.

Beslutning af 19. november 1986 (1986-2-1980). Irakisk ægtepar, indrejst sammen med deres datter. Manden, der var kurder, havde været medlem af og udført politiske aktiviteter for De Forenede Kurdiske Studenter. De irakiske myndigheder havde anklaget ham for at have udført terrorhandlinger (bombesprængninger og drab). Han var blevet frifundet for anklagen og var i stedet blevet i-

dømt en langvarig fængselsstraf for sine politiske handlinger. Han var ca. 1 år senere blevet løsladt i forbindelse med en generel amnesti. Under fængselsopholdet havde han været udsat for tortur. - Nævnet fandt efter en samlet bedømmelse af sagen, herunder ansøgerens oplysninger om sine politiske aktiviteter og den tortur, han havde været udsat for, at familien som udgangspunkt var omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 1, nr. 1. Nævnet fandt endvidere, at der efter det foreliggende - uanset at den idømte straf tillige måtte omfatte visse terrorhandlinger - ikke var tilstrækkeligt grundlag for i medfør af konventionens art. 1.F.b eller udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 at afslå opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, og familien meddeltes asyl som konventionsflygtninge.

5.5.2. Forhold begået i Danmark.

I et par tilfælde har nævnet afgjort sager, hvori der var spørgsmål om at meddele afslag på asyl under henvisning til, at ansøgeren var blevet dømt for et strafbart forhold i Danmark, inden asylsagen var færdigbehandlet. Denne situation er ikke direkte nævnt i § 10, stk. 1, nr. 1, eller i nogen anden bestemmelse i udlændingeloven, men hvor spørgsmålet har foreligget, har nævnet truffet afgørelse ud fra en analogi af § 10. Dette indebærer, at der ikke i videre omfang end i tilfælde, der er direkte omfattet af § 10, vil kunne meddeles afslag på asyl. Kun i en enkelt sag har nævnet meddelt afslag:

Beslutning af 2. december 1986 (1985-2-655). Mand i tredverne, polsk statsborger. Havde opholdt sig uden for Polen siden 1977 og var i 1979 indrejst i Danmark. I 1980 var han blevet idømt 1 års fængsel for voldtægt. I 1982 var han blevet idømt 6 års fængsel for røveri af særlig farlig karakter, og i 1983 var han blevet idømt 6 måneders fængsel for vold. - Et flertal af nævnet fandt, at ansøgeren, uanset at han måtte anses for omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 1, nr. 2, burde nægtes asyl på grund af den alvorlige kriminalitet begået i Danmark, jfr. en analogi af § 10, stk. 1, nr. 1, jfr. § 22, nr. 2 og 3.

5.6. Bortfald af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 17.

Efter bestemmelsen i udlændingelovens § 17, stk. 1, bortfalder en opholdstilladelse, når udlændingen opgiver sin bopæl i Danmark. Endvidere bortfalder en opholdstilladelse, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 6 på hinanden følgende måneder, dog mere end 12 måneder, såfremt udlændingen med henblik på varigt ophold lovligt har boet mere end 2 år her i landet. Fravær fra Danmark på grund af værnepligt eller tjeneste, der træder i stedet herfor, medregnes ikke.

Efter § 17, stk. 2, kan det dog efter ansøgning bestemmes, at en opholdstilladelse, uanset om betingelserne for bortfald efter § 17, stk. 1, er opfyldt, ikke skal anses for bortfaldet.

Bestemmelserne i § 17, stk. 1 og 2, finder anvendelse for alle udlændinge med opholdstilladelse i Danmark. For udlændinge, som har opholdstilladelse efter reglerne i udlændingelovens §§ 7-8, gælder dog yderligere, at opholdstilladelsen først ophører, når den pågældende frivilligt har taget bopæl i hjemlandet eller har opnået beskyttelse i et tredje land.

Har Direktoratet for Udlændinge truffet afgørelse om bortfald efter § 17 af en opholdstilladelse til en flygtning, kan denne afgørelse påklages til Flygtningenævnet, jfr. § 53 a, stk. 1, nr. 2 (som affattet ved lov nr. 686 af 17. oktober 1986).

Bestemmelsen i § 17, stk. 3, omfatter både konventionsflygtninge og flygtninge, der har opnået de-facto status. Om en opholdstilladelse kan betragtes som bortfaldet efter § 17, beror på en konkret vurdering. Spørgsmålet om, hvorvidt en udlænding kan antages at have opnået beskyttelse i et tredje land, må vurderes ud fra samme kriterier som ved bedømmelsen af, om et andet land kan anses for 1. asylland, jfr. ovenfor i afsnit 5.3.

Nævnet har i beretningsperioden kun i to sager haft lejlighed til at tage stilling til spørgsmålet om bortfald af en tidligere meddelt opholdstilladelse.

Beslutning af 22. april 1986 (1985-2-888). Flygtningenævnet stadfæstede Direktoratet for Udlændinges afgørelse, hvorefter den tidligere meddelte opholdstilladelse til et ungarsk ægtepar måtte anses for bortfaldet i medfør af § 17, stk. 1, jfr. stk. 3, da ægteparret havde opnået beskyttelse i Australien. Det fremgik af sagen, at opholdet i Danmark havde været mindre end 2 år, mens opholdet i Australien havde været mere end 3 år, da direktoratet traf sin afgørelse den 17. april 1985, og at ægteparret havde opnået permanent opholdstilladelse i Australien.

Beslutning af 7. januar 1987 (1986-2-3004). Nævnet omgjorde direktoratets afgørelse vedrørende en iransk statsborger i en sag, hvor der forelå specielle omstændigheder. Direktoratet for Udlændinge havde oprindeligt den 10. december 1985 meddelt den pågældende afslag på en anmodning om opholdstilladelse efter § 7. Efter en fornyet gennemgang af sagen meddelte direktoratet den 20. december 1985 den pågældende opholdstilladelse i medfør af § 7, stk. 1, nr. 2. Ansøgeren udrejste til Iran den 23. december 1985, endnu inden afgørelsen af 20. december 1985 var blevet forkyndt for ansøgeren. Nævnet fandt, at opholdstilladelsen ikke kunne anses for bortfaldet i medfør af § 17, stk. 3, idet den pågældende ikke kunne antages frivilligt at have taget ophold i hjemlandet. Nævnet lagde herved til grund, at ansøgeren ikke ved udrejsen af Danmark var bekendt med, at han havde opnået de facto-status, og at ansøgeren straks efter hjemkomsten til Iran gjorde forberedelser til og derpå hurtigt udrejste af landet efter kun ca. 10 dages ophold.

5.7. Praksis vedrørende udlændingelovens § 31.

Efter udlændingelovens § 31, stk. 1, må en udlænding ikke sendes til et land, hvor den pågældende risikerer forfølgelse af de i flygtningekonventionens art. 1.A. nævnte grunde, eller hvor udlændingen ikke er beskyttet mod videresendelse til et sådant land.

Bestemmelsen i stk. 1 finder efter § 31, stk. 2, tilsvarende an-

vendelse, såfremt de i § 7, stk. 1, nr. 2 (nu § 7, stk. 2), nævnte omstændigheder foreligger. Dette gælder dog ikke, hvis der er bestemte grunde til at antage, at udlændingen frembyder fare for landets sikkerhed, eller hvis udlændingen efter endelig dom for en særlig farlig forbrydelse må antages at frembyde nærliggende fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed.

Bestemmelsen i § 31 gælder ikke kun flygtninge, men angår alle udlændinge.

Afgørelsen af, om § 31 er til hinder for udsendelse, træffes i 1. instans af politiet. Politiets afgørelser kan indbringes for Flygtningenævnet, såfremt udlændingen er indrejst før ikrafttrædelsen af lov nr. 686 af 17. oktober 1986, jfr. dennes § 3, sammenholdt med § 53 a, stk. 1, nr. 4, i lovbekendtgørelse nr. 90 af 26. februar 1986. For udlændinge, der er indrejst efter ændringslovens ikrafttræden den 19. oktober 1986, kan politiets afgørelse om udsendelse påklages til justitsministeren.

Påberåber en udlænding sig efter at have fået nævnets afslag på en anmodning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, at udsendelsen er i strid med § 31, er det i nævnet fast antaget, at en særskilt prøvelse af § 31 ikke kan finde sted. Spørgsmålet om, hvorvidt § 31 er til hinder for udsendelse, anses for afgjort allerede ved nævnets beslutning om afslag på opholdstilladelse efter § 7 ("absorptionsprincippet") - i hvert fald, når spørgsmålet om særskilt prøvelse af § 31 rejses kort efter § 7-afgørelsen.

Foreligger der senere en ny situation, f.eks. fordi forholdene i det pågældende land er ændret, vil der eventuelt være mulighed for at indbringe sagen for nævnet.

"Absorptionsprincippet" er antaget at gælde både Direktoratet for Udlændinges og Flygtningenævnets afgørelser, ligesom princippet er antaget at gælde i forholdet mellem 1. asyllandsreglen og § 31, jfr. bl.a. følgende afgørelser:

Beslutning af 6. juni 1985 (1985-2-393). En iransk statsborger var af nævnet meddelt afslag på asyl under hensyn til, at Tyrkiet måtte anses for 1. asylland. Efter afslaget blev sagen den 11. juli 1985 begæret indbragt for nævnet med henblik på prøvelse af § 31, idet det blev gjort gældende, at der var begrundet frygt for, at den pågældende ville blive videresendt fra Tyrkiet til Iran. Da bl.a. risikoen for refoulering allerede var indgået ved vurderingen, der førte til afgørelse efter § 7, stk. 2, afvistes særskilt prøvelse af § 31.

I nævnets sag 1985-2-492 vedrørende en pakistansk statsborger blev det påklaget, at politiet efter nævnets afslag på asyl skulle have besluttet at udsende den pågældende til Pakistan. Nævnet fandt, at udsendelsen til hjemlandet ikke kunne gøres til genstand for særskilt prøvelse, men klagen blev i den konkrete sag betragtet som en anmodning om genoptagelse, idet der forelå nye oplysninger.

Endvidere kan nævnes:

Beslutning af 26. marts 1987 (1986-2-2965). En yngre polsk statsborger var indrejst i Danmark i 1978. I 1979 havde han opnået opholdstilladelse her i landet og senere fik han udstedt et polsk konsulatpas på den polske ambassade her i landet. I tiden herefter havde han ca. 15-20 gange været i Polen uden problemer. I 1984 var han blevet idømt 3 års fængsel her i landet, bl.a. for at have medvirket til at afsætte stjalne biler i Polen. Ved dommen var der truffet bestemmelse om udvisning med indrejseforbud for bestandigt. Ansøgeren havde herefter søgt om asyl og indbragte siden direktoratets afslag på opholdstilladelse efter § 7 samt politiets afgørelse om, at en udsendelse til Polen ikke ville være i strid med § 31, for nævnet. Nævnet fandt ikke, at der var grundlag for opholdstilladelse efter § 7 eller for at undlade udsendelse i medfør af § 31.

5.8. Nævnets udtalelser i henhold til udlændingelovens § 57.

Efter udlændingelovens § 57 skal anklagemyndigheden, forinden der under en straffesag nedlægges påstand om udvisning af en udlænding, der har opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens §§ 7-8, indhente en udtalelse fra Flygtningenævnet.

Udvisning ved dom i straffesager er ikke undergivet nævnets prøvelseskompetence, jfr. § 53 a.

Det er Flygtningenævnets opfattelse, at udtalelser i medfør af § 7 er af foreløbig karakter og alene er vejledende. Udtalelsen tjener til at give retten, der skal træffe afgørelse vedrørende udvisningspåstanden, det bedst mulige grundlag for at tage stilling til sagens flygtningeretlige aspekter.

I forbindelse med afgivelse af en udtalelse efter § 57 foretager nævnet ikke en tilbundsgående undersøgelse af, om udlændingen på tidspunktet for udtalelsens afgivelse opfylder betingelserne for asyl, ligesom der heller ikke på dette tidspunkt, hvor der ikke er sket domfældelse, foretages en indgående prøvelse af, om udlændingelovens § 31 er til hinder for en udsendelse. Baggrunden herfor er, at det er forholdene på udsendelsestidspunktet, der er afgørende for, om et asylgrundlag fortsat er til stede, og om der i givet fald bør ske udsendelse af en udlænding på grundlag af en udvisningsdom.

En beslutning om udsendelse på grundlag af en udvisningsdom vil kunne indbringes for Flygtningenævnet eller for justitsministeren, jfr. ovenfor under 5.7.

Nævnet har indtil 1. april 1987 afgivet § 57-udtalelser i 5 sager. Sagerne har vedrørt uruguayanske statsborgere (3) og iranske statsborgere (2).

I sagerne vedrørende de uruguayanske statsborgere havde de pågældende i 1981 opnået opholdstilladelse her i landet som konventionsflygtninge. I disse sager har nævnet for så vidt angår

det asylretlige udtalt, at det grundlag, hvorpå der i sin tid blev givet opholdstilladelse, ikke længere var til stede, idet de nuværende forhold i Uruguay ikke i dag ville kunne have begrundet en opholdstilladelse efter § 7, og at der som følge heraf ikke ville være noget til hinder for udsendelse til Uruguay.

I sagerne vedrørende de iranske statsborgere havde de pågældende opnået opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7, stk. 1, nr. 2. I disse sager har nævnet udtalt, at det grundlag, der i sin tid førte til, at der meddeltes de pågældende opholdstilladelse, fortsat var til stede. En udsendelse på grundlag af en udvisningsdom ville efter nævnets opfattelse forudsætte, at forholdene i Iran ændredes, således at grundlaget for opholdstilladelsen ikke længere var til stede, eller at udsendelse skete til et land, hvor beskyttelse kunne opnås. Nævnet udtalte endvidere, at de pågældende under alle omstændigheder ville kunne udsendes af Danmark, eventuelt til Iran, såfremt de i udlændingelovens § 31, stk. 2, 2. pkt., omtalte særlige grunde skønnedes at foreligge. Nævnet fandt dog ikke at burde udtale sig om dette spørgsmål på tidspunktet for afgivelsen af udtalelsen.

Nævnet har i disse sager alene udtalt sig om det asylretlige og har samtidig gjort opmærksom på, at såfremt der på grund af en udvisningsdom bliver truffet bestemmelse om udsendelse, vil denne beslutning til sin tid kunne indbringes for nævnet i medfør af udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 4, idet de pågældende alle var indrejst før lov nr. 686 af 17. oktober 1986 trådte i kraft. Nævnet har anmodet anklagemyndigheden om, at udlændingene bliver gjort bekendt med muligheden for at indbringe udsendelsesspørgsmålet for nævnet, såfremt der ved dommene besluttet udvisning.

Kapitel 6.

Statistik.

6.1. Indledning.

I tiden fra oprettelsen af Flygtningenævnet den 1. oktober 1983 og frem til udgangen af marts 1987 har nævnet modtaget 3837 sager til behandling. Mens nævnet i det første års tid modtog under 50 sager i kvartalet, indtraf der fra begyndelsen af 1985 en kraftig vækst i antallet af indkomne sager. I 1. kvartal 1986 nåedes et højdepunkt med næsten 800 indkomne sager, hvorefter antallet igen faldt noget.

Som omtalt i afsnit 2.3. blev Flygtningenævnets kapacitet væsentligt udvidet i 1985. Mens nævnet i begyndelsen afholdt møde 5-10 gange i kvartalet, steg antallet gradvis til 43 møder i 4. kvartal i 1985 og yderligere til mellem 50 og 75 møder pr. kvartal i 1986. I 1. kvartal 1987 er der afholdt 74 møder. Fra 1986 har der således en stor del af tiden været afholdt 6-7 (hel-dags-)møder om ugen, idet der nogle dage har været berammet sager samtidig i 2 afdelinger af nævnet. I alt har der fra 1. oktober 1983 - 31. marts 1987 været afholdt 451 møder. Tallene omfatter alene ordinære møder, ikke møder i koordinationsudvalget. Alligevel har det på grund af det store antal sager i flere perioder været vanskeligt for nævnet at følge med.

En optælling ved udgangen af marts 1987 viste, at nævnet havde realitetsbehandlet og afgjort tæt ved 2100 sager, jfr. nærmere nedenfor. 596 sager var fortsat under behandling. Antallet af indkomne sager og antallet af beslutninger pr. kvartal fremgår af tabel 1. En grafisk fremstilling af tallene findes på fig. 1 og 2.

Kvartal	Indkomne sager i perioden	Indkomne sager totalt	Antal beslutninger i perioden	Antal be- slutnin- ger totalt
1983 4	47	47	10	10
1984 1	24	71	20	30
1984 2	36	107	18	48
1984 3	11	118	14	62
1984 4	86	204	16	78
1985 1	319	523	20	98
1985 2	263	786	52	150
1985 3	289	1075	74	224
1985 4	554	1629	219	443
1986 1	787	2416	252	695
1986 2	506	2922	334	1029
1986 3	309	3231	268	1297
1986 4	362	3593	420	1717
1987 1	244	3837	397	2114

Tabel 1. Antal indkomne sager og antal beslutninger pr. kvartal.

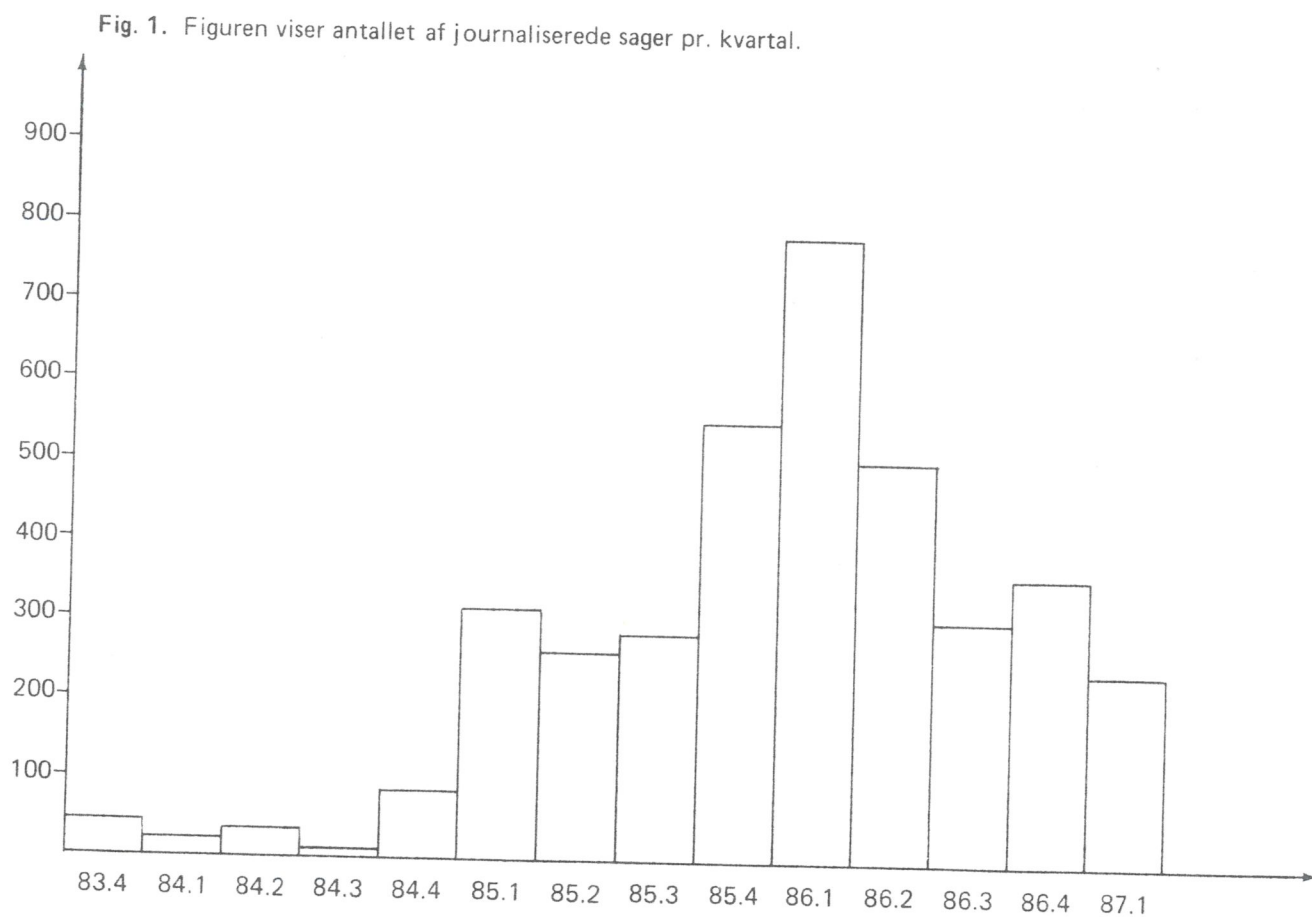
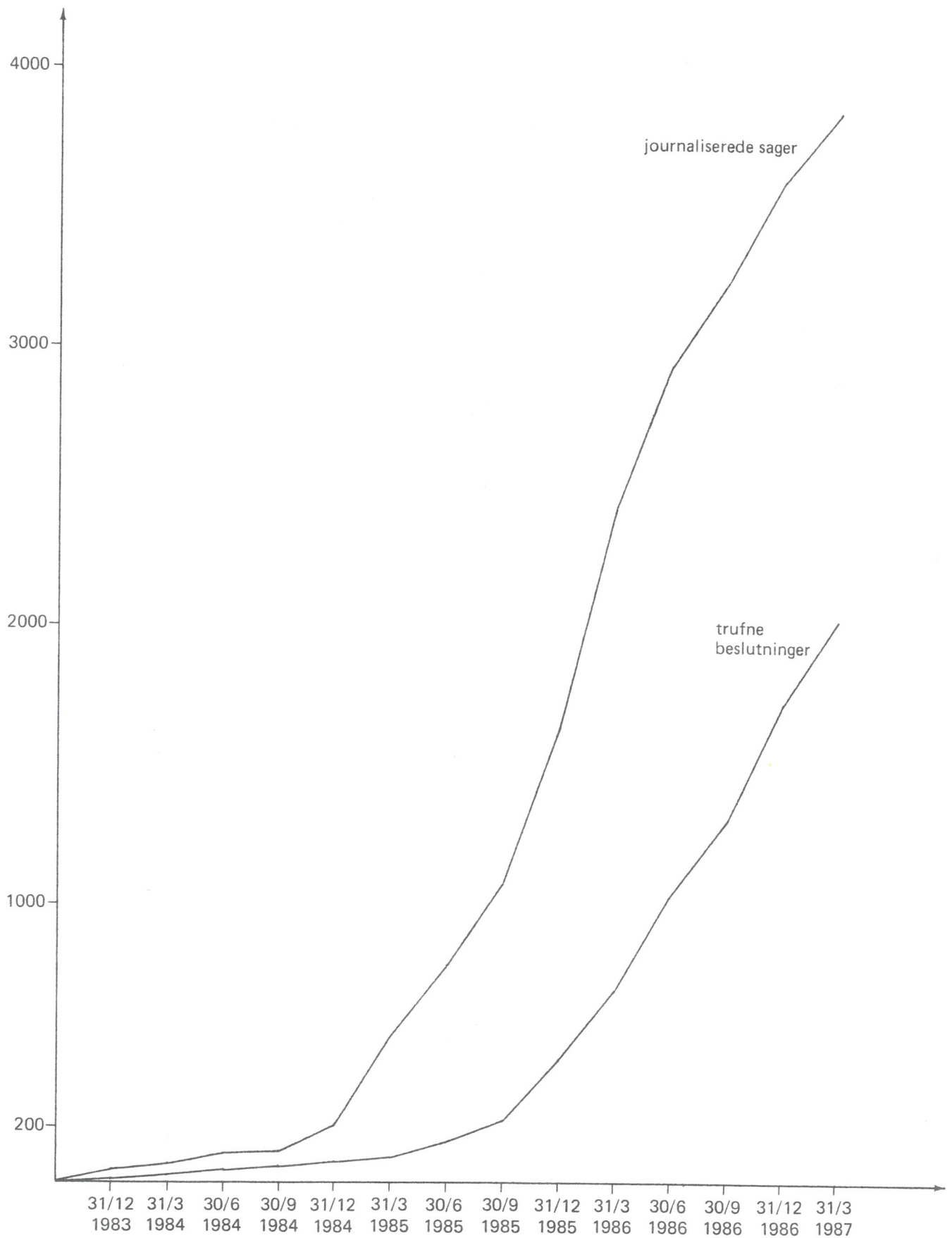

Fig. 2. Figuren viser det totale antal journaliserede sager og det totale antal truffne beslutninger som forløb af tiden.

Af de nævnte tal kan udledes, at mellem 1100 og 1200 sager er afsluttet, uden at nævnet har truffet realitetsafgørelse. Blandt grundene til, at en sag afsluttes uden nævnsbehandling, kan nævnes, at ansøgeren har frafaldet sin klage over Direktoratet for Udlændinges afgørelse, eventuelt fordi pågældende har ønsket at udrejse eller har opnået opholdstilladelse på andet grundlag. Endvidere har direktoratet efter en fornyet gennemgang af sagen i en række tilfælde omgjort en tidligere afgørelse og meddelt den pågældende asyl. Endelig har nævnet i et mindre antal tilfælde besluttet at tilbagesende sagen til direktoratet med henblik på fornyet afgørelse i 1. instans.

6.2. Det statistiske grundlag.

Grundlaget for de statistiske oplysninger i afsnittene 6.3. - 6.6. er en gennemgang af samtlige de beslutninger, Flygtningesnævnet har truffet frem til udgangen af marts 1987. Der er tale om i alt 2114 beslutninger. I enkelte tilfælde er det forekommet, at nævnet har genoptaget og truffet beslutning på ny i en sag, efter at den én gang var afgjort. I sådanne tilfælde optræder den samme sag flere gange i statistikken. Antallet af genoptagne sager har været ganske beskedent, og det skønnes på baggrund heraf, at ca. 2100 af de 2114 beslutninger vedrører forskellige sager. En beslutning vedrører ofte kun en enkelt person, men i en lang række tilfælde har en ansøger været fulgt af sin ægtefælle og/eller mindreårige børn, og beslutningen omfatter i så fald også disse personer. Det antal personer, som beslutningerne vedrører, er derfor væsentligt højere end 2100.

Langt de fleste af nævnets sager har drejet sig om klager over, at Direktoratet for Udlændinge har meddelt ansøgeren afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 (almindelige sager). 1842 af de 2114 beslutninger drejer sig om sådanne sager. De resterende 272 beslutninger har drejet sig om klager over, at direktoratet har meddelt opholdstilladelse som de factoflygtning i stedet for som konventionsflygtning (statusændringssager).

Opmærksomheden henledes på, at den omstændighed, at Flygtninge-nævnet er en klageinstans, betyder, at en række forhold ikke kan læses ud af tallene i de følgende afsnit. Tallene siger f.eks. intet om den nationalitetsmæssige fordeling af det samlede antal indrejste ansøgere eller om, hvilke nationaliteter der i videst omfang har fået meddelt asyl. Tallene vedrører alene den restgruppe af sager, hvori ansøgeren efter at have fået en (helt eller delvis) negativ afgørelse i 1. instans, har påklaget denne til Flygtninge-nævnet.

Til illustration af denne gruppe sagers størrelse i forhold til det samlede antal ansøgninger kan oplyses, at der i 1984, 1985 og 1986 indrejste henholdsvis 4312, 8698 og 9299 spontanansøgere. Antallet af spontanansøgere, som efter at have fået deres sag behandlet er blevet overgivet til Dansk Flygtningehjælp, lå i perioden 1979-1983 i intervallet 40-130 årligt, hvorefter det steg til 699 i 1984, 6272 i 1985 og 6374 i 1986.

I afsnit 6.7. findes en omtale af antallet af genoptagelsesansøgninger.

6.3. Fordelingen efter ansøgernes nationalitet.

Flygtninge-nævnet har behandlet almindelige sager vedrørende 49 forskellige nationaliteter og statusændringssager vedrørende 11 forskellige nationaliteter. I begge grupper er der endvidere behandlet sager vedrørende statsløse ansøgere. I tabellerne 2 og 3 er for henholdsvis almindelige sager og statusændringssager angivet, hvor mange beslutninger, der pr. kvartal er truffet pr. nationalitet.

Af tabel 2 fremgår, at 4 nationaliteter har udgjort langt den største del af nævnets sager. Det drejer sig om ansøgere fra Libanon, Tyrkiet, Polen og Iran. Antallet af beslutninger i almindelige sager vedrørende disse nationaliteter er henholdsvis 642, 495, 228 og 168, i alt svarende til 83% af samtlige de afgørelser, der er truffet i almindelige sager.

Kvartal Nationalitet	83.4					84.1 84.2 84.3 84.4				85.1 85.2 85.3 85.4				86.1 86.2 86.3 86.4				87.1	I alt		
Bangladesh																			2	2	
Etiopien						5	2	1	1								1	1	2	2	15
Irak																	2	1	1	10	14
Iran														1		48	8	83	78	218	
Jugoslavien																				2	2
Polen							1										1	1		2	5
Rumænien										1									1		2
Somalia																	1				1
Sri Lanka																			1		1
Statsl. palæstin.																			1	1	2
Tjekkoslaviet							1													1	2
Tyrkiet									5								1			2	8
I alt	0	5	4	1	6	1	0	0	1		0	54	10	92					94		272

Tabel 3. Beslutninger i statusændringssager, fordelt på klagerens nationalitet.

Af tabel 3 fremgår, at langt den væsentligste del af statusændringssagerne har drejet sig om iranske statsborgere, idet 218 af 272 beslutninger, svarende til 80%, vedrører sådanne ansøgere.

6.4. Fordelingen af sager efter behandlingsform.

Ved nævnets oprettelse i 1983 var udgangspunktet, at alle sager skulle behandles mundtligt i et nævn med 7 medlemmer. Der var dog mulighed for, at nævnets formand og et medlem udpeget af Dansk Flygtningehjælp i særligt hastende tilfælde kunne afgøre en sag, såfremt de var enige, hvilket er sket i hvert fald i ét tilfælde. Ved lovændringen i juni 1985 blev der åbnet mulighed for at behandle visse sager i nævn bestående af 3 medlemmer, jfr. ovenfor afsnit 2.3. Ved lovændringen i december 1985 udvidedes denne adgang. Der blev endvidere mulighed for at behandle disse sager på skriftligt grundlag.

Sagernes fordeling efter behandlingsform er vist i tabel 4. Også fordelingen af de almindelige sager vedrørende de fire mest fremtrædende nationaliteter fremgår af tabellen.

	7 medlemmer mundtligt	3 medlemmer mundtligt	3 medlemmer skriftligt
1842 beslutninger i almindelige sager, heraf	47,8%	41,4%	10,8%
642 beslutninger vedrørende libanesere	52,6%	34,9%	12,5%
495 beslutninger vedrørende tyrkere	29,9%	49,9%	20,2%
228 beslutninger vedrørende polakker	56,1%	39,5%	4,4%
168 beslutninger vedrørende iranere	25,6%	74,4%	0,0%
272 beslutninger i statusændringssager	6,6%	5,9%	87,5%

Label 4. Sagernes fordeling efter behandlingsform.

6.5. Sagernes udfald.

Der er 3 mulige udfald af en beslutning i en almindelig sag. Det ene er stadfæstelse af Direktoratet for Udlændinges afslag på opholdstilladelse. De 2 andre er ændring af direktoratets afgørelse, enten således at der meddeles de factostatus (F-status), eller således at der meddeles konventionsstatus (K-status).

	Stadfæstelse	F-status	K-status
7 medlemmer mundtlig behandling	68,2%	28,4%	3,4%
3 medlemmer mundtlig behandling	83,9%	14,0%	2,1%
3 medlemmer skriftlig behandling	97,5%	2,0%	0,5%
I alt	77,8%	19,6%	2,6%

Tabel 5. Beslutningernes udfald i almindelige sager.

	Stadfæstelse	K-status
7 medlemmer mundtlig behandling	61,1%	38,9%
3 medlemmer mundtlig behandling	70,6%	29,4%
3 medlemmer skriftlig behandling	89,9%	10,1%
I alt	86,8%	13,2%

Tabel 6. Beslutningernes udfald i statusændringssager.

I en statusændringssag er der 2 mulige udfald, nemlig stadfæstelse af direktoratets afgørelse om at meddele de factostatus eller meddelelse af konventionsstatus.

I tabel 5 findes for så vidt angår de almindelige sager en procentvis angivelse af, hvorledes nævnets beslutninger er faldet ud fordelt på de enkelte behandlingsformer. Tabel 6 indeholder de samme oplysninger vedrørende statusændringssager.

Den ret markante forskel, der for de almindelige sagers vedkommende er i omgørelsesprocenten afhængigt af behandlingsformen, må ses i sammenhæng med karakteren af de sager, der fordeles til behandling på de respektive måder, jfr. nærmere herom afsnit 2.4. og 3.1.

Vedrørende statusændringssagerne bemærkes, at det er et meget lille antal, som er behandlet mundtligt, hvorfor man nok bør være forsigtig med at drage slutninger ud fra forskellene i omgørelsesprocenten efter de forskellige behandlingsformer.

Inden for de 4 største grupper af almindelige sager er udfaldet blevet, som det fremgår af tabel 7.

	Stadfæstelse	F-status	K-status
Libanon	77,1%	22,6%	0,3%
Tyrkiet	92,7%	6,9%	0,4%
Polen	64,9%	34,7%	0,4%
Iran	64,3%	29,8%	5,9%

Tabel 7. Beslutningernes udfald i almindelige sager inden for de 4 mest fremtrædende nationaliteter.

6.6. Dissenser.

Efter udlændingelovens § 56, stk. 2, træffes nævnets afgørelser ved stemmeflerhed. I de tilfælde, hvor en beslutning ikke er enstemmig, fremgår det af den, at der er tale om en flertalsafgørelse, men stemmetallene anføres ikke, idet oplysning herom efter fast praksis ikke gives.

Vedrørende sager, som behandles på skriftligt grundlag, kræver loven, at der i nævnet er enighed om, at en sag er egnet til behandling på denne måde, men ikke, at der er enighed om sagens udfald. Nævnet fulgte i lang tid den praksis, at der i sager, hvor der ikke opnåedes enighed om sagens udfald, skete udsættelse med henblik på mundtlig behandling. Denne praksis er fra slutningen af 1986 blevet fraveget i enkelte statusændringssager, hvor der har været enighed om at behandle sagen på skriftligt grundlag, men hvori der er blevet afgivet dissens med hensyn til sagens realitet.

I tabel 8 er angivet, hvor stor en andel af beslutningerne i de almindelige sager, fordelt på behandlingsform og resultat, som er truffet henholdsvis i enstemmighed og med dissens.

I statusændringssager er der forekommet dissens i 6 beslutninger, som har ændret direktoratets afgørelse, mens der er forekommet dissens i 2 beslutninger, som har stadfæstet direktoratets afgørelse.

Behandlingsform	Udfald	Enstemmige	Dissens
7 medlemmer mundtligt	Stadfæstelse	77,7%	22,3%
	F- eller K-status	54,6%	45,4%
	I alt	70,4%	29,6%
3 medlemmer mundtligt	Stadfæstelse	93,0%	7,0%
	F- eller K-status	68,3%	31,7%
	I alt	89,0%	11,0%
3 medlemmer skriftligt	Stadfæstelse	100,0%	0,0%
	F- eller K-status	100,0%	0,0%
	I alt	100,0%	0,0%
I alt		81,3%	18,7%

Tabel 8. Dissenser i almindelige sager.

6.7. Antallet af genoptagelsesansøgninger.

Flygtningenævnet har ikke foretaget nogen samlet opgørelse over, i hvor mange sager der er blevet anmodet om genoptagelse, efter at nævnet har truffet afgørelse i sagen. En optælling blandt de sager, hvori der blev truffet beslutning i november 1986, viser imidlertid, at der i ca. 27% af de almindelige sager, hvori Direktoratet for Udlændinges afslag på opholdstilladelse blev stadfæstet, senere blev fremsat anmodning om genoptagelse af behandlingen i nævnet. Overføres dette tal til hele perioden fra oktober 1983 til marts 1987 betyder det, at der er anmodet om genoptagelse i ca. 390 sager.

Også i statusændringssager, hvori nævnet har stadfæstet direktoratets afgørelse, bliver der jævnligt anmodet om genoptagelse.

Endvidere bliver der i en del sager fremsat anmodning om genoptagelse indtil flere gange.

Som nævnt i afsnit 6.2. har antallet af sager, hvori nævnet har imødekommet en anmodning om genoptagelse, været beskedent, men nævnet har ikke udarbejdet en opgørelse herover.

r

k-

se.

iop-

Artikel 1 i konvention af 28. juli 1951 om flygtninges retsstilling.

(Udenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 55 af 24. november 1954, Lovtidende C)

Artikel 1.

Bestemmelse af udtrykket "flygtning".

A. For nærværende konventions formål skal udtrykket "flygtning" finde anvendelse på enhver person, der:

1) i henhold til aftalerne af 12. maj 1926 og 30. juni 1928, konventionerne af 28. oktober 1933 og 10. februar 1938, protokollen af 14. september 1939 eller den Internationale Flygtningeorganisations statutter er blevet betragtet som flygtning;

de af den Internationale Flygtningeorganisation i dennes virksomhedsperiode truffene afgørelse om, at en person ikke kan anerkendes som flygtning, skal ikke være til hinder for, at den pågældende, når han opfylder de i dette afsnit under stk. 2 anførte betingelser, anerkendes som flygtning;

2) på grund af begivenheder, indtrådt inden den 1. januar 1951, og som følge af velbegrundet frygt for forfølgelse på grund af sin race, religion, nationalitet, sit tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller sine politisk anskuelser befinder sig udenfor det land, i hvilket han har statsborgerret, og som ikke er i stand til - eller på grund af en sådan frygt, ikke ønsker - at søge dette lands beskyttelse, eller som ikke har nogen statsborgerret, og på grund af sådanne begivenheder befinder sig udenfor det land, hvor han tidligere havde fast bopæl, og

ikke er i stand til - eller på grund af sådan frygt ikke ønsker - at vende tilbage dertil.

Med hensyn til en person, der har statsborgerret i mere end eet land, skal udtrykket "det land, i hvilket han har statsborgerret" betyde hvert af de lande, i hvilke han har statsborgerret. En person skal således ikke betragtes som værende uden beskyttelse fra det land, i hvilket han har statsborgerret, såfremt han uden gyldig grund, der udspringer af velbegrundet frygt, har undladt at søge beskyttelse fra et af de lande, i hvilke han har statsborgerret.

B. (1) For denne konventions formål skal ordene "begivenheder, indtrådt inden den 1. januar 1951" i artikel 1, afsnit A, betyde enten

(a) "begivenheder, indtrådt i Europa inden den 1. januar 1951", eller

(b) "begivenheder, indtrådt i Europa eller andetsteds inden den 1. januar 1951",

og hver kontraherende stat skal samtidig med sin underskrift, ratifikation eller tiltrædelse afgive en erklæring, hvori det tilkendegives, hvilken af disse betydninger den anvender med hensyn til sine forpligtelser i henhold til denne konvention.

(2) Enhver kontraherende stat, som har valgt den under (a) anførte formulering, kan når som helst udvide sine forpligtelser ved en til De Forenede Nationers generalsekretær stilet meddelelse om, at den vælger den under (b) anførte formulering.

C. Denne konvention skal ikke længere finde anvendelse på en person, der omfattes af bestemmelserne i afsnit A, såfremt han:

(1) påny frivilligt har søgt det lands beskyttelse, i hvilket han har statsborgerret;

eller

(2) efter at have mistet sin statsborgerret frivilligt har generhvervet denne;

eller

(3) har erhvervet en ny statsborgerret og nyder godt af det lands beskyttelse, i hvilket han er blevet statsborger;

eller

(4) frivilligt påny har bosat sig i det land, som han forladt eller udenfor hvilket han er forblevet af frygt for forfølgelse;

eller

(5) ikke længere kan afslå at søge det lands beskyttelse, i hvilket han har statsborgerret, fordi de omstændigheder, ifølge hvilke han er blevet anerkendt som flygtning, er bortfaldet,

denne bestemmelse skal dog ikke finde anvendelse på en af denne artikels afsnit A (1) omfattet flygtning, som kan påberåbe sig tvingende grunde, der har deres oprindelse i tidligere forfølgelse, til at afslå at søge beskyttelse fra det land, i hvilket han har statsborgerret;

(6) uden at være i besiddelse af nogen statsborgerret er i stand til at vende tilbage til det land, i hvilket han tidligere har haft fast bopæl, fordi de forhold, som førte til, at han er blevet anerkendt som flygtning, ikke længere er til stede,

denne bestemmelse skal dog ikke finde anvendelse på en af denne artikels afsnit A (1) omfattet flygtning, som kan påberåbe sig tvingende grunde, der har deres oprindelse i tidligere forfølgelse, til at afslå at vende tilbage til det land, i hvilket han tidligere havde fast bopæl.

D. Denne konvention skal ikke finde anvendelse på personer, som for nærværende nyder beskyttelse eller bistand fra andre organer eller institutioner under De Forenede Nationer end De Forenede Nationers højkommisær for flygtninge.

Såfremt af en eller anden grund denne beskyttelse eller bistand er bortfaldet, uden at disse personers forhold er blevet endeligt fastlagt i overensstemmelse med de derpå sigtende beslutninger, vedtagne af De Forenede Nationers plenarforsamling, skal disse personer uden videre være berettiget til at nyde de i denne konvention omhandlede fordele.

E. Denne konvention skal ikke finde anvendelse på den, som af de kompetente myndigheder i det land, i hvilket han har bosat sig, anerkendes som havende de rettigheder og pligter, der er knyttet til besiddelse af statsborgerret i det pågældende land.

F. Denne konventions bestemmelser skal ikke finde anvendelse på den, om hvem der er alvorlig grund til at antage, at han:

- (a) har begået en forbrydelse mod freden, en krigsforbrydelse eller en forbrydelse mod menneskeheden, således som disse forbrydelser er defineret i de mellemfolkelige aftaler, som er indgået for at træffe forholdsregler herimod,
- (b) har begået en alvorlig ikke-politisk forbrydelse udenfor tilflugtslandet, inden han som flygtning fik adgang til dette,
- (c) har gjort sig skyldig i handlinger, der er i strid med De Forenede Nationers mål og grundsætninger.

Artikel I i protokol af 31. januar 1967 vedrørende flygtnings retsstilling.

(Udenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 21 af 12. februar 1968, Lovtidende C)

Artikel I

Almindelig bestemmelse.

1. De i denne protokol deltagende stater forpligter sig til at anvende konventionens artikler 2-34 inklusive på de nedenfor definerede flygtninge.

2. I denne protokol skal betegnelsen "flygtning" - undtagen ved anvendelsen af denne artikels stk. 3 - forstås som enhver person, der omfattes af definitionen i konventionens artikel 1, som om ordene "som følge af begivenheder indtrådt før den 1. januar 1951" og samt ordene "som følge af sådanne begivenheder" var udeladt i artikel A (2).

3. Denne protokol skal af de deltagende stater anvendes uden geografisk begrænsning, idet dog deklARATIONER afgivet af stater, der allerede deltager i konventionen, i henhold til dennes artikel 1 B (1) (a) også skal være gældende i forhold til denne protokol, medmindre de er udvidet i henhold til konventionens artikel 1 B (2).

Bekendtgørelse af udlændingeloven

Herved bekendtgøres udlændingelov, jfr. lovbekendtgørelse nr. 90 af 26. februar 1986 med de ændringer, der følger af lov nr. 686 af 17. oktober 1986.

Kapitel I

Udlændinges indrejse og ophold i Danmark

§ 1. Statsborgere i Finland, Island, Norge og Sverige kan uden tilladelse indrejse og opholde sig her i landet.

§ 2. Udlændinge, der er omfattet af de regler, som er nævnt i stk. 3 (EF-reglerne), kan uden tilladelse indrejse og opholde sig her i landet i indtil 3 måneder fra indreisen.

Stk. 2. De begrænsninger, der følger af kapitlerne 3–5, finder kun anvendelse på udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne, i det omfang det er foreneligt med disse regler.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter nærmere bestemmelser til gennemførelse af De europæiske Fællesskabers regler om visumfritagelse og om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser.

§ 3. Udlændinge, der efter regler fastsat i medfør af § 39, stk. 2, er fritaget for visum, kan indrejse og opholde sig her i landet i indtil 3 måneder fra indreisen. I dette tidsrum fradrages dog den tid, hvori udlændingen inden for de sidste 6 måneder har haft ophold i Danmark eller et andet nordisk land.

§ 4. Andre udlændinge skal have visum for at indrejse og opholde sig i Danmark.

Det samme gælder udlændinge, som har indrejseforbud, jfr. § 32.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte udlændinge må ikke opholde sig her i landet ud over det tidsrum, der er angivet i det udstedte visum.

Stk. 3. Visum kan gives til en eller flere indrejser med ret til indtil i alt 3 måneders ophold inden for et nærmere fastsat tidsrum.

§ 5. Udlændinge, der ikke er statsborgere i et andet nordisk land, jfr. § 1, må kun opholde sig i Danmark ud over de i §§ 2–4 angivne tidsrum, såfremt de har opholdstilladelse.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at børn under 18 år, der har fast ophold hos forældremyndighedens indehaver, er fritaget for opholdstilladelse.

§ 6. Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne, jfr. § 2.

§ 7. Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til en udlænding, hvis udlændingen er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951.

Stk. 2. Efter ansøgning gives der endvidere opholdstilladelse til en udlænding, som ikke er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951, men hvor det af lignende grunde som anført i konventionen eller af andre tungtvejende grunde ikke bør kræves, at udlændingen vender tilbage til sit hjemland.

Stk. 3. Opholdstilladelse kan nægtes, såfremt udlændingen allerede har opnået beskyttelse i et andet land eller på grund af længerevarende ophold, derboende nære slægtninge eller andre tilsvarende forhold har nærmere tilknytning til et andet land, hvor udlændingen må antages at kunne opnå beskyttelse.

Stk. 4. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på en udlænding, som ikke befinder sig her i landet, såfremt Danmark på grund af udlændingens tidligere længerevarende lovlige ophold her i landet, herboende nære slægtninge eller anden tilsvarende tilknytning må anses for nærmest til at yde den pågældende beskyttelse.

Stk. 5. Til en udlænding, der er afvist eller udvist i henhold til § 48, stk. 2, gives der kun opholdstilladelse efter stk. 4.

§ 8. Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til udlændinge, der kommer hertil som led i en aftale med De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge eller lignende international aftale.

§ 9. Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til:

- 1) En udlænding, som tidligere har haft dansk indfødsret.
- 2) En udlænding, som samlever på fælles bopæl i ægteskab eller i fast samlivsforhold af længere varighed med en i Danmark fastboende person.
- 3) Mindreårigt barn af en i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle, når barnet bor hos forældremyndighedens indehaver.
- 4) Forældre over 60 år til et dansk eller nordisk barn eller et barn med opholdstilladelse efter §§ 7–8.
- 5) Forældre over 60 år til en udlænding med tidsbegrænset opholdstilladelse. Opholdstilladelse kan dog i almindelighed kun gives, hvis ansøgeren ikke har andre børn i hjemlandet, som kan påtage sig forførelsen.

Stk. 2. Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til andre udlændinge:

- 1) Hvis udlændingen uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde har nær familiemæssig eller lignende tilknytning til en i Danmark fastboende person.

- 2) Hvis udlændingen uden for de i § 7, stk. 1 og 2, nævnte tilfælde befinder sig i en sådan situation, at væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler for at imødekomme ansøgningen.

- 3) Hvis væsentlige beskæftigelsesmæssige eller erhvervsmæssige hensyn taler for at imødekomme ansøgningen.

- 4) Hvis ganske særlige grunde i øvrigt taler derfor.

Stk. 3. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 4–5, eller stk. 2, nr. 1, kan betinges af, at den person, der bor i Danmark, påtager sig at forsørge ansøgeren.

Stk. 4. Opholdstilladelse efter stk. 1 og stk. 2, nr. 1 og nr. 3–4, skal være opnået inden indrejsen. Justitsministeren kan dog fastsætte regler om, i hvilke tilfælde ansøgning om opholdstilladelse kan indgives her i landet.

§ 10. Uanset bestemmelserne i §§ 6–9 kan der kun, når særlige grunde taler derfor, gives opholdstilladelse:

- 1) hvis udlændingen er dømt for et forhold, som kunne medføre udvisning efter § 22, nr. 2–3, eller § 23, nr. 1, jfr. § 22, nr. 2–3, eller § 23, nr. 2–3, eller § 24, nr. 1, jfr. §§ 22, nr. 2–3, eller 23, nr. 2–3, eller § 24, nr. 2–4, såfremt pådømmelsen var sket her i landet,
- 2) hvis der i øvrigt foreligger omstændigheder, som kunne medføre udvisning efter reglerne i kapitel 4, eller
- 3) hvis udlændingen på grund af smitsom sygdom eller alvorligere sjælelig forstyrrelse må antages at frembyde fare eller væsentlige ulemper for sine omgivelser.

Stk. 2. Til udlændinge, som har indrejseforbud, jfr. § 32, kan opholdstilladelse kun gives efter reglerne i §§ 7–8.

§ 11. Opholdstilladelse gives med henblik på varigt eller midlertidigt ophold her i landet. En opholdstilladelse kan tidsbegrænses.

Stk. 2. Er opholdstilladelse givet med henblik på varigt ophold, kan en tidsbegrænsning ikke udstrækkes ud over 5 år fra den dag, hvor udlændingen med lovligt ophold tog fast bopæl her i landet. En tidsbegrænset opholdstilladelse med henblik på varigt ophold forlænges efter ansøgning, medmindre der er grundlag for at inddrage den efter § 19.

Stk. 3. For udlændinge med opholdstilladelse efter § 6 gælder dog reglen i artikel 7, stk. 2, i De europæiske Fællesskabers Råds direktiv nr. 360 af 15. oktober 1968.

§ 12. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om opholdstilladelser, herunder om adgangen til opholdstilladelse, om tilladelse-nes varighed, og om de betingelser, der kan fastsættes for opholdet.

Kapitel 2 Arbejde

§ 13. Udlændinge skal have arbejdstilladelse for at tage lønnet eller ulønnet beskæftigelse, for at udøve selvstændig erhvervsvirksomhed eller for mod eller uden vederlag at udføre tjenesteydelser her i landet. Arbejdstilladelse kræves tillige til beskæftigelse på dansk skib eller luftfartøj, der som led i rutefart eller iøvrigt regelmæssigt ankommer til dansk havn eller lufthavn.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter nærmere bestemmelser om, i hvilket omfang arbejdstilladelse kræves til arbejde på søterritoriet eller kontinentalsoklen.

§ 14. Følgende udlændinge er fritaget for arbejdstilladelse:

- 1) Statsborgere i et andet nordisk land, jfr. § 1.
- 2) Udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne, jfr. §§ 2 og 6.
- 3) Udlændinge, der har tidsubegrænset opholdstilladelse.

Stk. 2. Justitsministeren kan bestemme, at andre udlændinge er fritaget for arbejdstilladelse.

§ 15. Der kan knyttes betingelser til en arbejdstilladelse.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om arbejdstilladelser, herunder om tilladelse-nes indhold og varighed og om de betingelser, der kan knyttes til en tilladelse.

§ 16. Arbejdsministeren kan fastsætte regler om, at en udlænding, som har arbejdstilladelse eller er fritaget herfor, skal være medlem af en arbejdsløshedskasse, og om, at den, der beskæftiger en udlænding, skal underrette arbejdsformidlingen.

Stk. 2. Den, der beskæftiger en udlænding, skal på begæring meddele vedkommende myndighed de nødvendige oplysninger til konstatering af, om udlændingen arbejder lovligt her i landet.

Kapitel 3

Bortfald og inddragelse af opholdstilladelser og arbejdstilladelser

§ 17. En opholdstilladelse bortfalder, når udlændingen opgiver sin bopæl i Danmark. Tilladelsen bortfalder endvidere, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 6 på hinanden følgende måneder. Har udlændingen med henblik på varigt ophold lovligt boet mere end 2 år her i landet, bortfalder opholdstilladelsen dog først, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 12 på hinanden følgende måneder. I de nævnte tidsrum medregnes ikke fravær på grund af værnepligt eller tjeneste, der træder i stedet herfor.

Stk. 2. Det kan dog efter ansøgning bestemmes, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet i de i stk. 1 nævnte tilfælde.

Stk. 3. En opholdstilladelse, der er givet i medfør af §§ 7-8, ophører først efter stk. 1, når udlændingen frivilligt har taget bopæl i hjemlandet eller har opnået beskyttelse i et tredje land.

§ 18. En opholdstilladelse bortfalder, når der af forsørgelsesmæssige grunde er truffet afgørelse om, at en udlænding, der ikke har de fornødne midler til sit underhold, skal hjemsendes.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder dog ikke, hvis udlændingen med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 2 år.

§ 19. En tidsbegrænset opholdstilladelse kan inddrages:

- 1) Når det grundlag, som er angivet i ansøgningen eller tilladelsen, var urigtigt eller ikke længere er til stede.
- 2) Når udlændingen ikke har fornødent pas eller anden rejselegitimation, jfr. § 39, der giver adgang til tilbagerejse til udlandet.
- 3) Når udlændingen undlader at overholde de betingelser, der er fastsat for opholds-

tilladelsen eller for en arbejdstilladelse. Betingelserne skal udtrykkeligt være tilkendegivet, og det skal skriftligt være indskærpet udlændingen, at tilsidesættelse vil medføre inddragelse.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 finder ikke anvendelse på en udlænding, som er omfattet af §§ 7, 8 eller 9, stk. 1 og 2, og som med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 2 år.

Stk. 3. En tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse kan altid inddrages, såfremt udlændingen har opnået opholdstilladelsen ved svig.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1, nr. 2 og 3, finder ikke anvendelse på udlændinge, som har opholdstilladelse efter § 6.

Stk. 5. Ved afgørelser om inddragelse af opholdstilladelse finder bestemmelsen i § 26 tilsvarende anvendelse.

§ 20. Er der i medfør af §§ 7 eller 8 givet opholdstilladelse til en udlænding, der er kommet hertil som led i en omfattende indstrømning af flygtninge, kan tilladelsen inddrages, såfremt tredjeland har erklæret sig villigt til at modtage og yde den pågældende beskyttelse eller de omstændigheder, der begrundede opholdstilladelsen, klart er bortfaldet.

§ 21. En arbejdstilladelse bortfalder, når udlændingens opholdstilladelse bortfalder eller inddrages.

Kapitel 4 Udvisning

§ 22. Udlændinge, som bor her i landet med henblik på varigt ophold, og som lovligt har boet her i mere end de sidste 7 år, og udlændinge med opholdstilladelse efter §§ 7-8 kan kun udvises, hvis:

- 1) Udvisning findes påkrævet af hensyn til statens sikkerhed.
- 2) Udlændingen vedholdende har begået grov kriminalitet.
- 3) Udlændingen idømmes ubetinget straf af mindst 6 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter og udlændingen under hensyn til den idømte straf samt arten og grovheden af den begåede kriminalitet ikke bør forblive her i landet.

§ 23. Udlændinge, som bor her i landet med henblik på varigt ophold, og som lovligt har boet her i mere end de sidste 4 år, kan kun udvises:

- 1) Af de i § 22 nævnte grunde.
- 2) Hvis udlændingen idømmes ubetinget straf af mindst 1 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter og udlændingens forhold begrundet en nærliggende fare for, at udlændingen under fortsat ophold her i landet vil begå forbrydelser.
- 3) Hvis udlændingen idømmes ubetinget straf af mindst 4 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter og udlændingen under hensyn til den idømte straf samt arten eller grovheden af den begåede kriminalitet ikke bør forblive her i landet.

§ 24. Andre udlændinge kan udvises:

- 1) Af de i §§ 22 eller 23 nævnte grunde.
- 2) Hvis udlændingen idømmes ubetinget straf af fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en lovovertrædelse, som kan medføre fængsel i 2 år eller derover, og udlændingen under hensyn til den idømte straf samt arten eller grovheden af den begåede kriminalitet ikke bør forblive her i landet. En udlænding, som bor her i landet med henblik på varigt ophold, og som lovligt har boet her i mere end de sidste 2 år, kan dog kun udvises af denne grund, såfremt udlændingen idømmes ubetinget straf af mindst 1 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter.
- 3) Hvis en udlænding, der med lovligt ophold har fast bopæl her i landet, idømmes højere straf end hæfte eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter, og hvis der på grund af overtrædelsens beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt er bestemte grunde til at antage, at udlændingen under fortsat ophold her i landet vil begå lovovertrædelser.
- 4) Hvis en udlænding, der ikke er omfattet af nr. 3, idømmes betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der kan medføre højere straf end hæfte.

- 5) Hvis udlændingen opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse.

§ 25. En udlænding, som ikke har boet her i landet i længere tid end de sidste 2 år, kan desuden udvises, hvis udlændingen helt eller delvis ernærer sig på ulovlig vis.

Stk. 2. En udlænding, som ikke har boet her i landet i længere tid end det sidste år, kan desuden udvises:

- 1) Hvis udlændingen på grund af alkoholmisbrug jævnligt har givet anledning til ulempe for andre eller til forstyrrelse af ro og orden.
- 2) Hvis udlændingen ulovligt besidder eller bruger euforiserende stoffer.

§ 26. Ved afgørelsen om udvisning skal der foruden til udlændingens tilhørsforhold til det danske samfund, herunder varigheden af opholdet her i landet, tages hensyn til, om udvisning må antages at virke særlig belastende, navnlig på grund af:

- 1) udlændingens alder, helbredstilstand og andre personlige forhold,
- 2) udlændingens personlige eller familiemæssige tilknytning til herboende danske eller udenlandske statsborgere,
- 3) udlændingens tilknytning til landet i øvrigt, herunder at udlændingen er kommet hertil som barn eller ganske ung og dermed helt eller delvis har haft sin opvækst her i landet,
- 4) udlændingens manglende eller ringe tilknytning til hjemlandet eller andre lande, hvor udlændingen kan ventes at tage ophold, og
- 5) risikoen for, at udlændingen vil lide overlast i hjemlandet eller andre lande, hvor udlændingen kan ventes at tage ophold.

§ 27. De i §§ 11, stk. 2, 1. pkt., 17, stk. 1, 3. pkt., 18, stk. 2, 19, stk. 2, og 22–25 nævnte tidsrum regnes fra tidspunktet for udlændingens tilmelding til folkeregisteret eller, hvis ansøgningen om opholdstilladelse er indgivet her i landet, fra tidspunktet for ansøgningens indgivelse.

Stk. 2. Ophold med en opholdstilladelse, der er opnået ved svig, anses ikke for lovligt ophold.

Stk. 3. Den tid, hvori en udlænding har været varetægtsfængslet forud for en senere

domfældelse eller har udstået frihedsstraf eller været undergivet anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter, medregnes ikke i de i stk. 1 nævnte tidsrum.

Kapitel 5

Afvisning

§ 28. En udlænding, der ikke har opholdstilladelse, eller en nordisk statsborger, som ikke har fast bopæl her i landet, kan uanset bestemmelserne i kapitel 1 afvises ved indrejsen:

- 1) Hvis udlændingen har indrejseforbud og ikke har visum, jfr. § 4, stk. 1, 2. pkt.
- 2) Hvis udlændingen ikke opfylder de bestemmelser om pas, visum og indrejse, som er fastsat efter kapitel 7. Statsborgere i et andet nordisk land kan dog kun afvises af denne grund, såfremt de indrejser fra et ikke-nordisk land, jfr. § 39, stk. 4.
- 3) Hvis der efter det, som er oplyst om udlændingens forhold, er grund til at antage, at den pågældende vil tage ophold eller arbejde her i landet uden fornøden tilladelse.
- 4) Hvis udlændingen ikke har de nødvendige midler til sit underhold her i landet og til hjemrejsen. Udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne, jfr. § 2, kan dog ikke afvises af denne grund.
- 5) Hvis andre hensyn til den offentlige orden eller sikkerheds- eller sundhedsmæssige grunde tilsiger, at udlændingen ikke bør have ophold her i landet.

Stk. 2. Afvisning efter stk. 1 kan endvidere ske indtil 3 måneder efter indrejsen. Udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne, jfr. § 2, kan dog efter indrejsen kun afvises efter stk. 1, nr. 1 og 5.

Stk. 3. En udlænding, der ikke har fast bopæl her i landet, kan uanset bestemmelserne i kapitel 1 afvises, såfremt det findes påkrævet af hensyn til statens sikkerhed.

§ 29. En ikke-nordisk udlænding, som må antages at ville rejse videre til et andet nordisk land, skal afvises ved indrejsen, hvis den pågældende har modtaget indrejseforbud fra et sådant land og ikke har opnået særlig tilladelse til at indrejse i Danmark og det eller de andre nordiske lande, hvortil den

pågældende udlænding må antages at ville rejse.

Stk. 2. En ikke-nordisk udlænding, som må antages at ville rejse videre til et andet nordisk land, kan afvises ved indrejsen til Danmark, hvis den pågældende kan afvises efter de regler, der gælder i det nordiske land, hvortil den pågældende udlænding må antages at ville rejse.

Stk. 3. Afvisning efter stk. 1 og 2 kan endvidere ske indtil 3 måneder efter indrejsen.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1-3 finder ikke anvendelse på udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne, jfr. § 2.

Kapitel 6

Forskellige regler om opholdstilladelse, udvisning og afvisning

§ 30. En udlænding, der efter reglerne i kapitlerne 1 og 3-5 ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal udrejse af landet.

Stk. 2. Udrejser udlændingen ikke frivilligt, drager politiet omsorg for udrejsen. Justitsministeren fastsætter nærmere regler herom.

§ 31. En udlænding må ikke udsendes til et land, hvor den pågældende risikerer forfølgelse af de i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, artikel 1 A, nævnte grunde, eller hvor udlændingen ikke er beskyttet mod videresendelse til et sådant land.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse, såfremt udlændingen har opnået opholdstilladelse i henhold til § 7, stk. 2 eller stk. 4, jf. stk. 2. Dette gælder dog ikke, hvis der er bestemte grunde til at antage, at udlændingen frembyder fare for landets sikkerhed, eller hvis udlændingen efter endelig dom for en særlig farlig forbrydelse må antages at frembyde nærliggende fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed.

§ 32. En dom, kendelse eller beslutning, hvorved en udlænding udvises, medfører, at udlændingens visum og opholdstilladelse bortfalder, og at udlændingen ikke uden tilladelse på ny må indrejse og opholde sig her i landet (indrejseforbud). Indrejseforbuddet kan tidsbegrænses og skal i så fald udløbe en 1. januar eller en 1. juli.

Stk. 2. Bestemmelse om indrejseforbud kan træffes i forbindelse med en beslutning

om afvisning efter § 28, stk. 2, jfr. stk. 1, nr. 4 eller 5.

Stk. 3. Den politimyndighed, som drager omsorg for udrejsen, skal udlevere udlændingen en skriftlig og begrundet meddelelse om indrejseforbuddet og om strafansvaret ved overtrædelse heraf.

Stk. 4. Når omstændighederne taler derfor, kan et indrejseforbud senere ophæves. Et ved dom meddelt indrejseforbud kan dog, medmindre der gives udlændingen opholdstilladelse efter §§ 7-8, tidligst ophæves 2 år efter udrejsen, jfr. dog § 50.

§ 33. Afslag på en ansøgning om opholdstilladelse, beslutning om inddragelse af opholdstilladelse og beslutning om udvisning efter § 24, nr. 5, eller efter § 25 skal indeholde en frist for udrejse. Afgørelsen skal endvidere indeholde oplysning om reglen i stk. 3, 1. pkt.

Stk. 2. Fristen må, bortset fra påtrængende tilfælde, ikke være kortere end 15 dage eller, hvis udlændingen er statsborger i et andet nordisk land og har haft bopæl her i landet, eller hvis udlændingen hidtil har haft opholdstilladelse, 1 måned.

Stk. 3. Påklages en afgørelse efter stk. 1 inden 7 dage efter, at den er meddelt den pågældende, har udlændingen ret til at blive her i landet, indtil klagen er afgjort, såfremt udlændingen enten er omfattet af EF-reglerne, jfr. § 2, eller er statsborger i et andet nordisk land og har haft bopæl her i landet, eller hidtil har haft opholdstilladelse her i landet. Opretholdes afgørelsen, fastsættes der en ny frist for udrejse efter reglerne i stk. 2.

Stk. 4. Er udvisning sket ved dom, fastsætter politiet en udrejsefrist efter reglerne i stk. 2. Fristen regnes fra dommens afsigelse eller, hvis den pågældende ikke har været til stede ved denne, fra dens forkyndelse.

Stk. 5. Klage over en afvisningsbeslutning giver ikke udlændingen ret til at indrejse i landet.

§ 34. Indtil der er truffet afgørelse om, hvorvidt en udlænding skal udvises eller afvises, og indtil en afgørelse herom kan iværksættes, kan politiet, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse, bestemme, at udlændingen skal:

- 1) deponere sit pas, anden rejselegitimation og billet hos politiet,
- 2) stille en af politiet fastsat sikkerhed,
- 3) tage ophold efter politiets nærmere bestemmelse og
- 4) give møde hos politiet på nærmere angivne tidspunkter.

§ 35. En udlænding kan varetægtsfængsles, når der er bestemte grunde til at anse varetægtsfængsling for nødvendig for at sikre udlændingens tilstedeværelse under sagen og under eventuel appel, indtil en eventuel bestemmelse om udvisning kan fuldbyrdes, og når:

- 1) Udlændingen ikke har fast bopæl her i landet og der er begrundet mistanke om, at udlændingen har begået en lovovertrædelse, der kan medføre udvisning efter § 22, nr. 2-3, eller § 23, nr. 1, jfr. § 22, nr. 2-3, eller § 23, nr. 2-3, eller § 24, nr. 1, jfr. §§ 22, nr. 2-3, eller 23, nr. 2-3, eller § 24, nr. 2-4.
- 2) Udlændingen er indrejst i strid med et indrejseforbud.

§ 36. Såfremt de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre muligheden for afvisning eller for udvisning efter § 24, nr. 5, og § 25, kan politiet bestemme, at en udlænding, som ikke har fast bopæl her i landet, skal underkastes frihedsberøvelse. Det samme gælder med hensyn til udvisning efter § 22, nr. 1, § 23, nr. 1, jfr. § 22, nr. 1, og § 24, nr. 1, jfr. § 22, nr. 1, selv om udlændingen har fast bopæl her i landet. En udlænding kan endvidere frihedsberøves, såfremt den pågældende ikke efterkommer Direktoratet for Udlændinges bestemmelse om at tage ophold, jf. § 42 a, stk. 2, 3. pkt. Det samme gælder den udlænding, der gennem voldelig eller truende adfærd over for personer, der udfører opgaver med driften af et indkvarteringssted for udlændinge, lægger hindringer i vejen for udførelsen af disse personers hverv, jf. § 42 a, stk. 2, 4. pkt.

Stk. 2. Retsplejelovens §§ 758 og 759 finder tilsvarende anvendelse. Under frihedsberøvelsen finder retsplejelovens §§ 770-776 og 778 anvendelse med de fornødne lempelser.

§ 37. En udlænding, der er frihedsberøvet efter § 36, skal, medmindre den pågældende forinden løslades, inden 3 døgn efter friheds-

berøvelsens iværksættelse fremstilles for retten, der tager stilling til spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed og fortsatte opretholdelse. Fremstillingen skal ske for retten på det sted, hvor udlændinge er tilbageholdt.

Stk. 2. Retten beskikker en advokat for udlændingen. Tidspunktet for frihedsberøvelsens iværksættelse og for fremstillingen i retten anføres i retsbogen.

Stk. 3. Rettens afgørelse træffes ved kendelse, der kan påkæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 37. Er udlændingen frihedsberøvet på afgørelsens tidspunkt, og findes frihedsberøvelsen lovlig, fastsættes der i kendelsen en frist for fortsat tilbageholdelse. Denne frist kan senere forlænges af retten.

Stk. 4. Ved frihedsberøvelsens iværksættelse skal politiet gøre udlændingen bekendt med bestemmelserne i stk. 1 og stk. 2, 1. pkt. Politiet skal endvidere gøre udlændingen bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med hjemlandets diplomatiske eller konsulære repræsentation eller, såfremt udlændingen søger opholdstilladelse efter § 7, med en repræsentant for Dansk Flygtningehjælp.

Stk. 5. Kæremål har ikke opsættende virkning med hensyn til gennemførelse af beslutning om afvisning eller udvisning.

Stk. 6. Retsplejelovens kapitel 43 a finder i øvrigt tilsvarende anvendelse.

Kapitel 7

Kontrollen med udlændinges indrejse, ophold og udrejse m.v.

§ 38. Justitsministeren fastsætter regler om, ved hvilke grænseovergangssteder, havne og lufthavne ind- og udrejse kan finde sted.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om ind- og udrejsekontrol, herunder om udenlandske besætningsmedlemmers ophold her i landet, om på- og afmønstring her i landet af udenlandske besætningsmedlemmer og om de pligter, der påhviler skibsførere og luftfartøjschefer.

Stk. 3. I forbindelse med indrejse- og udrejsekontrol har kontrolmyndigheden ret til at undersøge bagagerum og andre lukkede rum i køretøjer, skibe og luftfartøjer for at sikre, at ulovlig ind- og udrejse ikke finder sted.

§ 39. En udlænding skal ved indrejse, under ophold her i landet og ved udrejse herfra være i besiddelse af pas eller andet dokument, der efter justitsministerens bestemmelse kan godkendes som rejselegitimation.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler om, i hvilket omfang passet eller rejselegitimationen skal være påtegnet visum til indrejse i eller udrejse af landet.

Stk. 3. Passet eller rejselegitimationen skal ved ind- og udrejse forevises for paskontrol- len og under ophold her i landet på begæring forevises for offentlige myndigheder. Justitsministeren kan bestemme, at udlændinge til stadighed skal medføre deres pas eller anden legitimation under ophold her i landet.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1–3 gælder ikke for statsborgere i et andet nordisk land, der opholder sig her i landet, eller som indrejser fra eller udrejser til et andet nordisk land. Justitsministeren kan fritage andre udlændinge for pligterne efter stk. 1 og 3.

Stk. 5. Justitsministeren fastsætter regler om udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument. Rejselegitimation kan inddrages efter samme regler, som gælder om pas til danske statsborgere, eller når grundlaget for udstedelsen er bortfaldet.

§ 40. En udlænding skal meddele de oplysninger, som er nødvendige til bedømmelse af, om en tilladelse i henhold til denne lov kan gives, eller om udlændingen lovligt opholder sig her i landet. Udlændingen skal efter tilsigelse give personligt møde og på begæring stille sit pas eller sin rejselegitimation til rådighed ved behandlingen af ansøgninger i henhold til loven.

Stk. 2. Til oplysning i sager, der henhører under denne lov, kan der optages forhør i retten, jfr. retsplejelovens § 1018.

Stk. 3. Dokumenter og genstande, der må antages at være af betydning for at fastslå en udlændings identitet eller tilknytning til andre lande, kan tages i bevaring, hvis det skønnes fornødent. Retsplejelovens kapitler 72 og 73 finder anvendelse i samme omfang som i statsadvokatsager.

§ 41. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at udlændinge af hensyn til statens sik-

kerhed eller opretholdelsen af ro og orden har pligt til at melde sig hos en offentlig myndighed.

§ 42. Justitsministeren kan fastsætte regler, hvorefter den, der mod eller uden vederlag yder logi til eller stiller lejrplads til rådighed for udlændinge, skal føre fortegnelse over udenlandske gæster og give politiet underretning om deres ankomst og afrejse. Fortegnelsen skal til enhver tid kunne forevises politiet.

Stk. 2. Udlændinge skal meddele de oplysninger, der er nødvendige til opfyldelse af pligten efter stk. 1.

§ 42 a. En udlænding, der opholder sig her i landet, og hvis ansøgning om opholdstilladelse i henhold til §§ 7–8 er taget under behandling, får foreløbig udgifterne til underhold dækket af Direktoratet for Udlændinge. Dette gælder dog ikke, såfremt udlændingen selv har tilstrækkelige midler til dækning heraf.

Stk. 2. Direktoratet for Udlændinge tilvejebringer og driver indkvarteringssteder for udlændinge, der er nævnt i stk. 1. Dette kan ske i samarbejde med Dansk Røde Kors. Direktoratet for Udlændinge kan bestemme, at en i stk. 1 nævnt udlænding, uanset om den pågældende selv har tilstrækkelige midler til sit underhold, skal tage ophold efter Direktoratets nærmere bestemmelse. En sådan udlænding må ikke gennem voldelig eller truende adfærd over for personer, der udfører opgaver med driften af et indkvarteringssted for udlændinge, lægge hindringer i vejen for udførelsen af disse personers hverv.

§ 43. Såfremt politiet drager omsorg for en udlændings ophold og udrejse, skal udlændingen afholde de udgifter, der for udlændingens eget vedkommende er forbundet hermed. Har udlændingen ikke tilstrækkelige midler, afholdes udgifterne foreløbig af statskassen.

Stk. 2. Føreren og den, der har rådighed over et skib eller luftfartøj, som har bragt en udlænding her til landet, samt dennes herværende repræsentant har pligt til uden udgift for staten at sørge for udlændingens udrejse, såfremt udlændingen bliver afvist efter reglerne i kapitel 5. De har endvidere pligt til at

erstatte statens udgifter ved rømte eller agterudsejlede besætningsmedlemmer og blindpassagerers ophold, tilbageførelse til skibet eller luftfartøjet eller udsendelse.

Stk. 3. Den, der har bistået en udlænding med ulovligt at indrejse eller opholde sig her i landet, og den, der har beskæftiget en udlænding uden arbejdstilladelse, skal erstatte de udgifter, der påføres staten ved udlændingens ophold og udrejse.

Stk. 4. Krav efter stk. 1-3 tillægges udpantningsret.

§ 44. Justitsministeren kan fastsætte regler om gebyrer for ansøgninger, der indgives her i landet om opholds- og arbejdstilladelse, visum og dansk rejselegitimation til udlændinge.

§ 45. Ved aftale med fremmede regeringer eller mellemfolkelige organisationer eller ved bestemmelse fastsat af justitsministeren kan der ske lempelse af reglerne om opholds- og arbejdstilladelse i forhold til visse lande og visse grupper af udlændinge.

Kapitel 8

Kompetence- og klageregler m.v.

§ 46. Afgørelser i henhold til denne lov træffes med de undtagelser, der fremgår af §§ 46 a-50 og 51, stk. 2, 2. pkt., af Direktoratet for Udlændinge.

Stk. 2. Direktoratets afgørelser kan, bortset fra de i § 53 a nævnte afgørelser, påklages til justitsministeren.

§ 46 a. Afgørelse om opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 2, træffes af justitsministeren.

§ 47. Opholdstilladelse til personer, som nyder diplomatiske rettigheder, samt til deres familiemedlemmer meddeles af udenrigsministeren.

Stk. 2. Der kan efter aftale mellem justitsministeren og udenrigsministeren gives danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet bemyndigelse til at udstede visum og opholdstilladelse.

§ 48. Afgørelse om afvisning ved indreisen, jfr. §§ 28, stk. 1, og 29, stk. 1-2, og afgørelser om iværksættelse af foranstaltning

er efter §§ 30, 34 og 36 kan træffes af vedkommende politimester eller politidirektøren, hvis afgørelser kan påklages til justitsministeren.

Stk. 2. Påberåber en udlænding sig at være omfattet af §§ 7-8, træffes afgørelse om afvisning af Direktoratet for Udlændinge efter reglerne i kapitel 5. Ansøgning om opholdstilladelse efter §§ 7-8 behandles ikke, før der er taget stilling til, om den pågældende udlænding skal afvises eller udvises efter § 24, nr. 5, og er udrejst af landet. Udlændingen må dog ikke udsendes til et land, hvor der er risiko for forfølgelse af de i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, artikel I A, nævnte grunde, eller hvor der ikke er beskyttelse mod videresendelse til et sådant land. Afgørelse om udsendelse træffes af Direktoratet for Udlændinge. Træffer Direktoratet afgørelse om afvisning eller udvisning og udsendelse, kan afgørelsen påklages til justitsministeren, jfr. § 46, stk. 2. En sådan klage til justitsministeren har ikke opsættende virkning. Træffer Direktoratet for Udlændinge ikke afgørelse om afvisning eller udvisning og udsendelse, skal udlændingen gøres bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med Dansk Flygtningehjælp.

§ 49. Når en udlænding dømmes for strafbart forhold, afgøres det efter anklagemyndighedens påstand ved dommen, om den pågældende skal udvises i medfør af § 22, nr. 2-3, eller § 23, nr. 1, jfr. § 22, nr. 2-3, eller § 23, nr. 2-3, eller § 24, nr. 1, jfr. §§ 22, nr. 2-3, eller 23, nr. 2-3, eller § 24, nr. 2-4. Træffes der bestemmelse om udvisning, skal dommen indeholde bestemmelse om indrejseforbuddets varighed, jfr. § 32, stk. 1.

Stk. 2. Frafalder anklagemyndigheden tiltale mod en udlænding for et strafbart forhold, der kan medføre udvisning efter de i stk. 1 nævnte bestemmelser, kan det som et vilkår for tiltalefrafaldet fastsættes, at udlændingen skal udvises med et nærmere angivet indrejseforbud. Bestemmelserne i retsplejelovens § 723 a finder tilsvarende anvendelse. Rettens afgørelse om godkendelse af et vilkår om udvisning træffes ved kendelse, der kan påkæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 85.

Stk. 3. I det omfang udlændingen ikke efter retsplejelovens almindelige regler har fået beskikket en forsvarer, skal der ved be-

handlingen af de i stk. 1 og 2 nævnte sager efter anmodning beskikkes en forsvarer for den pågældende.

§ 50. Er udvisning efter § 49, stk. 1, ikke iværksat inden 6 måneder efter dommen, kan en udlænding, som påberåber sig, at der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, jfr. § 26, forlange, at spørgsmålet om udvisningens ophævelse indbringes for retten ved anklagemyndighedens foranstaltning. Begæring herom skal være fremsat senest 3 måneder før det tidspunkt, hvor udvisningen kan forventes iværksat. Såfremt udvisningen opretholdes, kan spørgsmålet efter 6 måneders forløb på ny én gang indbringes for retten, dog tidligst 1 år og senest 6 måneder før det tidspunkt, hvor udvisningen kan ventes iværksat.

Stk. 2. Straffelovens § 59, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse. Begæringen kan afvises af retten, såfremt det er åbenbart, at der ikke er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold. Afvises begæringen ikke, beskikkes der efter anmodning en forsvarer for udlændingen. Retten kan, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse under sagen, indtil en eventuel bestemmelse om udvisning kan iværksættes, bestemme, at udlændingen skal underkastes frihedsberøvelse. § 34, § 36, stk. 2, 2. pkt., og § 37, stk. 3 og 6, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Rettens afgørelse træffes ved kendelse, der kan påkæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 85.

§ 51. Overføres strafforfølgningsen i en straffesag mod en udlænding, der ikke har fast bopæl her i landet, til et andet land, kan der i forbindelse med overførelsen træffes afgørelse om, at den pågældende udvises, såfremt strafforfølgningsen angår en lovovertrædelse, der efter de i § 49, stk. 1, nævnte bestemmelser kan medføre udvisning. Udvisningen ophæves, såfremt udlændingen frifindes for den påsigtede lovovertrædelse.

Stk. 2. Er en udlænding i udlandet idømt straf for en lovovertrædelse, der har haft eller må antages at skulle have haft virkning her i landet, kan der under de i §§ 22-25 nævnte betingelser træffes bestemmelse om udvisning. Såfremt udlændingen har fast bopæl i Danmark, indbringes spørgsmålet til

afgørelse ved byretten i den retskreds, hvor den pågældende bor. Sagen kan fremmes uden udlændingens tilstedeværelse. Rettens afgørelse træffes ved kendelse.

§ 52. Endelige administrative afgørelser efter § 46 kan inden 14 dage efter, at afgørelsen er meddelt udlændingen, af denne kræves indbragt til prøvelse for den ret, hvor udlændingen har bopæl, eller, hvis udlændingen ikke har bopæl noget sted i riget, for Københavns byret, hvis afgørelsen går ud på:

- 1) nægtelse af opholdstilladelse med henblik på varigt ophold efter § 9, stk. 1, nr. 3-5,
- 2) bortfald, inddragelse eller nægtelse af forlængelse af en sådan tilladelse,
- 3) udvisning efter § 24, nr. 5, af en udlænding, som er omfattet af EF-reglerne, jfr. § 2, eller
- 4) udvisning efter § 25 af en udlænding, som:
 - a) er statsborger i et andet nordisk land og har fast bopæl her i landet eller
 - b) er omfattet af EF-reglerne, jfr. § 2.

Stk. 2. Sagen indbringes for retten af Direktoratet for Udlændinge, der fremsender sagens akter med oplysning om den påklagede afgørelse, en kort redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes, samt sagens bevisligheder.

Stk. 3. Retten drager omsorg for sagens oplysning og træffer selv bestemmelse om afhøring af udlændingen og vidner, om tilvejebringelse af andre bevismidler og om, hvorvidt sagen skal behandles mundtligt. Udebliver udlændingen uden lovligt forfald, afgør retten, om afgørelsen kan prøves uden udlændingens tilstedeværelse, eller om sagen skal afvises eller udsættes.

Stk. 4. Såfremt retten finder det fornødent og udlændingen opfylder den i retsplejelovens § 330, stk. 1, nr. 2, nævnte betingelse, beskikkes der en advokat for udlændingen, medmindre denne selv har antaget en sådan.

Stk. 5. Retten kan, når der er særlig anledning dertil, pålægge udlændingen helt eller delvis at betale sagsomkostninger.

Stk. 6. Sagens indbringelse for retten har ikke opsættende virkning, medmindre retten træffer bestemmelse herom.

Stk. 7. Retten afgør ved kendelse, om sagen skal afvises, eller om afgørelsen skal op-

retholdes eller ophæves. Kendelsen kan påkæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 37.

§ 53. Der oprettes et flygtningenævn bestående af en formand og et af justitsministeren fastsat antal næstformænd og andre medlemmer. Ved nævnets behandling af en sag medvirker der foruden formanden eller en af næstformændene 6 medlemmer, heraf 3 medlemmer beskikket efter indstilling fra henholdsvis socialministeren, udenrigsministeren og Advokatrådet samt 2 medlemmer beskikket efter indstilling fra Dansk Flygtningehjælp.

Stk. 2. Endvidere medvirker der foruden formanden eller en af næstformændene 6 medlemmer ved drøftelse af spørgsmål om almindelige retningslinier for nævnets arbejde m.v., herunder retningslinier for, hvilke grupper af sager der behandles efter bestemmelsen i stk. 3.

Stk. 3. En sag, der ikke er af principiel karakter, kan behandles af formanden eller en af næstformændene, et af de medlemmer, der er beskikket efter indstilling fra Dansk Flygtningehjælp, og et af de medlemmer, der er udpeget af ministerierne, såfremt:

- 1) klagen må anses for at være åbenbart grundløs,
- 2) der er meddelt opholdstilladelse efter § 7, stk. 2, men udlændingen påberåber sig at være omfattet af § 7, stk. 1,
- 3) sagen vedrører nægtelse af udstedelse af dansk rejsedokument for flygtninge eller inddragelse af et sådant rejsedokument eller
- 4) forholdene i øvrigt taler for anvendelse af denne behandlingsform.

Stk. 4. Sager, der behandles efter stk. 3, kan henvises til behandling under medvirken af de medlemmer, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 5. Formanden og næstformændene, der skal være dommere, beskikkes af justitsministeren, der også beskikker de øvrige medlemmer, heraf et antal medlemmer efter indstilling fra henholdsvis socialministeren, udenrigsministeren, Advokatrådet og Dansk Flygtningehjælp. Beskikkelserne gælder for en periode på 4 år. Genbeskikkelse kan finde sted.

§ 53 a. For Flygtningenævnet kan indbringes klager over afgørelser, som Direkto-

ratet for Udlændinge har truffet om følgende spørgsmål, jfr. dog stk. 3:

- 1) Nægtelse af opholdstilladelse til en udlænding, der påberåber sig at være omfattet af §§ 7-8.
- 2) Bortfald efter § 17 og inddragelse efter §§ 19 eller 20 af en opholdstilladelse, der er givet efter §§ 7-8.
- 3) Nægtelse af udstedelse af dansk rejsedokument for flygtninge eller inddragelse af et sådant rejsedokument.

Stk. 2. Påklages en afgørelse som nævnt i stk. 1, har klagen opsættende virkning.

Stk. 3. Direktoratet for Udlændinge kan, efter at sagen har været forelagt for Dansk Flygtningehjælp, bestemme, at afgørelsen i en sag, hvor ansøgningen må anses for åbenbart grundløs, ikke kan indbringes for Flygtningenævnet.

Stk. 4. Direktoratet for Udlændinges afgørelser som nævnt i stk. 1 skal indeholde oplysning om reglerne i stk. 1-3.

§ 53 b. Direktoratet for Udlændinge underretter Flygtningenævnet om afgørelser, som ikke har kunnet indbringes for nævnet, fordi Direktoratet har truffet bestemmelse herom efter reglen i § 53 a, stk. 3. Flygtningenævnet kan bestemme, at bestemte grupper af sager skal kunne indbringes for nævnet.

§ 54. Indbringes en afgørelse for Flygtningenævnet, fremsender Direktoratet for Udlændinge sagens akter til nævnet med oplysninger om den påklagede afgørelse, en kort redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes, samt sagens bevisligheder. Nævnet drager i øvrigt selv omsorg for sagens oplysning og træffer bestemmelse om afhøring af udlændingen og vidner og om tilvejebringelse af andre bevismidler.

§ 55. Flygtningenævnet kan om fornødent beskikke en advokat for udlændingen, medmindre denne selv har antaget en sådan.

Stk. 2. Udlændingen og dennes advokat skal have lejlighed til at gøre sig bekendt med det materiale, der indgår i nævnets behandling, og til at udtale sig herom.

Stk. 3. Hvis hensynet til statens sikkerhed eller dens forhold til fremmede magter eller hensynet til tredjemand undtagelsesvis gør det påkrævet, kan bestemmelsen i stk. 2 fraviges i fornødent omfang.

§ 56. Såfremt udlændingen eller den beskikkede advokat begærer det, har udlændingen ret til mundtligt at forelægge sin sag for nævnet. Nævnet bestemmer, om den øvrige behandling af sagen skal være mundtlig. Sager, der behandles efter § 53, stk. 3, kan behandles skriftligt i det omfang, der er enighed herom.

Stk. 2. Nævnets afgørelser træffes ved stemmeflerhed, jfr. dog stk. 1, 3. pkt. I tilfælde af stemmelighed skal det resultat, som er gunstigst for den pågældende klager, være gældende. Afgørelsen skal ledsages af grunde.

Stk. 3. Nævnets afgørelser er endelige.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter Flygtningenævnets forretningsorden efter forhandling med nævnet.

§ 57. Forinden der af anklagemyndigheden nedlægges påstand om udvisning af en udlænding, der har opholdstilladelse i medfør af §§ 7-8, skal der indhentes en udtalelse fra Flygtningenævnet.

§ 58. Om salær og godtgørelse for udlæg til advokater, der beskikkes efter § 37, stk. 2, § 49, stk. 3, § 50, stk. 2, 3. pkt., § 52, stk. 4, § 55, stk. 1 og § 65, stk. 3, 2. pkt., gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jfr. retsplejelovens kapitel 31.

Kapitel 9 Straffebestemmelser

§ 59. Med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder straffes den udlænding, som:

- 1) Indrejser eller udrejser uden om paskontrollen her i landet eller i et andet nordisk land.
- 2) Indrejser her i landet i strid med et indrejseforbud eller et tilhold meddelt i henhold til tidligere udlændingelove.
- 3) Opholder sig her i landet eller arbejder uden fornøden tilladelse.
- 4) Ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtige fortielser skaffer sig adgang til landet gennem paskontrollen eller skaffer sig visum, pas eller anden rejselegitimation eller tilladelse til ophold eller arbejde her i landet.

Stk. 2. Med samme straf som i stk. 1 anført straffes den, som beskæftiger en udlæn-

ding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser.

Stk. 3. Den, der forsætligt bistår en udlænding med ulovligt at indrejse eller opholde sig her i landet, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. På samme måde straffes den, der for vindings skyld bistår en udlænding med at indrejse i Danmark med henblik på herfra at indrejse i et andet land, hvor udlændingen vil blive afvist eller tilbagesendt.

§ 59 a. Den, der bringer en udlænding her til landet, straffes med bøde, såfremt den pågældende udlænding ved indrejse i Danmark ikke er i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum, jf. § 39.

§ 60. Overtrædelse af § 16, stk. 2, de i medfør af § 34 eller § 42 a, stk. 2, 3. pkt., givne pålæg, § 39, stk. 1 og 3, § 40, stk. 1, og § 42 a, stk. 2, 4. pkt., eller tilsidesættelse af de betingelser, der er knyttet til en tilladelse efter loven, straffes med bøde eller under skærpende omstændigheder med hæfte.

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne. I forskrifter, der udstedes i medfør af §§ 2, stk. 3, 12, 15, stk. 2, 16, stk. 1, og 38, stk. 2, kan der fastsættes straf af bøde eller af bøde eller hæfte for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

§ 61. Er en overtrædelse begået af et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan bødeansvar pålægges selskabet som sådant.

§ 62. Sager om overtrædelse af denne lov behandles som politisager. Retsmidlerne i retsplejelovens kapitler 72 og 73 kan anvendes i samme omfang som i statsadvokatsager.

Kapitel 10 Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 63. Loven træder i kraft den 1. oktober 1983, jfr. dog §§ 64 og 65.

Stk. 2. Samtidig ophæves lov om udlændinges adgang til landet m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 344 af 22. juni 1973.

Stk. 3. Lovens regler om udvisning på grund af strafbart forhold finder anvendelse i alle sager, der ikke er pådømt i 1. instans ved lovens ikrafttræden.

§ 64. De beføjelser, som ved denne lov er tillagt Direktoratet for Udlændinge, udøves indtil den 1. januar 1984 af rigspolitichefen, tilsynet med udlændinge.

§ 65. Fra den 10. juni 1983 kan udlændinge, som efter idømt frihedsstraf er udvist efter de hidtidige regler, jfr. lovbekendtgørelse nr. 344 af 22. juni 1973 § 4, stk. 1, nr. 3, jfr. § 2, stk. 1, nr. 5 eller 6, såfremt udrejsen ikke er iværksat inden den 10. juni 1983, forlange, at anklagemyndigheden indbringer spørgsmålet om beslutningens ophævelse for retten til afgørelse efter denne lovs kapitel 4. Politiet skal snarest underrette de pågældende udlændinge om denne ret og om reglen i stk. 2.

Stk. 2. Begæring efter stk. 1 skal fremsættes inden 4 uger efter, at udlændingen er gjort bekendt med adgangen til at indbringe beslutningen for retten.

Stk. 3. Sagen indbringes for den domstol, der har truffet afgørelse i straffesagen i 1. instans. Retten beskikker en forsvarer for udlændingen, medmindre den pågældende selv har antaget en sådan. Rettens afgørelse om, hvorvidt beslutningen skal opretholdes eller ophæves, træffes ved kendelse, der kan påkæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 85.

Stk. 4. Begæres en beslutning om udvisning indbragt for retten, jfr. stk. 1, udsættes beslutningens udførelse. Retten kan, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse under sagen, indtil en eventuel bestemmelse om udvisning kan iværksættes, bestemme, at udlændingen skal underkastes frihedsberøvelse. § 34, § 36, stk. 2, 2. pkt., og § 37, stk. 3 og 6, finder tilsvarende anvendelse.

§ 66. Loven gælder ikke for Færøerne og

Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Lov nr. 232 af 6. juni 1985 indeholder følgende bestemmelse:

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.¹⁾

Lov nr. 574 af 19. december 1985 indeholder følgende bestemmelser:

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og finder anvendelse i alle sager, der endnu ikke er afgjort af Flygtningenævnet.²⁾

Lov nr. 686 af 17. oktober 1986 indeholder følgende bestemmelser:

§ 3

Stk. 1. Lovens § 1, nr. 1-10 og nr. 12, træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.³⁾ § 1, nr. 1, 3, 8 og 10, finder dog ikke anvendelse for udlændinge, der forinden er indrejst i landet og har ansøgt om opholdstilladelse efter de hidtidige regler. § 1, nr. 7, finder alene anvendelse for udlændinge, der er indrejst i landet efter lovens ikrafttræden.

Stk. 2. Tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 11, fastsættes af justitsministeren.⁴⁾

§ 4

Forslag om revision af loven fremsættes for Folketinget i folketingsåret 1987-88.

Justitsministeriet, den 26. juni 1987

ERIK NINN-HANSEN

/Walsted Hansen

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 486 af 29. juni 1987

Bekendtgørelse om forretningsorden for Flygtningenævnet

I medfør af § 56, stk. 4, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 462 af 26. juni 1987, fastsættes efter forhandling med Flygtningenævnet:

Flygtningenævnet

§ 1. Flygtningenævnet består af en formand og et af justitsministeren fastsat antal næstformænd og andre medlemmer, jf. iøvrigt udlændingelovens § 53, stk. 5.

§ 2. Ved nævnets behandling af en sag medvirker enten 7 medlemmer, jf. udlændingelovens § 53, stk. 1, (stort nævn) eller 3 medlemmer, jf. lovens § 53, stk. 3, (lille nævn). Behandlingen er mundtlig, jf. dog lovens § 56, stk. 1, 3. pkt.

Stk. 2. Drøftelsen af de i lovens § 53, stk. 2, nævnte spørgsmål sker i nævnets koordinationsudvalg, der sammensættes på samme måde som et stort nævn og så vidt muligt består af faste medlemmer.

§ 3. Nævnet behandler klager over afgørelser, der er truffet af Direktoratet for Udlændinge, i det omfang, det er bestemt i lovens § 53 a. Desuden behandler nævnet klager over direktoratets afgørelser om udsendelse af en udlænding, der påberåber sig, at udsendelsen er i strid med lovens § 31, såfremt udlændingen er indrejst i Danmark og har ansøgt om opholdstilladelse inden den 19. oktober 1986. Endelig afgiver nævnet udtalelser i medfør af lovens § 57.

§ 4. Nævnets formand tilrettelægger nævnets arbejde og fastlægger mødedagene. For-

manden eller en af næstformændene leder møderne.

Stk. 2. Formanden kan bemyndige en af næstformændene til at træde i sit sted, når formanden er forhindret.

§ 5. Justitsministeriet stiller den fornødne sekretariatsbistand til rådighed for nævnet.

§ 6. Formanden kan afvise en klage fra en person, som ikke er part i sagen.

Stk. 2. Formanden kan endvidere afvise en klage, der efter dens beskaffenhed ikke kan påkendes af nævnet.

Stk. 3. Formandens afgørelser efter stk. 1 og 2 fremlægges i koordinationsudvalget.

Sagens forberedelse

§ 7. Når en afgørelse er indbragt for nævnet, påser sekretariatet, at Direktoratet for Udlændinge fremsender sagens akter til nævnet med oplysninger om den påklagede afgørelse, en kort redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes, samt sagens bevisligheder.

Stk. 2. Sekretariatet sørger for eventuel advokatbeskikkelse og udvælger tolk.

Sagens afgørelse

§ 8. Nævnets møder er ikke offentlige.

Stk. 2. Nævnet træffer bestemmelse om afhøring af udlændingen og vidner og om tilvejebringelse af andre bevismidler, herunder om en repræsentant for Direktoratet for Udlændinge skal have lejlighed til at give møde i sagen.

§ 9. Bortset fra de i lovens § 56, stk. 2, 3. pkt., nævnte bestemmelser om skriftlig behandling af en sag træffes nævnets, herunder koordinationsudvalgets, afgørelser ved stemmeflerhed. I tilfælde af stemmelighed skal det resultat, der er gunstigst for den pågældende ansøger, være gældende.

Stk. 2. Har et mindretal voteret for udsættelse af sagens afgørelse, men skal der ifølge flertallets bestemmelse træffes afgørelse af asylspørgsmålet i det pågældende nævnsmøde, skal mindretallet deltage i afgørelsen.

§ 10. Umiddelbart efter voteringens afslutning indføres afgørelsens konklusion og begrundelsen herfor i en forhandlingsprotokol. Et medlem kan kræve tilført protokollen en kort begrundelse for sit standpunkt.

Stk. 2. Afgørelsen udfærdiges snarest muligt skriftligt og underskrives af formanden for det pågældende møde eller den, formanden bemyndiger hertil.

Stk. 3. Afgørelsen sendes i skriftlig form til ansøgeren eller, såfremt der har været beskikket en advokat for ansøgeren, til advokaten.

Stk. 4. I sager, som ansøgeren mundtligt

har forelagt for nævnet, orienteres ansøgeren så vidt muligt umiddelbart efter, at afgørelsen er indført i forhandlingsprotokollen, mundtligt om indholdet af afgørelsens konklusion og begrundelsen herfor.

§ 11. Formanden eller den, formanden bemyndiger hertil, fastsætter salær og godtgørelse for udlæg til den beskikkede advokat.

§ 12. Det nævn, der har afgjort sagen, træffer afgørelse af spørgsmål om genoptagelse. Dog kan koordinationsudvalget bemyndige formanden for det pågældende møde eller, hvis formanden er forhindret, nævnets formand til at træffe afgørelsen.

Forskellige bestemmelser

§ 13. Nævnet afgiver beretning om sin virksomhed til justitsministeren. Nævnet offentliggør sin beretning.

§ 14. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 1987.

Stk. 2. Samtidig ophæves Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 98 af 6. marts 1984 om forretningsorden for Flygtningenævnet.

Justitsministeriet, den 29. juni 1987

ERIK NINN-HANSEN

/ Walsted Hansen

ISBN 87-503-6941-5

Ju 27-2